

Ák 4278 sz. MAGYAR ERDŐGAZDA 1930

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBPPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

OEE Könyvtár
ÁB EL 2019Szerkesztőség: Bükkzsérc, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Kerezényi Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:

L. Wittenberger Géza.

Tagoknak

Nem tagoknak

Évi előfizetési díjak:

2 pengő.

10 pengő.

Az új erdőtervezet gazdasági koncepciója.

Már az erdőbirtokosok értekezletén, mely az O. E. E.-ben 1929. december hó 12-én rendkívül nagy érdeklődés mellett folyt le, rámutattam arra, hogy a készülő új erdőtervezetben nagyjelentőségű gazdasági törvényt látok, melynek megalkotásánál tehát elsősorban általános gazdasági szempontok jöhetnek figyelembe. Ez a törvény csak akkor lehet jó, ha a magyar erdőgazdaságot úgy nemzetgazdasági, mint magángazdasági vonatkozásban előbbre viszi.

Fel kell tehát tenni a kérdést, hogy mennyire várhatjuk a gazdasági cél elérését az új erdőtervezet-tervezéssel; mi a tervezet gazdasági koncepciója?

Ha a régi helyébe hozzuk új erdőtervezet, akkor ennek **haladást** kell jelentenie és azt, hogy alkalmazkodva mai változott viszonyainkhoz, hazai erdőgazdaságunknak alapelveit oly irányban fejlessze le, hogy ezeken haladva produktivitása és jövedelmessége emelkedjék. De utat is kell nyitnia hazánkban az erdőgazdaság kiterjesztésének, ami által biztosíthatnák az ország fuellátása és külkereskedelmi mérlegünk nagy mértékben megjavulva.

Ha ilyenek a haladás előlélő kiindulva készülték elő az új erdőtervezet, nem esünk abba a sajnálatraemelő hibába, hogy mindenáron csak újat teszünk a régi helyébe, hanem meg fogjuk tartani a régitől mindazt, ami értékes, jó és ami bevált. Újat csak akkor és ott szabad alkalmazni, ahol hiányok mutatkoznak, vagy ahol a megváltozott körülmények új gazdasági csempéket veteltek fel, amelyeknek megvalósítása elkerülhetetlen szükségnek mutatkozik. Bizonyos óvatossággal kell nyúlni ehhez a problémához, mert gazdasági téren különösen ma nem lehet és nem szabad kísérletekbe bocsátkozni, sem pedig elemelték kifejtéseinek alapján életbevigő változásokat törvénybe iktatni, mert a gazdasági rendszer ezer és ezer fondból szőtt hálózatába avataltan kézzel be nyúlni kiszámíthatatlanul káros következményekkel járhat. Éppen az utolsó évek ideges és sok esetben nem gazdasági szempontokból rendelkező törvényhozása sajnos sok példát mutat arra, hogy a legjobb szándékkal, — lehet mondani hülbizonyosságból — hozott törvény, vagy rendelet nemcsak hogy gazdasági haszonnal nem járt, de lényegesen ártott gazdasági boldogulásunknak. De még annál is, ami jó és kívánatos, meg kell gondolni, hogy mai gazdasági

helyzetünk megengedi-e az ezzel járó költségek és befektetések elrendelése?

Az erdőgazdálkodás különösen konzervatív jellegű üzem, mely nézetem szerint legkevésbé türi el a változatos beavatkozásokat. Régi tradíciók fűzőnek ehhez és régi szerzett jogok! Itt tehát a legnagyobb óvatossággal szabad csak újításokhoz közeledni! A tradíció és a régi jogok tiszteletben tartása mellett, átgondolva mindvégig az esetleges újítások végső következményeit, szabad csak változásokkal eszközölni, de mindig szem előtt tartva a gazdasági végcél!

Tiszában kell lenni avval, hogy az erdőgazdaság sohasem lehet önéél, hanem ezt mint a nemzeti vagyon egy integráns részét kell tekinteni és a legmagasabb színvonalra emelni, másrészt respektálni kell benne a magántulajdon, melynek jövedelmét kell hozni ép úgy, mint bármely más vagyonnak, amely sok magyar családnak ezisztenciát, ott ahol jelen, kik ezen ősi földben gyökeret verve, új és új nemzedéket nevelnek a hazának.

Az erdővagyon kommunizálása nem szolgálhatja a nemzet érdekét, nemcsak azért, mert minden állami birtok kevesebb jövedelmet szolgált hozni, mint a magánbirtok, hanem főleg nemzeti szempontból, mert megfosztaná a nemzetet gerincétől, amelyet a magyar birtokosok szolgáltoltatott évszázadokon keresztül. Végre pedig el kell ismernie azt is, hogy a nemzeti vagyon csak annyit ér, amennyi jövedelmét tud biztosítani rendes kamatozás mellett. Az erdőből származó haszon pedig egyaránt szolgálja az erdőbirtokos és a köz érdekét; egyik érdeket kiegészíti a másikat és itt ellentétlen nem szabad, de nem is lehet felidézni.

Nem lehet tehát a törvény feladata a tulajdonjog háttérbe szorítása, a magángazdaság meggyengítése, hanem éppen ellenkezőleg annak megerősítése, a jövedelmek fokozása, a termelés fokozatos emelése, egyáltalán pedig az erdőben fekvő tőke konzerválása és az erdőbirtok hitelképességének biztosítása. Feladata továbbá, hogy az erdőgazdálkodás iránti szerelelet országsszerte előmozdítsa és mindig több hívet gyűjtson az erdőlelpetések s ezáltal nagyobbítsa az ország erdőterületét. Ez a helyes erdőpolitika!

Ezeket előrebocsátva, magától adódik az új erdőtervezet gazdasági koncepciója, melynek főleg a következőkre kell kiterjednie:

1. Az erdőlelpetés előmozdítsa az egész országban, főleg ott, ahol nincsen erdő.

2. A hazai fuellátás biztosítása a hazai erdőgazdaságokból.

3. A faimport csökkentése.

4. Külkereskedelmi mérlegünk javítása helyes erdőgazdasági politikával.

5. A meglévő erdők konzerválása, megvédése.

6. Szakszerű kezelés biztosítása, üzemtervek okosri alkalmazása, régielölések leállításai.

7. Helyes szállítási politika, vasuti tarifák rendezése.

8. Az állami erdőgazdasági adminisztráció praktikus reformja, a bürokratikus rendszer egyszerűsítése.

Ad I. A trianoni Magyarországnak szüksége van új erdőlelpetésre, fuimportunk 150 millió pengőt tesz ki, mely összeget a magyar rögéből kell évente kitermelni, hogy oadaadjuk a kisenente államoknak fiúrt. Ezt a pénzt nem látjuk viszont! Ha meggondoljuk, hogy mezőgazdaságunkban alig lehet értékesíteni a terményeket és ma már ott tartunk, hogy sok gazdaság passzív, mi sem fekszik közelebb, mint az a gondolat, hogy mezőgazdasági földet, amelyek nem képesek jövedelmet produkálni, erdőf telepsünk, hogy ezáltal biztos jövedelemhez jussunk a tulajdonos, az állam pedig szabadulól két gondtól; a mezőgazdasági termények értékesítésének bonyodalmas kérdésétől és a faimport által veszélyeztetett külkereskedelmi mérlegünk problémájától. A törvénytervezet azonban ezzel a legeslegfontosabb problémával keveset foglalkozik, sőt ellenkezőleg, egyesesen visszariaszítót hat a birtokosra. Alig fog akadni oly birtokos, aki a szabad rendelkezésű birtokán erdőf telepsít, mikor a terület értelmében elveszti a szabad rendelkezési jogát, alól lesz vetve az állami erdőhatóság legmesszebbhen hatalmának, soha többé mára már nem használhatja ezt a földjét, ezt gyermekei között nem oszthatja fel, mindenféle kényszerrel lesz álvette, számlalan büntetéssel és bírsággal megjárja. Ez a törvény éppen az ellenkezőjét érme el, mindenkit visszariaszítva az erdőlelpetéstől, sőt annyira diszreditálna az erdőbirtokot, hogy attól mindenki szabadulni igyekezzen. Majdnem hihetetlen, hogy ez a tervezet mi mindent tartalmaz, hogy megremítse az erdőbirtokoságot! Itl hiányzik a gazdasági koncepció, hiányzik az átérzése annak, hogy lehet a tömeget egy kitűzött cél elérésére irántt serkenteni. Erszak, hatalmi túltengés nem alkalmas arra, hogy a

gazdasági életben új utakra tereljük a közérdeklődést! Erre a történelemből lehetne számtalan példát idézni, mint utolsót a moszkvai rendszer gazdasági kudarcát. Az általános gazdasági cél elérésére csak okosbíró propaganda, állami támogatás és oktatás, előnyök nyújtása, adóengedelmények és hasonló intézkedések szolgálhatnak eszközzül!

Ez a probléma nemzetgazdasági érdekeink szempontjából oly óriási fontossággal bír, hogy ezzel a legintenzívebben kell foglalkoznunk és eljétek kell vennünk annak, hogy egy kicsinyes szempontokra támaszkodó bürokratizmusnak essék át a dőzsdát!

Egyébként a tervezet több igen hasznos intézkedést tesz az erdőtelepítés érdekében, főleg a közérdeklő erdőtelepítések körül, ámbról itt is bizonyos módosításokra lesz még szükség.

Ad 2. A hazai faellátás biztosítása csakis új erdőtelepítések által képezhető el. Nagy koncepcióra válna, ha ez a probléma előtérbe tértne. Megoldható, de nagylelkű, okos és kitartó erdőpolitika kell hozzá. Főleg minden kicsinyes momentummal! Adjuk Isten, hogy a magyar erdőgazdálkodás e legnagyobb kérdésével sikerrel megoldásra várhassék!

Oly mértékben, melyben az erdőtelepítés előre haladna, a vágásfordulókkal — különösen sarjederőknél — le lehetne szállítani és ezáltal a termelést fokozni. Így lényegesen redukálhatnánk tűzifa importunkat! Nem kívánok bővebben belemélyedni ebbe a kérdésbe, melynek számos más oldala is volna, mert ez túlhatadna mostani fejtégetésem keretén.

Ad 3. Az idegen faimport csökkentése a két előbbi kérdés sikeres megoldásából önként következik. III. elcsőrsorban a tűzifaimport és a fűrészelt áru kikapcsolásáról van szó, ezenfelül a vámpolitikai is módosításra szorúna, mely ezidőszori helyzetet.

Ad 4. A három felsorolt tétel helyes megoldása magával hozná a külkereskedelmi mérlegünk lényeges megjavulását, ami nemzetgazdasági szempontból legnagyobb jelentőséggel bírna és helyrebillentné államháztartásunk veszélyeztetett egyensúlyát.

Ad 5. Mindez persze csak a meglévő erdeink konzerválása mellett volna szabad kiküzdőnünk. Ez irányban a tervezet talán többet tesz a szükségesnél és ill csak a leglényegesebbekre kellene szorítkozni. Mindazokat a felesleges és bürokratikus részletintézkedéseket el kell ejteni, melyek inkább hatalmi külön érdekeket szolgálnak, gazdaságilag azonban csak bontólag hatnak. Az erdőterület meg kell védeni minden kiszájtási tendenciára, földosztás és legeltetésekkel szemben.

Erdőpusztítást, erdőirtást a legerélyesebben kell megakadályozni, az erdőfelújítást okvetlenül biztosítani. A többi nem fontos.

Ad 6. Nagyban elő fogja mozdítani az erdők fenntartását és megjavítását az általános üzemi kötelezettség bevezetése, ez már magában is involválja a szakszerű erdőkezelést, mert a hatóságilag jóváhagyott üzemi szak-

szzerű gazdálkodást biztosít. Az üzemi kötelezettség kimondásával az erdő magasabb képzettségű személyekkel való túlságos megterhelése fölöslegessé válik. A tervezet e téren érthetően naivságot árul el a birtokos osztály gazdasági lehetőségei tekintetében s ez a realitás erdőgazdák részéről jogosult kritikát váltott ki. Eppen az üzemi tervezet szerinti kezelésnek kell bizonyos regisztrációkat biztosítania és az erdőtervényben is el kell kerülni mindazt, ami a megjelöltségek növelését idézheti elő.

Ad 7. Az erdei termékek szállításának szabályozása, különösen a MÁV. tárfelrakóállomásainak és vicindtisvasutak tárfelrakó revidálása és rendezése oly fontos erdőgazdasági kérdést képez, mely sürgős elintézésre szorú, mert az ország felállításával és az import kérdéssel szoros kapcsolatban áll.

Ad 8. Reformra szorú az állami erdészeti igazgatás is és e téren lényeges változásokat kell eszközölni. A tervezet e kérdést nézetem szerint nem oldotta meg szerencsésen. Két részre osztik az a kérdés: a) az erdőrendészeti hatóságok kijelölése és b) a tulajdonképeni állami adminisztráció megszerzése.

Az előbbieknél elsőfokon a törvényhatóság közigazgatási bizottságának újonnan felállítandó erdészeti albizottsága volna hivatva rendelkezni, mely albizottság úgy volna összehívható, mint most a gazdasági albizottság, csak-hogy ebbe a bizottságba erdőbirtokosok, erdészeti szakemberek és a kir. erdőfelügyelő volnaának beállandók. Másod- és végzőfokon erdőrendészeti ügyekben nézetem szerint egy külön felállítandó független erdészeti szakbizottság volna hivatva rendelkezni, mely mint különálló szervezet a Közigazgatási Bizottsághoz csatlakozna. Ez a független bíróság a Közigazgatási Bíróság egyik tagjából, az erdőbirtokosság, a független erdőmérnökök és az államerdészeti hatóság kiküldöttjeiből állna. Ha a végző döntés ill független bíróság hatáskörére volna bízva, ez a birtokososztályban megnyugvást idézne elő. Az a birtokosság, mely magára vállalná az új erdőtervényben foglalt magánjogi megszorításokat, joggal megkövetelheti, hogy oly ügyekben, hol anyagilag erősen érdekeljen, hogy ne oly politikailag erpánál ember egyedül döntsön, hanem egy minden pártpolitiktól mentes és kizárólag szakemberekből álló független fórum, melyben az államerdészeti hatóság szervei is képviselve lennének.

Az állami erdészeti igazgatásnál csakis praktikus érvek jöhetnek számításba: itt a főcél egyszerű és gyors adminisztráció! Vissza kell térni az erdőfelügyelőségek régi és kipróbált intézményére! Minden törvényhatóságnál rendszerezíteni kell egy „királyi erdőfelügyelőt”, aki az erdők felett gyakorolja a közvetlen hatósági felügyeletet. Igen fontos, hogy erre az állásra csakis olyan tapasztalt erdőmérnök kerültesse, kinek hosszabb erdőgazdasági szolgálata van.

Részletekbe nem bocsátkozom; az erdő-

igazgatóság hatáskörét észérinti kellene módosítani.

De hangsúlyoznom kell még azt is, hogy a törvényből ki kell küszöbölni mindazokat a részleteket, amelyek az állami hatalom túllétezéséhez vezethetnek vissza és az „etatizmus” eszméjét szolgálják. De viszont meg kell alkotni a törvény keretein belül az annyira szükséges összhangot az erdőbirtokosság, az erdőgazdasági személyzet és az állami erdészeti hatóságok között, amely az utolsó évtizedben erősen megbomlott. A tervezet e tekintetben is átsimításra szorú, mert nem biztosítja a szükséges összhangot.

Mindezekkel a problémákkal részletesen foglalkozik az O. E. E.-ben működő törvényelőkészítő bizottság, amely párhuzamos szorgalommal tárgyalja a törvényjavaslattal és magas színvonalon mozgó ülésén azon van, hogy a törvény tervezet alapos módosításával oly megoldásokat találjon, amelyek a mai gazdasági viszonyoknak megfelelnek, érdevényeket juttatják a köz érdeket, megnyugvást nyújtanak a birtokos osztályban, hisztelenben tartják a magántulajdon, biztosítják az erdők fenntartását és jövedelmezőségét, figyelembe veszik az erdészeti szakmamezőt jogos érdekeit, praktikus alapokra fektetik az állami erdészeti adminisztrációt és magasra felvonalban vezetik felé a magyar erdőgazdálkodást.

Adja Isten, hogy sikerüljön!

Báró Waldbott Kelemen

Tapasztalatok a kocsánytalan tölgy természetes felújítása körül.

Alig néhány éve azon tanakodtunk, miként biztosítsuk nagy kiterjedésű kocsánytalan tölgyállományaink felújulását, mely végre 1926. év őszén oly bőséges makktermésben volt részünk, hogy az egyébként is kedvező időjárás mellett középkörü és idős tölgyállományaink alatt kenderszerűségu újulat keletkezett.

Megkönnyebbületen lélegzett fel mindenki, akinek a felújítás azelőtt anyagi gondot, anyagi hiábavaló áldozatot okozott és általában az volt a nézet, hogy a tölgyállományok természetes felújítása évtizedekre biztosítva van.

S íme! A b5 magtermes óta alig telt le három esztendő és már is szomorú szívrrel állapíthatjuk meg, hogy az a bizonyos „kefeszíró” újulat a kelletlen meg nem bontott állományokban mennyire kigyűrült, sőt helyenkint úgy szővány teljesen kipusztult.

A „Bükki”-ben észlelt pusztulásiór Lippóczy szómolt be a M. E. valamelyik régebbi számában.

Nálunk a „Hegyközön” a lapolyok és a jobb termő erőben lévő hegyoldalakon meg elegendő tölgycsemét maradt meg ahhoz, hogy a felújítás sikerüljön, a meredek oldalakon azonban a nap heve, a száritó szelek és nem utolsó sorban az állatvilág károsítása következtében a felújulás jelentékeny része tönkre ment és ha nem sietünk felszabadítással a megmaradtok védelmére, megérjük, hogy néhány év múlva még híromdó is alig marad a nagy isten-áldásból.

A tapasztalat igazolja, hogy 1–2 évig elönnyös, sőt szükséges a tölgycsemétet az anyafák védelme. Az idősebb állomány ugyanis védi a zsenge csemétet a tavaszi

fyagok, a perzelő napugarak és hideg szelek, valamint a gyomok felveredése ellen úgy, hogy ez utjait gyökérzeté kellően megerősödötték. De már 2—3 év múlva a tölgycsemte felszabadítást kíván és annak hiányát erősen nyílni.

Ez a beavatkozás inkább erősebb foku legyen, hogy a tölgycsemte erőteljes fejlődésnek indulva sikeresen küzdhesen meg a felverődő gyomokkal és a betolakodott gyomokkal.

Hagy a különböző foku felszabadítás milyen lényeges befolyással van a csemtek fejlődésére az alábbiakban ismeretem egyik erdőgondnokságunk kísérleti területén észleltek.

A másfél holdas szenyőbéri kísérleti terület egy fokozatos feljuttató vizsgálat kezelt alegység állományú szőlőerdőnek tiszta tölgyes részében — ahol az előkészítő vágás már régebben megtörtént — lett kihagyva és a vadragás, valamint a vaddisznó által okozott károsítások megakadályozására drótkerítéssel elhatárolta. A kihasított terület kitételtségé Ny—ÉNy, lejtje 5—10°—1927. év őzsen e területen 0'4—0'5 sűrűségű terelvény tölgymaglák és ezek között elszórt 25—30 éves 7-dm magús tölgyes-árjak alatt sűrű tölgyjuvat volt.

Az erdőgondnokság vezetője a tölgyjuvat fejlődésének megfigyelésére a területet három részen osztotta. Az első részen a maglák teljesen ki lettek vágva és csupán a tölgyes-árjak egy része hagyatott meg a felújulás védelméül, a második részen viszont a maglák maradtak állva, míg a harmadik a három között a legnagyobb kiterjedésű részen a maglák és sárjak egyaránt kieszédték.

A felújulás képe szeptember elején a következő volt: Az első részen a tölgycsemtek pusztulása nem volt észlelhető, levetik csekély kivétellel sőtőlzöld üde maradt, a magassági növekedés azonban csak kisebb foltokban érte el a 25—30 cm-t.

A középső, második részen, ahol a gyér állású, de terelvényes maglák lombkoronája majdnem összért, a tölgycsemteknek leg-alább a fele elpusztult, a meglévőket sem mutattak szembavehető növekvést (átlag magasság 10—13 cm.), a levelzet színe is sárgászöld volt.

A harmadik, tarra vágott részen erősen ki volt füvesedve (pázsitfűvel és sásfélékkel), de e körülmény az erősen sőtőlzöld üde csemtek növekedését nem akadályozta. A csemtek magassága elérte a 35—50 cm-t, (eből 20—35 cm. a 1. évi növekvés), de a további fejlődésük a kedvező őszi időjárás mellett még nem volt lezárva. A múlt évi tavaszi fagyok bár sok csemteket (10—20%) tönkrettek és helyenként a liszt-harmat is észlelhető volt, mégis a felújulás sikerét teljes mértékben biztosítottak vehették.

Hasonlóan szép az utulat fejlődése a koronahégyi csoportos és az 1927. évben kitűzött dobokuti széles szegélyvágásokban. Mindkét helyen a teljesen kivágott folt, illetve sáv körépen, ahol több világosság szűrődik be, bántalmatlan erőteljes az utulat növekedése (35—60 cm.), míg ez az utulat félt láthatóan csökken.

Az elmondottakból következik, hogy a tölgycsemte nem tűri sokáig a beavatkozást és ha nagyon késlekedünk a felszabadítással jó részek el is pusztul. A felszabadítás időtartama tehát rövid 5—6 év legyen, ezért nem helyénvaló a tölgyállományoknál pl. a szálaló üzem bevezetése. A lassu kihalású csak a különböző gyomfaják és cserjék meglepedését segíti elő, míg elegyér állományoknál a bükk és gyertyán uralmora jutását.

Tapasztalatom szerint a gyorsabb felszabadítással járó kifűvesedés az erősen vadjárta helyeken csökkenti a károkat, különösen a vaddisznó túrszáj által okozottakat. A csak lombtakaróval borított laza talajon ugyanis a vaddisznó könnyen kitúrja a csemteket, míg a kifűvesedett részeket kevésbé bántja. Schn.

Egyesületi hírek.

Felhívás t. taglarsainkhoz.

E lapszámunkkal a Magyar Erdőgazda VIII. évfolyamába lépett. Tisztelettel felkérjük mindazokat, akik tagsági és előfizetési díjaikkal hátralékban vannak, hogy azelőtt a decemberi lapszámunkhoz csatolt befizetési lapok felhasználásával mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében zavarok támadjanak.

Tagsági díj évente 6 pengő.
„Magyar Erdőgazda” évi előfizetési díja tagok részére 2 pengő
nem tagok részére 10 „

Külön is felhívjuk minden egyes tagársunk szives figyelmét arra, hogy egyesületünk sikeres működéséhez minél több dolgozó, lelkes és áldozatkész tagra van szükség. Ezért felkérünk mindenkit, hogy saját körükben folyatosan taggyűjtő propagandát, kollégáikat, ismerőseiket nyerjek meg egyesületünk nemes ügyének. Szerez-zünk mindnyájan legalább egy új tagot, — ami nem is olyan nagy feladat, — az akkor szellemi és anyagi erőinket megkésztetve, munkánk sikere biztosabb és teljesebbé fog válni. Kérjük t. taglarsainkat, hogy azoknak címét, kik a belépésre hajlandóságot mutatnak, hozzá a titkár tudomására, hogy szakmukra belépési nyilatkozatot, alapszabályt s lapunkból mutatványzmat küldhessünk. Szives fáradozásukért fogadják hálás köszönetünket.

A MAGYAR ERDŐGAZDÁBAN

megjelent cikkek és közlemények honorálása.

Egyesületünk decemberi közgyűlésén elhatározta, hogy a Magyar Erdőgazda munkatársainak fáradozását viszonozni óhajtván s az írói kedvet fokozását célozván, az újvöltő kezdve a lapban megjelent cikkek után írói tiszteletdíjakat fog fizetni. Lapszámunkon két cikk lesz ezután honorálva, egyenként 25—25 pengő tiszteletdíjjal. Mígdon t. taglarsaink szives figyelmét az egyesületünk ezen áldozatkészégére felhívjuk, kérjük, hogy lapunkat cikkeikkel, közleményekkel az eddiginél nagyobb mértékben támogattai sziveskedjenek. — A honlapjárva kerüldő cikkek minimális honorálma három nyomtatott hasáb kell, hogy legyen.

Az egyesület ügyeit érintő közlemények s a lapba szánt közlemények L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bükkszerző, u. p. Bogács című küldendők.

A »Vadászat« rovata szánt közlemények s a rovattal kapcsolatos levelezések Thiringer János főerdőmérnök, Szentpéterfa, Vas megye címre intézendők.

Nyugtadjuk az alábbi tag- és lapdíj befizetéseket:

1929. évre:	
Terray Gyula, Miskolc	8 P
Gr. Festetich Kristóf, Szigetvár	8
Vrablovich Géza, Sárospatak	8
Ferenczy Ferenc, Füzesabony	8
Babos Károly, Abaujaszántó	8
Örg. Pallavinci A. K. Szilvásvárad	8
Urd. erdőhivatali, Dörsön	4
Ruthényi Károly, Kaposvár	8
Fridi Ernő, Révlyányvár	4
Maróthy Emil, Diósgyőr	4

1930. évre:	
Erdőéri és Vadóri Isk., Szeged	10
Craus Géza, Telkibánya	10
Urd. erdőhivatali, Dörsön	6
Szeűts Béla, Mocsolvasztelep	8
Csernecki Károly, Putnok	8
Fridi Ernő, Révlyányvár	4
Modroch Ferenc, Sopron	8
Beniczky Elemér, Péterváras	8
Launer György, Miskolc	8
Szilvássy László, Edelény	8
Róth Gyula, Sopron	8
Br. Waldbott Kelemen, Tolcsva	8
Dufek Pál, Kistereny	8
Dr. Asztalos Kálmán, Erdőbénye	8
Dr. Petrő Kálmán, Bpest	10
Békly Albert, Debrecen	10
Urd. erdőhivatali, Marcali	8
Ferenc bajor kir. bereg erdh. Sárvár	10
Bárany Károly, Baja	6

Émlékeztetjük t. taglarsainkat,

hogy a Vadas Jenő emléktábla-alap nyitva áll még ma is nemeslelkű adományok számára s kérjük, hogy az gyararipatti sziveskedjenek. Áldozunk mindnyájan nagyvívű tanuruk kedves emlékének, hogy ragaszkodásunk és szeretetünk örök jelet himarababb felállíthassunk. Adományok a Magyar Általános Hitelbank satoraljaihejti fűkijához a rendeltetés megjelölésével küldendők. Ezen befizetéseket lapunkban nyugtázzuk.

Okli. Erdőmérnök

tíz évi, nagyrészt vezetőállásban szerzett gyakorlati, aki az erdőszeti és vadászati üzem minden ágában teljes fátassággal bír és kiváló referenciákkal rendelkezik, állását változatlanul óhajtja. Címe a kiadóhivatalban rendelkezésre áll.

Egyesületünk miskolci közgyűlése.

A Tiszajobbpart Vármegyéi Erdészeti Egyesülete 1929. december 28-án reggel 10 órakor tartotta meg Miskolcon, a Kereskedelmi és Iparkamara kistermében rendezett teli közgyűlést, melynek lefolyásáról alábbiakban tájékoztatjuk tagjainkat:

Jelen voltak: Waldbott Kelemen báró elnök, L. Wittenberger Géza titkár, Dókus József pénztárnok, Biró Zoltán, Lippóczy Béla, Radó Gábor, Schudich Nándor és Tóth Bódó választmányi tagok, Friedly Ernő, Erdődy Miklós, Fekete Zoltán, Gyri László, Gósswein Lajos, Jánh Rezső, Károly Ernő, grógró Pallavinci Alfonz Károly, dr. Saad Andor, Schmotzer Gyula, Sztanokovics Géza, Szügyi Gyula és dr. Trauer Ervin egyesületi tagok, összesen 21-en.

Waldbott Kelemen báró elnök a köz-

gyűlést megnyitva s üdvözli a tagokat és a kiküldött megbízottakat. Bejelent, hogy az Erdészeti Főosztály képviselőiben Lippóczy Béla, az O. E. részéről Biró Zoltán, a Felsődnánntuli Erdészeti és Vadászati Egyesület részéről Barrots Andor jelentek meg a közgyűlésen, míg a M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskolát Fekete Zoltán főiskolai tanár képviseli. Levélben üdvözölte a közgyűlést a Dödnánntuli Erdészeti és Vadászati Egyesület. Távollétek kimentették: Pfeiffer Gyula miniszteri tanácsos, Beniczky Elemér, báró Waldbott Frigyes, Roth Gyula főisk. tanár és Szepessy Artur erdőgazdát, Onczay László ügyvezető alelnök betegsége miatt nem jelenhetett meg a közgyűlésen.

A rendelkezésre álló idő rövidsége s az

erdőtervezési tervek tárgyalásának fontossága miatt a programot kissé restrinálálni kellett s ezért elnök a mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasatásától — miután az a Magyar Erdőgazdában ugys megjelent — eltekint, s hitelesítésre Lipoczy Béla és Schmotzer Gyula tagokat kéri fel. Ezután — változtatva a programon — egyenesen annak legfontosabb pontjára az új erdőtervezési javaslat tárgyalására tér rá. Elsősorban is felolvasatja az O. E. E. részéről hozzá érkezett megkeresést, melynek szövegrit tartalmazza a következők:

„Az Országos Erdészeti Egyesület parádi közgyűlése aként határozott, hogy a vidéki erdészeti egyesületekkel tárgyalásokat indít abban az irányban, mi módon lehetne az Országos és vidéki Erdészeti Egyesületek együttműködését megfejelen biztosítani.

A kérdés már az O. E. E. szervező bizottságának tárgysorozatán is szerepelt. Erdemi határozatot azonban az ügyben nem lehetett hozni, mivel a vidéki egyesületek jelenlévő vezetői kijelentették, hogy egyesületeikkel való előzetes tárgyalás nélkül a kérdésben állást nem foglalhatnak.

A tárgyalások megindítását ugy tartanék leginkább célravezetőnek, hogy a vidéki egyesületek megbízottait meghívjuk szervezőbizottságunk ülésére és az itt létrejövő előzetes megállapodásokat a megbízottak terjesztjenek megbizó egyesületeik elé.

Tisztelettel felkérjük ezért a t. Elnökséget, méltóztassék oda hatni, hogy az egyesület a tárgyaláshoz megbízottakat jelöljön ki, azok neveit velünk közölje, hogy a tárgyalások fonálát minél előbb felvehessük.

Egyesületünk igazgató-választmánya ezévi november hó 25-én tartott ülésében foglalkozott az új erdőtervezést megvitálásának módozataival.

Általában az a vélemény alakult ki, hogy az O. E. E. és a vidéki egyesületek ne forduljanak külön-külön előterjesztéssel a földmivvelésügyi miniszter úr elé, mert hiszen az esetleg eltérő állásfoglalások csak bizonytalanságot teremtenének s gyengítene az érdekeltség állásfoglalásának erejét és hatékonyságát.

Az igazgató-választmány ezért megbizta az elnökséget, keresse meg a vidéki egyesületek vezetőségét aziránt, hogy a törvénytervezetet meg és hó folyamán saját egyesületeik kebelén belül tárgyalják le s bizák meg néhány tagjukat, hogy a kialakuló álláspontot az O. E. E. igazgató-választmányában január hó elején folytatandó tárgyalások során képviseljék. Ily módon az egységés állásfoglalás legcélszerűbben elérhető lesz.

Az igazgató-választmányt ennél az elgondolással is vezette, hogy hiszen a vidéki egyesületek tagjai is majdnem kivétel nélkül tagjai az O. E. E.-nek s így a vidéki egyesületeknek az országos egyesülettől eltérő állásfoglalása nem lenne egyéb kisebbségi különváleménynél, ami ebben az országos fontosságú kérdésben nemcsak hogy nem volna célszerű, hanem a sikert tenné kockára.

Tisztelettel felkérjük ezért a t. Elnökséget, méltóztassék a bölcs vezetésre által álló egyesületnél ily értelemű határozatot kieszközölni, a megbízottakat velünk közölni s egyuttal felhatalmazást kieszközölni

az együttesen beadandó felterjesztés aláírására stb.”

Ezen nagyfontosságú ügyben kell most elsősorban határozatot hoznunk. A törvénytervezetnek részletes tárgyalása az O. E. E. kebelén működő törvényelőkészítő bizottságban már folyamatban van, s a bizottságban néhányan már egyesületünk tagjai közül is helyet foglalnak. Szükséges, hogy ezen tagjaink most megbízottak nyerjenek, hogy a bizottságban egyesületünk képviseljeik s szükséges, hogy számukat megfelelőképpen kiegyensúlyozzuk.

Az O. E. E. átírtta elsősorban azt célozza, hogy az egyes egyesületek ne nyújtsanak be a földmivvelésügyi miniszterhez külön-külön véleményt, hanem az állásfoglalás teljesen egységés legyen. Javasolja, hogy egyesületünk az O. E. E. törvényelőkészítő bizottságának munkáját, melyet oly részletes alaposággal végz, fogadják el, s annak állásfoglalásához csatlakozzék, de küldjön ki e bizottságba oly megbízottakat, kik egyesületünk működési területén előálló speciális kivánalmakat kifejezésre juttassák.

Biró Zoltán tájékoztatói akarván az egyesület tagjait arról, hogy a törvényelőkészítő bizottság mily formában, miként végzi munkásságát, röviden ismerteti, hogy a bizottság e nagyfontosságú s évtizedekre kiható kérdést a legnagyobb alaposággal akarja tárgyalni. A bizottság eddig 27 tagból áll s részt vesznek benne az illetékes osztályok vezetői is, de szükségesnek tartani a más művelési ágazatok képviselőinek, így az O. M. G. E. és a Mezőgazdasági Kamara megbízottainak meghívását is. Ismerteti, hogy a letárgyalt s megfelelőképpen átfomált javaslat a bizottságtól először a választmány elé fog kerülni, mely a közgyűlésen fogja azt a tagok többségével ismertetni s végül a földmivvelésügyi miniszterhez felterjeszteni.

Egry József annak a kívánásának ad kifejezést, hogy a lokális érdekeinkkel összefüggő kérdéseket itt kellene most felvetni és letárgyalni, hogy a kiküldendő megbízottak annak, — mint az egyesület kialakult kívánásának — érvényt szerezhessenek.

Elnök a felszólalót megnyugtatta, hogy a közgyűlés ugys ennek megfelelően cselekszik, előbb azonban elvi kérdéseket kell tisztázni. Felolvassa *Mayer János* földmivvelésügyi miniszternek hozza intézett levelét, melyben közli, hogy a *javaslat letárgyalásának terminusát 1930. február végéig meghosszabbította* s kéri az egyesületet, hogy észrevételeit ezen időpontig vele közölje. Elnök kéri a közgyűlést, hatalmazza meg őt egy oly választlevél elküldésében, miben az egyesület kijelenti, hogy észrevételeinket az O. E. E. törvényelőkészítő bizottsága útján ohajtuk megtenni.

Biró Zoltán az egyesület kiküldőitöknek oly irányú meghatalmazását kéri, hogy azok a földmivvelésügyi miniszterhez intézett beadványt az egyesület nevében aláírassák.

A közgyűlés mindkét felvetett kérdést magává teszi, s elnök ezeket határozatnak nyilvánítja.

Báró Waldholt Klemen a kiküldötték megbízatásának fontosságára mutat rá s már előbb figyelmezteti őket, hogy ha e feladatra vállalkoznak, a legnagyobb odaadással és pontossággal kell a gyűléseken

részvenniök. Bejelenti az egyesületnek, hogy miután ő egyben elnöke a törvényelőkészítő bizottságnak, az egyesület képviselétét ott nem vállalhatja, de indítványozza, hogy a közgyűlés *Oncazy László* úgyn. alelnököt és *ögróf Pallavicini Alfnz Károlyt* — kik amugy is tagjai a bizottságnak — s rajtuk kívül *Nagy László* érseki erdőtanácsost bizza meg a képvisellett.

A közgyűlés ezt elfogadja s elnök az egyesület nevében felkéri a nevezettek a megbízatás oadaó teljesítésére.

Ezek után elnök rövid összefoglalásban reámutat azokra a célokra, melyeket az új törvény megalkotásánál követnünk kell. Tisztában kell lennünk elsősorban avval, hogy a törvény egy évszázadra készűl s szolgál keretűl az erdőgazdaságnak. Mily nagy felelősség nehezedik a törvényhozóra, ha olyat akarnak alkotni, mely évtizedek múlva is megállja a helyét s minden ellenétét áthidal. Nem lehet cél, hogy minden áron újat alkossunk, csak a haladás szemléletét kell követni mindenben, ami jó a régi törvényben foglaltatik, meg kell azt tartani, a hiányokat pedig a tapasztalatokból kell pótolni. Tekintetbe kell vennünk a nemzetgazdasági vonatkozásokat és jogi elveket, nem szabad hangulatok, jelszavak után indulni, nem lehet szem elől téveszteni, hogy egy birtokosnak az erdőgazdaság nem lehet oly öncél, melynek saját érdekeit alárendeli, de a magányvagyonnak elsősorban jóvedelmét és megjelhetést kell biztosítani. Nem szabad a magánérdöket immobilizálni, tekintetbe kell venni a mai nehéz gazdasági helyzetet. Az államhatalom tultengését erőszakolni nem szabad s csak annyiban kell befolyását kiterjeszteni, amennyiben azt a nemzetgazdasági érdekek megkövetelik. Ki kell küszöbölni a törvényből a bürokratizmust, miből a javaslatban igen sok van. Általában el kell tüntetni a surlódási felületeket, összhangra kell törekedni, mely általános megelégedést válton ki. Lehetetlenség volna itt most az egész tervezetet részletesen átvitálni s ez nem célnak, csupán a nagy, elvi kérdésekben szükséges az egyesület közgyűlésének állásfoglalását kialakítani. A vitát avval nyitja meg, hogy csak ezekhez az általános elvi kérdésekhez kéri a tagok hozzászólását.

Egry József a 15. §-nak megváltoztatását javasolja, mely a legteltes kérdés tárgyalja. Példákkal dokumentálva hangoztatta, hogy a kecsékek legeltetését az erdőből teljesen ki kellene küszöbölni s az ide vonatkozó paragrafust ily módon megváltoztatni.

Elnök válaszolva a felszólalásra kijelenti, hogy a törvényelőkészítő-bizottság gyűlése egy a paragrafust már letárgyalta, s módosította is olyképen, hogy kecsékek legeltetése az erdőben egyáltalán nem szabad. Felkéri *Biró Zoltán*-t, az O. E. E. ügyvezetőjét, hogy legyen szives ismertetni a bizottság eddigi munkája során már kialakult kérdéseket, a törvény sarkpontjainak tekintetű elvi problémákat.

Biró Zoltán élvezetes előadásban fejt ki a bizottsági munka során már kialakulóban lévő legfőbb irányelveket, melyek közül az erdőgazdaság sine qua non-jának egy *független szakfórumnak*, mint legfőbb erdészeti hatóságának — megalkotását tartja. Mig az erdőgazdasági kérdések intézése politikai fórumokról függ, a mai tarthatatlan helyzet

javulására nem számíthatunk. Az erdőbirtokosok gyűlése megmutatta, hogy e kérdésben mennyire egyhangú álláspontot foglalt el az egész magyar erdőbirtokos osztály. A birtokosok gyűlése oly áldozatkészséggel tett tanúságot, mire számítani sem mertünk, így az üzemtervi kötelezettség ellen senki sem szólt fel, azonban valamennyien egyformán követelték a legfelsőbb független szakfórum életrésvitását, mely ügyekben elfogulatlanul s minden politikai befolyástól mentesen hozzon döntést.

További fejtegetése során Bíró előadja, hogy a törvényben biztosítottakat kell nyújtani a magánjogi igények védelmének, melybe túlságosan belenyúlani nem lehet. Ismertetésként a kialakult álláspontot, hogy minden olyan kérdés, mely nem tartozik szorosan az erdőgazdasághoz (pl. fáslegelő ügye, gazdasági fásítások) ki kell kapcsolni az erdészeti hatásköréből, miáltal az erdészeti a gazdaság tulkapisából származó ódiomot elhárítja magáról. Majd kifejti az általános üzemtervi kötelezettség kérdésének fontosságát, mely mellett a bizottság hosszabb ideig fog időzni. Igen sok panasz érkezett be a tervezetnek az adminisztrációra vonatkozó rendelkezései ellen. Előreláthatólag szükségesnek fog mutatkozni a felelősség jogának biztosítása s akkor a 3, illetve 4 kamarás rendszer mellett a mai adminisztráció fenntartása lehetetlennek látszik. Megemlíti, hogy a közérdekű intézkedések terheit nem lehet egyedül az erdőgazdaságra hárítani. Ahol a közérdekű veszélyeztető bajok nem a birtokos mulasztásából keletkeztek, ott a terheket a közre kell hárítani. Végül az erdők mai állagának fenntartásáról emlékeztik meg, melynek mostani megfontoltságának mellett apadnia semmiképp sem szabad, hanem ellenkezőleg, emlékeznünk kell.

Waldott Kelemen báró elnök hálas köszönetet mond Bíró Zoltánnak érdekes ismertetéséért s azért az önzetlen és pártatlanul elő odaadással és óriási munkáért, amit az erdőgazdaság érdekében végez s mért neki az egész erdészeti társadalom hálaival tartozik.

Radó Gábor felszólalásában aggodalmának ad kifejezést, hogy ha az erdőgazdaság az erdőben való legeltetés kérdésében a mezőgazdaságnak enged teret, annak befolyása káros hatással lesz az erdőre s lehetetlen állapot, ha az erdőben gazdák dirigálnának.

Bíró Zoltán válaszul a felszólalónak felvilágosítja, hogy a bizottsági ülésen ez a kérdés már keresztül ment s a módosított javaslatba feltétlen biztosítékot vetett be a mezőgazdaság káros befolyása ellen a következő szövegi intézkedés: „az erdei legeltetés kérdésében az üzemtervi intézkedési irányodok.” Más elbírálás alá tartoznak az u. n. fás legelők, melyek ha állandó legeltetésre alkalmasak, az erdőgazdaságból kikapcsolandók.

Radó Gábor kincstári példákat hoz fel a legeltetés problémájának sikeres és gyökere megoldására, mely megoldás az úgynevezett koncentrált legelő kihasználása, vagyis a legeltetésnek egy, vagy több állandó legeltetésre alkalmas terület feloldozásával kizárólag ezekre való szorítása. Felveti a kérdést, hogy nem volna-e jó ezt a megoldást az egész erdőgazdaságra általánosítani?

Bíró Zoltán nézete szerint az abszolút legeltetés tilalmat kimondani nem lehet. A legeltetéssel szembeni védelemnek teljes biztosítást látja abban, ha az erdei legeltetés engedélyezését a megalkalítandó független szakfórumra bizzuk, mely szakszempontról bírálja el a kérdést s az erdőgazdasági érdekeket meg fogja óvni. Eselég indokolt esetekben (országos csapás, árvíz, földrendés) engedélyezheti is az erdők legeltetését.

*Egry József, Radó Gábor és Bíró Zoltán*nak a legeltetés kérdésében történt ismételt felszólalásai után elnök foglalkozik ezen országos fontosságú kérdéssel. Nemzetgazdasági szempontból ott mutatkoznak a legnagyobb nehézségek, ahol a lakosságnak nincs elég legelője, amit az urbéri rendezés alkalmával legeltetési joguk megváltása címén kaptak, az kevés, rossz minőségű, míg tönkre van téve, s az erdészeti állami szervei most annak befásítását rendelik el. Általános az elkeseredés és elégedetlenség. A kivándorlás megszüntével a nép szaporodása nagyon észrevehetővé vált. Megtud-e élni a nép legelő nélkül? A marhaállomány kiterjesztésére növekedett s megoldást kell keresni ezen égető kérdés enyhítésére. Feltehetően jónak látja bizonyos területek kihasítását, melyeken azonban erdőt fenntartani többé nem lehet. Szükséges volna egy párhuzamos törvény, mely az erdőtervény együttdobban a legeltetés kérdését is szabályozná s kimondaná, hogy az erdészeti a legeltetésre kiadott felületekre mily értékben gyakorol befojtást.

Radó Gábor és Bíró Zoltán rövid hozzászólásai után *Fekete Zoltán* emlékeztik szó-lására.

Az új törvénytervezet legnagyobb horderejű intézkedésének az üzemtervi kötelezettséget tartja. Ha a Bíró által említett független szakfórum — hová vitás esetekben fordulni lehet — nem léteznék, feltétlenül különbséget kellene tenni a kötött és nem kötött birtokok között. Az üzemrendezési utasítás rendelkezéseit mindenütt egyöntetűen keresztülvinni ugyanis lehetetlen volna. A szabad forgalmu birtokokon teljesen elegendő volna a főbb gazdasági eiveket (üzemmód, vágásforduló) megszabni. A 300 holdnál kisebb erdőbirtoknál pedig egyetlen követelményként csupán azok fenntartását kellene felállítani. A független szakfórum felállítását helyesnek tartaná, de felveti a kérdést, hogy nem fog-e az a kormány ellenkezésével találkozni?

Bíró ismétellen kifejezést ad azon fel-fogásának, hogy a független szakbírószágot meg kell teremteni és pedig az O. E. E. T. mint érdekképviselettel kapcsolatban úgy, hogy annak tagjai legyenek: 4 szakbíró, 1 közigazgatási bíró s az erdőbirtokosok köréből 2 önök. A szakbírók közül az elnökök és egy bíró az érdekképviselet javaslatára nevezné ki a földművelésügyi miniszter, míg a másik kettőt ő delegálná. Az érdekképviseletnek kellene gondoskodni 8 ölnökről, kik közül a bíróság ülésére 2—2 felváltva lenne berendelve. Reámutat, hogy valamely törvény végrehajtásánál legfontosabb fórum annak végső szerve s az új erdőtervény sikere is ezen független szakfórum létezésén, vagy nem létén fordul meg.

Elnök megemlíti, hogy analog bíróságok már vannak, így pl. az adófelszámolási

bizottság s bár az adófizetés általános polgári kötelezettség, a kormányzat mégis hagyott egy független fórumot a felszámolásra. Az erdészeti független szakbírószágot megvalósulását szerencsés megoldásnak tartaná.

Ezek után *Kirdy Lajos* az 1. §, *Egry József* az 57. §, és *Tóth Bédó* az 59. és 60. §-hoz szólnak röviden hozzá. Felvetett kérdéseikre részben Bíró Zoltán ad megnyugtató felvilágosítást, részben pedig elnök azokat a bizottsági kiküldöttekhez utalja s felhívja a tagokat, hogy a törvénytervezetbe való esetleges hozzászólásukat a bizottsági kiküldöttek bármelyikéhez írásban küldjék be, hogy azok ezeket a bizottság plénuma elé terjesszék. Miután pedig a részletekben való tárgyalásnak helye itt nincs, a törvénytervezet vitáját bezárja.

Az indítványok és javaslatok során elnök bejelenti, hogy *Nádasdy Richard*, az erdészeti aliszteknek az új erdőtervénytervezettel kapcsolatban felmerült ügyekben öajított a közgyűlés előtt indítványt tenni. Teinteltet az egyesület korábbi határozatára, hogy az O. E. E.-tel egyöntetűen a törvény-előkészítő bizottság utáni öhajítja a tervezete észrevételeit megtenni, — *Nádasdy* indítványát a törvényelőkészítő bizottság elé fogja terjeszteni, sőt a bizottsági ülésekre is meg fogja hivati.

Wittenberger Géza titkár, lapszerkesztőnek a lap fokozottabb szellemi támogatására vonatkozó indítványát a választmány már látványta s *báró Waldott Kelemen* elnök bejelenti a választmány azon határozatát, hogy a Magyar Erdőgazda munkatársainak fokozottabb közreműködésre való serkentése céljából a jövőben az egyesület lapszámonként 2 cikket egyenként 25 pengő tiszteletdíjjal fog honordítani s e célra az évente a legjobb cikk jutalmazására fordított 400 P. lesz — megfelelő kiegyezésessel — igénybe véve. A tiszteletdíjak odaítélésére nézve a szerkesztő javaslatára az ügyvezető lesz hivata határozni. Ezen bejelentést a közgyűlés egyhangul tudomásul veszi s elnök határozatnak nyilvánítja.

Az ügyvezető jelentése betegsége miatt elmaradt, de annak tartalma ugyanazon kérdéseket és teendőket vetette fel, melyekre nézve a közgyűlés már határozatot hozott.

Wittenberger Géza titkár teszi meg ezután jelentését. Előadja, hogy az egyesület tagjainak létszámában nyári közgyűlésünk óta a következő változások történtek; Elkölözésük miatt kilépésüket jelentették: *Weinert Tivadar* ny. urad. erdőtanácsos, *Kertész István* m. kir. segéderdőmérnök és *Dr. Závits József* m. kir. erdőtanácsos, összesen 3-an. Kegyellellet ellenük meg arról a szomorú körülményről, hogy a halál két tagtársunkat ragadta el idő előtt kőrünköt. Egyik halottunk *Somogyi Sándor* m. kir. s. erdőmérnök fiatalon elhunyt kollégánk, másik nagy halottunk *báró Maillot Nándor* nagybirtokos, országgyűlési képviselő, ny. főispán, egyesületünk alapító tagja, kinek a közelmúlt napokban történt elvesztése az egész országot gyászba borította. Titkár indítványára a közgyűlés gyászának és kegyeletének kifejezésül halottai emléket jegyzőkönyvvel örökíti meg.

A kilépések és halálozások folytán egyesületünk tagjainak létszáma 1 alapító és 4 rendes taggal csökkent. Belépési szándékát

senki sem jelentette s így az egyesület mai taglétszáma:

1 védnök	} összesen 184.
1 tiszteletbeli	
15 alapító és	
167 rendes tag	

Titkár külön is felhívja a közgyűlés figyelmét az egyesület taglétszámának apadására s kérésint intéz mindenkihez, hogy folytassanak taggyűlö propagandát s szerezzen mindenki legalább egy új tagot az egyesületnek, hogy szellemi és anyagi erőnk emelkedésével munkánk sikere teljesebb és biztosabbá váljék.

Ezután **Dókus József** pénztáros teszi meg jelentését. A balatonfüredi közgyűlésen elhangzott pénztári jelentés szerint az egyesület készpénzkészlete 1929. május 31-én 2,37652 P. volt. Ezen összeg az időközi befizetésekkel mai napig 3,04668 P-re emelkedett fel. Ezzel szemben a felmerült kiadások összege 1,19934 P, melynek levonása után **egyesületünk készpénzkészlete a mai nappal: 1,84734 P.** Ezen összegben bennfoglalatik a **Vadas** emléktáblaalap javára befolyt 33830 P. is.

Miután a tagsági díjak az utóbbi időben nagyon gyéren érkeztek be, a Magyar Erdőgazda decemberi számaához befizetési lapokat mellékelünk, melyeket rövidesen követően fogunk a még szokásos éveleji felzárkóztatások is.

E jelentések tudomásulvétele után elnök felolvassa az **»Északmagyarországi Idegenforgalmi Szövetségnek«** az egyesület elnökségéhez intézett felhívását, melyben egyrészt a tavasz folyamán Miskolcon rendezendő idegenforgalmi kiállítás támogatására kéri fel az egyesületet, másrészt pedig az idegenforgalom növelése érdekében a turistautak kijelölése, jelzések készítése, menházak, túzrakohelyek létesítésére kéri fel az erdőbirtokosokat.

Elnök — kifejezést adván azon nézetének, hogy nem igen remélhető, hogy az erdőbirtokosok a vadenyészés érdekében annyira elleneköz turisztaságot saját intézkedéseikkel elősegítsék — felhívja a lap-szerkesztőt, hogy a felhívást a Magyar Erdőgazdában tegye közzé.

Több tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést berekeszti.

Közgyűlés után a Korona-szálló éttermében baráti közöl ebédre gyűltek össze a megjelenők, ahol kedves hangulatban a társaság nagy része egészen lámpagyújtásig kitartott.

Innen-onnan.

Báró Maillot Nándor

Mélyen megrendülve vetük a gészírt, hogy báró Maillot de la Treille Nándor nagybirtokos, országgyűlési képviselő, nyug. főispán és kormánybiztos, stb. egyesületünk alapító tagja december hó 20-án rövid szenvedés után Budapesten elhunyt. Temetése december hó 23-án volt Tállyán, az előleki rokonság mély gyászosa s az egész magyar társadalom őszinte részvétele mellett.

Maillot Nándor báró a Tokaj-Hegyalja képviselője s annak rajongó, lelkes apostola volt, ki közéleti szereplésével igen sokat tett a Hegyalja megmentése és felvirágztatása érdekében. Élete delén, munkaképes

sége teljében ragadta el körülölköl a halál, Elhunytá pótolhatatlan vesztesége a magyar közéletnek, birtokososztálynak, de különösen a Hegyaljának.

Orizükök kegyelettel emlélkét!

— Az O. E. E. rendkívüli közgyűlése. Az O. E. E. 1930. február 22-én délelőtt 10 órákor az egyesület helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az új erdőtervény-tervezet tárgyában a földmívelésügyi miniszter urhoz teendő előterjesztés.
3. Esetleges indítványok.

— A „Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület” rendkívüli közgyűlése. A Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület folyó hó 10-én Győrött a Royal-szálló góbelin termében a tagok szép számban való részvételével rendkívüli közgyűlést tartott.

A rendkívüli közgyűlést — amelyet választmányi ülés előzött meg — Rimler Pál egyesületi II. alelnök nyitotta meg, kinek az üdvözlő szavait követően előterjesztett indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy Generich Sándor nyug. közalapítványi miniszteri tanácsos elhunytá feletti gyászának a jegyzőkönyvben kifejezést ad.

A legutolsó közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után a választmányi ülés ezirányú javaslata alapján 5 új tagnak a felvételét határozta el a közgyűlés, 3 tag kilépését pedig tudomásul vette.

Majd vajszállattal tudomásul vette a közgyűlés Sásai Mihály miniszteri tanácsosnak az I. alelnöki és Barrois Andor m. kir. erdőtanácsosnak a titkári tisztségéről történt lemondását és egyben az egyesület megteremtése és felvirágztatása érdekében kifejezett önzellen és eredményes működésükért egyhangú határozattal jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg, majd a választmányi előterjesztést magáévá téve, I. alelnökké Hepe Arthur m. kir. főerdőtanácsos, erdőgazdát, titkárrá vitte Tóth László m. kir. erdőtanácsost, választmányi taggá pedig vitte Tóth László helyébe Somogyi Ferenc nyug. uradalmi főerdőmérnököt választotta meg.

Ezzel II. alelnök az elnöki székét az unjonnan megválasztott I. alelnöknek adta át, ki a közgyűlés üdvözlése és programjának körvonalozása után közölte a választmányi ülés javaslatát az Országos Erdészeti Egyesületnek a közelmúltban érkezett ama átiratával kapcsolatban, mely a m. kir. földmívelésügyi Miniszter Ur által észrevételre vezetve megküldött új erdőtervény-tervezet vonatkozó észrevételeinek az Országos Erdészeti Egyesület után s illette arra közös való előterjesztésre irányul.

Bíró Zoltán és Roth Gyula tagtársak többszöri felszólalása után a közgyűlés akként határozott, hogy a törvénytervezetnek az Országos Erdészeti Egyesületben leendő tárgyalásához 3 tagtársat kiküldi ugyan, de észrevételeinek a m. kir. földmívelésügyi Miniszter Urhoz levendő előterjesztése módozatairól 1930. évi február hó 5-én tartandó rendes közgyűlésen fog határozni.

Ezután a közgyűlés elhatározta 3 tagtársnak kiküldését az Országos Erdészeti Egyesületnek a vidéki Egyesületekkel való együttműködése módozatainak és feltételeinek

megállapítása érdekében alakítandó bizottságba.

Végül a közgyűlés határozatot hozott az új erdőtervény-tervezetnek részletes leírásával, illetve az egyesület kapcsolatos észrevételeinek kidolgozása tekintetében.

A közgyűlésen az Országos Erdészeti Egyesület Bíró Zoltán nyug. miniszteri tanácsos és dr. Ajtai Sándor m. kir. főerdőmérnök, a Tiszajobbpart Vármegyék Erdészeti Egyesületét pedig Roth Gyula főiskolai tanár képviselték.

A közgyűlést kedélyesen elköltött társas vacsora követte, melyen a tagtársak egyrészt feleséggel együtt vett részt.

— Nádler Herbert átvette a „Természet” szerkesztését. A „Természet” című tudományos képes havi folyóirat most létező 26-ik évfolyamába. Mint értesülünk, szerkesztését, melyet eddig dr. Rautits Emil oly nagy gondnal és oly kitünően vezetett, most Nádler Herbert az állatkert igazgatója, a kiváló vadász és zoológus vette át. Ismerjük Nádler Herbert irásait s nagy érdeklődéssel tekintünk új célkitűzéseire és, mellyel a „Természet”-et mindenki oktató, szórakoztató és tanácsadó jobbjárává hajtja tenni s a lapnak a közönség szélesebb rétegeiben való elterjesztésére törekszik. Az új szerkesztőnek sikeres munkálkodást kívánunk, a „Természet” pedig olvasóink szives figyelmébe ajánljuk. (Előfizetési díj egy évre 6 pengő. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Állatkert).

ÜZLETI HIREK.

A tüzifapiac élénkebb változatlan árák mellett. A fagyos utakon az erdőből való szállítás zavartalanul halad. Szőlőkaró, donga iránt az érdeklődés megindult.

ERDEI FENYŐMAGOT,

feleke fenyőmagot, luczfenyő, vörösfenyő, gyümölcsfenyő magot és mindenféle tűlevelű és lombfagyagot előcsírázott magosörzörmag, akácmag, juharmagvak, bükk-mak, tölgy-mak stb. stb. valamint erdészeti cseméket, gyümölcsfagyagot és azok vadon-csai garanciát megbízható legjobb minőségben ajánl tavaszi szállításra és rendeléseket kér

KÖSZEGI FENYŐMAGPERGETŐ ÉS FAISKOLA
Köszeg.

Tölgy-mak,

fenyőmagvak és lombfagyagvak, erdészeti csemétek, sorfák beszereshetők

KEINER REZSŐ

okl. erdőmérnök
Budapesten, Ferry Oszkár-utca 34.
szám alatt vagy továbbra is
Keiner Rezsőnél Gödöllőn.

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBPPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkzsérc, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadónál: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátorlajuhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkesztő:
L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

Elkészült

a törvénytervezet módosító javaslatára. Az a nagy munka, mely hónapok óta foglalkoztatta a törvény előkészítésére kiküldött bizottságot s amit feszült figyelemmel kísért erdőbirtokos, államerdészeti, erdőtisztikai és segédszemélyzet egyaránt, befejezést nyert.

Azok a lelkes férfiak, kiket az erdőgazdasági társadalom bízalma erre a nagy munkára kiküldött, jóleső érzéssel állapíthatják meg, hogy amit tettek, megfelel az általános kívánalmaknak, amit a módosításba foglaltak, az közmelegnyugvásra szolgál s amit alkottak, az — amellett, hogy megóvja a birtokos érdekeit, — alkalmas arra, hogy egy fejlődő, virágzó erdőgazdaság keretűl szolgáljon hosszú évtizedeken át.

A törvénytervezeten javasolt módosítások elkészítésével a törvényelőkészítés munkájának igen jelentős állomáshoz értkeztünk el, de tévedés volna azt hinni, hogy itt most már megállhatunk s munkánkat ezzel befejeztük. Ellenkezőleg, az igazi nagy küzdelem csak most kezdődik. Most indul meg majd az ellenérvek, érdekharcok és politikai törekvések sorozata az erdőgazdaság kívánalmai ellen, most lép sorompóba a hatalmát féltő bürokrácia a liberálisabb gazdasági törekvések s a birtokos osztály jogos kívánságai ellen. A Dunántul legutóbbi eseményeiből úgy látjuk, hogy már a miniszteriumban nagy közlelmet kell megvinnunk, hogy az erdőgazdaság többségének akaratát keresztülvígyük, az pedig bizonyosra vehető, hogy a törvényhozás mindkét házában heves viták, nagy harcok lesznek, különösen a legeltetés, közérdekű fásítások, a szaktanács felállítása és egyéb nagy problémák körül.

Elérkeztek a magyar erdőgazdaság sorsdöntő, nagy idői, évtizedek munkái és gazdasági eredményei, sokak léte és existenciája függ attól, hogy a ránk várakozó küzdelemben akaratunkat érvényre tudjuk-e majd juttatni. Ezért kell most mindent elkövetnünk, hogy a közvéleményt ügyünknek megnyerjük, ezért szükséges, hogy az erdészertársadalom minden egyes tagja saját köré-

ben is egész akaratl munkálkodjék a siker érdekében. Ez azonban csak úgy képzelhető, ha kizárunk minden szét-huzást, nem próbálkozunk különvéleményeket érvényre juttatni, de egy akaratl, egységes szóval mindannyian egyazon cél: az O. E. E. által benyújtott s a többi erdészeti egyesületek képviselői által aláírt javaslatnak megfelelő módosítások érvényesítésére törekszünk. Volt ideje mindenkinek bőven a hozzászólásra, ugy a vidéki, mint az országos egyesületek módót nyújtottak az észrevételek előterjesztésére. Most, hogy a vita le van zárva, s az állásfoglalás megtörtént, még ha a legjobb szándék vezet is, ellenségévé válik a magyar erdőgazdaságnak az, aki külön véleményét, eltérő törekvést kíván megvalósítani, mert egységes felépülésünk imponáló erejét gyengíti s módót és alkalmat ad az elgáncsolásra.

• •

A törvényelőkészítő munka mai állomásán kötelességünknek érezzük, hogy a legnagyobb elismeréssel adozunk azoknak a lelkes férfiaknak, kik felismerve az ügy óriási horderejét s a feladat nagyszerűségét, erejük, szellemi értékeik s minden képességük latba vetésével végeztek el a tervezet módosításának hatalmas és felelősségteljes munkáját. *Hadik János* grófot az O. E. E. elnökét, *Waldott Kelemen* bárót a törvényelőkészítő bizottság elnökét és *Bíró Zoltán*t, az O. E. E. fíradhatatlan, nagyszerű ügyvezetőjét illeti elsősorban az elismerés. Az ő lelkesedésük, az erdő iránti rajongó szeretetük, fölény tudásuk és bölcs mérsékeltük tette lehetővé, hogy a javaslat simán, nagyobb zökkenések nélkül volt idejére letárgyalható és a bizottság mindig meg tudta találni a helyes, mindenkit megnyugtató közeputat. A Tiszaj. bpart erdőgazdaságának hálás köszönetét, osztatlan elismerését fejezzük ki nekik és mind azoknak, kik a nagy munkában közreműködtek. Erdmükét márványnál maradandóbban hirdeti majd az új erdő-törvény, melynek életrehívása s megalkotása örök időre összekapcsolódik neveikkel.

L. W. G.

A törvénytervezet tárgyalása az O. E. E. közgyűlésén.

Február 22-én reggel szokatlannul nagy forgalom indult meg az O. E. E. székházának folyosóin. A tagoknak és érdeklődőknek oly tömege gyűlt össze a törvénytervezet tárgyalása céljából kiűzött rendkívüli közgyűlésre, amelyet a békeidők óta sem láttunk. Az erdőbirtokos-osztály számos előkelősége jelent meg s mintegy 350 tag vett részt.

Hadik János gróf elnök üdvözlőve a miniszteriumok, intézmények, egyesületek és uradalmak képviselőit s az összes megjelenteket, lelkes eljenzés közepette nyitotta meg a közgyűlést.

Megnyitó beszédében kifejtette, hogy 50 évi csendes munkálkodás után a magyar erdőgazdaság ismét sorsdöntő órák elé került. A változott idők, a gazdasági helyzet metamorfózis s az általános haladás elkerülhetetlen szükségessé tették alapvetően ma is kifogástalan régi erdőtüvényünk átalakítását, kiegészítését, illetve egy új, modern erdőtüvényt elkészítését. Régióta sürgette már az egyesület ennek szükségességét, hogy erdőgazdaságunk fejlődése meg ne akadjon s hogy vége szakadjon annak az áldatlan bizonytalanságnak, amit a Hábórus kormányrendeletek idéztek elő. Köszönetet mondott a földmívelésügyi miniszternek a törvénytervezet elkészítéséért és főként azért, hogy a magyar erdőgazdaság érdekképviseletének módót nyújtott az észrevételek megtételére még mielőtt ő állást foglalt volna. E kedvező helyzetnek köszönhető, hogy az egyesület elvégezhette a törvényelőkészítést nagy és nehéz munkájáért, minek során az erre kiküldött bizottság tizenegy napon át, fáradságot nem kimélve, legapróbb részleteiben vitatta meg a tervezetet s végezte el azon a szükségesnek vélt módosításokat. Hálás köszönetét fejezte ki a bizottság elnökének és tagjainak oadaó munkásságukért, mivel a megnyugtató megoldást lehetővé tették.

Hadik János gróf ezután néhány szóval kiért magára a tervezetre, mely bár sok hasznos újítást tartalmaz és a haladás szellemében készült, gazdasági szempontból nézve a birtokos érdekeinek védelme szempontjából igen sok hiányt tartalmaz, elanynyíra, hogyha azok változatlanul mennének keresztül, egyenesen katasztrófa elé állítaná a birtokososztályt. Elég itt megemlíteni a kopárfásításra, közérdekű erdőtelepítésre, az erők megosztására és az erdőgazdasági személyzetre vonatkozó intézkedéseket, melyek a birtokosra elviselhetetlen terheket róának. Nem lehet egy gazdasági ágazat ügyeit úgy intézni, hogy a közérdekből

származó, sokszor igen költséges teendők minden terhére egyedül a birtokosra hárított, mert hiszen az állam teherviselő képessége egyenes függvénye a polgárok teherbírásiának. A birtokosokat tehát nem szabad az ő érdekeltségű arányukon túlméret terheléssel sújtani. Itt *Hadik* János gróf reámutatott arra a szomorú helyzetre, mibe az Alföld fásításának ügye jutott, ahol egy nagyon jó törvény végrehajtását most takarékosági szempontból beszűntetik. Ha az állam ilyen nehéz helyzetben van, hogyan várhatja, hogy egy nagyszabású erdőgazdasági reformot lehessen csinálni úgy, hogy ennek összes terhei az erdőbirtokosokra háruljanak? Közbevetőleg megemlítette az illusztris elnök, hogy az Alföld fásításának ügyét szerinte nem szabad elejteni s a közgyűlés élénk helyeslése közben indítványozta, hogy a közgyűlés felterjesztését forduljon a földművelésügyi miniszterhez, miben az Alföld-fásítást újra felvételét s e célra nagyobb anyagi támogatás beállítását kéri.

Másik fontos része a javaslatnak a birtokos jogainak védelme. Tagadhatatlan, hogy az erdőgazdaság az a művelési ágazat, melynek az állami beavatkozásra és ellenőrzésre fokozottabb mértékben van szükség, mégis a *leghatározottabban állást kell foglalnunk ennek a beavatkozásnak oly nagy mértéke ellen, mely a tervezetben foglaltatott*. Hiszen emellett a tulajdonjog teljesen fiktív vált volna s a birtokos részére a korlátozott használaton kívül más jog nem is maradt volna. Velekedése szerint *sikerült a javaslat módosítását megvalósítani az utat, mely úgy az általános közgazdasági és erdészeti érdekeknek megfelel, mint pedig a birtokosok érdekeinek s jogainak megővésére is alkalmas*. Reményének adott kifejezést, hogy e kérdésekben a miniszterium képviselőivel sikerül meg egyeztetést létrehozni, mely biztosítani fogja, hogy a birtokosok nem lesznek kitéve oly veszedelmeknek, melyek az eredeti javaslat részéről érték volna őket, viszont a hatóságok szeme előtt lebegő főbb szempontok is — ha bizonyos fokig módosítva is — teljes biztosítékot nyerhetnek.

Kéttes célja van ennek a közgyűlésnek, — mondotta *Hadik* János gróf — az egyik az, hogy *utat mutassunk a kormányának arra, hogyan lehet ezeket az igen fontos és hényes kérdéseket megnyugtatóan megoldani*, másik célunk pedig, kifejezésre juttatni, hogy az egész birtokososztály egyöntetűen foglalt állást az állami mindenhatóság ellen. A gazdasági életet teljesen gúzsba kötni nem szabad, mert akkor visszafajulás áll be. Legyen állásfoglalásunk komoly, higgyük — fejezte be beszédét *Hadik* János gróf, de egyáltalán határozott és erélyes, hogy méltán juttassa kifejezésre azt a törfeletlen elszántságot, mellyel jogainkat megvédeni akarjuk. S ha ez így lesz, úgy meggyőződésem, hogy a kormányzat nem fog elzárkózni jogos és méltányos kívánságaink teljesítése elől s módot nyújt arra, hogy az új erdőtervűn általános megnyugvást teremtve egy boldogabb, szebb korszaknak, a ma megnyomorított magyar erdőgazdaság felvirágzásának szolgájon alapul.

Nagy éljenzéssel és zajos tapsal fogadta

a közgyűlés közönsége *Hadik* János gróf elnöki megnyitóját, amely után *Biró* Zoltán, az egyesületi ügyvezetője ismertette a törvénytervezetben javasolt módosításokat. Az egyes kérdésekhez számos hozzászólás történt. A vita túnyomó részben arról folyt, hogy az erdőfelügyelő önálló független szerv legyen-e, aki csak a földművelésügyi miniszterium alá van rendelve, vagy pedig az erdőgazgatónak alárendelt szerv legyen-e. A kérdés felett a közgyűlés tagjai titkos szavazással döntöttek, amelynek eredményét *Teffly* Béla hirdette ki. A közgyűlés 216 szavazattal 118 ellenében úgy határozott, hogy az erdőfelügyelő az erdőgazgatónak legyen alárendelt szerve, ne legyen teljesen független hatáskörű.

Hadik János gróf javaslatára a közgyűlés egyhangúlag kimondotta, hogy kéri fogja az Országos Erdőgazdasági Szaktanácsos felállítását, amelynek hatáskörébe a törvényben taxatív felsorolt kisebb jelentőségű ügyek tartoznának s amely ezekre az ügyekre nézve a földművelésügyi miniszternek véleményező szerve legyen, amelyet a miniszter köteles meghallgatni; a nagy anyagi érdeket érintő kérdések viszont a közigazgatási bíróság hatáskörébe utaltassanak s e célból a közigazgatási bíróság azon tanácsában, amely az ilyen erdészeti kérdések felett határoz, erdészeti szakértők küldessenek ki.

János *Engel* József azt indítványozta, hogy az egyesület kérje a miniszteriumtól, hogy az erdőbirtokosokat korlátozó háborús rendelkezeteit vonja vissza. *Biró* Zoltán ügyvezető előterjesztésére kimondta még a közgyűlés, hogy a miniszteriumtól az eddig élvezett évi 400,000 pengőnyi támogatásnak visszaállítását kéri, amelyet a miniszterium a költségvetéséből töröl. Ennek a támogatásnak elmaradását ugyanis az *Alföldnek és a kopár területeknek erdősítési munkáját lehetetlen tenni s veszélyeztetné az eddig elért eredményeket*.

A közgyűlés *Hadik* János gróf zárváival ért véget. A jól teljesített kötelesség nyugodt tudatával tekinthetünk vissza arra a munkára, amit az egyesület ezidig végzett — mondotta. Fél munkát végeznénk azonban, ha itt megállnánk. A további teendőket abban lehet összegezni, hogy meg kell győzni a földművelésügyi minisztert arról s a törvényhozás mindkét házat álláspontunk helyességéről s meg kell a közvéleményt nyerni ügyünknek. Az egyesület é téren mindent el fog követni, feltétlenül szükségünk van azonban arra is, hogy az egyes tagok minden erejükkel latba vessék a jó ügy érdekében s iparkodjunk azt minden vonalon eredményre juttatni. A tagokat erre az oadaó további munkálkodásra híván fel, a közgyűlést aival a munkássággal zárta be, hogy amit feltűnik, az által a magyar erdőgazdaság jobb jövőjének vetített meg alapját.

A közgyűlés *Hadik* János gróf élteszével ért véget.

Okl. Erdőmérnök

tiz év, nagyrészt vezetőállásban szerzett gyakorlatot, aki az erdészeti és vadászati ügyben minden ágban teljes jártassággal bír és kiváló referenciákkal rendelkezik, állását változtatni óhajtja. Címe a kiadóhivatásban rendelkezésre áll.

Irodalmi Szemle.

Askania Nova.

A neudamii I. Neumann könyvkiadó cégnél most jelent meg „Askania Nova” címmel egy rendkívül érdekes, tanulságos könyv, mely egy Delorsországi mérhetetlen steppe bevándorló német család történetét s e család kimagasló tagjainak: *Falz-Fein Frigyesnek* a világhíres állat- és növénypark megalapítójának életrajzát tartalmazza. A könyvet a szovjet által számított tudós hagyatékában talált feljegyzések és adatok alapján össze: *Falz-Fein Woldemar* írta meg és adta ki, mivel kicső bátyjának el nem muló emléket állított.

Askania Nova annak az Oroszországi déli részében a Krim félszigeten és a Dnyepir folyó között elterülő 100,000 holdas édenkertnek a neve, melytől Falz-Fein Frigyes néhány év alatt farságot, áldozatokat nem kímélve a teljesen vad, lakatlan, vadban, növényzetben szegény, vízhiánytól sivatagos steppeből állított elő. Már korá ifjuságától fogva nagy szeretettel viseltette a természetet és annak minden megnyilvánulásával szemben, midőn pedig atyja halála után az uradalmat átvette, elhatározta, hogy az ősi erdőzetében még fennmaradt steppeből egy jökora részt — mintegy 1300 k holdat — mint természetvédelmi területet tart fenn örök időkre, hogy azon az ősi növényzet akadálytalanul fejlődhessen. Falz-Feint az ősi növényzet védelmének kívül az a cél is vezette, hogy védelmi területén a pusztuló állatvilágnak is menedéket, otthont biztosítson. Sőt magassábara törekedett: lelki szeme előtt egy valóságos állatkert létesítése lebegett, melyben a más vidékről hozott legkülönbözőbb állatfajok is feltalálhatók. Sikerült egy ártzi kuttal a sivatár szárazságban szenvedő vidék vízellátását megoldania, minek segítségével parkosítható, halastavak készíthetők és vízi madarak otthonnal szolgáló mocsarak létesíthetők fogott. Így nemcsak természetünk oázist varázsolhat a kiellen steppebe, de a kiterjedt pusztaság minden állatfaját sikerült állatparkjába összegyűjteni.

Később utazásán szerzett gazdag tapasztalat alapján és hatalmas irodalmi anyag át tanulmányozása után a világ minden részéből hozatott mindenféle új állatokat, melyek természeti igényeinek Askania Nova klimatikus viszonyai megfelelők voltak. Szigorú következetességgel és anyagi türelemmel sikerült embeire az állatok iránt emelni, jóindulatot, sőt szeretetet oltania, aminek az lett az eredménye, hogy a rengegel emlös és madár teljesen szabadon, félelem nélkül mozgott Askania Nova területén, mi a látogatókból érhető csodálatot váltott ki. A melegsivű tulajdonosnak pedig bő alkalma nyílt arra, hogy a legkülönbözőbb állatfajok életmódját tanulmányozza s leszűr tapasztalataival a tudománynak megbecsülhetetlen értéki adatokkal szolgáljon. Az 1914. évben összeállított jegyzék szerint ebben a paradicsomban akkor a következő madarak és emlősök éltek békés egyetértésben: erszényesek nagy faja, tevék és lámák három faja, agan-

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

csosok tizenhárom faj, antilopok tizenkilenc faj, kecskék és juhok négy faj, oduszaruak öt faj, lovak öt faj, rácsalók három faj, struccok négy faj, rágcsalók tizenötfaj faj, récék harminc faj, ludak huszonek faj, hattyúk hét faj, szalonkák negyvenhárom faj, vízi tyukok kilenc faj, buvárok hét faj, tuzokok négy faj, darvak kilenc faj, gémekek stb. tizenhárom faj, evezőlábúak négy faj, tyukok harmincegy faj, galambok tizenöt faj, ragadozó madarak harmincöt faj, baglyok hét faj, harkályok egy faj, papagályok kilenc faj, szalakótoidomok hét faj, éneklők százhuszonegy faj.

E könyvet a természet mélyesége szerezte adta kezembe s ma, mikor a természet védelme nálunk is kezd történni, ezen nemes eszme és törekvés terjedésének előmozdítására melegen ajánlom a szépen kiállított, gazdagon illusztrált, értékes könyv mielőbbi beszerzését a természet minden barátjának.

Egész vászonkötésben, 7 térképpel és 150 fényképpel díszítve 18 márkáért kapható a kiadónál. (L. Neumann Berlin S. W. Anhalt-strasse 7.) F. M.

Hess—Beck: Forstschutz,

Verlag I. Neumann, Neudamm, 2 vaszkos kötet, kötetként 6 füzet, az egész mű kedvezményes ára 50 márká.

Több neves erdészeti szakutódos közreműködésével teljesen átdolgozva kiadja Dr. W. Borgmann a giesseni egyetem erdészeti fakultásának tanára.

Még az oly termékeny német szakirodalomban sem jelent meg ehhez hasonló értékesebb mű, mely általános becsléni fogva bennünket is közelről érdekel, főként ma, amikor megmaradt csekély kiterjedésű erdény védelme valóban országos jelentőségű, szent feladat.

Az említett műnek nemcsak jelenlegi időszerűségénél fogva tulajdonítok igen nagy becselt, hanem gazdag tartalmánál és belsei értékénél fogva is és megelőgedéssel állapíthatom meg, hogy számos uradalom s illetve erdőfőzést szerzte már be az én javaslatomra ezt a nélkülözhetetlen szakkönyvet, melyben az erdővédelem terén egészen a legutóbbi időig minden felmerült kérdés behatóan tárgyalva van.

Az első kötetet, mely az állatok (emlősök, madarak, rovarok) ellen való védelemről szól, egy ízben már tárgyaltam.

A második kötetet, mely az utolsó füzetet most fejeződött be, mintegy 600 oldalon az ember, növény, légtörő behatások és futóhomok elleni védekezést tárgyalja.

A mű nyelvezete könnyed, leírásai élvezetesebbek, a szöveget számos ábra élénkíti és világítja meg. Igen helyes a kiadónak az az eljárása, hogy a szövegnek kevésbé fontos részét apróbb betűkkel szedette, viszont a fontos anyagot ritkítottan emelte ki.

Ugyancsak helyesnek, hogy az egyes fejezeteknél mindenütt fel van tüntetve az oda vonatkozó részletes irodalom is.

A kiadótól kapott értesülésem szerint a kedvezményes előfizetés 1930. év április hó 15-ig meghosszabbította. Ezen időpontig a hatalmas munka 50 márkáért szerezhető be L. Neumann-nál Neudamm-ban. Azonlál jóval drágább lesz ez az értékes mű. F. M.

Erdővédelem repülőgépről.

„Erdővédelem repülőgépről” címmel igen érdekes tanulmány olvashatunk a M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium kiadásában megjelenő »Növényvédelem« című folyóiratban *Osztrovszky né dr. Németh Ágnes* leírásában. A cikk az Északamerikai Egyesült Államokban s utabban Németországban a fenyőbagolylepke és apicalépek irtása céljából repülőgépről arzéntartalmú védekezőszerekkel való beporozási kísérletekről közlő érdekes statisztikai adatokat és egyéb megállapításokat.

A „Növényvédelem” folyóirat igen gyakran foglalkozik az erdészetet közelről érdeklő kérdésekkel s az erdő, mező és kertgazdasággal foglalkozóknak állandó barátja és tanácsadója. „Előfizethető felvére négy pengőért a Földművelésügyi Minisztériumban. A Növényvédelem előfizetői a „Kertészeti” című lapot díjtalanul kapják.

Angol nyelvű ismertetés a magyar erdőgazdaságról.

A „The Quarterly Journal of Forestry” londoni erdészeti folyóirat januári számában *Mayer Zoltán* főiskolai tanárségét tollából oly leírása jelent meg hazánk erdőgazdaságának, mely a szerző a magyar ügynek s erdészetünknek tett nagy szolgálatot. Az ismertetés röviden magában foglalja Magyarországi erdőgazdaságának főbb statisztikai adatait, erdészetünk szervezetét, az erdőgazdálkodás törvényes alapjainak enciklopédiáját, s az egész hazai erdőgazdaságról kerekedik, hű képet nyújt, végül megemlekezik szakoktatásunk és kísérletgyűjtemény intézményeiről, bizonyonyítván a külföld előtt, hogy hazánk e téren is az elsők között áll Európában. Propagandajellegű munkásságáért a szerzőt elismerés illeti meg.

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések s a lapba szánt közlemények *L. Wittenberger Géza* erdőmérnök, *együleti titkár Bükkszécs, u. p. Bogács* címre küldendők.

..

A »Vadászati« rovatba szánt közlemények s a rovatall kapcsolatos levelezések *Thüringer János főerdőmérnök, Szentpéterfa, Vas megye* címre intendendők.

..

Tagsági díj évente 6 pengő.
„Magyar Erdőgazda” évi előfizetési díja: tagok részére 10 pengő
nem tagok részére 2 „

..

Nyugtaltjuk az alábbi tag- és lapdíj befizetőket:

	1928. évrre:	
Pintér Nándor, Ragály	— — — — —	10 P
	1929. évrre:	
Pintér Nándor, Ragály	— — — — —	10 P
Szűgyi Gyula, Szili	— — — — —	8 P
	1930. évrre:	
Borby György, Gyöngyös	— — — — —	8 P
Horváth Károly, Vallus	— — — — —	10 P
Király Lajos, Szilvásvárad	— — — — —	8 P
Tóth Bódog, Parád	— — — — —	8 P
Sklenky Ferenc, Sopron	— — — — —	8 P
Bartha Dezső, Pusztavacs	— — — — —	8 P

Nagy László, Eger	— — — — —	8 P
Kallivoda Andor, Miskolc	— — — — —	10 P
Földmiv. Minisztérium, Budapest	— — — — —	10 P
de Pottere Gerard, Budapest	— — — — —	8 P
Vaitzik Emil, Miskolc	— — — — —	8 P
Nagy Zoltán, Galgácsa	— — — — —	4 P
Fóiskola, Sopron	— — — — —	8 P
Földváry Miksa, Kaposvár	— — — — —	8 P
Sopron város erdőhivatala	— — — — —	10 P
Bell Mjklós, Recsk	— — — — —	10 P
Soós Károly, Miskolc	— — — — —	8 P

..

Emlékeztetjük t. tagtársainkat,

hogy a *Vadas Jenő emléktábla-alap* nyitva áll még ma is nemeslelkű adományai számára s kérjük, hogy azt gyarapítani szivesek legyenek. Áldozunk mindnyájan nagynevű tanárunk kedves emlékének, hogy ragaszkodásunk és szeretetünk örök jelet mihamarabb felállíthassunk. Adományok a *Magyar Általános Hítelbank sátorlajuhelyi fűdjához* a rendeltetés megjelölésével küldendők. Ezen befizetéseket lapunkban nyugtazzuk.

A

MAGYAR ERDŐGAZDÁBAN

megjelent cikkek és közlemények honorálása.

Egyesületünk decemberi közgyűlése elhatározta, hogy a Magyar Erdőgazda munkatársainak fáradozását viszonozni óhajtván s az irtó kedv fokozását előzván, az újévől kezdve a lapban megjelent cikkek után irtó tiszteletdíjakat fog fizetni. Lapszámmonként két cikk lesz ezután honorálva, egyenként 25—25 pengő tiszteletdíjjal. Midőn t. tagtársaink szives figyelmét az egyesületnek ezen áldozatkészségére felhívjuk, kérjük, hogy lapunkat cikkekkel, közleményekkel az eddiginél nagyobb mértékben támogatt sziveskedjenek. — A honorálásra kerülő cikkek minimális terjedelme három nyomtatott hasáb kell, hogy legyen.

Az Északmagyarországi Idegenforgalmi Szövetség felhívása egyesületinköz.

Legutóbbi miskolci közgyűlésünk alkalmával az Északmagyarországi Idegenforgalmi Szövetség az alább tisztejes egészében kikérdőtt felhívást intézte egyesületünk elnökségéhez, melyet az erdőbirtokos uraknak s tagtársainknak szives figyelmébe ajánljuk.

„Abból az alkalomból, hogy a melyen tisztelet Egyesület Miskolcon tartja ülést, mely tisztelettel és melegen üdvözöljük a melyen tisztelet Vezetőséget és a t. Egyesület minden egyes tagját működési területükön. Legyen szabad egyuttal az alkalmat felhasználunk arra, hogy több nagyfontosságú kérdésre hívjuk fel a t. Cim szives figyelmét.

Elsősorban megemlítiük, hogy Szövetségünk a Tiszajobparti Mezőgazdasági Kamara és Kereskedelmi és Iparokomara által tervezett borvássalal egyidőben, április hó folyamán *idegenforgalmi kiállítás* fog rendezni, amelyen bemutatásra fog kerülni megfelelő propaganda keretében mindaz az

értékes anyag, mely vidékünkön (Miskolc város, Abauj-, Borsod-Gömör-, Heves- és Zemplénvármegyék) az idegenforgalom-fejlesztés szempontjából jelentős (fürdők, nyaralók, városok, vasutak, autóbuszjáratok, idegenforgalmi iparok, mint vendéglők, szállodák, turisztág, vadászpost stb.) Ennek a kiállításnak részletes tervezetét természetesen a t. Cim rendelkezésre fogjuk bocsátani. De már most tisztelettel **kérik**:

méltóztassák a tervezett kiállítást saját hatáskörében is melegen felkarolni és az előkészületeket megtenni, hogy az erdőuraldalmak értékes anyaga, esetleg térképek, mintatűz modellek, fényképek, menháztervek stb., stb. formájában bemutatásra kerülhessenek.

Egy másik körülményre is legyen szabad a mélyen tisztelt egyesület szíves figyelmét felhívni. A turistautak jelzése rendkívül fontos követelmény az idegenforgalom érdekében nézőpontjából. Igen örülnék ha a tervezett kiállítás időpontjában legalább a szervezés munkájáról számolhatnánk be. Igen nagy közérdek az is, hogy menházaink legyenek és hogy ezeknek a menházaknak fekvéséről tájékozathassuk a közönséget. Hangsúlyozzuk, hogy a turisztág szempontjából vonzó helyeket csak a Magyar Turista Szövetség által kiállított arcképes igazolvány birtokosainak kellene megengedni látogatni (eltekintve természetesen a fürdők, nyaralótelepek közönsége által használt, jobbára véderőterületeket), hogy így az erdőkimélet biztosítható legyen. A turista-fegyelmek fenntartását az egyes turista egyesületek vállalhatnák, a Magyar Turista Szövetség ellenőrzése mellett.

Az erre vonatkozó konkrétumokat a következő tiszteltteljes kérelmeinkbe foglalhatjuk össze:

1. Méltóztassák hathatós befolyását olyan irányban érvényesíteni, hogy a turista utak jelzését — tisztán színjelzésre gondolunk, számok mellőzéseivel — az erdőutalajdonosok vállalják magukra. Ugyanők jelöljék meg a pihenő, tiszrakó helyeket, esetleg igénybe vehető menházakat, továbbá a tilos területek elhatárolását. Végeztül ugyancsak a t. erdőutalajdonosok határozzák meg azt, hogy egyes, egyébként a turisztág számára nyitva tartott erdőterületeket a vadkimelés érdekében mely időpontban ne látogassák a turisták.

2. Méltóztassák a t. erdőkincstár példáját követve, az idegenforgalom előmozdítása érdekében annyira fontos menházak létesítését elhatározni.

3. Méltóztassák a turistaösvényeket, pihenő- és tiszrakóhelyeket, menházakat feltüntető térképeket Szövetségünk rendelkezésére bocsátani, hogy a hozzánk fordulókat tájékozathassuk.

4. Amennyiben szükséges, készséggel fogunk esetleg közvetlenül a t. erdőutalajdonos urakkal fordulni az itt változó javaslatainkkal. Arra is készek vagyunk, hogy amennyiben valamelyik t. erdőutalajdonos azt úgy kívánja, a turistaösvények jelzését turista munkabizottságunkkal eszközöltsük.

Kérjük, méltóztassák szíves elhatározásáról bennünket értesíteni.

Tisztelettel és hazafias üdvözléssel
Miskolc, 1929. évi december hó 28-án

Északmagyarországi Idegenforgalmi Szövetség."

Innen-onnan.

— Az O. E. E. szervező bizottsága február 17-én délután tartotta meg ülését *gróf Széchenyi Aladár* elnökletével. Rövid ügyvezetői jelentés után a bizottság a vidéki egyesületekkel való együttműködés ügyével foglalkozott s arra a megállapodásra jutott, hogy ezen egyesületek legfőbb hivatása az egyes vidékek speciális viszonyainak tanulmányozásában, erre vonatkozó tapasztalatok gyűjtésében, másrészt pedig a kollégialis érzés ápolásában rejlik. Szükséges, hogy a vidéki egyesületek állandó kapcsolatot tartsanak fenn az O. E. E.-tel s annak választmányában, bizottságaiban állandó hely foglaljanak s így a vidék problémáit, gondolatait, életnyilvánulásait mintegy belevégik az O. E. E. vérkeringésébe. A bizottság e kérdésben azt a határozatot hozta, hogy az egyesület megkezdésével fordul az összes vidéki egyesületekhez, hogy azokkal az együttműködés feltételeinek és állandó fenntartásának módzataira nézve előzetes megállapodásra jusson, mely után a szervezőbizottságnak már módjában lesz a részletes teendőket kidolgozni és a választmányának e kérdésben előterjesztést tenni.

A tárgysorozat második pontjaként a bizottság az O. E. E.-nek mint a hatóságokkal szemben való érdekképviseletnek problémájával foglalkozott s nagy vonalában magáévá tette az előterjesztett indítványt, hogy az egyesület vegye munkaprogramjába, hogy a tagok ügyes-bajos dolgaiban — mérsékelt díjazás ellenében — a hatóságoknál eljárjon. Határozatot hozni e kérdésben addig, míg a földművelésügyi miniszter által felfogadását e kérdésben nem ismerjük, egyelőre nem lehetett, mert kérdés, hogy előadja-e majd az O. E. E.-et mint hivatalos érdekképviseletet, vagy sem? E kérdés eldöntése céljából az egyesület beadvánnyal fordul a földművelésügyi miniszterhez.

— Az O. E. E. igazgató választmányának ülése. Február 18-án, 19-én és folytatólag 22-én tartotta ülését az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmány.

A gyűlés elején az igazgatóválasztmány hosszabb ideig tárgyalta a Felsőudánantúli Erdészeti és Vadászati Egyesület ultimátum-szerű átiratát, amelyben néhány külön észrevételnek közlése után bejelenti, hogy ha az országos egyesület azokban elfoglalt álláspontját magáévá nem teszi, külön véleménygel fog élni a földművelésügyi minisztériumhoz.

Sajnálattal állapította meg az egyesület Elnöke, hogy a Felsőudánantúli közgyűlésén a határozat meghozatala előtt az Országos Erdészeti Egyesület törvényelőkészítő bizottságának álláspontját sem ismertették s a közgyűlés ennek ismerete nélkül alig 5 perc alatt hozta meg a kérdéses határozatot.

Ezután az igazgató-választmány részletes tárgyalás alá vette a beérkezett újabb javaslatokat és a törvényelőkészítő bizottság javaslatán a következő lényegesebb módosításokat eszközölte:

A 17. és 18. §-nál a mész és palabánya művelés céljaira igénybe vehető terület nagyságát 3 kat. holdban szabta meg, míg üzemi, gazdasági és szállítói berendezések

céljaira — addig is amíg az üzemterv elkészül — minden területnek, egyéb célokra pedig 1000 kat. holdig 2/3-onak azonfelül legfeljebb 20 kat. holdnak engedély nélkül való igénybe vételét javasolja.

A 30. §. végére külön kikötést tett fel a vasutamenti tűzpázszták tisztántartásáról.

A 37. §-ban a területarány helyett azt a korlátozást fette föl, hogy a 45. §. 3-ik bekezdése alá tartozó erdőekben az évi használat az évi növedéknél kisebb mértékre nem korlátozható.

Az 51. §-at az átmeneti intézkedések közé vitte át s a módosítások 51. és 52. §-ának összevontásával állapította meg az altiszti képzést.

A második címél az állam elővételi jogát csupán az eladásra szánt 100 kat. holdnál kisebb részletekre korlátozta.

A hetedik címél — eltérőleg a törvényelőkészítő bizottság javaslatától — az erdeti javaslat álláspontját fogadta el, hogy az erdőfelügyelő az erdőgazdaság beosztott tisztviselője legyen.

Az erdőgazdasági tanácsost csak mint véleményező szervezet kívánta a földművelésügyi miniszter mellé beiktatni.

Határozattal kimondta, hogy hatóságok jogkörrel állami hivatalok, felügyelők és igazgatóságok nem ruházhatók fel.

Végül a folyó ügyeket, indítványokat és tárgyelvetelt intézte el a választmány, majd a tárgysorozatba felvett Apponyi-féle megosztási ügyben tudomást vette a főosztály jelenlévő főnökeinek azt a kijelentést, hogy a sérelmes határozatot a felek által beadott kérelemre megváltoztatták.

— A „Felsőudánantúli Erdészeti és Vadászati Egyesület” rendes közgyűlése. A Felsőudánantúli Erdészeti és Vadászati Egyesület folyó évi február hó 8-án délután 7 órai kezdettel tartotta meg Hekpe Arthur m. kir. főerdőtanácsos, erdőgazdát, mint az egyesület I. alelnökének elnökletét Györött a Royal szállodában választmányi, majd folytatólag rendes évi közgyűlést, amelyen a tagok nagy számban jelentek meg.

Első alelnök üdvözlőlvén a megjelenteket s a gyűlést megnyitván bejelentette, hogy a m. kir. földművelésügyi Minisztérium Véssei Mihály miniszteri tanácsos, az Országos Erdészeti Egyesületet Bíró Zoltán nyug. miniszteri tanácsos, míg a Tiszajobparti Vármegyék Erdészeti Egyesületét Roth Gyula főiskolai tanár urak képviselik.

A közgyűlés az előző megnyitott után I. alelnök indítványára titkárvá egyhangúlag Barrois Andor m. kir. erdőtanácsos választotta meg, majd az 1929. évi december hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének letárgyalása után az újonnan megválasztott titkár bejelenti, hogy a közgyűlést megelőzőleg tartott választmányi ülés 7 jelenlévőt tett fel az Egyesület rendes tagjai sorába úgy, hogy az Egyesületnek jelenleg, az időközből kilepett tagok számításba vétele mellett 22 alapító és 152 rendes tagja van.

Az új választmányi tagok megválasztása után Botos Sándor m. kir. főerdőmérnök, mint az Egyesület pénztárosa ismertette az Egyesület 1929. évi számadását, valamint az 1930. évi költségvetését, amiket a közgyűlés hozzászólás nélkül elfogadott s egyben elhatározta, hogy folyó évi április hó 1-től kezdődőleg „Erdőgazdasági Szemle”

cimen egyelőre negyedévenként megjelenő folyóiratot indít meg, melynek szerkesztésével Bence Pál hercegi erdőmérnök-tárgtársat bízta meg.

Ezek után letárgyalta a közgyűlés az új erdőtervénytervezettel kapcsolatos választmányi határozatot, valamint egyéb indítványokat s egyben felhatalmazást adott az elnökségnek a megtartandó gyűlések idejének és helyének megállapítására.

A közgyűlést este 9 órai kezdettel a Royal-szálló gobein termében 100 fertékes vascra követte, amelyen a tagtársak egy része feleségeikkel és hozzátartozóikkal jelent meg.

A mindvégig kitünő hangulatban elköltött lelkes felkészítőkkel fűszerezett társas vacsorát virradatig tartó táncmulatság követte.

Úgy a társas vacsora alatt, mint az követelőleg felelevenítették a régi selmecbányai szokások, melyek közül különös tetszéssel fogadtattak az egyes szakénekek, szakestélyek és keresztelők.

— **Fa, vas, vagy beton?** Néhány éve vajudik már ez a kérdés, hogy külkereskedelmi mérlegünk javítása céljából nem lehetne-e vasbeton, vagy vasaljakat alkalmazni a vasutaknál? A M. Á. V. Talpa versenytárgyalásának kiírása előtt minden esztendőben felmerül ez a kérdés, s érhető igazgatni vált ki a fakeskerkedelmi körökben.

A Magyar Fatermelők, Fakeskerkedők és Faiparosok Országos Egyesülete most ismétlen memorandummal fordult a földmivélségi miniszterhez s alapos érvekkel igazolta be, hogy a vas, vagy betonalkalmazása kereskedelmi mérlegünk szempontjából egyenesen káros volna. Az eddigi tapasztalatok, külföldi példák, a vas és vasbeton talpak drágább volta, mervége, az üzemi balesetek gyakoribb esélye, mind amellett szólnak, hogy a talpák alkalmazását elterni nem szabad, annyival is kevésbé, mert a magyar erdőgazdaság és fakeskerkedelemre ez súlyos csapást jelentene. A memorandum külön is kiemelte a fatermelő szakma azon kérését, hogy a magyarországi fatermelés kapacitásának teljes kihasználása céljából az államvasutak a magyar termelők részére az eddiginél nagyobb előnyöket biztosítsanak, hogy a belföldi talpatermelés maximumára legyen felfokozható.

— **Hazai termelésű tűzifa vásárlására utasítják a városokat.** Örönmeladunk hirt olvasóinknak a m. kir. belügyminiszternek a városi hatóságokhoz intézett azon leiratáról, melyben azokat a városok kezelésében lévő hivatalok és egyéb épületek fűtőanyagszükségletének bejelentésére szólítja fel. Ezen adatok bejelentésére azért van szükség, mert a belügymi-

niszter a közhatalóságok mintájára a városokat is reá akarja szorítani, hogy kizárólag belföldi termelésű tüzelő anyagokat használjanak.

— **Erdészeti altisztek kinttűntetése.** Az O. E. E. igazgató-választmányra *báró Waldobert Kelemen* indítványára hozott határozata alapján az erdészeti személyzet kinttűntetése érdekében felterjesztést nyújtott be a földmivélségi miniszteriumhoz. A felterjesztés eredménye vezetett, mert a m. kir. földmivélségi miniszterium 27736/1929. I. sz. alatt valamennyi vármegye és th. város főispánjához az alábbi rendeletet adta ki:

Abból a célből, hogy az ország erdőgazdaságaiban alkalmazott szakképzett altiszteknek serkentő példát nyújtsanak és hogy az általuk néhez körülmények között becsülettel és hűséggel teljesített, sok eselben életveszélyt is járó szolgálat erkölcsi elismerésben részesüljön, az olyan szakvizsgázott erdőőröket, akik szorgalmuk, magatartásuk és jóra valósságuk által társaik közül kinttűnt, hűséges szolgálatuk elismerésében elismerő oklevelet kívánok adományozni, eselég őket más kinttűntetésre részesítem.

E célből a kinttűntetésre javaslatba hozandó egyének nevét, lakhelyét, személyi adatait szolgálai viszonyuk körülírása mellett Meltőségoddal kell az illetők szolgálatadójának legkésőbb 1930. április hó 1-ig közölni.

A kinttűntelés iránti javaslatba hozott erdészeti altisztek (erdőőr) egyhelyben való szolgálati idejének tartamát, életkorát, családi állapotát és viszonyait, valamint a multban lezajlott rendkívüli időkben szolgálatadójával szemben tanusított magatartását s hogy *ilyenféle kinttűntetésben még nem részesült*, magába foglalja és igazoló helyhatósági bizonyítványok csatolása mellett legkésőbb 1930. május hó 1-ig Meltőségod tesz hozzám előterjesztést.

Felkérem abból kifolyólag Meltőségodat, hogy a kormányzatára bízott törvényhatóság területéről az olyan szakvizsgázott erdőőröket, akik példás és hűséges viselkedés mellett egy szolgálatadónál legalább 25 évet töltöttek el, elismerő oklevélre legkésőbb a fent említett időpontig hozza javaslatba.

Megjegyzem, hogy a szolgálai idő kiszámításánál tekintenie kell venni az időkben teljesített katonai szolgálat idejét is.

Előterjesztésénél különös figyelemet méltóztatsek fordítani arra, hogy elsősorban az olyan szakvizsgázott erdőőrök hosszának javaslatba, kik szolgálatadójikkal szemben a multban lezajlott szomorú állapotok alatt is hűséges és oadaó magatartást tanusítottak.

Tájékozással megjegyzem, hogy a javaslatba hozottak közül a szolgálai idő figyelembevételevel elsősorban a hosszabb ideig szolgáló erdőőröket fogom kiválasztani és még megemlítem azt is, hogy olyan egyéneket, akik erdőőrji vagy erdőgazdasági szakvizsgát nem tettek, továbbá, akik *ilyenféle kinttűntetés-*

ben már részesültek, javaslatba hozni nem lehet.

Felkérem továbbá Meltőségodat, hogy e kinttűntelési akciónak a helybeli lapok útján a kellő időben minél szélesebb körben való közhírre tételéről méltóztatssék gondoskodni, hogy arról úgy a szolgálataidok, mint az alkalmazottak a kellő időben értesülhessenek s így a kinttűntetésre a legérdemesebb egyének legyenek előterjesztelők.

Felterjesztéséhez a vonatkozó lappellányt is csatolni kell.

Meg kell azonban jegyezmem, hogy az erre vonatkozó közlemények díjazását megfelelő hitel hiányában tárcám terhére nem vállalhatom.

Értesítem végül Meltőségodat, hogy e rendelet másolatát tudomástétel végett egyidejűleg az Országos Erdészeti Egyesületnek, a Tiszajobbbparti Vármegyei Erdészeti Egyesületnek, a Felsőudántúli, valamint a Dádnántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületeknek is megküldöttem.

A miniszter helyett:

Dr. Mayer s. k.
államtitár.

ÜZLETI HIREK.

Tűzifapec a meleg időjárás következtében semmi életképtet nem mutat, bár áruit tartja. Szőlőárok, kistalpa iránt az érdeklődés meglepően nagy, 1–2 fillér árráumlással. Tölgy, bükk gömbiában s fűrészárban visszaesés jelentkezik, hogy átmeneti-e, kérdés.

1. Tűzifa ab feladó állomás:

Belföldi hasáb	255—290 P.
« vegyes «	240—250 P.
« dorong «	220—230 P.
« hánthotta «	280—290 P.
Romániai hasáb	245—265 P.
Szlovenszki száraz hasáb ab határ	1325—1700 cK.
Jugoszláviai hasáb ab határ	255—280 P.

2. Faszén ab feladó állomás:

Belföldi Ia	750—800 P.
Belföldi IIa	700—750 P.
Romániai ab határ állomás	750—820 P.
Szlovák « «	4000—4800 cK.

3. Műfa budapesti paritásban:

Tölgy gömbölyű fa m ³ -je vékonyabb	30—38 P.
Tölgy gömbölyű fa m ³ -je 35 cm-nél feljebb	50—56 P.
Tölgy fourmtrörök m ³ -je	100—120 P.
Bükk gömböfa 30 cm-től felfelé	28—36 P.
Körös « « «	40—48 P.
Juhar « « «	45—50 P.
Éger « 25 cm. «	30—32 P.
Gyertyán « « «	30—32 P.
Ákác « « «	30—34 P.
Nyár « (gyuta-gyártásra)	20—26 P.
« fűrészárura	32—38 P.

Legjobb árú legolcsóbban
szerezhető be
a Keresztény Sajtóvállalat könyvesboltjában

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBPPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkzsérc, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátoralajjhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

Nyílt levél

Mayer János földmivelésügyi miniszter urhoz.

Kegyelmes Uram!

A m. kir. földmivelésügyi miniszterium erdészeti főosztálya lapunk szerkesztőségéhez a következő szövegű levelet intézte: „a Magyar Erdőgazda” további számba igényt nem tartok, azt az erdészeti főosztályom címére a jövőben ne küldjék. A miniszter rendelkezésétől: Aláírás.”

Csodálkozással tünődünk el e sorok felett, nem tudjuk, mosolygunk-e rajta, mint az államháztartási takarékoság túlzó s tévesztett irányú intézkedésén, vagy tendenciózus mellőzést lássunk-e benne, mivel az erdészeti főosztály azt akarja tudtunkra adni, hogy egyesületünk munkáját, lapunk irányát nem helyesli, avval nem ért egyet s annyira feleslegesnek tartja, hogy még létezéséről sem óhajt többé tudomást venni.

Ismervük a helyzetet, tudjuk, hogy Nagyméltóságodat az országos gondok, nagyjelentőségű gazdasági problémák, földmivelésünknek a trianoni átok nyomában járó válsága tiltótlóan lekötik s a ma kicsinyre zsugorodott erdőgazdaság egy kis dolgozó csoportjának jelenlételessen szaklapcsofájával lehetetlen volna foglalkoznia, de még létezéséről sem-igen lehet tudomása, hiszen a néhány tucatnyira menő mezőgazdasági, állattenyésztési, kertési, méhészeti és a többi szaklap között hogy is tűnhetnének mi fel a magunk szegénységével?

Éppen ezért arról is bizonyosok vagyunk, hogy Nagyméltóságodnak a hozzászóló kiültőt s lapunkról lemondó sorookról sincsen pozitív tudomása.

De az erdészeti főosztály tudja, kik vagyunk, ismer bennünket, hiszen erdőgazdaságunknak mindössze csak 2 szaklapja van. Az is tudja, hogy a magyar erdőgazdasági szakirodalom, az egyesületi élet pang, alig van erdészeti szakírónk, nincs elegendő önzetlen harcosunk, kellő számú lelkes dolgozónk. Ismerik a magyar erdő nagy problémáit, tudják, mekkora munka, mennyi szorgalom, mily sok küzdelem kell hozzá, hogy erdőgazdaságunk lesújtott fájja a nagy vihar után új korcand hajtson. Erdészetünk legfőbb vezetőségének tudnia kell arról, hogy a Tiszajobpparti Vármegyei Erdészeti Egyesület mekkora részt vállal magára ebből a terület munkából, tudnia kell, hogy ez az egyesület az ország első vidéki egye-

sülete volt, melynek több évtizedes produktív múltja van, élen mindenkor erdőbirtokosaink és szakembereink legjelesebbéi állottak, mai elnöke pedig az a magyar mánás, ki legutóbb az O. E. E. törvényelőkészítő bizottságának elnöki tisztét oly példátlanul álló ügybuzgalommal, oly fölényes tudással és bálos mérséklettel — az erdőbirtokosság és az egész erdészeti társadalom őszinte elismerésére látta el, kit minden erdőgazda ismer, tisztel és nagyrabecsül. Ezt tudják, ismerik ott fent az erdészeti főosztályban, ismerik lapunkat is, megismerhetik, hogy a cél, mely annak iról vezet, nagyszerű és nemes, hogy mindig kerültül a szélsőségeket, a meggyeczést és megértést kerestük és ha a lap a hibákat, túlkapásokat ostorozta, ha a bajokat megállapította is, egyben orvoslást is igyekezett azokra nyújtani s minden elkövetelt, hogy csonka hazánk nyagbeteg erdőgazdaságának talpraállását elősegítse. De ha semmi egyébről nem is ismerik lapunkat, azt bizonyosan tudniok kell róla, hogy éppen a legnehezebb időkben tartotta ében a vidéken az erdészet iránti érdeklődést, az összetartást és collégialitást érzésait. Oh, bizonyosan ismerik a Magyar Erdőgazdát, izzó hazafisággal, lelkes szakszeretettel átszűrt kis vságunkat, miről most — „a miniszter rendelkezésétől” — mégis lemondának.

Miniszter Úr!

Ha erdészeti főosztályát a lapunkról való lemondásra csupán takarékoság vezette s évi 10 pengő előfizetési díjjal nem áll módjában támogatni az erdészeti szakirodalmat, lapunkat ezután tiszteletpéldányként küldjük meg asztalára, had lássa munkánkat, sikerünket és eredményeinket ezután is!

Ha pedig tendencia van a mellőzésben, — legyen!

„Az ablakokat be lehet zárni a tavasz fuvalma, be lehet sötétíteni a napfény elől, de a természetet odakint megállítani már senki sem tudja. A mi szemünk előtt a nagy, boldog Magyarország virágzó erdőgazdasága lebeg, mi küzdünk, dolgozunk e szent cért tovább — ha ott fent nem is akarnak hallani rótnuk.

Fogadjon nagyméltóságod nagyrabecsülésem őszinte kifejezését, mely físzteleltel

L. Wittenberger Géza
a Magyar Erdőgazda szerkesztője.

Az orosz fa megjelenése az európai fapiacon.

Nagy izgalom a fakereskedelmi körökben az orosz verseny terjeszkedése miatt.

Akik a fakereskedelem eseményeit figyelemmel kísérik s fakereskedelmi lapokat olvasnak, egyre gyakrabban találkoznak azokkal a rémhírekkel, melyek a világpiacnak az Úral hegységéből exportált fenyőfával való „eláraztásáról” szólnak. Megfigyelhetjük, hogy az izgalom egyre nő, mert az orosz fának az európai piacokon való megjelenése mindenütt árzuhanásokat eredményezett s — mint hírlík — a szovietuni moszkvai fakiviteléi organuma, az »Exportles« egyre nagyobb tömegekben zudítja fatermekait Európa felé, sőt állítólag egyik pozsonyi fatermelő cég már erőszácz wagon orosz fenyőfa anyagnak Magyarországba való szállításra kötött megállapodást. Ezen faanyagot a cég Odeszában vennie át és onnan a Dunán, uszályhajókon szállítaná fel Budapestre.

Érthető az az izgalom, melyet ez a hír a hazai fakereskedelem körében kiváltott s a magyar fakereskedők, kik nagyobb készletekkel rendelkeznek, vagy nagyobb kötelesek vannak, agódva figyelik a szovjet faexport terjeszkedését s a nyomában fellépő árlemorzsolásokat.

Az orosz fa, — mely régente inkább a nyugati államokban talált elhelyezkedést — most Romániában, Csehszlovákiában, Ausztriában, Svájcban és Görögországban, sőt Algírban és Egyiptomban is egyre jobban terjed, annyira, hogy már több államban a fakereskedők és importőrök sürgős tanácskozáskora gyűltek össze, hogy az ármorból orosz verseny elleni védekezés módjait megbeszéljék és a legfontosabb intézkedéseket megtehessek.

Az orosz fát állítólag oly olcsón adják, hogy az árakkal szemben konsolidált iparu és kereskedelmi államok nem vehetik fel a versenyt, hiszen a szovjet a fakitermeléseket kivezényelt munkásoktagjaival végzett, a szállítási állami berendezések felhasználásával történik s így rendszer áralkulációról szó sem lehet. Az Exportles állítóg megrendelés nélkül is irányít néhány hajórakományt fát valamely kikötőbe és ott arra akciókat rendez, melyeken a fát olcsó árakon eladják, ami természetesen az ottani fakészletek értékét jelentékeny mértékben rontja le.

Az anyagok minőségét illetőleg a legkülönbözőbb hírek váltják egymást. Egyes jól értesültek „hoch prima” esomentesek kvalitásról, felméterés szélességről, mások ismét rendellen osztályozásról, rossz és megbiz-

hatatlan selejtezésről szólnak. A legkülönbözőbb híresztelések hangzanak el az orosz verseny jövőbeli kilátásairól is. A bizakodók hisznek benne, hogy a meg nem felelő méretek s a kizárólag készpénz vagy bankgarancia mellett kötött üzletek bizalmatlanságot fognak kiváltani és gátat vetnek a szovjet fa további terjeszkedésére. A peszsimisták viszont oly rémet látnak az orosz „fainvázióban”, mely az európai lapiacra óriási katasztrófát fog előidézni.

A helyzetet ma helyesen megítélni még alig lehet, de kétségtelen, hogy a veszéllyel, mely a fapiacot fenyegeti, — számolni kell. Meggondolásra int elsősorban az az óriási fatömeg, melyet az orosz állam megmozdítani és piacra dobni képes, továbbá az a körülmény, hogy a szovjetunio kereskedelmének erkölcsi bázisai nem állanak szilárd alapokon s kiszámíthatatlan eshetőségek merülhetnek fel, melyek ellen nehéz lesz a védekezés.

Érdeklődéssel várjuk a fejleményeket e kérdésben, mely oly problémává nőhet, ami az európai államok nemzetgazdasági, erdőgazdasági, politikai és kereskedelmi életére, fejlődésére és egész jövőjére behatálatlanul súlyos következményekkel járhat.

Magunk részéről merjük remélni, hogy erre nem fog sor kerülni, mert a bolszeviki téboly hamarabb kiüröngi magát, a történelem tengelye nagyot fordul s az események természetes következményeként összeroppan és porba hull a vörös óriás, maga alá temetve mindent, az erdőpusztítókkal, Exporttellel és orosz „fainvázióval” együtt.

Irodalmi Szemle.

Madárvédelem.

Az erdészek mindig nagy barátai voltak az erdő dalos lakójának és szeretettel védtek a madarat. A nemrég megalakult „Magyar Ornithologusok Szövetségé”-be bekapcsolódva társadalmi utón is kivesszük a részünket a madárvédelem terjesztésében. Ebbeli ténykedésünkben hathatós ösztönzést nyújt egy-egy ide vágó tartalmú könyv, mint a milyen a minap megjelent „Die Vogelschutzkarte 1930”, mely Hugo Bermühler kiadásában jelent meg (Berlin—Lichterfelde, Wilhelmstrasse 16.) és ugyanott kötte 5 márkáért kapható.

Ez a könyv s a madár iránti szeretetnek a mai sivár, unott lelkeke való belepintálásával akar a madárvédelemnek hasznos szolgálatokat tenni és a gyakorlati madárvédelem előmozdítását célzó tanácsokat adni.

A hazánkban végzett madárgyűrűzésekről is találunk ebben az értékes képekkel díszített szép könyvben egy érdekes ismertetést a m. kir. madártani intézet neves igazgatójának, Schenk Jakabnak tollából.

..

Zöld könyvek.

Grüne Bücher cím alatt a berlini Paul Pary cég egy könyvsorozatát ad ki, melyben ez ideig használt több kötet jelent meg. A művek tartalma kizárólag vadászati vonatkozású; bájos romantikával, sok humorrall, az erdő, a hegyi világ minden rendű és rangu lakója iránti meleg szeretettel átszőve.

Főként két művet ajánlok ebből a sorozatból: a stájer erdőmesternél, Hans Fuschelberger-nek „Pater Haslingers arme Jägerseele” című könyvét, mely egy stájer vadór életét írja le. Mi, akik az átkos Trianon folytán erdős, hegyi vidékeinket elvesztettük, sóvárogva vágyunk oda, tulajdonképeni otthonunkba és szívesen olvassunk ilyen könyveket, melyek visszaváraszolják a havasi tájak csodás szépségeit és az ott lefolyó harcot és életet.

Nem kevésbé kellemes olvasmány Arthur Achleitner-nek Im grünen Rock című műve, mely ugyancsak a Grüne Bücher sorozatában jelent meg. Achleitner pompás elbeszélő volt, jó ízű humorrall megáldva, ki sokat forgolódott főiri körökben és érdekes epizódokat írt le koronás fők vadászleteiből más műveiben is.

Jelen könyv tizenegy rövidebb-hosszabb elbeszélésből áll, melyekben a jelenlételemek látszó kis történetet is oly elvezetesen mondja el, hogy szívesen olvassuk és boldogok vagyunk, hogy mi is magunkra ölthetjük a „grüner Rock”-ot.

Az előbbi könyvek ára igen diszes zöld egész vászonkötésben 4.50 márká, az utóbbi köteté 4 márká. Mindkettő Paul Pary könyvkiadónál kapható Berlinben (Hedemannstrasse 28.)

A spániel

vadászkutya nálunk is kezd tért hódítani, azonban még mindig nem olyan mértékben, amint azt ez az okos, kedves, hasznos vadászpajtás méltán megérdemel.

A spániel iránti érdeklődés és szeretet ébresztésére és mind melegebbé tételére, különösen a városban lakó vadászársaimnak igen ajánlom „Der Jagdspaniel” című könyv beszerzését, mely Paul Pary könyvkiadónál (Berlin, S. W. 11. Hedemannstrasse 28.) immár ötödik kiadásban jelent meg és ugyanott csinos egész vászonkötésben sok szép képpel díszítve 5 márkáért kapható.

A nálunk inkább használható cocker — és springerspániel fajta — jellegének részletes ismertetésén kívül ennek a kedves vadásznak tenyésztését, nevelését, idomítását, bevezetését kimerítően tárgyalja és jelen kiadásában a spánielklub által megalkotott új versenyszabályokat is közli.

Aki ezt a könyvet megveszi, az feltétlenül kedvet kap egy spániel kutya megszerzésére és a kinek ez a helyes, kedves, okos vadászba háza küszöbét átlépte, az sok örömet szerzett vele magának. F. M.

..

Az Erdészeti Kísérletek

XXXI. évf. 3—4. száma a szokott terjedelemben, gazdag tartalommal jelent meg. A folyóirat a következő érdekes tanulmányokat közli:

1. Dr. Kövessi Ferenc: Az aperiódikusan csillapított harmonikus rezgőmozgás szerepe az életjelenségeknel.

2. Dr. Fehér Dániel és dr. Varga Lajos: Vizsgálatok az erdőtölaj protozoa faunájáról.

3. Vitéz Török Béla: Az erdőhasználati munka racionalizálása.

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések s a lapba szánt közlemények L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bükkszécs, u. p. Bogács címre küldendők.

..

A »Vadászat« rovatba szánt közlemények s a rovatval kapcsolatos levelezések Thüringer János fődörőmérnök, Szentpéterfa, Vas megye címre intézendők.

..

Tagsági díj évente 6 pengő.

»Magyar Erdőgazda« évi előfizetési díja: tagok részére 2 pengő nem tagok részére. 10 „

..

Nyugtadjuk az alábbi tag- és lapjli befizetőket:

1929. évre:

Niklas Arthur, Felsőtárkány 8 P.
Traub Dezső, Erdőhorvati 8 „
Barna Andor, Balatonkiliti 8 „

1930. évre:

Szóják Károly, Somlóvásárhely 8 P.
Vitéz Borsay Ferenc, Parasznya 8 „
Urad. Erdőhivatal, Diónósd 4 „
„ „ Buják 10 „
Barna Andor, Balatonkiliti 8 „
Gr. Andrassy Gy. urad., Mád 8 „
Fischer József, Nyirbátor 8 „
M. Ált. Hitelbank, Sajuhely 10 „
Pécs szab. kir. város főpénztára, Pécs 10 „

..

Emlékeztetjük t. tagtársainkat,

hogy a *Vadász Jenő emléktábla-alap* nyitva áll még ma is nemeselekű adományaiak számára

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

s kérjük, hogy azt gyarapítani szivesek legyenek. Áldozunk mindnyájan nagyevű tanárunk kedves emlékének, hogy ragaszkodásunk és szeretetünk örök jelet mihamarabb felállíthassunk. Adományok a *Magyar Általános Hitebanc sátorajaujhelyi fiókjához* a rendelkezés megjelölésével küldendő. Ezen befizetéseket lapunkban nyugtázzuk.

Innen-onnan.

Lapunk késedelmes megjelenéséért — melynek oka szerkesztőnk betegsége volt — olvassunk szíves elnézését kérjük.

— Főiskola fejlődéstörténeti gyűjtemény létesít, amelyre névze az alábbi felhívást bocsátotta ki: 376/1930. szám. *Felhívás.* A m. kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola megszervezte „Fejlesztéstörténeti Gyűjteményét.” Ennek célja: összegyűjteni, megőrizni és a szűkebbkörű nyilvánosság számára hozzáférhetővé tenni azokat a tárgyi emlékeket, amelyeknek a főiskola dologi, szervezeti, szellemi és szakföldrajzi fejlődéstörténete szempontjából jelentőségük van. Ilyenek: a) A legfontosabb okmányok, rendeletek, a főiskolával foglalkozó történelmi művek, leírások, emlékkönyvek, évi jelentések, évkönyvek, programok, szabályzatok, tantervek, névjegyzékek, érkek stb. b) A tanulmányi dolgokra, épületekre és belső berendezésekre, botanikus kertekre, tanulmány-erdőre stb. vonatkozó tervrajzok, helyszínrajzok és térképek, a tanári és egyéb személyzet fényképei, csoportképei, festmények, szobrok, rajzok stb. c) A főiskola tanítószemélyzetének irodalmi termékei, a főiskola tudományos kiadványai, a tanárok kéziratjai, levelezései, jegyzetei, litográfiai stb. d) Az ifjúsági élettel kapcsolatos irodalmi termékek és emléktárgyak, régi egyenruházati cikkek stb. e) Egyéb muzeális értékű tárgyak. Kevés szakbeli főiskola tekinthet vissza olyan hosszú, szép multra, mint a miénk. És a mai kor szakemberét méltán érdekelheti minden emlék, mely intézetünk tudományos és ifjúsági életének a menetére enged bepillantani s a rég mult idők egyes mozzanatait tárja fel. Ezekből az emlékekből, sajnos, ma már csak keveset foglalkozó összegyűjthetni, hiszen az 1919. évi események messzire elsodortak a közel két évszázados, ősi fészektől, megfosztva főiskolánkat a történelmi tradíciók selmeci talajától: a mult emlékeinek legfőbb forrásától. De éppen ezért kell ma fokozott erővel törekednünk arra, hogy mindent megmentsünk, amit lehet, s biztos helyre hordjuk össze azt a kevés történelmi kincsünket, mely méltó az enyészettől való megóvásra. Ezért felkérem az almatamereveleit, a mai bányász, kohász- és er-

désznezmedéket, méltassa figyelmére főiskolánknak ezt a mozgalmát, karolja fel az eszmét és mozdítsa elő annak sikerét legjobb tehetség szerint! A gyűjtemény számára a főiskola megfelelő helyiséget ad, gondoskodik a tárgyak elhelyezéséről, nyilvántartásáról és megőrzéséről, de az anyag összegyűjtésében nem nélkülözheti a szakkollektív szíves támogatását. Hiszen mindenétől megfosztva menekül Sopronba! S bár ma már talpraállt s felszerelése tekintetében a kezdetbeli állapothoz képest szép haladást tett, fejlődéstörténeti emlékei egyszerűlván mind odaveszték muzeális értékű tárgyai nincsenek. Ezért fordulunk a szakföldrajzhoz s a hagyományos selmeci szellemre hivatkozva, kérem fel őket arra, hogy az almatamereveire segítsenek s a közös cél érdekében nyújtsanak nekünk segítő kezet! Jó szerencsét! Údv az erdőre! Sopron, 1930. évi március 25. A főiskola ez idő szerinti rektora: *Boleman Géza.*

— Főiskolánk ifjúsági köre ötvenéves fennállásának ünnepepült május 10-én, amelyre a következő meghívót bocsátotta ki: 1879. május hó 22-én tartotta első, alakuló közgyűlést az Ifjúsági Kör. Megalakulásának célja az volt, hogy az ifjúság körében uralkodó német szellemet átalakítsa tiszta baráti szereteten alapuló izig-vérig magyar szellemmé, a régi tradíciók tiszteletben tartásával. Nehéz munkájuk volt az újtöklöknek, de kitartással, győztek. Az ifjúság szelleme magyarrá vált, sőt mellette Selmec is azaz lett. Az Ifjúsági Kör meleg otthont, támaszt, segítséget nyújtott tagjainak, kiknek tudatában volt az, hogy mind-egyikük a közért van és a köz csak így tudja szolgálni az egyest. Békés szeretetben éltek négy évtizeden keresztül az Ifjúsági Kör tagjai, a bányászok, kohászok és erdőrecek Selmecen. Szomorú események hatása alatt azonban ebből a csöndes otthonból a szeretett „Alma Materével”, Sopronba került a Kör, mindenéből kifosztva. De nem tudták az ifjúság lelkeit kifosztani ellenségünk, mert a régi szellem megmaradt. Tovább élt az ifjúságban az a magába szivott, átöröklött hagyomány, amit mi most itt új otthonunkban, Sopronban csak úgy nevezünk és fogjuk nevezni: „Selmec!” Ez az egy szó minden kötelezettségét magába foglal, amit nekünk, fiataloknak teljesítenünk és továbbadnunk kell. Jubileumot tartunk! Nem tudjuk, örülünk vagy sirunk. Egyet azonban érzünk, hogy tenniük kell. Emlékezzünk azokról, akik oly hosszú esztendőknél során tartották fenn a régi hagyományt, azt a szeretetet, melyet mi — ha kint járunk az élet forgatagában — csak volt selmeci diákok körében érzünk. Kérjük az Ifjúsági Kör volt tagjait, hogy érezzenek velünk és emlékezzenek velünk régi, elmult, de dicső esztendőkről. A jubileumi ünnepség programja a következő: Május

10-én este 8 órákor hangverseny a Kaszinó nagytermében Stefániai Imre zongoraművész dr. Székelyhidyi Ferenc az Operaház 6. tagja közreműködésével, május 11-én d. e. 9 órákor a Szt. Mihály templomban ünnepepenni, 10 órákor az ágh. ev. templomban ünnepep isztentisztelet, 11 órákor a Városháza nagytermében diszkozgyűlés, melyen Boleman Géza a Főiskola rektora és Fekete Zoltán az Ifj. Kör egykori elnöke fognak felszólalni, utána bankett a Pannóniában, este 8 órákor műsoros előadás a Városi Színházban, utána családi est a Pannónia szálló termeiben. Szeretettel hívunk meg minden velünk érő, az életben kint lévő volt selmeci diákot az 50 éves jubileumi ünnepepgekre! Sopron, 1930. apr. Jó szerencsét! Údv az erdőre!

Főiskolai Ifjúsági Kör.

— Nemzeti Vadászati Védőegylet vadásztrofea kiállítása március 14-től 31-ig gyönyörködtette a látogató közönséget a Mezőgazdasági Múzeumban. Aránylag kevés, de igen kiváló minőségű anyag tette a kitűnően sikerült kiállított világviszonylatban is egyedülállóan értékessé. 39 nyílterületi és 3 vadaskerti szarvasagancs, 8 dámlápát, 555 ózagacs, 7 mulloncsga és 35 vaddisznóaggyar, továbbá több megszállott területi és külföldi trofea került bemutatásra. I. aranydíjakat nyertek: *bárr Rudó Zichy Iván* 16 os szarvasagancsa (Hűgyész, Tolna megye) 10'6 kg. sulylyal; *bárr Inkey Pál* 18-as vadaskerti szarvasagancsa 9 kg. sulylyal, *gróf Almássy Alajos* 52'2 dg. sulyly agancsa, *gróf Pongrácz Jenő* 3'7 kg.-os dámlápátja, *kisrédéi Rhédey György* 23'7 cm-es vaddisznóaggyar.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítással egyidőben rendezett kiállítás nagy és előkelő közönséget vonzott s széleskörű elismerést váltott ki.

— **Előadások a bányafáról a főiskolán.** A m. kir. pénzügyminiszter *Tomasovszky Imre* erdőmérnököt, ny. miniszteri tanácsost, a Közgazdasági Egyetem meghívott szakelőadóját és a Budapesti Kereskedelmi Akadémia fakereskedelmi tanfolyamának előadóját, a soproni főiskolán, az 1929/30. tanév nyári felőadásban „A bányafáról” című tantárgy előadásának rendkívüli kollégium keretében való tartásával bizta meg. Értesüléseink szerint az előadások május hónapban lesznek megtartva, mikor is azok kiegészítésül az előadó mintegy 130 felteitett képet is be fog mutatni.

— **A Máv. tüzifa versenytárgyalása** f. hó 25-én lesz megtartva. 11,520 wagon hasáb és 814 wagon dorog búktüzifára hirdetet az igazgatóság nyilvános pályázatot. Ajánlat tethető úgy belsődi, mint külföldi származású tüzifára, hazai területről bükön kívül gyertyán, tölgy, kőrös és cser tüzifa is felajánlható. A versenytárgyalás

eredményét — mely a fapiaci árak kialakulására igen lényeges befolyással lesz — fakeskedelmi körökben nagy érdeklődés előzi meg.

ÜZLETI HIREK.

A piac általában lanyha. Kiszéftvő vevő mind ritkább lesz, a kihitelezés pedig nagy rizikó jelent. A kereslet az előző évekhez képest különösen megcsappant az építési fában, de érezhető az talpában, szerszámában, szőlőkoróban is.

1. Tüzifa ár feladói állomás:

Belföldi hasáb	250—255 P.
« vegyes	230—240 P.
« dorong	220—225 P.
« hántottfa	280—290 P.
Romániai hasáb	245—260 P.
Szlovenszói száraz hasáb ár határ	1275—1700 cK.
Jugoszláviai hasáb ár határ	260—270 P.

2. Faszén ár feladói állomás:

Belföldi Ia	700—800 P.
Belföldi IIa	600—700 P.
Romániai ár határ állomás	750—800 P.
Szlovák	4000—4800 cK.

3. Műfa budapesti paritásban:

Tölgy gömbölyű fa m ³ -je vékonyabb	30—38 P.
Tölgy gömbölyű fa m ³ -je 35 cm. nél felebb	50—56 P.
Tölgy furnírnör m ³ -je	100—120 P.
Bükk gomba 30 cm.-től felfelé	28—36 P.
Kóris	40—48 P.
Juhar	45—50 P.
Éger 25 cm.	30—32 P.
Cyertyán	30—32 P.
Akác	30—34 P.
Nyár (gyufa-gyártásra)	20—26 P.
« fűrészáru	32—38 P.

4. Fűrészáru budapesti paritásban:

Ia tölgy fűrészáru	170—190 P.
IIa	150—160 P.
Párisi	230— P.
Hosszfűrész	220— P.
Rövidfűrész	160—190 P.
Tölgy boules	130—150 P.
Quartier áru	176—200 P.
Bükk gözölt, széleztelen	95—105 P.
« szélezt	100—115 P.
Bükk gözöltlen, széleztelen	
« hosszfűrész	105—110 P.
« rövidfűrész (széles)	80—90 P.
« (keskeny)	70—75 P.
Fenyő asztalosáru széles m ³ -e	130—140 P.
« keskeny m ³ -e	120—130 P.
Építőanyag széles m ³ -e	95—110 P.
« keskeny	85—95 P.
Léc, zárléc	90—98 P.

5. Bognárfa ár feladói állomás:

Kóris 15—25 cm. 10,000 kg.	360—440 P.
Szil 12—25	300—360 P.
Akác 12—25	370—420 P.

6. Fagyártmányok ár feladói állomás:

Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2.0 m. hosszú	28—30 P.
---	----------

Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2.0 m.-en felül	30—32 P.
Tölgy telephozszolp m ³ -e	39—40 P.
Donga, gönci telemgályában	350—360 P.
Keréktalp, bükk 22—24" h. 2.5—3" v. drb.-ja	026 P.
Küllő drb.-ja	013 P.
Kisvasúti talpfa 1.1 m. h. drb.-ja	038—060 P.
« 1.2	068—072 P.
« 1.3	084—090 P.
« 1.3 (profilrozott)	112—120 P.
2.6 m. h. közbelső tölgytalpfa db.-ja	790 P.
2.5	770 P.
2.4	650 P.
2.2	390 P.
2.6	bükktalpfa 560 P.
2.5	540 P.
2.4	500 P.
2.2	350 P.
Máv.-szabványú tölgyváltótalpfa m ³ -e	125— P.
Nyírfarúd drb.-ja 4 m. h. felső átmériben 8—10 cm.	150—160 P.
Tölgy szőlőkoró db.-ja 1.8—2.0 m. h.	013—015 P.

7. Építési anyag, ár raktár:

Tégla nagyméretű darabja	007 P.
« kisméretű	005 P.
« nagyméretű mészhomok	005 P.
« kisméretű	004 P.
Portland cement q.-ja	590—630 P.
Mész q.-ja	360—380 P.

Tölgymakk,
fenyőmaggak és lombfagyagok, erdészeti csemeték, sorfák beszerezhető

KEINER REZSŐ
okl. erdőmérnök

Budapest, Fény Oszkár-utca 34.
szám alatt vagy továbbra is
Keiner Rezsónél Gödöllőn.

Okl. Erdőmérnök

(iz évi, nagyrészt vezetőállásban szerzett gyakorlati, aki az erdészeti és vadászati üzem minden ágában teljes jártassággal és kiváló referenciákkal rendelkezik, állását változtatni óhajtja. Címe a kiadónálban rendelkezésre áll.

A

MAGYAR ERDŐGAZDÁBAN

megjelentő cikkek és közlemények honorálása.

Egyesületünk decemberi közgyűlésén elhatározta, hogy a Magyar Erdőgazda munkatársainak fáradozását viszonozni óhajtván, az újévtől kezdve a lapban megjelentő cikkek után írói tiszteletdíjakat fog fizetni. Lapszámunként két cikk lesz ezután honorálva, egyenként 25—25 pengő tiszteletdíjjal. Működő t. tagtársaink szives figyelmét az egyesületnek ezen áldozatoskedésére felhívjuk, kérjük, hogy lapunkat cikkeikkel, közleményekkel az eddiginél nagyobb mértékben támogati sziveskedjenek. — A honorálásra kerülő cikkek minimális terjedelme három nyomtatott hasáb kell, hogy legyen.

ERDEI FENYŐMAGOT,

fekete fenyőmagot, luczfenyő, vörösfenyő, jegenyefenyő magot és mindenféle tüvelű és lombfagyag előcsirázott magaskörismag, alaczmag, juharmagvak, bükkmakk, tölgymakk stb. stb., valamint erdészeti csemeték, gyömolcsomagvak és azok vadoncait garantált megbízható legjobb minőségben ajánl tavaszi szállításra és rendeléseket kér

KÖSZEGI FENYŐMAGPERGETŐ ÉS FAISKOLA
Köszeg.

Nyomtatványait
a Keresztény Sajtóvállalat
könyvnyomdájában
rendelje meg
Sátoraljaújhely.

Izléses és olcsó munka. Pontos kiszolgálás.

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBBPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkzsérc, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátoralajhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkesztő:
L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

FÉLREÉRTÉS

támadt márciusi vezércikkemből. Amint tudomásomra jutott, annak egyik kitételét az államerdészeti kar tévesen önmagára vonatkoztatta. Ez a vélt sérelem s az a körülmény, hogy általa az állami erdőtisztai testület magát megbántva érzi, egyesületünk zavartalan működésében kellemetlen visszahatást jelenthetne, mert megbonthatná azt a harmonikus együttműködést, miben a »Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesülete« évek hosszú során át olyan sikeresen munkálkodott.

Éppen ezért szükségesnek tartom a kérdés tisztázását, hogy eloszlassam a sajnálatos félreértést és az egyesületet káros és felesleges zavaroktól megóvjam.

Akik a »Magyar Erdőgazda« élén megjelent cikkeimet figyelemmel kísérték, emlékezhetnek arra, hogy megbízatásom teljesítésében mindig erdőgazdaságunknak a fejlődés útján egy szebb jövő felé való haladás és az egyesületi élet kimélyítése voltak eszménykepeim.

Ez a cél vezérelt ma is, midőn az ideáljaimmal élenk anaroknizmusként szembeállítom látszólagos kérdésben tiszta bort kívánok önteni a pohárba.

Mindenekelőtt az inkriminált cikk eredetének azokra a belső rugóira mutatok rá, melyek engem annak megírására készítettek. Köztudomású, hogy midőn a törvényelőkészítő bizottság munkáját már befejezte, a hosszú, részletes vita már le volt zárva, a földművelésügyi minisztérium és az érdekeltségek között a módosított javaslat alakjában — egy már véglegesnek tekinthető kompromisszum jött létre, mégis az akkori események az a látszatot keltezték, mintha az erdészeti főosztály a maga álláspontjának érdekében oly taktikai eszközökhöz nyúlt volna, melyek a létrehozott megegyezést hatalmi eszközökkel akarnák felborítani.

Ez — és egyedül ez — a széles körökben helytelenített akció váltotta ki bennem azt a kijelentést, mely talán nem a legszerencsésebb fogalmazásban — adott az általános aggodalomnak kifejezést. Leghatározottabban kijelentem, **távol volt tőlem a szándék, hogy szavaim éle az állami erdészeti kart érje, mely testülettel szemben a leg-**

nagyobb tisztelettel és őszinte nagyrabecsüléssel viseltetem. Nem szükséges talán ez állításomat érvekkel alá sem támasztanom, kit egyedül szakom szerelate és szaktársaimmal szemben érzett kollégialitás vilték rá, hogy engedve a megítéltel felkérésnek, lapunk szerkesztésének munkáját elvállalam. De miképen is vonatkoztathattam volna cikkemet arra a testületre, melynek tagjai — bárha önálló meggyőződésük meg is van — kifelé csak egy magasabb fórum politikájának lehetnek eszközei és végrehajtói?

Ujra és újra átolvasva az inkriminált márciusi cikket, szükséges érzem, hogy még valamit ez alkalommal megemlítsék. Midőn a törvényelőkészítő bizottság munkáját álltattam, természetesen a törvény tervezőiről nem emlékeztem meg tudatosan azért, mert itt csak azt a munkát igyekeztem méltatni, melyet a törvényelőkészítő bizottság vezetői és tagjai *mobile officiumból* végeztek. A törvény tervezőinek munkáját érdemben elismerni csak a törvény szentesítésekor lehet és szokásos, mert hiszen, hogy az a parlamentből miként és hogyan kerül vissza, — nincs az a próféta, ki előre megmondhatná.

L. Wittenberger Géza.

Országos Magyar Erdőgazdasági Tanács.

Irtó: Fazekas Ferenc.

Hazi erdőgazdaságunk aktualitásai között már hosszú hónapok óta az új erdő-törvény tervezete áll az érdeklődés hoklokerében s el kell készülnünk rá, hogy — mig tető alá tud jutni — minden valószínűség szerint még évekig tartani fogja ezen minden egyéb szakproblémának fölötti uralkodó pozícióját.

A magánérdekeltség, úgy is mondhatnók, hogy a tulajdonképen elsősorban érdekelt erdőbirtokosoztatly a készülő új erdőtervény tengelyére preventív megnyugtató Országos Magyar Erdőgazdasági Tanácsot, sőt bizonyos ügyekben legfelsőbb fórumként még a Közigazgatási Bíróság Erdőgazdasági Tanácsát is élethe öhajítja szőlítani.

Erdőgazdasági Tanácsok nagy problémái

tehat még az aktualitások közül is egészen az éle kerültek.

Pro és kontra, széles mederben folytak az eszmecsere és tárgyról s ez így van jól: így nyeri el folytonos csiszolás után majd kikristályosodott végleges formáját.

Ha meghallgatjuk az egyik tábor erdőszélelismussal bőven átitott nemes programtervezetét a jövő kor magyar erdeiről, alig térhetünk ki annak elismerése elől, hogy minden valószínűség szerint igazuk van az államhatalon éber úreinek akkor, amikor — tekintettel az erdőknek nemcsak magán, de közérdeki jelentőségére is — és tekintettel ezen közérdekkel szemben a multban sürin elkövetett egyes szomorú visszaélésekre, — mindezeket fogva az új erdőtervényben komoly szakembereink igyekeznek a kormányzat javára olyan védekezési és megtorlási rendszert építeni ki, amely minden vérbéli erdőszember almához, az ideális erdőgazdálkodáshoz nagyobb sikerrel hozza közelebb sokat hagyott és különösen a közelmultban annyira megtépzott ezen östermelésünket.

Törvényt előkészítő kiválóságaink, a cél érdekében bizony helyell-közell kénytelenek voltak operáló késükkell belenyúlni a gazdasági liberalizmus, sőt a magántulajdon féltet húsába is és érthető az is, ha az államerdészeti magán nem jött olyan tervezetel, amely saját legfőbb hatáskörét akárcsak gyöngténé is, — ó maga nem jött tehát az Erdőgazdasági Tanácsok ideológiájával sem.

A szinten tömör sorokban, de már másik táborban állók annál lelkesebben írják zászlaikra a jelszót: Erdőgazdasági Tanács és Közigazgatási Bíróság!

Ha ezen utóbbi gazdasági csoport szőlőtö hallgatjuk, nekik is igazat lehet adnunk, meg lehet értenünk a modern államgépezet benyulot paragrafus-labirintusai közé beszorított, szabad mozgásában agyon adminisztrál erdőgazdákait is, amikor egyrészt a végrehajto közegek eszellees tultubuzósága vagy káros egyoldalúsága ellen, másrészt saját jogos individualis alkotó erejükkell megmentése céljából, a közvetlenül az érdekelteken kívül álló független szervek felállításához — *condicio sine qua non* — ragaszkodnak.

Bizonyos, hogy az állami erdőrendészetnek és magánerdőgazdaságnak sohasem szabadna két külön táborban, ököbe szorított kezekell egymással szembe állniok. Közösön megértéssel, ésdes testvéreként, kéz-kézben kell egymás mellett élniök és a gazdasági ágak örökös harcibaan, mint legtermészetesebb szövetségesekeknek kell azonos mentalitásban, azonos célkitűzések mellett, egyesített erővell részt venniök.

Átkos széthúzásokat, katastrófális szakadékképződéseket tesz lehetetlenné a tervezett két Erdőgazdasági Tanács által inaugurált új atmoszféra, amely az esleket mégis felbukkanó és elmergésedelt ellenteleket lesz hívta kiegyensúlyozni és az annyira nélkülözhetetlen összhangot fogja tudni mindenkor biztosítani.

Hazánkban ezen különösen fontos biztonsági szelvények grandiozus terve érdekeltünk egyik közismert nagyvívű vezéralakjának fejből pattant ki és ugyancsak ő dolgozta ki nagyvonalú javaslatában ezen problema további részletmegoldásait is.

Csak egészen természetesen, hogy az érdekelt erdőbirtokosok a legnagyobb lelkesedéssel tették egészen magukéva ezen eszmét, viszont az államhatalom is országrészben ezen aranyhidnak köszönheti, ha a régivel szemben szigorúbban kiépített és tagadhatatlanul fokozott új áldozatokkal is járó modern új erdőtervény tervezetét a birtokosoktól így mégis megértéssel honorálja.

Az Erdőgazdasági Tanácsok így váltak az egész erdőtervénytervezet valóságos ugó pontjává.

Az érdekképviselet állásfoglalása után e kérdés most a legilletékes helyen, a kormányzat előtt fekszik.

Míg szakközönségünk méltó érdeklődéssel várja a hazai erdőgazdaság vezető fórumának, földművelésügyi miniszter új erdészeti főosztályának és ügyben is döntő jelentőségű véleményét, addig talán nem lesz érdektelen felemlíteni, hogy Németországban ilyen Birodalmi Erdőgazdasági Tanács már évek óta működik is, Ausztriában pedig egy teljesen hasonló intézménynek, az Osztrák Erdőgazdasági Tanácsnak felállítását szintén most van elintézés alatt.

Hozzánk nemcsak területileg, de viszonyainknál fogva is osztrák ország áll közelebb, ezért inkább ez utóbbi van hivatva kölcsönhatás gyakorolni hasonló berendezéseinkre.

Ausztriában még békeidőkben az évente megtartott erdőgazdasági kongresszusok szerepeltek a mostani Erdőgazdasági Tanácsok történelmi elődeiként. Igen kiváló szakemberek éltek értékes ottani tanácskozásai azonban inkább csak magántermészeti gyűléseként fungáltak, anélkül, hogy akár a törvényhozásnál, — annak törvényét alól munkásságában — akár a kormányzat végrehajtó működésében jelentősebb szerepet tudtak volna biztosítani maguknak. Határozataik, előterjesztéseik jobbra csak papíron maradtak s így a hatalmi tényezőkre alig bírtak különösebb gyakorlati hatással.

Önkéntlenül is elibénk kínálkozik az analógia Oroszág Erdészeti Egyesületünk évi közgyűlési működésével és annak a döntő tényezőkre gyakorolt mérsékelt hatásával kapcsolatban.

Az eredményeket tehát gyéren produkáló magánjellegű vélemény nyilvánítás helyett ezért kreál az osztrák érdekelttség olyan félhivatalos organumot, helyesebben olyan hivatalos Tanácsot, amelynek javaslatai nemcsak a közvélemény előtt bírnak most

már nagyobb értékkel, hanem az illetékes döntő tényezők előtt is.

Az osztrák tervezet értelmében meghallgatódnak ezen Tanács minden olyan törvény előkészítésénél, amely az erdőgazdaságot bármely vonatkozásban érinti és mindenkor megadandó a Tanács részére a lehetőség arra is, hogy minden fontosabb erdészeti rendelet kibocsátása előtt álláspontra a a szóban lévő szakkérdésnél még idejében előzetesen a kormányzat tudomására hozhassa.

Formálisan Ausztriában sem köti feltétlenül a Tanács álláspontra a kormányt, a miniszter ott is csak alkotmányos uton vonatkozó felelősségre, ezen alkotmányos kereten belül tehát természetesen teljesen szabadon rendelkezhetik, azonban a hivatalos Erdőgazdasági Tanács javaslatai alól erkölcsileg mégis már csak nehezen vagy alig vonhatja ki magát.

Az osztrák szervezetben a Tanács tagjainak száma 38 — s ezen létszám csaknem teljesen egyezik a hazai elaborátumban foglalt idevonatkozó adattal — nálunk ugyanis tudvalevően 39 ezen összlétszám.

Eltérő gazdasági tagozódásaiknál fogva Ausztriában 38 tagból 35 egyént az egyes gazdasági érdekképviseleti ágak küldik ki, míg a hátralévő 3 tanácsagot az előzetesen már megalakult Erdőgazdasági Tanács választja az erdészeti tudományok érdemes művelői közül.

Ezen utóbbi 3 tanácsag mellett Tanács-tagok így a következők:

minden egyes tartomány mező- és erdőgazdasági szövetségéből erdészeti téren tevékenykedő 1—1 tag, összesen 9,

az erdőbirtokos szövetségeknek 9 tagja, az osztrák birodalmi erdészeti egyesületek erdőgazda vizsgát tett 3 tagja, minden egyes tartomány erdészeti egyesületéből szintén 1—1 tag, összesen 9, ezek azonban csak vizsgázott erdőgazdák lehetnek,

a területvédelmi szövetség 1 tagja, állami vizsgát tett erdőgazdák az alkalmazottak szervezetéből 1 tag, az erdővédelmi és üzemi alkalmazottak szervezetének 1 tagja,

végül az erdőmunkások szervezetéből 2 tag.

A tagság tejeje, mint nálunk, 5 évben tervezetlik.

A Tanács megalakulása és működése, ügyvivői megválasztása, valamint egész ügyvitelje teljesen autonóm.

A tagság tisztelbeli jellegű és fizetés azzal nem jár.

A Tanács irodájának anyagi ellátása a mezőgazdasági és erdészeti miniszterium feladata.

Egyelőre ennyit az eredeti osztrák tervezetről.

Bizonyos, hogy az Országos Magyar Erdőgazdasági Tanács kialakulásával kapcsolatban, a viszonyokhoz alkalmazkodóan, hazánkban is még igen érdekes fejlemények várhatók.

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések s a lapba szánt közlemények *L. Wittemberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bikk-szércs, u. p. Bogács* címre küldendők.

A »Vadászta« rovatba szánt közlemények s a rovatall kapcsolatos levelezések *Thiringer János főerdőmérnök, Szentpéterfa, Vas megye* címre intézendők.

Választmányi gyűlésünk.

Egyesületünk í. évi május 19-én délután fél 3 órakor Miskolcon, a Kereskedelmi és Iparkamara kistermében választmányi gyűlést tartott, melyen báró *Waldbott Kelemen* elnök, *Borhy György* I. alelnök, a tisztikar és a választmányi tagok nagyrésze jelent meg. A választmányi gyűlés tárgysorozatot a következőkben ismertetjük:

A mai vezérkibben tárgyalt kérdés tisztázása után — mellyel a sajnálatos félreértést sikerült teljesen eliminálni, — az ügyvezető jelentése következett.

Oncazy László ügyvezető alelnök a Magyar Erdőgazda 1929. évi évfolyamában megjelent legjobb cikknek a kitüntítő 400 pengő pályadíjjal való jutalmazása céljából a szokásos bíráló bizottság kiküldését kérte. Elnök javaslatára a választmányi gyűlés ezen bizottság tagjainak *Nagy László, Schudich Nándor* választmányi tagokat és az ügyvezetőt bizta meg avval, hogy a jutalom odaítélésére nézve a legközelebbi választmányi gyűlésen tegyenek javaslatot.

Ezután ügyvezető a Magyar Erdőgazda szerkesztőjének vasuti szabadjegyét ügyét ismertetve, a M. Kir. Ministerelnökség sajtó-osztályára ugyancsak ezen szabadjegynek a I. évre való kiadását nem engedélyezte. *Borhy György* I. alelnök hivatkozással arra, hogy a multhat a »Magyar Erdész« 1000 korona állami subventiót élvezett, felkérte az elnök ur Öméltségát, hogy a szerkesztői szabadjegy ügyében illetékes helyen intervenálni szives legyen. *Waldbott Kelemen* báró elnök e közbenjárás kész örömmel magára is vállalta.

Mint a legnagyobb érdeklődés közepontjában álló ügyre: egyesületünk zévi tanulmányi kirándulására tért rá ezután *Oncazy László* ügyvezető alelnök. Ismertetve, hogy az eredeti terv szerint Debrecen városát és a nyárelő idejét választottuk volna tanulmányi kirándulásunk helye és idejének. A mostani idők nyugtalan hangulata miatt azonban jobbnak látja a vándorgyűlést egyelőre elnapolni. Az ősz talán alkalmasabb lesz megtartására, mikor is a *Vadas elnéptábla* leleplezésével kapcsolatban lehetne azt *Hámor-Lillafüreden* megtartani. Ebhez a javaslatához a választmányi gyűlés egyhangulag hozzá is járult.

Az ügyvezetői jelentés további részében *Oncazy* alelnök a *Felsőduánantuli Erdészeti és Vadászati Egyesületnek* egyesületünk elnökségéhez intézett felhívását ismertetve. *Roth Gyula* főiskolai tanár indítványára ugyanis a Felsőduánantuli Erdészeti és Vadászati Egyesület az alföldi erdősitések és kopárjásításokkal kapcsolatban az eredetileg

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hírdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

feldíltunk munkaprogramnak teljes egészében való megvalósítását és az ehhez szükséges hitelösszegnek rendelkezésre bocsátását egy felterjesztés alakjában kérte a m. kir. földmívelésügyi minisztertől. A hozzáknak intézett felhívás most arra szólítja fel a Tiszajobbsparti Vármegyei Erdészeti Egyesületét, hogy ez ügyet soronkívüli tárgyalás alá vevén, hasonló határozatot hozzunk és azt a m. kir. földmívelésügyi miniszter urhoz terjesztjük fel. *Roth Gyula* felolvasott átíratra megkapó erővel jellemzi az állapotokat. Az alföldi állásítvány törvényben lefektetett munkaprogram ellenére évről-évre kisebb összegűek vettek fel az állami költségvetésben a célra, miből országunkra beláthatatlanul nagy gazdasági, szociális és egészségügyi károk származnak, az alföldi állásítvány alkalmazott napibéres erdőmérnökök esetleges elbocsátásából forduló erkölcsi és kulturális visszahatás pedig aligha lesz elkerülhető.

A választmányi gyűlés ezen országos fontosságú kérdést egyhangú lelkesedéssel teljesen magáévá tette s felkérte az elnökséget, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszter urnál egyesületünknek a Felsődnánuti Erdészeti és Vadászati Egyesület mozgalomához való csatlakozását jelentsse be.

Ügyvezető jelentésében végül az Országos Erdészeti Egyesületnek a vidéki egyesületekkel való együttműködés ügyében az elnökséghez intézett felhívását ismertette, mely kérdésben a teendőket megbeszélése és az O. E. E.-tel való érintkezés felvétele céljából egy külön bizottság kiküldetését javasolta, mihez a választmányi gyűlés hozzá is járult és a lebonyolításra az elnökséget kérte fel.

A titkári és pénztári jelentések felolvasása és tudomásulvétele után *Borly György* I. alelnök indítványozta, hogy egyesületünk a mezőgazdasággal való kapcsolatát szorosabbra tétele céljából üléseire a jövőben hívja meg a kerületünkben levő mezőgazdasági érdekeltségek képviselőit, így a *Tiszajobbsparti Mezőgazdasági Kamara, Tiszajobbsparti Gazdasági és a vármegyei gazdasági egyesületek* kiküldöttéit. Az indítványt a választmányi gyűlés egyhangúlag elfogadta.

Evvél a választmányi gyűlés tárgysorozata végét ért és az elnök azt lelkes éljenzésében közben berekesztette.

Nyugtadjuk az alábbi tag- és lapdíj befizetéseket:

1929. évre:

Gróf Lónyay Menyhért, Kisbözsva	2 P
Csiszár Imre, Miskolc	8 "
Metzi Kamil, Iharos	5 "
Kiss Zsigmond, Sövényháza	8 "
Báró Ragályi-Balassa Ferenc, Ragály	10 "
Lessenyi Ferenc, Sopron	10 "
Jancsó Gyula, Miskolc	8 "
1930. évre:	
Gr. Andrassy Sándor erdőhív. Letenye	8 P
Magy. Erdőbirt. Faért. r. t. Székes-	
fehérvár	10 "
Mihalovics Sándor, Lenti	8 "
Jákóy Endre, Kisbér	8 "
Magy. Erdőbirt. Faért. r. t. Budapest	2 "
Gr. Lónyay Menyhért, Kisbözsva	2 "
Dr. Kérészy Barna, Miskolc	8 "
Farkas Jenő, Réde	8 "
Lencsés Endre, Vitka	8 "
Mérnöki Kamara, Budapest	8 "

Keiner Rezső, Budapest	8 P
Gr. Wenckheim József, Nagyorosi	8 "
M. kir. Ércbánya, Recska	8 "
Nemz. Közműv. Alap erdőhív. Parad	8 "
Galambos Gáspár, Parad	8 "
Metzi Kamil, Iharos	10 "
Kiss Zsigmond, Sövényháza	8 "
Gr. Eszterházy Ferenc erdőhív. Tata	8 "
Faragó Béla, Zalaegerszeg	8 "
Mayer Zoltán, Sopron	8 "
Rusz Dénes, Rőjtök	8 "
Br. Ragályi-Balassa Ferenc, Ragály	5 "
Velics Gyula, Diósgyőr	8 "
Fridli Ernő, Révélányvár	4 "
Gr. Mailáth József, Révélányvár	2 "
Magy. Erdőbirt. Faért. r. t. Győr	10 "
Lessenyi Ferenc, Sopron	10 "
Nagy Jenő, Sauphly	8 "
Jancsó Gyula, Miskolc	8 "
Fekete Zoltán, Sopron	8 "
Czillingér János, Budapest	8 "
Kolba Róbert, Diósgyőr	8 "
Fischl József, Diósgyőr	8 "
vitéz Lukács Károly, Sirok	8 "
Milosevics Artur, Rákosszentmihály	8 "

Tagsági díj évente 6 pengő.

„Magyar Erdőgazda” évi előfizetési díja:
tagok részére 2 pengő
nem tagok részére 10 "

Emlékeztetjük t. tagtársainkat,

hogy a *Vadas Jenő emléktábla*-alap nyitva áll még ma is nemeslelkű adományai számára s kérjük, hogy azt gyarapítani szivesek legyenek. Aldozunk mindnyájan nagynevet tanurunk kedves emlékének, hogy ragaszkodásunk és szeretetünk örök jelét mihamarabb felállíthassunk adományok a *Magyar Általános Hitelbank Sátorhajuyhíti főiskolájához* a rendeltetés megjelölésével küldendő. Ezen befizetéseket l'pukban nyugtazzuk.

Innen-onnan.

— **Kaán Károly újabb kitüntetésére.** Kaán Károly ur. államtitkárnak, a Magyar Tudományos Akadémia f. hó 7-én tartott ülésén a mult év végén benyújtott »*Természeti emlékek védelme és megóvása*» című terjedelmes pályaművéért a III. osztály egyhangú javaslatára a *Vitéz József* emlékre tett alapítvány kamatait 2000 pengőre kiegészítve ítélte oda. Öszinte örömmel gratulálunk.

— **Személyi hírek.** A m. kir. honvédelmi miniszter előterjesztésére Magyarország főmeltósága 1930. évi február hó 26-án két magas elhatározással elrendeli méltóztatott, hogy *Sándor Béla* m. kir. honv. erdőtanácsos, erdőigazgatónak „a m. kir. honvédség kezelésében álló kincstári erdőgazdaságainak megszervezése és fejlesztése körül kifejtett kiváló és eredményes szolgálatait” dicsőre elismerése tudtul adassék.

— **Az Országos Erdészeti Egyesület választmányi gyűlése.** Az O. E. E. igazgató választmányja május hó 30-án d. u. 5 órakor az egyesület székházában ülést tart a következő tárgysorozattal:
1. Elnöki előterjesztések.
2. Ügyvezető jelentése.

3. A vasuti tarifák ügye.
4. Az államvasuti tőzifazállítások ügye.
5. Műfaanyagok forgalmazásának váltása.
6. Esetleges indítványok.

— **A m. kir. földmívelésügyi miniszter** ur leirta a hazai tűzfaküldemények vasuti fuvardíjának mérséklése ügyében hozzáintézt beadványunkra 12.916/1930.—I. szám. Értesitem t. Elnökséget, hogy a február hó folyamán ismét megkerestem a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urat, hogy a hazai termelési faanyagok vasuti szállítási díjtételei mérsékelje, illetve az u. n. tört. tarifarendszer megszüntetése mellett olyan tarifát állapítson meg, hogy a beföldi fa a külföldi szemben versenyképes lehessen.

Erre a megkeresésemre a kereskedelemügyi miniszter ur a folyó évi április hó 10-én kelt 22.447/1930/VIII. K. M. számú átiratában arról értesít, hogy a faanyagok szállításának általános mérséklését nincs módjában engedélyezni, mert azok szállítási díjtételei ugyanis — különösen a tűzfánál — olyan alacsonyannak megállapításra, melyek a vasutak önköltségeit sem fedezik, a további mérséklés pedig az államvasutaknak nehezen egyensúlyban tartott pénzügyi helyzetét ingatná meg.

Az általam felhozott idokokra való figyelemmel a hazai erdőpar érdekében azonban mégis hajlandó megadni azt a kőnyitést, hogy a tört. fuvardíjszámítás hátrányainak csökkentése céljából minden olyan esetben, midőn a helyierdekű vasutakkal való forgalomban a szállítás leg-alább három vasuton történik, közvetlen mérséklést díjtételek érvényesítésének, mely közvetlen díjtételekre az államvasutak is fél kezelési illetékekkel rövidített díjtételeket számitják be.

Utastottja is egyidejűleg a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogyha az érdekeltségek az igazgatóságok bejelentik azokat, amelyekkel a szállításban a helyierdekű vasutakkal való forgalomban legalább három vasut vezet részt, a fentebb említett módon kepezett közvetlen díjtételek érvényesítésre.

Felkérem a t. Elnökséget, hogy a kereskedelemügyi miniszter urnak ezt a döntését az érdekelteknek megfelelően tudomására hozni sziveskedjék. Budapest, 1930. április 23-án a miniszter rendeletből

Papp s. k. miniszteri tanácsos.

— **Tomasovszky Imre főiskolai előadásainak programja.** Hirt átdunt már arról, hogy Tomasovszky Imre ur. miniszteri tanácsost a m. kir. pénzügyminiszter a soproni főiskolán a „bányafa” című tanfolyam előadásainak megtartására bizta meg. Alábbiakban közöljük ezen előadások programját. Az előadásokon 130 viteltett kép is be lesz mutatva.

Bevezetés. A bányafának a bányaművelés terén való különféle alkalmazása. Egyszerű és összetett ácsolat. Belső. Akna.

- I. Fejezet. Bányafára alkalmas fajok.
 - a) Hazai fajok.
 - b) Tengerentúli és exotikus fajok.

II. Fejezet. A bányafa műszaki kellekelt. Ruganyosság, tartósság, ellenállóság és vésetlytelző képesség.

- III. Fejezet. A bányafa tartósságának fo-

közi módjai. Befestés, beátztatás és tellés.

IV. Fejezet. A bányafa termelése, erdei kezelése és szállítása.

- Bányafa méretek. Évi szükséglet kiszámítása.
- A fának döntése, feldolgozása, idomítása, választékolása, közelítése, rakásolása. Befejező munkálatok. A faanyag átvétele és leszámolása.
- Bányafa termelési és szállítási költségeinek, továbbá a bányafa beszerzési költségeinek megállapítása.
- Kényszer-fatermelés.
- Bányafa szállítása.

V. Fejezet. A bányafa ára ismertetése. Bányafa usancek. Általános és különleges minőségű félételek. Kötlével. Égy vasuti kocsiba rakható bányafa mennyisége.

VI. Fejezet. A bányafa raktári, illetve bányafatéri kezelése.

- A bányafater beosztása, felszerelése (hántó-, hornvölö-hegyező gépek, emelő daruk, markolók, transporteurek stb.)
- A bányafa rakolásának módjai s kivétele. Bányafa osztályozása. Raktári kezelési szabályok.
- A bányafa leltározása és nyilvántartása. Lelet felvétele. Fél-évi és évi rovacsolás.

VII. Fejezet. Bányafadrak.

VIII. Fejezet. Bányafa kereskedők (hazaiak és külföldiek).

IX. Fejezet. Bányafatermelési statisztika az 1926. évről.

X. Fejezet. Magyarország bányafa importja az 1922–1929. években utóállomok szerinti megoszlással.

XI. Fejezet. Bányafát helyettesítő eljárások. (Vas, szobeton, téglá, terméskő falazás.)

— A MÁV. tűzifa versenytárgyalásának eredménye. A MÁV. igazgatósága folyó évi április hó 25-én tartotta meg tűzfizükségletének biztosítása iránt a versenytárgyalást. 11.520 vagón hasab- és 814 vagón dorong-tűzfát kitevő ideai szükségletének fedezésére összesen 86 cég adott be ajánlatot. Míg az elmúlt évben kiirt hasonló mennyiségű tűzfára csak 26 cég tett ajánlatot és azokban mindössze 17.000 vagón szállításra kötelezte volt magát, addig az idén 86 cég összesen mintegy 78.000 vagón tűzifa szállítására vállalkozott. Az idén felajánlott tűzifa szinte hetszerezsen miúja felül a kiirt tűzifa mennyiségét.

Belföldi származású tűzfából felajánlottak nem egészen 32.000, külföldiből pedig mintegy 46.000 vagonnal.

A felajánlott tűzifa árai a következő határok között mozognak: a) belföldi fánál: bükkhasab 240—250 P, tölgyhasab 220—230 P, cserhasab 225—235 P vagónként ab feladóállomás, b) Külföldi fánál: bükkhasab vagónként ab Battonya 240—250

P, ab Biharkezes 230—250 P, ab Lőkőháza 240—250 P, ab Nyírbrány 225—250 P, ab Sátoraljujhely 235—250 P, ab Barcs 235—250 P.

A nagyobb ajánlatokat a következő cégek tették: Magyar keményfaipar r.-t. Budapest, 550 vagón cser- és tölgyhasab a 233 P, 300 vagón bükkdorong a 224 P.

Mundus Borlova r.-t. Temesvár, 1000 vagón bükkhasab a 245 P.

Podrus Holzindustrie Bratislava, 1000 vagón bükkhasab és 100 vagón bükkdorong a 220—226 P.

Wiesel Jenő Arad, 1000 vagón bükkhasab a 240—245 P.

Dunántúli erdőgazdasági és faipari r.-t. Pécs, 120 vagón cserhasab a 240 P, 66 vagón bükk, csertölgy dorong a 200—220 P.

Deutsch J. és fia Miskolc, 200 vagón tölgyhasab a 229 P, 80 vagón tölgydorong a 209 P.

Zelbr Károly Budapest, 500 vagón bükkhasab a 2540 dinár.

Freiwirt Sándor Budapest, 1000 vagón bükkhasab a 1245 Kc.

Schmidl Mór Ipolyás, 350 vagón bükkhasab a 260 P, 170 vagón csertölgyhasab a 230 P.

Diási Ignác fia Lajos r.-t. Nagyvárad, 500 vagón bükkhasab a 245 P, 500 vagón cserhasab a 225 P.

Krámer-testvérek Budapest, 200 vagón tölgyhasab a 255 P, 700 vagón bükkdorong a 245—250 P.

Földes Ö. Ede Budapest, 420 vagón bükk-, gyertyán-, tölgy-, kőrishasab a 245—269 P, 145 bükk-, cser-, gyertyándorong a 217—245 P.

Hirschfeld Vilmos Kaposvár, 280 vagón bükkhasab a 248—270 P, 30 vagón cserhasab a 250 P, 55 vagón tölgyhasab a 210—220 P.

Löwy Dávid és fia Ujpest, 100 vagón bükkhasab a 235 P.

Magyar erdőbirtokosok faértekesítő r.-t. Budapest, 3420 vagón tölgy-, bükk-, cser-, kőris-, gyertyánhasab a 230—265 P, 410 vagón tölgy-, cser-, erdei lenyődorong a 200—225 P.

Winkler Testvérek Szeged, 250 vagón bükkhasab a 242 P, 50 vagón bükkdorong a 232 P, Reizman Sámuel Munkács, 1500 vagón bükkhasab a 1325—1425 Kc, 600 vagón bükkdorong a 1395—1495 Kc stb.

(Erdészeti Lapok)

— Az Országos Társadalombiztosítói Intézet 1928. évi jelentése. A napokban hagyta el a sajtót a Társadalombiztosítói Intézet 1928. évi jelentése, amely vasikos kötetben számol be az Intézet tevékenységéről. Ez az esztendő határak a társadalombiztosítás terén, mivel ez év január 1-én lépett életbe az új társadalombiztosítási törvény, az 1927. évi XXI. t.c., amely a 20 éven át érvényben volt s a kötelező munkásbiztosítást szabályozó 1907. évi XIX. t.c. helyébe lépett. A most megjelent kötet tehát ennek az első esztendőnek tevékeny-

ségéről szóló első jelentés, amely számot ad az intézet fokozott gondoskodó tevékenységéről, az ipari és gyári munkásság és személyzet, a bányászok, a háztartási alkalmazottak és egyéb biztosítottak érdekében tett intézkedésekről s a számadatok tömegével illusztrálja a társadalombiztosítás jelentős fejlődését. Az 1928. év a társadalombiztosítás szempontjából azért is fontos, mivel ez év folyamán emelkedett törvényerőre a Lex Vass II., a kötelező öregségi, rokkantsági, özvegyeségi, árvasági biztosításról szóló 1928. évi XL. t.c., amely 1929. január elején lépett életbe. A törvény rendelkezései folytán a kötelező munkásbiztosítás a betegség és baleset esetére való biztosítás szűk kereteiből társadalombiztosítássá nőtte ki magát, amennyiben az Intézet most már nemcsak a munkaképes korban levő dolgozó lakosságának viseli gondját, hanem az öregségi folytán megrokkantokról, sőt azok hátramaradt hozzátartozói kellő ellátásáról is gondoskodik. Az Intézet teendők 22 kerületi, ezekhez tartozó 13 kirendeltség, 22 vállalati és 1 magányesületi pénztár látja el. Az 1928. évben a kötelezett tagok átlagos létszáma 794.508. Az önkéntes tagok száma 2140. Az összes biztosítottak 8127/0-a ipari, 1887/0-a pedig háztartási alkalmazott. A betegség biztosítási ágál a betegség eseteire előírt társadalombiztosítási járulékok összege 52.867,537 pengő 64 fillér, a kezelési felelősség 1.963,312 pengő 12 fillér, vagyis a kiírt járulékok 377/0-a. A munkaadók járulékhátraléka összesen 22.436,948 pengő volt. Az Intézet a fenti járulékok 33411/0-át ténnyesen, 10767/0-át gyógyszeres ellátásra, 11637/0-át kórházi költségekre, 12457/0-át orvosi költségekre, 15137/0-át ügyviteli költségekre, 7207/0-át pedig tartalékolásra fordította. A baleseti biztosítás általános ületágánál a kiírt járulékok összege 5.834.525 pengő, a járulékok és az anyagi szolgáltatások összege pedig 5.478.158 pengő. A keresőképtelenséggel járó betegségi esetek száma az 1928. évben 207.468, ennek 707/0-a férfi-, 307/0-a pedig nőbiztosítottakra esik. A betegségi napok összesen 7.382.996, tehát egy betegségi esetre átlag 37 betegségi nap esik. Az év folyamán 25.338 üzemi balesetet jelentettek be. Az új törvény értelmében a baleseti járadékokat átszámították és ennek következtében a járadékok legnagyobb részét lényegesen felemelték. Elrendelt az új törvény továbbá, hogy a foglalkozási betegségek üzemi balesetnek tekintendők s mint ilyenek kártalanítandók. A jelentés felöleli az Országos Társadalombiztosítói Intézet egész 1928. évi működését, ismerteti a biztosítottak ellátásáról gondoskodó intézményeket, az orvos- és gyógyszerügyi, a kórházi, gyógyfürdői, szanatórium ápolás méreteit, az anya- és csecsemővédelem, a tuberkulózis és a népbetegségek elleni küzdelem terén tett intézkedéseket és részletesen beszámol a balesetet szenvedett tagok kártalanításáról. Külön fejezetben számol be a jelentés a

**CSAK AZ ISMÉTELT HIRDETÉS
HOZZA MEG A KIVÁNT SIKERT!**

balesetelhárítás tekintetében kifejtett munkásságáról a statisztikai adatok gazdag tárházával mutatja be a taglétszám, a betegségek megelőzése, a baleseti kártalanítás és a balesetelhárítási tevékenység állapotát. A munkabiztosítási joggyakorlat adatai és grafikonok egészítik ki az 1928. évi jelentést, amely határozott fejlődésről és arról számol be, hogy a társadalombiztosítás a pozitív alkotások jegyében folyik. (Sz. 871.)

Bány. és Koh. Lapok.

VADÁSZAT.

Rovatvezető: Thiringer János főerdőmérnök

Fogyállományunk krízise.

Irtó Thiringer János ökl. erdőmérnök.

Tanulmányom címeben talán kissé messzen használtam a „krízis” megállapítást. Talán ma még nem egészen kritikus a helyzet. De meggyőződésem, hogy hovatovább, ha tenyésztőink erős kérménykelebe nem maroknal az irányítás kormánykerekébe, a helyzet fogyállományunk szempontjából kritikussá fog válni.

Évek során át közelről volt alkalmam — mint nagy vadászgazdaság szabad kézzel felruházott vezetőjének s amugy is nyitott szemű és pontosan megfigyelő tenyésztőnek — szemlélni fogyállományunk kúráját, de biztos apadását. Hogy az okokon sokat törtem a fejemet, azt alig kell hangsúlyoznom. S az évek során nemcsak közvetlen tapasztalataim, de a szakiskola tanulmányozása révén is leszűrődtek bennem bizonyos megállapítások, amelyeket jelen szerény tanulmányomban bátorodom szakértámságom figyelmébe ajánlani s ítéletük alá bocsátani.

Általános tenyésztési szempontból elvitathatatlan igazság, hogy a vadállomány szoros összefüggésben áll a vadász (tenyésztő) területtel, annak egyenesen függvénye. A tenyésztőterületen, közelebről annak *művelési viszonyaiban* beálló minden változás feltétlen hatással van a rajta élő vadállományra — s ez a hatás annál eklatánsabb, minél könnyebben, gyorsabban szaporodik valamely vadnem. Leggyorsabb a szaporodása az *apróvadnak*: legpregnánsabb tehát a terület változásainak hatása éppen az apró vadra.

Bizonyos fokig apróvadállományunk barmulatos alkalmazkodott a mezőgazdasági kultúrához. Elvitathatatlan *kultúrvadná* vált a nyúl, fácán és fogoly. De azt kell megállapítanom, hogy a mezőgazdasági kultúra elérte azt a fokot, amelyen különösen képen a fogyállományok szempontjából revízió alá kell vennünk eddig vallott tenyésztési elveinket és át kell térnünk arra a tenyésztési módra, amelyet a fácánállománytól évek óta sikerrel követünk. Ha ezen megállapításom e pillanatban még merésznek is látszik, feltétlen biztos vagyok benne, hogy a tapasztalatok rövidesen igazolni fogják.

Tekintsünk vissza néhány évtizedet átgorvra, a miből. Fogoly bőven volt mindenfelé, még oly vidékeken is, ahol ma kötött, hűvös, nedves talajban,

klimatikai szélsőségekben találják, vagy vélik találni okát annak, hogy alig van már fogoly. De ha jól emlékezzünk, a gazdasági kultúra úteme nem volt olyan kíméletlenül rohanó, mint manapság. Sűrű bokros, tús-kés, ginzs árokpartok és meszgyék, gazos ugarak, az aratás után hetekig nyugdórt lartók, gyomos vetések, üllelések gondoskodtak a fogolynak úgy telt, mint tavaszi, nyári és őszi védelméről és táplálásáról. A vadaskultúra állat még meg nem „métélyeztet” puskás augusztus elsejétől december végéig lötte őket, ahol érte; fészükkel a szarka, varju, kóbor macska, menyét, sündisznó, a kiféselt fészekaljakkal héja, gatyás ölyv, vándorsólyom tizedelte egész éven át. És mégis volt, sőt bőven volt mindenfelé fogoly.

És ma? Kísérjük végig a modern mezőgazdát egy alkalmas éven — és belátjuk, hogy óriási alkalmazkodó képessége mellett is talán csak évtizedek kérdése, hogy fogyállományaink a tuzok és rezneg vagy a vízivad sorsára jussanak.

Alig aratolt le a gazda, képei még a tarlón fekszenek, de ekéje már a tarlót hasítja. Kíméletlenül pusztítja a fogoly ideális „leleget”, a rovarokkal, vadmohar magjával bővelkedő tarlót. A rétrek szorúna, de jön a sarjúkaszálás; az ideálisan kezelt burgonya, kukorica, répaföldeknek inkább csak védelmet, mint táplálékot talal. A védelem is problematikus: babot, borsót, mákot, tököt és a még itt-ott megmaradt gázt szedő asszonyok gondoskodnak róla, hogy nyugalma ne legyen zavartalan. Pedig *nyugalma* minden vadnak, még a fogolynak is szüksége van. Amíg — különösen ágyagos talajon — alkalmas helyet talal, ahol a talajt annyira meglazíthatja, hogy porfűrdőjét gondosan elvezetheti: már ott a néni 2–3 gyerekkel s a falka repül tovább, más alkalmas helyet keresni, ha ugyan talal olyat, ahol egy-két óra hosszat nem háborogtálak.

Jón a vetés, nyüzsgő a szorgos gazdanép a mezőn. Estétől-hajnalig van nyugta a fogolynak, ma-holnap az ültetményekből is kiszorul, mert szedik a burgonyát, török a kukoricát, szedik a répát; a megmaradt néhány tarlón és ugaron legelgetnek, a lekaszált rétek koparrá égtek; hol vannak a csendeserek, erdőszegélyek, sűrű gazos, bokros árokpartok és meszgyék, patakmenti fűzesek, amelyek nyugtot, védelmet, eleséget adnak?

Novemberre kopár a mező, mint egy kietlen, füstös asztal: de ha terítve van is a fogolynak ilyenkor legfőbb táplálékával, a szendülői vetéssel, védelmet sehol sem nyujt. A ragadozók őszi vándorlása tetőpontjára ér, a héjak, ölyvek, sólymok, sőt sasok napkelteitől napnyugtáig tűz-hajtják, tizedelik a riadt, fejvesztett csapatokat, amelyekből a nyilvadászatok puskái is kiveszik még az utolsó vámot.

És jön a hó, a hideg, dermesztő decemberi szél; a januári olvadárs újabb fagy, amely kérgessé edzi a havat — és napról-napra, óráról-órára fogy a kis csapat. Mi marad belőle tavaszra?

Az etetők? Te jó Isten! Jobb nem beszélni rólok. Tíz esetben kilencszer későn, rosszul és hiába állítják fel őket, vagy olyan eleseggel látják el, amely mindennek való,

csak fogolynak nem. Szákszámra tanyáz környékünkön a kóbor varjúfalka, kényelmesen megtalálja prédáját a szárnys ragadozó. Ilyen életök csak kárára, de nem hasznára vannak az állománynak.

De a hideg enged, a tavasz közeledik s február vége felé felébred a fogolyban a párzás ösztöne. Ilyenkor aztán meglátszik az elmúlt vadászidény hatása. Ahol minden csapatot lehetőleg normálisan megapasztottak, ahol egy tyukra nem három-négyszer kakas esik, ott az elpárázás s később a fészkelés is nagyobb mozgalmak, túlságos és káros harcok nélkül fog lefolyni. És pedig a jövő szaporulat feltétlen elonyérel!

Ez idő alatt a gazda aktíve nem okoz nagyobb kárt, mert télenségre van kárhoztatva. De megváltozik a helyzet márciustól kezdve!

A vetéseket fogaolják, gyomlálják. A még megmaradt gazos árokpartokat leégetik, kiirtják a cserjét. A szendülő réteket gyulálják, tisztogatják. Alig fészkel el a fogoly, sásóljak a dus buzavetéseket, kaszálják a bihorherét, később a löherét, lucernát, rétet, aztán kapálják, töltögetik a vétevényeket és végzetlenül jön az aratás.

Legyenünk őszinték: csoda, hogy még annyit foglyunk is van, amennyi van!

Kedves tenyésztőtársaim: itt csak egy megoldás kínálkozik. Át kell térnünk, legalább részben, a *mesterséges tenyésztésre*, ameddig nem késő, amellet pedig változtatásokat kell eszközölnünk vadászterületünkön, ha ez csak valamennyire is módokbannál, amelyek területüket a fogyállomány viszonylagosan zavartalan és nyugdótt tenyésztésére alkalmassá teszik.

Éről — ha érdekel — lapunk következő számában fogom elmondani mindazt, amit fontosnak és kivihetőnek tartok.

ÜZLETI HIREK.

Piac változatlanul lanyha. Még a legerősebb vállalatok is kis tételekben szerzik be szükségüket. Tűzifapiac — bár az árakban nagyobb változás nincs — teljesen csendes.

1. Tűzifa áb feladó állomás:

Belföldi hasáb	250—255 P.
• vegyes	230—240 P.
• dorong	220—225 P.
• hántottfa	280—290 P.
Romániai hasáb	245—260 P.
Szolovszkói száraz hasáb ab határ	1275—1700 ek.
Jajlovszkói hasáb ab határ	260—270 P.

2. Faszén ab feladó állomás:

Belföldi Ia	700—800 P.
Belföldi IIa	660—700 P.
Romániai ab határ állomás	750—800 P.
Szlovák	4000—4800 ek.

3. Műfa budapesti paritásában:

Tölgy gömbölyű fa m ³ -je vékonyabb	30—38 P.
Tölgy gömbölyű fa m ³ -je 35 cm. néi fejtű	50—56 P.
Tölgy formítrónok m ³ -je	100—120 P.

* A „Vadászat” rovathoz szánt közlemények s a rovattal kapcsolatos levelezések Thiringer János főerdőmérnök, Szentpéterfa, Vasmegegye címre küldendő.

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBBPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkszérc, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóállalat könyvnyomdája
Sátorlajuhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

A tárgyi igazság

leszövegeése céljából kívánunk ezúton reflektálni — lapunk más helyén méltott új lapársunknak, az Erdőgazdasági Szemlének hasábjain napvilágot látott, s bennünket érintő megállapításokra.

A lap előszavában az azt kiadó egyesület vezetője többek között a következőket írja: „harmadik szaklapunk, a „Magyar Erdőgazda” inkább egy kevésbé általános érdekel bíró vidéki testvéregyesület körzetének aktuális erdőgazdasági eseményeivel foglalkozik.”

Aki a Borsod — Gömör — Heves Vármegyei Erdészeti Egyesületéből újraéledt Tiszajobbpárti Vármegyei Erdészeti Egyesületének s a Magyar Erdész-ből megújult Magyar Erdőgazdának munkásságát alaposan ismeri, megállapíthatja a fenti kijelentés nagy tévedését. Köztudomású, hogy egyesületünk a legrégebb vidéki egyesület, melynek lapja a háborút megelőző évtizedek folyamán az egész Nagy-Magyarország erdészeti társadalmában a haladásnak, a liberálisabb szemlélem elismert tekintélyi képviselője volt s egy országot átfogó ellenzék szöcsövének volt tekintendő. A háború utáni gazdasági és szemleli letiporlásban elsőnek keletre, szervezkedett újra, kezdett munkához s küzdött egy buzgólaggal országos és gyakorlati erdőgazdasági problémák megoldása érdekében, éppen a legnehézebb időkben, midőn az Országos Erdészeti Egyesület jóformán az állam-erdészeti igazgatás egyik bürokratikus intézményének volt tekinthető, s hivatalos lapja, az Erdészeti Lapok annyira nélkülözötte a haladás és gyakorlatiaság szemlélet. (Ma már hála Istennek, más a helyzet!) Ezekben a mostoha időkben lépett ki egyesületünk a küzdőtérre, s a Magyar Erdőgazda egymásután vetette fel az aktuális, általános érdeklő kérdéseket. Elsőnek foglalkozott az erdőbirtok vagyonváltottsága, a földreformmóvella, az erdőgazdasági érdekképviseletek, az ált. kereseti adók, vagyon és jövedelmi adók, forgalmi adók kérdéseivel s az egyesület a hatóságokhoz intézett beadványaiával több

izben ért el oly sikert, minek előnyeit az egész ország erdőgazdasága ma is élvezi. A lap foglalkozott a főiskola, a természetvédelem, az erdőgazdasági hitel, a racionalizálás problémáival, s az országos, nagy álmos némaságban sokszor kiáltotta ki fennszóval az egész magyar erdőgazdaság kívánságait s emelte magasra a lehanyatló zászlót. Általános érdekűnek mondható az a tevékenysége is, mivel a legszomorúbb időkben ébren tudta tartani az erdő szeretetét és a kartársi kollégialitást, példát tudott szolgáltatni a vidéki erdészeti egyesületek létjogosultságára és szükségességére. A vandorközygyletek, tanulmányi kirándulások és vitaelőadások bevezetésével fel tudta kelteni az egész ország erdészeti társadalmának érdeklődését. És az egész ország közvéleményét éreztük ma is jöleső érzéssel mögöttünk, midőn a legutóbbi események kapcsán bennünk erő támadások pergőtűzében egymásután kapunk a legkülönbözőbb vidékekről nemcsak az erdőbirtokosság, de az államerődtől közönség részéről is szolidaritásról tanuskodó leveleket.

Helyesbítjük tehát az Erdőgazdasági Szemle előszavának reánk vonatkozó részét: Harmadik szaklapunk: a Magyar Erdőgazda — bár általános erdőgazdasági érdekeket szolgál — de a mai rendszer előtt bátor hangja s felvilágosult gondolkodása miatt kevésbé szimpatikus, mellőzött lapja egyik vidéki testvéregyesületnek.

Másik reflexiónk *Fekete Zoltán* főiskolai tanár urnak cikkében csillog alatt (18., 19. oldal) közölt következő megállapítására vonatkozik: „nem osztom a Magyar Erdőgazdának azt a nézetét, hogy ehhez a tárgyhöz (az új erdőtervény javaslatához) most már újabb javaslat formájában hozzászólni nem szabad. A véleménynyilvánítás utját elválni nem volna helyes. Az O. E. E. határozatához is bárki hozzáfűzheti egyéni megjegyzésből eredő megjegyzéseit, anélkül, hogy ezzel „a magyar erdőgazdaság el-

lenségévé” válnék. A szaklapok hasábjain folytatott tárgyalások eszmecseré folytatásában semmiféle veszedelmet nem látok.”

Olvasóinknak szives emlékeztető idezem azt a momentumot, midőn a törvényelőkészítő bizottság munkája már befejeződött, s az O. E. E. és az összes vidéki egyesületek képviselői a módosított törvényjavaslatot — mint az egész magyar erdészeti társadalom egységes kívánságát aláírták. Ebben az időpontban írunk meg az alább újból leközölt sorokat: „A siker azonban csak úgy képzelhető, ha kizárunk minden szétúzatást, nem próbálkozunk külön véleményeket érvényre juttatni, de egy akarattal, egységes szóval mindannyian egyazon cél: az O. E. E. által benyújtott s a többi erdészeti egyesületek képviselői által is aláírt javaslatnak megfelelő módosítások érvényesítésére törekszünk. Volt ideje mindenkinek bőven a hozzászólásra, úgy a vidéki, mint az országos egyesületek módont nyújtottak az észrevételek előterjesztésére. Most, hogy a vita le van zárva, s az állásfoglalás megtörtént, még ha a legjobb szándék vezet is, ellensége válik a magyar erdőgazdaságnak az, aki külön vélemény, eltérő törekvést kíván megfogalmazni, mert egységes fellépésünk imponáló erejét gyengíti s módont is alkalmat ad az elgáncsolásra.”

E sorainkból nyilvánvaló, hogy azok kizárólag egyes érdekképviseleteknek esetleges külön állásfoglalását célozták és helytelenítendő. Teljes mértékben osztom *Fekete Zoltán*nak azt a nézetét, hogy a szaklapok hasábjain folytatott tárgyalások eszmecseré, — ha egyéni megjegyzésből ered (!) — ezután sem jelent semmiféle veszedelmet, sőt hozzáteszem, hogy az új erdőtervényről nem lehetne elegendő beszélni, írni és vitázni. Viszont az összes érdekképviseletek egyező kívánalmaként már minden oldalról megvitatót, leszűrt, elfogadott és aláírt javaslatról eltérő külön véleménynek testületileg való utólagos felterjesztését — a nagyfontosságú ügy érdekében — helyesnek ma sem tartom.

L. W. G.

Minőségi kifogásokok.

(Qualitätsbemängelung. Anstanden.
Reklamationen.)

Irtá: Dr. Fazekas Ferenc.

Ugy erdőgazdának, mint fakeskedőnek egyik legrettegettebb ellensége a minőségi kifogások, vagy ahogyan kereskedelmi köznyelven szűrtében-hosszában hívják, az anstandolás.

Közgazdaságunk általában beteg testén az egyes speciális bajok is mostanában jobban találgat meg fejlődési lehetőségeiket, míg egészséges test már saját magában is ellentállóbb az egyes kórokozókkal szemben.

Sajnos, — a megromlott gazdasági viszonyokban rejlő válságos helyzet adottsága alól a fakeskedelem sem vonhatja ki magát, — így fokozott jelentősége van éppen napjainkban a minőségi kifogások frontján az ide vonatkozó fontos elméleti előismereteknek.

Hazai fakeskedelmi szokványok kimondják, hogy az esetben, ha eladó és vevő az áru elszállítása előtt együtt jelen vannak, s az áru szakszerű megvizsgálása a helyszínen lehetséges, úgy az áru minősége ellen felmerülő kifogásokat azonnal meg kell tenni.

A gazdasági élet pillanatonként változó lehetőségei között azonban hámször fordul elő, hogy vevő nem lehet ott előzetesen az összes áru darabonkénti minőségi átvételénél a szállítás előtt, — vagy ha ott is volt, — különféle okokból esetleg nem vehetett részt az áru minden részletére kiterjedő szakszerű vizsgálaton. Ilyen esetekben is előadó, — őrlíve, hogy egyáltalán eladható és nem is gondolva utólagos minőségi kifogások lehetőségére, vagy legalább is optimisztikusan távol tartva magától ilyen utólagos anstanddal kapcsolatos rémlátomásokat, — szállít minőségi végleges átvétel nélkül is.

Ilyenkor mégis megtörténhet a nagy baj: akár jöhszémim, akár rosszszémimben, vevő másképpen értelmezve a minőségi előírások feltételeit, a szállítással elégedetlennek jelenti ki magát, — birtokon belül lévén, — nemcsak hogy nem fizet, sőt az árut eladó rendelkezésére nem bocsát, nem mulasztván el bekérni eladótól a szállítás helyéig és ott felmerült összes költségeinek kiegyenlítését is.

A kérdés fergőpontja ilyenkor a szállított minőségek körüli terjedős vita.

Főzabály, hogy minőségek megállapításánál elsősorban a köztévél ide vonatkozó feltételei és előírásai vendők alapul. Ilyenkor tűnik ki, milyen nagyon nagy gyakorlati jelentősége van a jól szerkesztett köztévélnek. Clara pacta, boni amici. És a nem eléggé körültekintő szerződő fél, saját kárára, ilyenkor konstatahatja azon régi szabály jelentőségét is, hogy nem elégségesek a részletkérdéseknek csak szóbeli egyeztetései, mert: verba volent, scripta manent.

Hányas vagy kétes értelmű köztévelek mellett irányítadók lehetnek a minőségek megállapításánál a kereskedelmi törvény, továbbá a földesúri áruüzleti szokások, valamint a fakeskedelmi szokványok megfelelő előírásai és határozmányai.

Magyar fakeskedelmi szokványok a

minőségi kifogásokok határidejéül, személyes átvételnél egy azonnali terminust, egyébként pedig az áru megérkezését avizáló értesítő vagy vételével kézhezvételétől számított 3 napon jelölnek meg vasúti szállításkor, míg 5 napot hatójutál.

A szokványok azt mondják, hogy amennyiben vevő az említett ezen határidőkon belül az árut eladó rendelkezésére nem bocsátotta, akkor — más kikötés hiányában — az árut minőségileg átvételnek kell tekinteni.

Mint az itt következő példákból látni fogjuk, a szokványok ezen 3 napos határideje sem köti meg az óvatos vevőt azért, mert ha ügyleti szerződésében kikötő és ki is köti rendszerint, hogy a minőségi megállapítás később is megtámadható, ilyen esetekben a szokványoknak említett ezen határideje eladó javára csak illuzórikus előnyt jelent.

A bécsi szokványok eladónak szolgáltatnak bizonyos intenzívebb védelmet akkor, amikor kimondják, hogy kívülről nem látható, u. n. belső hibákért, melyek a feldolgozás alatt vagy után jelentkeznek, ezekért eladó már felelősségre nem vonható, azonban ismét csak más megállapodás hiányában. Mert, ha van ide vonatkozó előírás a köztévélbe felvéve, mindenekelőtt az is irányadó.

Annak a teljes megvilágítására, hogy vevő hogyan védekezzék minőségi hibák ellenében, silány minőségek szállítása ellen hogyan vertesse le magát és biztosítson esetleges szükségessé váló későbbi anstandja részére is már előre biztos jogalapot: e célból ismeretlem a vezető hazai nagy vállalatok ide vonatkozó köztévél előírásait.

Egyik ilyen formula: „Végleges minőségi átvétel vevő gyarában történik. A minőség tekintetében eladó mindaddig felelős vevővel szemben, míg a szállítmány feldolgozása, vagy mások által történt végleges átvétele annak teljesen megfelelő minőségét be nem bizonyítja.”

Egy másik, szintén jó bevált és használatos köztévél előírás: „Minden szállító, illetve vállalkozó vagy eladó jótállást vállal, hogy az általa szállított áruk és végzett munkák a kikötött és törvényi köteleknek megfelelően és amennyiben a már átvett áruk és munka, vagy azok egy része az alkalmazásba vételével vagy felhasználásnál minőség tekintetében meg nem felelőnek mutatkoznak, tartozik szállító, illetve vállalkozó vagy eladó azoknak rendelkezésre bocsátandó részét megfelelő minőségű áruval, illetve munkával pótolni.”

Az előzőkben vázoltakkal egyidejűleg szükséges vizsgálnunk a kérdés másik oldalát is: hogy védekezzék viszont eladó az annyira félelmetes utólagos kifogások lehetőségét ellenében?

Anstandok elkerüléséhez legbiztosabb védekezés, sőt elhárító eszköz, ha eladó az árut vevőnek előzetesen még a szállítás megtörténte előtt minőségileg véglegesen átadja, vevő azt ilyen értelemben véglegesen átvette és ezen tényt írásban is leigazolta.

Sűrűn előfordul azonban, hogy vevőnek nincs módjában az árut minőségileg előzetesen megtekinteni és átvenni, vagy pedig ez előre nem is lehetséges, mint pl. ezután

elkészítendő áruknak megrendelésénél etc. Ilyen esetekben csakis a minőségi feltételeknek egészen pontos körülírása segít csak. Még az sem nyújt 100%-os teljes biztonságot ilyenkor eladó részére, ha a látnivaló vásárlót áruja vevő előzetesen írásban is kijelenti, hogy azok az ő rendelkezése folytán expediciódok átvétel nélkül is és hogy azokat kifogásokkal nélkül át fogja majd venni véglegesen is.

Bírói gyakorlat az egyéb szempontok mérlegelése mellett is hozza meg ilyenkor utólag mégis váltást éven ügyekben a döntést s annak eredménye eladó szempontjából így ismét csak problematikusnak alakulhat.

A minőség részletes körülírását helyettesítő egészen rövid szokások formulák egyébként rendszerint így szólnak: „az ismert és elfogadott minőségben”; jogilag azonban erősebb kötésű a következő kifejezés: „a megtekintett és elfogadott minőségben.”

Az érvényben lévő áru üzleti földési szokások szerint a szerződésileg kikötötté jobb árut visszatartani nem lehet. Ezen szabály alól azonban éppen a fakeskedelemben kivétel is van. Nevezetesen, ha a felek kikötötték, hogy az áru valamely meghatározott termelő vidékről szállítandó, ez esetben eladó más termelő vidékről származó jobb minőségű árut sem szállíthat. És az esetben, ha az áru származási helye így köttetett, a vevő ekkor már a fa szövetét, finom szálúságát etc. nem kifogásolhatja. Ha azonban a származási hely nincs kikötve, ez esetben eladó természetesen bármilyen származású fát szállíthat.

Minőségi kifogásokok tanulmányozása folyamán ismernünk kell a földesúri áru üzleti szokásoknak nem egészen áru szállítása esetre érvényes határozmányait is. Ezek szerint nem egészséges árut vevő csak akkor köteles átvenni, ha az eladó ő — még megtekintésre kötött vétel esetén is — kifejezetten figyelmeztette arra, hogy az áru egészséges, vagy ha az áru minősége ezzel a kifejezéssel „tale-qualé” jelöltétek meg. Magyarul ezen „ugy, amit van” (in Bausch und Bogen) eladás esetén természetes már utólag felledezett rejtett hiányokért sem felel eladó.

Csalás esetén azonban eladó bármilyen esetben mégis felelős marad.

Manapság a minőségi kifogásokok divatja tombolva éli sötét uralmának fénykorát.

A háboruk utáni leromlott termelés, tökeszegénysége mellett egyidejűleg nyers anyaghiányokkal és vajadó szociális munkáspörbördéssel küzdve, csak vontatottan tudta kielégíteni az akkor még mohó fogyasztás mindent elnyelő szükségletét.

Mi sem természetesebb, hogy ilyen, minőségi osztályozást alig igénylő biztos eladási lehetőségek mellett termelőink mindinkább eltekintettek a bevált, a megszokott régi jó békebeli klasszifikálásnak áldozatokkal járó fenntartásától, s ezen gazdasági helyzet így hozta magával automatikusan a piacnak silányabb minőségekkel való teljes elárzását.

A közgazdasági birodalomban azonban uralma csak egy tényezőnek örök érvényű, uralmódása csak egyetlen faktornak foly-

tonos és állandó, s ezen feltétlen souverain: a változás.

Ime a példa: alig egy-két évi farkas-étvágy után már válogatni kezd a fogyasztás, már nem minden minőség jó neki, sőt a bekövetkezett fogyasztási krízis mellett, minőségi szokványoknak mindenben megfelelő áru is már csak bizonyos egyéb nehézségek mellett helyezhető el. Alig lehet szó ma már még bizonyos kisebb területekről is, melyek pedig üzletbarátok között normális viszonyok mellett leginkább tudták kölcsönös koncessziókkal a helyzetet a szükséghez képest, mégis úgy-ahogy, áthidalni.

Nagy árukínálat és megcsapgatott fogyasztás mellett tehát az áruk minőségi feltételeinek betartásához vevők fokozottabban ragaszkodnak.

Ha azután a fogyasztás katasztrófális elgyengülése mellé még más bajok is odaszegődnek, mint általános pénztelenség, vagy pénzpiac drágasága, vagy abnormalis hitelviszonyok, sűrűn fellépő csődök, etc., ilyen esetekben szorult helyzetében a kisebb bonitásvé vevő minőségi kifogásokkal el akarja is, amikor tulajdonképpen nem is annyira a szállított minőségek ellen van kifogása, mint inkább fegyverül akarja kihasználni az anstandolós rémét egyéb céljai eléréséhez, fizetési haladékok nyeresééhez, az egységár utólagos lenyomáshoz és ezekhez hasonló sajnálatos kétes kísérletezésekhez.

Lefelé menő árak mellett vevő a minőségi kifogásokkal mind sűrűbb gyakorlatában látja a közben rá terhesse vált szerződésből való kibúvást egyetlen lehetőségét. Vagy legalább is anstandolósok mellett igyekezik leszorítani az árzuhanást szenvedett, vagy nehezen eladhatókká vált áruk mennyiségű tételeit.

Mondottakból tehát jól látható, hogy meginó gazdasági berendezések és válságok idején csak annál fokozottabb jelentősége van a kötelevek előzetes precíz kiállításának és a minőségi feltételek szabatos körülírásának.

Végelesen természetesen ez utóbbiak sem képesek teljesen kikapcsolni mai időkben az anstandolós rémét, lényegesen lecsökkennek mégis annak garázdálkodási lehetőségét.

Normális helyzetében a minőségi kifogások problémája is csak az általános gazdasági helyzet meggyógyulása után kerülhet ismét véglegesen vissza, jelentősége azonban a fakeskedelemben ezen kérdésnek, ha kisebb mértékben is, de minden időkben, későbbre is megmarad.

Hadik János gróf nagybeszéde a felsőházban.

Erelyes hangon követelte az erdőgazdaság fejlesztését.

A felsőház június hó 24-iki ülésén, a költségvetés vitája során Hadik János gróf hatalmas beszédet mondott. Alapos érvekkel, pontos adatokkal alátámasztott felszólalásában kifejtette, hogy a kormány- és gazdasági programjával nem ért egyet. Nemcsak a kormány politikája nem elégti ki, de *sulyos aggodalommal látja a mai gazdasági és pénzügyi helyzetet*. Részletesen foglalkozott a mezőgazdaság válságával, amelynek okát a termelési, értékesítési és hitelirki zisziben látja, s megjelölte azokat a módzatiakat, melyeket a sulyos válság megszüntetésére alkalmazhatnak vé.

E közleményünkben a nagyszabású beszédből csak a bennünket legközelebb érdeklő *erdőgazdasági* vonatkozású részt adjuk közre, úgy, amint az a felsőház ülésén elhangzott.

— Áttérve a földmívelési minisztérium miközösének bírálatára, *sulyos kifogás áll az ének a földmívelésügyi kormány erdőgazdasági politikájára*. Fabehozatalunk értéke 150 millió pengő, kereskedelmi mérlegünk passzivitásának, 355 milliónak majdnem a fele. Termelési statisztika természetesen nincs, nincs fővénységéből, zsuroriságból, takarékosági jelszavak miatt. Csak hozzávetőlegesen lehet megállapítani, hogy 9 millió mázsa fogyasztásnak, sajnos, csak 25 százalékat felezzük belsőföldről. Mindent el kell tehát követni az import csökkentése érdekében és fabehozatalunk csökkentése érdekében *először erdőgazdálkodásunkat kell fejlesztetni, másodsor erdünket szaporítani, harmadsor fatermésünk versenyképességet kell emelni*.

— Az erdősítés holdanként 100—120 pengő költségét magánoké nem bírja el, mert jövedelmét nem hoz, csak kamat-terhet jelent. Az erdőtulajdonost elriasztják a fásítástól, mert az erdősítés költségeit a jövedelmi adó kivetésénél a bruttó jövedelemből levonni nem engedik. Adót fizet tehát azután, amit 15—20 évre jövedelem nélkül befektet. Méltányos volna, ha az állam kamatmentes kölcsönrel segítene ezen a téren.

— A takarékoság címén évi 1.500.000 pengőből már csak 310.000 pengőt vettek fel a költségvetésbe az alföldi és kopár-fásítási akció javára. *Emellett huszonnyolc erdőmérnököt megfosztottak kenyertől*. Tarifarendszerünk az összes fatermékekre, forgalmiadó-rendszerünk pedig lehetetnő teszi az értékesített külföldi anyaggal szemben. Már pedig meg kell változtatni minden faanyagra az egyfázisú forgalmiadó-rendszert úgy, amint ez a tízfázisú van. Három és fél év óta van erre már felhatalmazás, de mindmáig még nem történt semmi. Arról értesülök, hogy a földmívelési miniszter engedélyt adott a MÁV. részére 3000 vagon külföldi származású tűzifa behozatalára. Pedig a

magyar termelés az év összes szükségletének több mint kétszeresét ajánlotta a legtöbb relációban olcsóbban. Kérdezem, hol volt a földmívelési miniszter, amikor a magyar önkormányzati hivatalokat folyó hó 11-én rendelettel a fával való fűtéstől eltiltották.

Mayer János eszőlközva int kezével Hadik felé.

Hadik János gróf Mayer miniszter felé: Talán nem is tud semmit erről a rendeletről, miniszter ur? Ez helyén lett volna ott, ahol a szénnel való fűtéssel a külföldi fát ellenszulozhatják. De ott, ahol a fát közelből olcsóbban lehet kapni, érthetetlen. Ha a miniszter ur nem ismeri a saját rendeletét, kerestesse elő és néze meg. E rendelet szerint a fűtélányag-ellátás kérdésében a kereskedelmi és belügyminiszter intézkedik. A földmívelési miniszter nem érdeklí a magyar tűzifa értékesítésére. Vagy nem érdeklődik iránta, vagy nincs is tudomása róla.

— Az erdészeti kérdések megnyugvással való megoldását megnehezíti az, hogy a földmívelési miniszter az Országos Erdészeti Egyesületet hivatalos érdekképviseletnek nem ismerte el. Az utóbbi időben pedig még szóba sem állt vele. Ez is novum. *Három levelet írtunk a miniszter urnak, de még feleletet sem kaptunk rá*.

— Ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy mint szakegyesület, véleményét mondhaszon. Ugyáztájk, az erdészeti főosztály nem engedi. (Derültség a felsőházban). Arról nem is beszéljek, hogy udvariánlatosság levélre nem válaszolni. Az is sérelmes, hogy a 3296. számú kormányrendelet módosítása nem történt meg és a kormányrendelet korlátozza a birtokos szabadságát és elveszi kedvét a birtokosnak az erdőgazdálkodástól.

— A földmívelési tárca beruházási programját véglegesítéi rendszertelenség jellemzi. Erre maga a miniszter is rámutatott beruházási jelentésében. Az összes beruházások öt év alatt 252 millió pengőt tesznek ki. Ebből erdészeti gazdasági beruházásokra 9 millió pengő jut és ebből a 9 millióból is több mint 5 millió Lilla-füredre esik.

— Az Alföld fásítási és kopár-fásításra alig 2 millió pengő jutott öt év alatt. 380.000 hold erdőterületünk van. Váltig ígérük a birtokosoknak a fogyasztási adó teljes eltörlését, de ez máig sem történt meg. Biztatják a birtokosokat, hogy majd a mezőgazdasági háztartás ügyének rendezése után kerül sor arra. Ha Jókai ma élne, *másodsor is megírná a »Mire megvénülünk«* című regényét.

Okli. Erdőmérnök

tíz évi, gyártszi vezetőkisában szerzett gyakorlati, aki az erdészeti és vadászati üzem minden ágában teljes jár-tassággal bír és kiváló referendatái rendelkezik, állását változtatni óhájja. Címe a kiadóhivatalban rendelkezésre áll.

HIRDETÉSEKET FELVESZ

a kiadóhivatal Vörösmarty-utca 1. sz. sz.

Tölgymakk,

fenyőmagvak és lombfagyvak, erdészeti csemeték, sorfák beszerezhető

KEINER REZSŐ

okli. erdőmérnöknel

Budapestben, Ferry Oszkár-utca 34.

Sürgöncim: Keinermag Budapest.

Telefon: Aut. 556—41.

Kérjük az uradalmakat és tagársánkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

Irodalmi Szemle.

„Erdőgazdasági Szemle”

cimmel új erdőgazdasági folyóirat első száma hagyta el nemrégiben a sajtót. A negyedévenként megjelenő csinos külsejű, finom papíron nyomott szakkalap a *Felsődnántuli Erdészeti és Vadászati Egyesület* hivatalos közlönye. Szerkesztője *Bence Pál* hercegi főerdőmérnök. Az első — kettős — szám erődtörtsök, erdőtisztelt egyaránt kielégítő változatossággal bőven nyújt magas színvonalú szaktanulmányokat és erdőgazdasági cikkeket s foglalkozik az erdőgazdaság-politika aktuális kérdéseivel. Állandó vadászathalászat és ornithológiai, valamint tanácsadó rovatok élenkítik a lap gazdag tartalmát. Munkatársakul a Dunántul ismert nevű, jó tollu gyakorlati erdőgazdák közül sikerült megnyerni az erdőmérnöki főiskola tanári karát és adjunktusait valamint a soproni m. kir. erdészeti kísérleti állomás vezetőjét és munkatársait, kiknek a lap gyakorlati irányú programjában bizonyára sikerül majd az egyre haladó szaktudományok és a gyakorlati erdőgazdálkodás közötti kapcsolatot szorosabbra vonni.

A folyóirat legnagyobb jelentőségét szakirodalmunk örvendetes bővülésében látjuk, hiszen nem lehet eleget írni, mondani és tenni a mellőzött, mostohán dotált, hátramaradott magyar erdőgazdaság érdekében. De az Erdőgazdasági Szemlének helyi jelentősége is igen nagy, amennyiben jelentős mértékben fogja majd szolgálni a testvérgyesteltek belső életének ügyeit. Örömmel üdvözöljük a Felsődnántuli Erdészeti és Vadászati Egyesületet közlönyének megindulása alkalmából, s kívánjuk, hogy közös célunkhoz, a magyar erdőgazdaság emeléséhez vezető munkásságában kísérje siker és Isten áldása! A vidéki erdészeti egyesületek szépen indult együttműködésének legyen az Erdőgazdasági Szemle hathatós eszköze és támogatója, lapunkkal: a Magyar Erdőgazdával szemben pedig fejlődjék ki közöttünk selmeciesen testvéri, jó viszony, mire mi a magunk részéről mindenkor törekedni fogunk.

Krippel Mór: Erdészeti Kereskedelem

A soproni M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola könyvkiadó alapja *Krippel Mór* főiskolai ny. rendes tanár tollából értékes tankönyvet adott ki *Erdészeti Kereskedelem* címmel. A terjedelmes mű magában foglalja mindazt, amit a főiskolai erdőmérnöki szakosztály hallgatóinak és a gyakorlati erdőgazdának az erdei termékek előállításáról, kereskedelmi szokványairól, ásványtételéről és üzleti forgalmáról tudnia kell. Egy munkás emberélet tapasztalatainak alapossgával ismerteti a szerző a hatalmas tárgy minden részletét, s kimerítő utmutatásokkal szolgál a mindennapi élet ezerféle lehetőségében nemcsak az eladások, de a hivatásos kereskedelem, annak rendszeres ügyvitele, levelezése és könyvelése terén is.

A házoprázó szakkönyv a következő 5 fejezetről áll:

- I. A fának kereskedelmi ismertetése.
- II. A fának adás-vétele.

III. A fának kereskedelmi forgalma.

IV. Az erdei melléktermékek kereskedelme.

V. A kereskedelmi ügyvitel rövid vázlat.

A függelék számos olyan értékes táblázatot tartalmaz, melyek a gyakorlati erdőgazdaságban mint erdőmérnöki segédanyagok kiválóan felhasználhatók, s melyek a művét már magukban is nélkülözhetetlenül teszik minden erdőgazda számára.

A könyv beszerezhető a főiskola kesztori hivatalában (Sopron Főiskola) az árnak és 52 fill. postaköltséggel előzetes beküldése vagy utánvét mellett. Bolti ára a fűzött példánynak 23, az egész vásonkötésnek 25 P. Kedvezményes ára — kizárólag erdőmérnök — hallgatók részére 18, illetve 20 P.

Dr. Luncz Géza: Vadpatakbejáratok és eljárássok a francia Alpokban

A szerző 1929. okt. 24-én az O. E. E. ben tartott hasonló című előadásának szövegét most a *Vizügyi Közlemények* külön lenyomataként tette az Erdészeti Lapok olvasóinak asztalára. Nagy érdeklődéssel és élvezettel olvastuk végig ezt a gyönyörű fényképfelvételekkel gazdag illusztrált szép tanulmányt, mely a Kárpátok elvesztett hegyláncait, rohanó vizeit, a magyar karszítók romboló vadpatakjait idézte fájdalmasan emlékeztünkbe. Magashegységeinkben szépen kiépített szabályozó műveinkből, völgyzárógátjainkból ma nem a miénk jóformán semmi, alvódeink az utódállamok felelősen erdőgazdálkodása következtében egyre jobban ki vannak téve a katasztrófális árvizek pusztításainak. Eppen ezért érdekel, tanít és óva int ez a tanulmány, hogy mindent meg kell tennünk a csonka hazánkat pusztítóval fenyegető kiémet nélküli erdőirtások megakadályozására és a védőművek továbbfejlesztésére, másrészt figyelmeket arra, hogy megmaradt kopár területeink és vízmosásaink befásítása, megkötése mily nagyfontosságú nemzeti érdek.

Egyesületi hírek.

Az egyesületi ügyeit érintő levelezések s a lapba szánt közlemények *L. Wittenberger Géza* erdőmérnök, egyesületi titkár *Bükk-szécs, u. p. Bogács* címre küldendők.

A *Vadászati* rovatba szánt közlemények ezen rovat vezetőjéhez: *Thüringer János* okl. erdőmérnök, *Körmen, Vas megye* címre küldendők.

Nyugtadjuk az alábbi tag- és lapdíj befizetéseket:

1929. évre:

Schudich Nándor, Füzér	8 P.
Vitéz Fejes József, Miskolc	8 "
M. kir. honv. kincstár erdőmérnöki hivatala Királyszállás	8 "

1930. évre:

Schudich Nándor, Füzér	8 P.
Órgói Pallavicini A. K. Szilvásvárad	8 "
Pinler Nándor, Ragály	10 "
Vitéz Fejes József, Miskolc	8 "
Perlaky Elemér, Eger	8 "
Surjánzsky Kálmán, Kaposvár	8 "
Dr. Fehér Dániel, Sopron	8 "
Nagy Zoltán, Salgamacsa	4 "
Tomasovszky Imre, Bpest	10 "

Szűgyi Gyula, Szin	8 "
Sánger Nándor, Szombathely	10 "
Kaltenbach Ferenc, Országony	8 "
Egri főkapitány erdőhiv. Bogács	10 "
M. kir. honv. kincstár erdőmérnöki hiv. Királyszállás	8 "

Tagsági és lapdíjakat, előfizetéseket és mindennemű befizetéseket a Magyar Általános Hitebank Sátorajjalhelyi Fiókjáratunkhoz vezető folyósámlánkra kérünk eszköztelni.
Postatakarépkénti csekkzsámla: 250.

Tagsági díj évente 6 pengő.

„Magyar Erdőgazda” évi előfizetési díja:
tagok részére 2 pengő
nem tagok részére 10 "

A *Vadász Jenő* emléktábla leleplezése legutóbbi választmányi gyűlési határozat szerint az *ősz folyamán megtartandó Lillafüredi vándorközpülésünk és tanulmány kirándulásunk alkalmával lesz Hőmóriban*. Felkérjük t. Tagtársainkat, hogy ezen emléktábla aplot nemeseleűk adományaikkal még gyarapítani zivesek legyenek. Áldozzat mindannyian nagyevű, kedves tanárunk emlékének, hogy ragaszkodásunknak és szeretetünknek minél szebb, impozansabb jelet állíthassunk. Adományok a *Magyar Általános Hitebank sátorajjalhelyi fiókjához* küldendők a rendeltetés megjelölésével. — Ezen befizetéseket lapunkban nyugtázzuk.

Innen-onnan.

— **Pfeiffer Gyula** — **ministeri főtanácsos.** A kormányzó a földművelésügyi minster előterjesztésére **Pfeiffer Gyula** ministeri tanácsosa a m. kir. erdőmérnöki tiszti személyzet létszámában ministeri főtanácsos nevezte ki. Pfeiffer Gyula legutóbb Lillafüredi kiépítésénél szerzett érdemeket, melynek központi irányítását tudvalegőleg ő vezette. A legfelsőbb helyről jött kitüntetéshez örömmel gratulálunk.

— **Váitózások és előléptések az erdészeti szolgálat köréből.** A földművelésügyi minster az állami erdőmérnöki létszámában **Krause Ágoston** főerdőmérnököt és **Szy Dénes** erdőtanácsosi címmel felruházott főerdőmérnököt m. kir. erdőtanácsosokká nevezte ki.

— **Felvétel és beiratkozás a soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolán az 1930—1931. tanév téli felére.**

689—1930. szám.

A soproni m. kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskolán a felvétel és beiratkozás az 1930—31. tanév téli félévére október hó első napjaiban történik. A főiskola feladata: rendszeres tanítás után bányamérnökök, vaskohómérnökök, fémkohómérnökök és erdőmérnökök gyakorlati irányú kiképzése tudomány alapon.

A főiskola első évfolyamára beiratkozni szándékozóknak felvételüket szeptember hó 10-ig írásban kell a főiskola tanácsánál kérelmezniük.

Az 1 pengő 60 filléres okmánybélyeggel ellátott kérvényhez csatolandók:

- a) születési anyakönyvi kivonat;
- b) gimnáziumi, reálgimnáziumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítvány;

c) orvosi bizonyítvány, jó látó-, halló- és beszélőképességről és egészséges szervezetéről;

d) hatósági bizonyítvány a szülők foglalkozásáról (állásáról) és vagyoni helyzetéről;

e) azok, akik nem a felvételi évben tettek érettségi vizsgálatot, hatósági bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy az érettségi vizsgálat óta eltelt idő alatt mivel foglalkoztak s erkölcsi tekintetben feddhetetlen életmódot folytattak-e?

A folyamodványban világosan megjelölnöd, vajjon a folyamodó a bányamérnöki, fémkohómérnöki, vaskohómérnöki, vagy erdőmérnöki szakra kéri-e felvételét.

A tanév október hó 1-én kezdődik és július hó 31-ig tart.

Megjegyzendő, hogy a törvényes rendelkezések szerint a főiskola mérnöki okleveleit nemcsak a szűkebb értelemben vett bányászati, kohászati és erdészeti szakokra, hanem általános műszaki képességet adó erejüknél fogva más rokonmérnöki pályára is jogosítanak.

A fizezőndő díjakra, ösztöndíjakra és egyéb tudnivalókra bővebb felvilágosítás, tájékoztató vagy program a főiskola rektori hivatalánál akár szóval, akár írásban kérhető.

Az előadások és gyakorlatok látogatása szigoruan kötelező s így magánúton végezni nem lehet.

Sopron, 1930. évi május hó 23-án.

A főiskola ezidőszertit rektora:

Bolman Géza.

— A Magyar Mérnök és Építész Egylet keceméti osztályának avató ülése. Junius hó 22-én, vasnapn tartotta meg a M. M. és É. E. keceméti osztálya ünnepi avató ülést a városháza közgyűlési termében. Az avató ülést *Kallivoda Andor* erdőmérnök, ny. miniszeri tanácsos elnök nyitotta meg magas beszédével, melyben rámutatott a magyar mérnöki osztály elnyomott voltára s arra, hogy a tudományos képzettsége folytán őt jogosan megilleti helyet sem a kormányzatban, sem a közigazgatásban, vagy igazságszolgáltatásban nem foglalhatja el. Ezidőszertit még a szerszámot kézhézádi isacs alacsony szerepére van kárhóztatva, így sürin megiesik, az rossz kézbe kerül és laikus döntés alapján szülemik a világ kárára a kontár munka. A magyar mérnök-társadalom legnagyobb tisztelben tartja a más tudományok alapján működő tényezőket s hatáskörükbe távolról sem akar beavatkozni, de jelenlegi alárendelt helyzetét megváltoztatni kívánja s ezt céljaként tüzte ki. Egyéni kívánsága az, hogy egy önálló, felelős mérnök-minister kezébe fussanak össze az ország összes technikus tennivalói s a mérnöktársadalom 8 ágazatának legyen ott egy-egy ügyosztálya. A törvényhatóságoknak legyen mérnöki vezetés alatt önálló műszaki osztálya s a nagy és kis tanácsokban jussanak a mérnöki kar ágazatai megfelelő képviselethez. A nagy tetszéssel fogadott megnyitó be-

szédet *Orphanides* Jánosnak a M. M. és É. E. elnökének lendületes buzdító beszéde követte, minek keretében a keceméti osztályt ünnepélyesen felavatta. Ezután *Fáy* főispán Keceméti törvényhatósága, *Zimay* polgármester Keceméti város közönsége nevében, majd a környékbeli városok, a Mérnöki Kamara s az egyelt többi vidéki osztályainak képviselői köszöntötték az újonnan avatott osztályt. Az Orsz. Erdészeti Egyesület nevében *Bíró Zoltán* mondott üdvözlő szavakat, majd az üdvözlő levelek és táviratok felolvasása következett. Az elnöki zárás után az ünnepség a Hymnus hangjaival véget ért. A város nevezetességeinek megtekintése után az osztály a casino park-pavillonjában ünnepi ebédet adott.

— A Budapesti Mérnöki Kamara 1929. évi működéséről szóló jelentése, melyet *dr. Bud* János m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez intézett, több oly — szakunkat közelről érdeklő — fejezetet tartalmaz, miről örömmel adhatunk t. olvasóinknak számot. A mérnöki kar általános helyzetének bemutatásán kívül elsősorban a m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola egyetlen rangjának elismerése érdekében kifejlett újabb akcióját említi meg. Örömmel látjuk a magánalkalmazásban álló mérnökök helyzetének javítására irányuló fokozott tevékenységet és azt a nemes törekvést, hogy a kamara mindent megtesz a közszolgálatban álló mérnökök existenciális ügyeinek érdekében és elősegíteni törekszik a mérnökök hazai és külföldi előnyös elhelyezkedését. Halálaival és elismeréssel adózzunk a Kamarának azért a szíves intervencióért is, melyet az Alföldi állástól elbocsátott 28 erdőmérnök kollégáinak érdekében tett s minék — bízunk benne — meg is lesz a fogantaja. A terjedelmes évi jelentés a Mérnöki Kamarának olyan szép, nagy és lelkes munkásságáról tanuskodik, melyért méltán illet meg az elismerés annak vezetőit s méltán kelti fel bennünk a bizodalom, hogy a magyar mérnök-társadalom érdekképviselete biztos és térszavess ivellessé halad kitzított célja felé.

— A M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola évkönyve az 1929—30. tanévről megjelent. Tartalma a következő: Kivonat a főiskola szervezeti és ügyviteli szabályzatából. Kivonat a főiskola rendszabályából. Az 1929—30. tanév főbb eseményei. Árvanagyalvi Parkaly István emlékezete. A főiskola tisztikara az 1929—30. tanévben. A főiskolán rendszerezett tanszékek és azok tanszemlézete. A főiskola tanárainak és segédtanárszemélyzetének bejelentelt irodalmi és egyéb szakszerű működése. Tanulmányi kirándulások és gyakorlatok. A vaskohászati, anyagvizsgáló, érc- és szénelőkészítő intézet. A növénytan tanszék és a botanikus kert. A főiskolai tanulmányi lőter, vadászterület és halgazdaság. A Főiskolai Ifjúsági Kör működése. A Főiskolai Athletikai és Football Club működése. Statisztikai adatok az

elmúlt tanévről, kimutatás a főiskolai könyvtárról. Kimutatás a Főiskolai Segélyző Egylet működéséről és vagyoni állapotáról. A főiskolai Menza-alap működése és vagyoni állapota. Tandíj, vizsgadíj és segélyek kimutatása. A könyvtár-alap működése és vagyoni állapota. Az 1928—29. tanévben beérkezett adományok. A főiskola személyzetének statisztikája. A főiskolai hallgatókora vonatkozó statisztikai adatok. A M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola tanulmányrendje. A Soproni Főiskolai Szent Imre Kollégium.

Az intézet fennállásának CLXVI. évet megörökítől, jól áttekinthető évkönyv az intézet örvendetes fejlődéséről! tanuskodik. Gyűjteményei, könyvtára, intézményei sokat gyarapodtak, s ha a Selmeccel elvesztett kincseit bepótolni még nem tudta is teljesen, mégis már sokkal létezőbb mértékben tudja szolgálni szakoktatásunk fontos ügyét. A főiskola tanárainak és segéd tanárszemélyzetének sokoldalú és értékes irodalmi működése oly magas színvonalú tudományos felkészültséggel tanuskodik, mely az intézet egyetlen rangjának elismeréséhez hathatós eszközül fog szolgálni. A főiskolán az elmúlt tanévben a hallgatók száma 120 volt, mely szám az egyes fakultások között a következőképpen oszlott meg: 34 bányamérnök-, 13 vaskohómérnök-, 7 fémkohómérnök-, és 66 erdőmérnök-hallgató. A tanév folyamán 8 vaskohómérnök, 2 fémkohómérnök, 17 bányamérnök és 26 erdőmérnök oklevelet adtak ki.

— Az önkormányzati testületek fával nem tüzelhetnek, csak szénrel. A m. kir. kormány 1281—1930. M. E. szám alatt a hivatalos lapban rendeletet bocsátott ki, melyben az önkormányzati testületeket a tüzfával való tüzeléstől azonnali hatállyal tiltítja s azokat a szénrel való tüzelésre utasítja. A rendeletről kiemeljük a következő pontokat:

1) Az 1930—31. fűtési évtől kezdődően az összes önkormányzati (vármegyei, városi, községi), testületeknek fűtés és egyéb melegtermelés céljaira az állami hivatalokhoz hasonlóan, kizáróan hazai termelésű szenet, vagy szénterméket szabad felhasználniuk és csakis a begyűjtéshez engedhető meg minimális szükséges mennyiségben a tüzfáa használata.

2) A fűtési kérdések egységes szabályozásában és irányításában az önkormányzati területekre kiterjedően a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a m. k. belügyminiszterrel egyetértően jár el.

A hazai tüzfáa termelésnek így módon való mellőzését semmiképpen sem tudjuk magyarázni. Ha a kormány a külföldi eredetű tüzfáa kizárására céljából az önkormányzati testületeket tisztán hazai fa beszerzésére utasította volna, örömmel üdvözölnénk intézkedését, de a belföldi fának ilyen módon való teljes kizárása sehogys sem szolgálhatja termelésünk fokozásának, saját anyagjaink ökonómikus

CSAK AZ ISMÉTTELT HIRDETÉS HOZZA MEG A KIVÁNT SIKERT!

kihazsnálásának nemzetgazdasági fontosságú ügyét!

— **A MÁV. külföldi tűzifa megrendelése.** Mint értesültünk, a MÁV. igazgatósága szükségletének tnyomó részét hazai eredetű tűzifából fedezte le, s mindössze 1700 wagon importtűzifát rendelt, ami az elmúlt évek megrendeléséhez viszonyítva, határozottan javulást jelent a belföldi termelés javára. A megrendelt tűzifa mennyiség legnagyobb részét elől vidékeken fogják felhasználni, ahol erdőterület nincsen s hová a belföldi eredetű tűzifa csak lényegesen nagyobb költséggel volna szállítható.

— **A MÁV. 100.000 vasatpait és 50.000 betonataip rendelt.** A MÁV. igazgatósága most adta ki megrendelését egyelőre 100.000 drb. vas- és 50.000 drb. betonlap szállítására, melyeket legnagyobb részben átrendeltébb mellékvonalakon fognak felhasználni. Reméljük, hogy a gyakorlat be fogja bizonyítani, hogy a jól bevált talpaitak rugalmasságban, kezelhetőségben, sőt árban is egyelőre semmiféle szurrogátumokkal pótolni nem célszerű, s ezen kísérlet után a MÁV. ismét vissza fog térni a talpaitak alkalmazására.

— **Díjkezdmény a Romániából érkező tűzifaküldeményekre**
A román vasutak kezelő bizottsága közli, hogy a magyar áruforgalomban Magyarország feladott tűzifaküldemények után a román áfutást, illetőleg további intézkedésig a kötelei díjszabás díjtételeiből 10 százalékos kedvezményt engedélyez.

Panaszrovat.

Kérjük tagtársainkat, hogy mindazon eseteket, melyek az erdőgazdasági érdekeiket sértik, hozzák tudomásunkra.

Ezek publikálásával az illetékes hatóságok figyelmét akarjuk felhívni s cselekvni, hogy azok gyors és erélyes orvoslást nyerjenek.

Minden kommentár nélkül közzöljük egy nagyobb magyar erdőbirtokosnak a MÁV. igazgatóságához intézett levelét és az arra kapott választ, annak dokumentálására, hogy a magyar erdőgazdaság versenyképességére mily nagy figyelemmel vannak és annak prosperitását a miniszterelnöki kijelentés után is mily mostohán kezelik.

A m. kir. államvasutak tekintetes Igazgatóságának
Budapest.

A Csehszlovákiából érkező, Sátoraljujhely kisállomáson belépő s Hegyeshalomra irányított átmenő fűrészáru 100 kilogrammonkénti díjtétele 15 tonnás vagonok alkalmazásánál P. 120; evvel szemben Sátoraljujhely magyar állomásról szállított és hasonlóképpen Hegyeshalom határállomáson át irányított szállítmányok után 100 kg.-ként P. 175-t kell fizetünk.

Ilyeténképpen a külföldi fűrészáruval szemben a belföldi áru 100 kg.-ként P. 055 fuvardífferenciával van terhelve, mely a magyar áru

versenyképességét a lehető legnagyobb mértékben befolyásolja, amint azt a legutolsó eladásunknál is tapasztaltuk.

Tisztelettel kérem, hogy a transzító árura alkalmazott kedvezményes díjtételek sziveskedjenek biztosítani a Sátoraljujhely állomáson feladott uradalmi fűrészáru és pedig ugy, hogy a fenti kedvezmény a fűrészárunál ugy a nyitott, mint csukott, — a friezeknél pedig a csukott — kocsinál is alkalmazható nyheressen.

C. 31959/1930/C. II. szám.

Folyó évi m. hó 5-én kelt beadványára t. értesítjük, hogy a fűrészáru küldeményeinek fuvardíjmérséklete iránti kérelmét sajnálatunkra nem teljesíthetjük, mert a fűrészárukra jelenleg érvényes fuvardíjak a magyar vasuti árudíjszabás szerint már elég méltányosannak vannak megállapítva, a külföldre szállítandó küldeményekre pedig a kivitel díjszabás keretében számottevő díjmérséklet áll rendelkezésre, amelynek alapján beszédre kerülő fuvardíjak már önköltségeink határában vannak.

Ami a t. Erdőhivatal által a díjkezdmény iránti kérelmenek támogatására felhozott azt az érvelést illeti, hogy a Sátoraljujhely határ-Hegyeshalom határ viszonylatban mérsékeltébb kedvezményes díjtételek érvényesítettek, mint amilyen a t. Erdőhivatal részére Sátoraljujhelyről rendelkezésre áll, erre vonatkozólag megjegyezzük, hogy a hivatkozott transzító díjmérséklet kizárólag azért léptették életbe, hogy Beregszász és környékéről Ausztriába és Németországba rendelt fűrészáru szállítása ne a magyar vasutak elkerülésével csehszlovák vonalon, hanem Sátoraljujhelytől—Hegyeshalomig a magyar vonalon át történjen. E kedvezményes díjtételek engedélyezés — mely a Magyarországot elkerülésével is rendelkezésre álló díjtételeknél nem alacsonyabb — t. Cim külföldi versenyhelyzetén változást egyáltalában nem idézhet elő, már azért sem, mert Beregszász és környékéről Sátoraljujhely—Hegyeshalom át Ausztriába és Németországba szállított fűrészáru-küldeményeket a feladási állomástól Sátoraljujhelyig már 55 fillérenél magasabb előfuvar költséggel terheli, tehát a kedvezményes díjtétel fi-

gyelemben vétele mellett is, a cseh-áru fuvardíja magasabb. Ezzel a kedvezményrel azonban a cseh kivitel egyáltalában nem segítetik elő, mert ha azt nem engedélyeztük volna, a küldemények akkor is, — a magyar vonalak elkerülésével — a cseh vonalakon Marcheggén át kerülének szállításra, intézetünk pedig a bevételről teljesen elesett volna.

Budapest, 1930. évi május hó 19.

Aláírás s. k.

ÜZLETI HIREK.

A piacon abszolút csend; üzletkötés alig van, a régi kötésekre is vonatlaton folynak — a vevők tartózkodása következtében — a szállítások. Tűzifában az ajánlatok mind olcsóbbak.

1. Tűzifa ab feladó állomás:

Belföldi hasáb	240—245 P.
* vegyes	220—225 P.
* dorong	200—205 P.
* hántottfa	230—240 P.
Romániai hasáb	235—250 P.
Szlovenszki szarás hasáb ab határ	1275—1700 k.
Jugoszláviai hasáb ab határ	260—270 P.

2. Faszén ab feladó állomás:

Belföldi Ia	700—800 P.
Belföldi IIa	660—700 P.
Romániai ab határ állomás	750—800 P.
Szlovák	4000—4800 cK.

3. Műfa budapesti paritásban:

Tölgy gömbölyű fa m ² -je vékonyabb	30—38 P.
Tölgy gömbölyű fa m ² -je 35 cm-nél felebb	50—56 P.
Tölgy furnírronk m ² -je	100—120 P.
Bükk gömbölyű 30 cm-től felfelé	28—36 P.
Kőris	40—48 P.
Juhar	45—50 P.
Eger	30—32 P.
Oyertyán	30—32 P.
Akác	30—34 P.
Nyár (gyufa-gyártásra)	20—26 P.
fűrészáru	32—38 P.

4. Fűrészáru budapesti paritásban:

Ia tölgy fűrészáru	170—190 P.
IIa	150—160 P.
Párisi	230— P.
Hosszfűrész	220— P.
Rövidfűrész	160—190 P.
Tölgy boules	130—150 P.
Quartier áru	176—200 P.
Bükk görzött, szélezetlen	95—105 P.
szélezett	100—115 P.
Bükk görzötlen, szélezetlen	
* hosszifűrész	105—110 P.
* rövidfűrész (széles)	80—90 P.
* (keskeny)	70—75 P.
Fenyő asztalosúru széles m ² -e	130—140 P.
* keskeny m ² -e	120—130 P.
Építőanyag széles m ² -e	95—110 P.
* keskeny	85—95 P.
Léc, zárlec	90—98 P.

5. Bogrdárfa ab feladó állomás:

Körös 15—25 cm. 10,000 kg. ...	360—440 P.
Szil 12—25 " " " " " " " "	300—360 P.
Akác 12—25 " " " " " " " "	370—420 P.

6. Fagyártmányok ab feladó állomás:

Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2.0 m. hosszg.	28—30 P.
Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2.0 m.-en felül.	30—32 P.
Tölgy telephoszlop m ³ -e	39—40 P.
Donga, gönci telemdágyában.	350—360 P.
Keréktalp, bükk 22—24" h. 2.5—3" v. drb.-ja	026 P.
Küllő drb.-ja	013 P.
Kisvasuti talpfa 1.1 m. h. drb.-ja ...	058—060 P.
" " " 1.2 " " " " " " " "	068—072 P.
" " " 1.3 " " " " " " " "	084—090 P.
" " " 1.3 " (profilrozott) ...	112—120 P.
2.6 m. h. közbelső tölgytalpfa db.-ja	790 P.
2.5 " " " " " " " " " "	770 P.
2.4 " " " " " " " " " "	650 P.
2.2 " " " " " " " " " "	390 P.
2.6 " " " " " " " " " "	560 P.
2.5 " " " " " " " " " "	540 P.
2.4 " " " " " " " " " "	500 P.
2.2 " " " " " " " " " "	350 P.
Máv.-szabványú tölgyváltotalpfa m ³ -e	125— P.
Nyírfarúd drb.-ja 4 m. h. felső át- mérésben 8—10 cm.	150—160 P.
Tölgy szőlőkar db.-ja 1.8—2.0 m. h.	013—015 P.

7. Építési anyag, ab raktár:

Tégla nagyméretű darabja ...	007 P.
" " " " " " " " " " " "	005 P.
" " " " " " " " " " " "	005 P.
" " " " " " " " " " " "	004 P.
Portland cement q.-ja ...	590—630 P.
Mész q.-ja ...	360—380 P.

ERDEI FENYŐMAGOT,

fekete fenyőmagot, lucfenyő, vörösfenyő, jegenyefenyő magot és mindenféle tűlevelű és lombfenyő előszárított magakériszmag, akáczmag, juhármagvak, bükkmakk, tölgyemlék stb. stb., valamint erdészeti csemetékét, gyömolcsmagvak és azok vadoncait garantált megbízható legjobb minőségben ajánl és rendeléseket kér.

KÖZSEGI FENYŐMAGPERGETŐ és FAISKOLA
Köszeg.

H
IRDESSSEN

a

„Magyar Erdőgazda”-ban

mert ez a legelterjedtebb
szaklap!

A Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesülete

a Magyar Erdőgazdában
megjelenő cikkek után

írói tiszteletdíjakat fizet.

Lapszámonként két-két cikk kerül díjazásra, egyenként **25—25 pengő** tiszteletdíjjal. A honorárlásra kerülő cikkek minimális terjedelme 3 nyomtatott hasáb kell, hogy legyen. Kérjük t. tagtársainkat, hogy lapunkat cikkeikkel, közleményeikkel fokozottabb mértékben szíveskedjenek támogatni.

Thiringer János okl. erdőmérnök
erdőgazdasági és mérnöki irodája

Körmend, Vas megye.

Elvállalja az erdészet, vadászat és földmérés körébe tartozó összes munkákat szakszerű, pontos és gyors kivitelét, közelebből: rendszeres gazd. tervek készítését, erdőbirtokok és faállományok becsülését, vételét és eladását, erdőgazdaságok felügyeletét, szaktanácsadást; erdei magvak és csemetek szállítását bel- és külföldön. Vadászterületek berendezését, felügyeletét, élő és lött vad értékesítését és beszerzését, vadászterületek és vadlelővések közvetítését bel- és külföldön. Területek felmérését, felosztását, határok kiigazítását, téркеpek készítését, telkesítést, alagsó- és árokrendszerek, utak és iparvasutak tervezését és kitézését.

Nyomtatványait
a Keresztény Sajtóvállalat
könyvnyomdájában
rendelje meg
Sátoraljaújhely.

Izléses és olcsó munka. Pontos kiszolgálás.

12.583/930. szám.
1/2.

HIRDETMÉNY

az állami erdei facsemetek és suhángok kiszolgáltatása tárgyában.

Az államerdészeti facsemetekterkekből az 1930. év őszen és az 1931. év tavaszán az állami szükség-felül fennmaradó facsemete- és suhángfeleslegek a következő feltételek mellett fognak az ezeket igénylő birtokosoknak kiadatni:

I. Az alföldön erdők telepítésére, fásorok, szélfogópásztaák és facsoportok létesítésére, továbbá az ország bármely részén lévő kopár és vízmosásos területek beerdősítéséhez szükséges erdei facsemetek és suhángok az államerdészeti csemetekterekben kiszedve teljesen díjmentesen adhatók ki.

II. Méltánylást érdemlő esetekben az államerdészeti csemetekterektől tavolabb eső birtokosok, valamint az illetékes m. kir. erdőgazgatóság által igazoltan rossz anyagi viszonyok között lévő és fuvarerővel nem rendelkező kis- és törpebirtokosok, nemkülönben a szegény birtokosok tulajdonában vagy birtokában lévő és az I. alatt részletezett területek beerdősítéséhez és fásításához szükséges erdei facsemetek és suhángok díjmentesen, a felmerülő csomagolási és szállítási költségek elengedésével szolgáltatnak ki.

III. Erdőterületek vágásainak és tisztásainak beerdősítésére, a városok és községek belterületének, tereinek és utcáinak, valamint a közutak fásítására, továbbá az egyéb fásítási célra *szükségelt erdei facsemetek és suhángok a megállapított ár, valamint az esetleg felmerülő csomagolási és szállítási költségeknek megértilése ellenében lesznek kiszolgáltatva.*

A csemetek és suhángok ára, kiszedési, csomagolási és vasúthoz való szállítási költsége:

Tétel	F a f a j	Ezer darab					Egy darab	
		1 éves	2 éves	3-4 éves	2 éves	3 éves	I. osztályu II. osztályu	suháng
		iskolázatlan magázlyi csemete					iskolázott csemete	
á r a p e n g ö b e n								
1	Erdeti fenyő	4—	6—	8—	7—	9—		
2	Fekete fenyő	4—	6—	8—	7—	9—		
3	Tölgy, cser	7—	9—					
4	Akác	5—	7—					
5	Gledics, sophora, eperfa	6—	8—					
6	Juhar, kóris, szil	6—	8—					
7	Celtisz, koelreutheria	7—	9—					
8	Hárs	15—	20—					
9	Gyümölcs vadonczok	30—	40—				0-50	0-30
10	Amerikai dió	8—	10—					
11	Vadgesztenye	6—	8—					
12	Szelid gesztenye, szelid dió	20—	25—					
13	Maclura	10—	12—					
14	Püz-, nyár-, eleagnus- és tamariska dugvány sima	3—						
15	Püz-, nyár-, eleagnus- és tamariska dugvány gyökeres	6—	8—					
16	Egyéb fafajok	10—	12—				1—	0-60

A fenti árakban a csemetek és suhángok kiszedési költsége, mely ezer darabonként fenyőcsemeténél 1 P 40 fillér, lombfacsemeténél 2 P, suhángoknál darabonként 8 fillér, már bennfoglaltatik. Csomagolási és a felvevő vasúti állomáshoz való fuvarozási költség ezer darab csemete után 1 P, egy csomag suháng után 2 P. **Hiz 1930. év őszi erdősítésekhez szükséges facsemeteket és suhángokat legkésőbb 1930. évi július hó végéig, az 1931. év tavaszi ültetésekhez szükséges facsemeteket és suhángokat pedig legkésőbb 1930. évi október hó végéig, az ültetés helyére illetékes m. kir. erdőgazgatóságnál, vagy m. kir. erdőhivatalnál szóban vagy írásban kell igényelni.**

És alkalmazom határozottan meg kell jelölni a beültetendő terület helyét (község, dűlő), minőségét (kopár, vízmosásos, futóhomokos terület, vágás, tisztás, stb.) és kiterjedését, a szükséges csemetek s illetőleg suhángok faját, korát és mennyiségét, az ültetés idejét (1930. év őszi, vagy 1931. év tavasz), a jelentkezőnek vagy megbízottjának pontos címét (lakóhely, utolsó posta) és végül, hogy a csemetek a közöll (I.—III.) jeltel mélyike szerint igényeltetnek.

Elkésztett, valamint a földművelésügyi minisztériumhoz közvetlenül, vagy más hatóságokhoz benyújtott igénylések figyelembe vételét nem fognak.

Akik az igényelt és kiutalványozott csemeteket vagy suhángokat ok nélkül visszautasítják, vagy nem arra a célra használják fel, amelyet megjelöltek, a jövőben állami csemetében nem részesülnek.

Az 1898. évi XIX. t.-c. alapján állami ellátás alatt álló erdő és kopár területek birtokosai részére szükséges facsemetek kiutalványozása iránt a szükséges lépéseket a m. kir. erdőgazgatóságok ezental is hivatalból teszik meg.

A csemetek tavasszal március hónapban, ősszel pedig október és november hónapokban fognak kiadatni s illetőleg szétkülödtetni.

Budapest, 1930. évi április hóban.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBBPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkzsérc, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

Báró Waldbott Kelemen nagy beszéde a felsőházban.

Egyesületünk illusztris elnöke **Waldbott Kelemen** báró felsőházi tag az országgyűlés felsőházának június 25.-i ülésén, a költségvetés vitája alkalmával nagyszabású beszédet mondott, melyben különösen az erdőgazdaság érdekében tett nagysúlyú, s általános feltűnést keltő előterjesztéseket. A nagyértékű felszólalást alább teljes egészében leközöljük.

Nagyméltósága Elnök Ur! Mélyen t. Felsőház! Az ezidei költségvetés megvitatása tagadhatatlanul az általános gazdasági válság jellege alatt folyt le, amely számos felszólalásban nyert kifejezést. Erősebben, mint valaha foglalkoztatott bennünket a magyar őstermelés válsága és minden komolyan gondolkodó ember aggódva figyelt azt az imminens veszélyt, amely az agrárválságon keresztül fenyegeti nemcsak az ország agrárkörét, hanem az ipar és kereskedelem létét és végül megrendítheti úgy a magángazdaság, mint az államháztartás pénzügyi és gazdasági egyensúlyát. Az államháztartás költségvetése ez okból ma a legnagyobb gondot és legfeljebb igényli s úgy érzem, hogy mindenkinek kötelességére kell, hogy megparancsolja azt, hogy amennyiben csak egy lépéssel is továbbra és előbbre tudja vinni a magyar mezőgazdaság helyzetét, vegye ki részét a többiek munkájából.

Tekintettel a mai viszonyokra, **nagy alapelvben** szeretném össze foglalni mindazt, ami szerint a magyar államháztartás összeállítását irányították. Először — és ezt kiemelem, hogy első helyre teszem — a legnesszebb menő **takarékosság**, különösen az improkutív befektetések és kiadások terén, másodsor ezert szemben **erős dotálás** a **tévelyg produktivoknak felismert gazdasági ágaknak**, harmadszor a **magángazdaság talpraállítása**, kímélése és megerősítése, végül negyedszer **külkereskedelmi mérlegünk javítása**.

El kell ismernem, hogy a kormány az ezidei költségvetés összeállításánál iparkodott ezeknek az alapelveknek megfelelni, de nem hallgathatom el azt sem, hogy benyomásom szerint az egyes tételre alapos átcsoportosításra van még szükség, ha az államháztartás pénzükhatófaj helyes mederbe akarjuk terelni.

Két költségvetési vitában voltam bátor az i. t. Felsőház türelmét igénybe venni és ha most átolvasom akkori felszólalásait, csak igazolva látom akkor kifejtett aggodalmait, s mivel e téren ma sem tudnék egyebet és újabbat mondani, nem kívánok ismétlésekbe bocsátkozni, csak arra az esetre szorítkozom, hogy a költségvetés összeállításánál az említett négy alapelvek érvényrejtettségét sürgessem.

Nem állok egyedül, ha a takarékoság elvének érvényesülését keveslem. Tudom, hogy rendkívül nehéz dolog az igényeket lezsalálni és különösen nehéz lemondani arról, amihez már hozzá voltunk szokva, és fájdalmas dolog lemondani olyanokról, amiket az észszerűség és szívünk egyaránt jóknak, hasznosaknak, szépeknek tüntet fel. Áll azonban nem számol anyagi helyzetével, az tönkrement nemcsak akkor, ha könnyelműen él, de még akkor is, ha a legnemesebb és legszentebb célok megvalósítását anyagi erején lellí forszírozza.

Be kell végre látnunk, hogy szegények vagyunk, hogy vagyoni feleslegünknek éhes szomszédaink magukhoz ragadták, hogy a magyar polgárság emberleletli áldozatokkal egy — az egész világon elismert csodát művelt, midőn a magyar államháztartás egyensúlyát előteremtette, de hogy odaadta a maga utolsó tartalékát, be kell látnunk, hogy az ország tőkéinek nagy-része elvesztett hadikölcsönben, devalvációban, hogy új tőkekepződés ugyszólván nincs, hogy magángazdaságunk ma elsorvadt a pénztelenség és szegénység miatt.

Ez a helyzet parancsozólag követeli a takarékosagot. A trianoni Magyarország kénytelen megtagadni magától még olyan kiadásokat is, amelyek akármennyire hasznosaknak és szépeknek látszanak, de amelyek az abszolút szükségesség határáon túlmennek. Az egész vonalon le kell szállítani igényeinket, de semmiesetre sem szabad új igényeknek szabadat engedni. Ez, — nem tagadom — szomorú és fájdalmas, de ebben az öntegyelyben rejlik egyszerűsége az igazi erő, az igazi lelki nagyság, amely a végén diadalmaskodik.

Amint hogy egyrészt keveslem a takarékosagot, épígy keveslem másrészt az igazán produktív felismert gazdasági ágazatok dotálását. A takarékosag által nyert összegget véleményem szerint erre a tételre kell átkönyvelni, mert enklítt gazdasági fellendülésre nem számíthatunk. Ezen a téren a takarékosag csak abban nyilvánulhat meg, hogy csak olyan befektetéseket szabad eszközölni, amelyek befektetések a tőkét kamatosztól búsan megfizetik. De a gazdasági problémák sorozatát meg kell oldani, mert ez a megél-

hetés problémája, a nemzet existenciális problémája, tehát abszolút szükséglet. Hogy talpra kell állítani megtépázott magángazdaságunkat, azt mindannyian valljuk, s ezen a téren époly kevéssé támadhat nézeteltérés, mint akörül, hogy külkereskedelmi mérlegünk passzivitását redukálni kell. Mindezekre bátor voltam rámutatni és mivel nálammál sokkal kiválóbb szónokok a mostani vitában foglalkoztak e bajok orvoslásával, én csak egy-két olyan részletkérdésre kívánom az i. t. Kormány figyelmét felhívni, melyek talán látszólag alárendeltebb fontossággal bírnak, de amelyek nemzetgazdaságunk harmonikus fejlődése szempontjából mégis nagy figyelmet igényelnek, mert hiszen gazdasági életünk olyan, mint egy mozaik, amely kisebb és nagyobb kövekből áll és amely csak tervszerűen összerakva képez egyöntölt képet. Talán jobban összehasonlíthatnám egy nagy komplikált géppel, amely számtalan alkatrészből és kerékből áll, amelyeknek harmonikusan kell egymáshá illeszkedniök, hogy azután zavartalanul kifejtthesse a gép teljes erejét.

Mivel a mezőgazdasági kérdések, amelyeket érinteni akartam, más szónokok által itt már igen kimerítően tárgyalattak, ezekre nem akarok kitérni, csak egészen per tangens szeretnék egy gazdasági ágra rámutatni, amelyről tudommal nem történt említés és ez a magyar komlótermelés. Csak a földművelésügyi minster urhoz fordulok avval a kérdéssel, hogy a magyar komlótermelést, amely a magyar földművelésügyi ministerium kezdeményezésére és támogatásával létesült, gazdaságossá és lehetővé tegye. Mert a szándék ezzel az volt, hogy söriparunk ne legyen kénytelen külföldről beszerezni ezt a tételt, hanem hogy itt Magyarország produktáljuk a szükséges komló mennyiségget. (Helyeslés). Ez azonban nagy befektetéssel és igen nagy regieköltséggel jár, s ezzel szemben a magyar sörparosok ma is külföldről szerzik be komlószükségletüket és a magyar komlótermés vagy teljesen eladatlan, vagy olyan nevetésges áron kél el, hogy itt csak a magyar komlótermelés teljes csodjéről lehet beszélni. Kérdezem tehát az igen tisztelt Földművelésügyi Minister urat, mit szándékozik tenni a magyar komlótermelés megmentése érdekében, mert ez az ágazat vagy meg kell szüntetni, vagy versenyképessé, életképessé kell tenni. (Egy hang a középén: *Életképessé kell tenni!*)

Ezekután csak néhány erdőgazdasági kérdésről kívánok egy kissé részletesebben foglalkozni, (*Halljuk! Halljuk!*) mert hiszen közzgazdaságunknak e mostoha-gyermeke okozza a legnagyobb gondot

külkereskedelmi mérlegünkben. A behozatali árak között értékben a legelső helyen áll a fa 150 millió pengővel, bolyt az utána következő importúra, a pamutszövet már csak 83 millióval szerepel. Utána következnek a szén 62 millióval és így fokozatosan következnek évi behozatali cikkeink lefelé. Látnak ebből, hogy a fa az első helyet foglalja el és hogy a fa összehozatalunknak értékben 13 százalékat teszi ki; ha pedig külkereskedelmi mérlegünket vesszük, a külkereskedelmi passzívitásnak majdnem a felét teszi ki.

Egyszer már erről a helyről foglalkoztam ezzel az egész kérdés-komplexummal, amikor a külföldi faneműk és fatermékek vámentességét kifogásoltam, igaz, hogy kevés eredménnyel. Ez azonban nem tarthat vissza attól, hogy ma ismét két fontos erdőpolitikai kérdést ne vessék fel. Lehetséges a kormány földművelésügyi politikáját bírálni anélkül, hogy ki ne térjünk arra az igazán mostoha bánásmódra, amelyben a magyar erdőgazdaság és különösen ennek gazdasági vonatkozású kérdéseit részestülnek. Azt hiszem, mindenki természetesnek találja, hogy most, amikor erdőknek annyira megapadtak, hogy a faválasztékokban való szükségleteinknek alig 5, legfeljebb 30-ig terjedő százalékát tudtuk ithonról fedezni, akkor a kormány a magyar erdőgazdaság teljesítőképességét és versenyképességét növelje a a belöldi termelésű faanyagok értékesítését megkönnyítve. Indokoltá tenné ezt az is, hogy — amint éppen az előbb említettem — fabehozatalunk az összehozatalnak 13 százalékát teszi ki. Elsősorban kötelessége volna tehát a kormányzat minden egyes ágának arra törekedni, hogy még a gyengébb minőségű magyar fatermékek értékesítését is lehetővé és gazdaságossá tegye, a jobb minőségű vagy egyenlő minőségű külföldi fával szemben. A magyar erdőgazdaságnak ez a kívánása nem új, nem is szokatlan, mert hiszen egy másik őstermelési ágazatot, tudniillik a magyar széntermelést, a kormány már régóta mindazokban a kedvezményekben részesíti, amelyeket a magyar erdőgazdaság részére, állandóan, de hiába kértünk.

A két legnyersebb panaszunk a forgalmi- és vasuti tarifapolitikáinknak mai rendszere ellen irányul. Számszerű adatokkal be fogom igazolni, hogy a mai eljárás kifejezetten egyenlő értékű a belöldi termelés elnyomásával és hátrébe sorításával.

Vegyük előre a forgalmi- és vasuti. A magyar erdőgazdaság ebben a tekintetben igen nagy sérelmet szenvedett már akkor, amikor a mezőgazdasági termékeknek az első kéznél, tehát a termelésnél megadták a forgalmiadomentséget, ellenben az erdőgazdaság, egy par excellence őstermelési ág termékeire a forgalmiadomentséget kiemelték. E sérelem annyival is inkább súlyosabb, mert hiszen az összes külföldi fatermékek nemcsak hogy vámentesen jönnek be az országba, hanem a tüzifa kivételével teljesen forgalmiadomentséget is élveznek, ami teljesen érthetetlen. A magyar erdőgazdaság adott helyzetéből folyik, hogy a magyar műfatermékeknek, a magyar fűrészárúnak

3–4 kézen kell keresztül mennie, amíg a fogyasztóig eljut.

Csonka hazánkban ugyanis még a legnagyobb erdőbirtokosok kezén is alig vannak olyan nagykiterjedésű, ilyen jönműségű erdők, amelyek még egy szerény keretnek között mozgó fafeldolgozó telepet is gazdaságossá tennének. Tulnyomó részben azonban kisebb kiterjedésű erdőgazdaságunk még arra is képtelenek, hogy apró tételeikkel maguk keressek fel a feldolgozó fűrészpárt. Elkerülhetetlen tehát, hogy itt közbe ne ékeledjenek meg a kereskedők is az erdőbirtokos és a fűrésztelep közé, sőt akárhánny helyen az erdőbirtokos kénytelen a termelést is egy vállalkozónak kiadni és ilyen formában látjuk azt, hogy a magyar fatermékek három-négyszer kézen keresztül, 6–8 százalékos forgalmiadóval terhelve jutnak csak el a fogyasztóhoz. Ezzel szemben az elszakított részeknek nagykiterjedésű erdőgazdaságok vannak, amelyek a termelést és a fűrészárúval való feldolgozást egykézen tudják elvégezni és amelyek rendszeresen csak egyszer fizetnek forgalmiadót túl a határon és pedig csak a tőár után, míg a magyarországi fatermékek után a forgalmiadót először is a tőár után kell megfizetni, másodsor a tőár, a termelési költségek és a vasutiság valószínűleg a harmadszor utána, harmadszor ugyanilyen kiadások, a vasuti költségek, a termelési és a kereskedői költségek után is, úgyhogy amíg a fa a fűrészig eljut, már háromszor fizetett forgalmiadót. Ha ehhez még hozzávesszük azt, hogy a külföldi fűrésztelep tulajdonos a fát Magyarországon teljesen forgalmiadómentesen tudja a fogyasztónak szállítani, míg a magyar fűrésztelep tulajdonos mind az erdő, az erdőszemek után, amelyeket az előbb említettem, de még a feldolgozási és raktározási munkabérek és saját haszna után is kénytelen leróni a forgalmiadót, akkor látjuk, hogy a legminimálisabban számítva, 10 százalékos forgalmiadóval megterhelve, tehát több terehet jut el a magyar fagyártmány a fogyasztóhoz, mint a külföldi fagyártmány. *(Egy hang a jobboldalon: Abszurdum!)* Mivel pedig a magyar és külföldi áru között nagy különbség nem lehet az árban, természetesen dolog, hogy ezek a terhek csak a magyar erdőgazdaságot sújtják, mert hiszen az egész vonalon csak ezeket a terheket tapasztalt vételárát ut a vevő az eladó birtokosának fizet.

Nem lehet e kérdés felett elsiszlanni anélkül, hogy párhuzamot ne vonjunk az iparral és a széntermeléssel szemben folytatott eljárással. Minden olyan iparágunkat, amely szükségletünknek csak egy részét tudja kielégíteni, igen jelentékeny, sokszor az érték 30–40 százalékát tevő vám, forgalmiadó, lényezési és egyéb adó megvédi. A védelem kiemondott célja az illető iparágat, termelési ágát fejlődésében elősegíteni. Védelemben részesül a magyar szénbányászati és pedig forgalmiadórendszerünk következtében. Míg ugyanis a magyar szén a bányáir után csak egyszer fizet és pedig 2% forgalmiadót, ami vagononként nem tesz ki többet, mint 4 pengót, addig a külföldi szénnek a határálomszáma, tehát a már lényeges vasuti költségekkel terhelt alapár után 4% forgalmiadót fizetnek, ami 16 pengót tesz

ki vagononként, úgyhogy csak forgalmiadónál vagononként 12 pengős védelmet élvez a belöldi szén. Ezzel szemben a magyar fa- és fűrészárú és a magyar műfa vagononként 15–60 pengőig kedvezőtlen helyzetbe kerül a külföldi áruval szemben.

A magyar erdőgazdaság és a magyar fafeldolgozó ipar már öt éve harcol ennek az anomáliának megszüntetéséért és igazán nem tudjuk megérteni, hogy ez a kérdés még mindig nem tudott nyugvópontra jutni, ezt pedig aligha lehet előrelátó gazdasági politikának minősíteni.

Eannyi forgalmiadórendszerünk. Most áttérnek egy másik igen súlyos sérelemre, amely a magyar erdőgazdaságot és ez a vasuti tarifapolitikának. Igen jól méltóztatni tudni, hogy Csonka-Magyarországon az erdők tulajdonában nagy része helyi erdők vasutynál mellett fekszik és ennek következtében sokkal rosszabb helyzetben van, mint a külföldi faanyag, amely tisztán államvasuti fővonalakon fut be a fogyasztóhelyekre. Mivel ezek a nagyobb fogyasztóhelyek mind kizárólag fővonalakon fekszenek, tiszta dolog, hogy a külföldi fa csak egy vállalat vonalán fut be a fogyasztóhelyre, míg a magyar származású gyártmányok csak 3–4 vonalon keresztül érkehetnek a fogyasztóhelyre. Azt hiszem, természetesen talán mindenki azt is, hogy a magyar kormány a vasuti tarifát úgy állapítaná meg, hogy még ugyanolyan távolság mellett is a belöldi fa olcsóbban fusson be a fogyasztóhelyre, mint a külföldi fa, ennek azonban éppen az ellenkezője áll fenn. A helyi erdők vasuti vonaluk tudniillik nemcsak hogy 10%-kal drágább díjtételeket számítanak fel, de azoknál is ugynevezett kezelési illeték felét is felszámítják minden egyes vonalon. Annak igazolására, hogy ez pénzben jelent, bator lesznek egy 150 kilométeres szállítást alapulvéve, az egyes tételeket előtérni. A fuvardíjak a következőképpen alakulnak a tüzifára és a műfára:

Ha 150 kilométeres fuvarvonalaságot veszünk alapul és az egész 150 kilométeren csak államvasuti szállítás van, akkor a tüzifa után 62 pengő vagononként a díjtétel; ha 100 kilométer államvasuti és 50 kilométer helyi erdőkü vonalat veszünk, akkor 76 pengő; ha 50 kilométer az államvasuti, 50 kilométer az egyik és 50 kilométer a másik helyi erdőkü vasut, akkor 83 pengőt tesz ki a szállítási díj. Ezzel szemben a külföldi áru mindig a 62 pengős legalacsonyabb díj mellett fut be, a belöldi tüzifa tehát eszerint, attól függően, hogy egy vagy két helyi erdőkü vasutat érint, 14–21 pengővel drágábban tud be, mint a külföldi fa.

Ugyanez áll a fűrészárún. Ott is 150 kilométeres államvasuti szállítás után 123 pengőt tesz ki a díjtétel; 100 kilométer államvasuti és 50 kilométer helyi erdőkü vasut mellett 152 pengőt és 50 kilométer államvasuti és két helyi erdőkü vasut bekapcsolásával már 165 pengőt tesz ki. Mivel a külföldi fűrészárú itt is a legalacsonyabb, 123 pengős tétel mellett fut, a helyi erdőkü vasutat is érintő belöldi faanyag vagononként 29, illetőleg 32 pengővel kénytelen többet fizetni.

Mennyivel más ez az elbánás, mint amelyben a magyar kormány a szénbá-

nyákat részesíti. Megint alapul véve egy 150 kilométeres szállítási távolságot, a külföldi szén fuvardíja 177 pengő tesz ki. Ismétlem, a külföldi szénnél 177 pengő tesz ki a díjtétel egy vagonnánál. Ezzel szemben a belföldi szén ugyanennél a 150 kilométeres állomásvuti szállításhoz 70 pengő fizet, tehát 107 pengővel kevesebbet, mint a külföldi szén. És ha a távolságot megint tírve vesszük, hogy 100 kilométer állmavus, 50 kilométer helyi-erdekű vasut, akkor 97 pengő, a harmadik esetben pedig 118 pengő a szállítási költsége, tehát a belföldi szénnek az első esetben 107, a másodikban 80, a harmadik, legkedvezőlenebb esetben is 59 pengővel olcsóbb a szállítása, mint a külföldi szén legolcsóbb szállítása.

Méltózat látni azt az óriási különbséget, amely itt a belföldi szén javára, ott pedig a belföldi fa hátrányára mutatkozik. Ez a tarifális különbség a szénnél a bányáér 25–50%-át teszi ki, mivel szemben a magyar faanyag az esetek legnagyobb részében a feladóállomással 5–10 százalékkal — az érték után — kedvezőlenebb helyzetbe kerül, mint a külföldi. Ennek a bánásmódnak meg is vannak a gazdasági következményei s ezek elég súlyosan mutatkoznak. Az elmúlt nyehé télen a magyar erdőgazdaság nagy része képtelen volt tüzfáját eladni és értékesíteni, annak ellenére, hogy 160.000 vasuti kocsi rakomány külföldi tüzfát hoztak be az 1929. évben. (Egy hang: *Haltatlan gazdasági politika!*) Ha valamivel alárendeltébb fennméről van szó, mint például bafa, tuskófa és ágfa, ezt egyáltalán nem tudják értékesíteni, mert ez a drága szállítást nem bírja ki. Ezzel szemben 3000 kalóriás barnaszénünk tud versenyezni a 6–7000 kalóriás külföldi szénnel, mert hiszen különösen nagyobb távolságoknál a bányáér 60–70%-át kitevő fedelemben részesül, csakis a tarifa- és forgalmiadóváltás utján.

T. Felsőház! Mennyire helyeselni tudom és egész szívóbil helyeslem azt a védelmező politikát, amelyben a magyar kormány a magyar széntermelést részesíti, annyira helytelenítenem kell és el kell ténem az az elnyomó és szinte üldözésszámba menő forgalmiadó- és tarifapolitika (*Ugy van! Ugy van!*), amelyben a magyar erdőgazdaságot részesítik.

Lehet egy ellenvetéssel jónni: mondhatná valaki, hogy a széntermelés ilyen védelme mellett a magántőke szivesebben foglalkozik a széntermeléssel és itt egyé- nek évi alatt nagy többlettermést lehet előidézni, amivel szemben az erdőgazdaság hozzáadalmi munka után, csak egy-két évtized múlva mutat fel eredményt. Ez részben tévedés, de részben — véleményem szerint legalább — éppen az ellenkezőnek szolgálhat indokul.

Tény az, hogy a magántőke az erdőgazdaságba nem tud befektetni, még pedig különösen az új állomány telepítésébe sem, de a régi állomány javításába sem tud tőkét befektetni. Nem tud pedig két okból. Először azért nem, mert az erdőgazdaságba a már befektetett tőke is alig jövedelmez 3–4%-ot, tehát erre is mai hitelviszonyok, a mai kamatok mellett hitelt igénybevenni nem lehet. Másodszor pedig azért nem, mert különösen ilyen

befektetések az első és második évtizedben nem hoznak semmiféle jövedelmet, tehát ez idő alatt nemcsak a törlesztési hányadot, hanem még a befektetett összegek kamatát is egyévi jövedelméből kénytelen előteremteni a bírkok. Ha vesszük a magyar mezőgazdaság mai válságát, akkor látjuk, hogy erre a célra felesleg nem maradhat. A magyar erdőgazdaság pedig nem vállalhatja ezt a teheröbbletet, mert hiszen bemutatam azt, hogy még a külföldi anyaggal sem bírja meg a versenyt. Itt tehát feltétlenül állami segítségre van szükség.

Ne méltóztatassanak megjádni, hogy én az adózítékot terhét akarom növelni. Nagyon jól tudom, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között az adóterhet e címen emelni nem lehet, de nem is szabad. Ha azonban tekintetbe vesszük azt, hogy az az összeg, amit az államnak e címen támogatásképpen nyújtani kellene, nem tesz ki többet 4–5 milliónál és ez egy évi fabehozatalunknak alig 3%-át teszi ki, a megoldás magától kínálkozik. Kapeskó össze a kormányzat a két kérdést olyan formában, hogy a magyar erdőgazdaság és a magyar fa termelés védelme érdekében terhelje meg a külföldről behozott fat 3%-kal forgalmiadó és tarifa címén és az így nyert többletet fordítsa a magyar erdőgazdaság fejlesztésére.

Igen t. Felsőház és igen t. földmivélségi miniszter úr, ezzel megadtam a megoldás kulcsát, mint ezzel a megoldással egyrészt újból versenyképesé lehet tenni a belföldi fat a külföldi fával szemben és egyáltalán előteremthetők fők a többletek és az az összeg, amelyet a magyar erdőgazdaság fejlesztésére okvetlenül fordítani kell. (*Ugy van! Ugy van!*)

Teljesen érthetetlen dolog, hogy miáltal a szomszédállamok egy évtizedben keresztüli súlyos kiviteli illetékekkel megakadályozzák a gömbfának, sőt részben a félgyártmányoknak a kivitelt Magyarországra és ezzel tönkretették a Tiszamén és az osztrák határ mentén megtelepült virázó fűrésziparunkat, a földmivélségi kormányzat és ennek erdeszeti osztálya összehett kézzel nézte ezt az egész proceszst, sőt forgalmiadórendszerevel és vasuti tarifapolitikájával elősegítette ennek az iparágak tönkretételét. (*Ugy van!*)

Nyilván állítom: ha a kormányzat az elmúlt évtized alatt megfelelően támogatta volna a magyar erdőgazdaságot és a magyar fa termelést, már most is évről-évre 2–3%-kal tudnók a fabehozattal apasztani a s-ny-két évtizedben belül a minimumra tudnók leszállítani, arra a minimumra, amely abból adódik elő, hogy bizonyos fannemeket mi az országban pótolni nem tudunk, különösen a puhafat. A mai fabehozattal pedig kiviteli mérlegünkben még a legkedvezőbb évek búzaexportját is teljesen ellenszolyozta, itt tehát nem lehet alárendelt gazdasági kérdéssről beszélni. Ha egy gazdasági ágazat olyan helyzetben van, hogy egyévi behozatala Magyarországon ellenszolyozza a legjobb év búzaexportját, akkor itt existenciális, alapvető gazdasági kérdéssről van szó. (*Ugy van! Ugy van!*)

Meggyőződésem az, hogyha a földmi-

velélségi miniszter úr, egyetértve a kereskedelemügyi miniszter úrral, megfelelő eréllyel kézbevénnék ennek a kérdésnek a megoldását, olyan erdőgazdasági politikának alapját tudná megvetni, amely nemcsak pénzügyileg járna nagy eredményt, hanem egyáltalán képes volna megszűntetni a külföldől való függésünket is. Mert ne feledjük, hogy fa tekintetében teljesen a külföldől függünk, hiszen ez a 150 milliósh behozattal tétel maga indokolja és bizonyítja ennek igazságát. De végük azt is tekintetbe, hogy széntermelésünk is a külföldtől függ ebben a tekintetben, mert hiszen a magyar szénbányászáshoz szükséges bányafának 80 százalékát ma külföldről kell behozni, holott mi helyes erdőpolitika mellett 15 évvel belül ennek a bányafának legnagyobb részét is belföldön tudnók előteremteni.

Itt megint hallom az ellenvetést: ez lehetetlen, tizenöt év alatt nem nő fel erdő. (Mayer János földmivélségi miniszter: Ez biztos!) nem lehet termelni, ez csak olyan beszéd. E tekintetben is tévedés forog fenn, mert ha mi új telepítésekkel kibővíttük az ország érdőrezervoárját, akkor a meglévő állományokban nagyobb termeléseket lehet összkormánytani arra a jövőre vonatkozóan, amely az új telepítések által biztosítja a fontosságot.

De összefüggésben áll az a kérdés a mai mezőgazdasági válsággal is. Ha mi az egyik oldalon firsorozzuk a mezőgazdasági termelés és mezőgazdasági termékeknek előállítását, amelyeket nem tudunk elhelyezni és amelyekért nem tudunk árt kapni, másrészt pedig 150 millióért importálnunk abszolút szükséges cikkeket, akkor ez, véleményem szerint, hibás gazdasági politika. Van nagyon sok része az ország- nak, ahol direkt firsorozzuk a mezőgazdaságot olyan területeken, amelyek erdőgazdaságra alkalmasak és arravalók. Hogy csak egy példát kiragadjak, ott van Szabolcs megyében az a rengeteg homok, ahol be van bizonyítva, hogy gyönyörűen diszlik az akác és hogy ott 15–20 éves vágásfordulóval lehet kihasználni olyan fat, amely nemcsak tüzfát, hanem szerzőmát és bányafat is ad, akkor nem lehet gazdaságsónak nevezni azt a politikát, amely azokon a területeken burgo- nyalt produktum, amit métermázsánként 70 fillérről oda kell dobni, ami a gazdasági termék abszolút csődjét jelenti. Itt tehát indokolt a gazdasági rendszer megváltoztatása!

De van az országban egyévi lehetőség is, ahol nagyon gazdaságsón lehetne erdőkét telepíteni. Mert ha 150 millió pengőt ki kell izzadni a magyar rögöböl azért, hogy soha viszont ne lássuk, mikor másrészt nem tudjuk értékesíteni mezőgazdasági terményeinket, akkor ez a politika csak a megsemmisítéshez vezet. Nekünk itt saját magunknak kell előállítani azt a faszükségletet, amely okvetlenül kell.

Tisztelt Felsőház! Itt van megint egy ellenvetés, hogyha megváltoznak a viszonyok, sok lesz az erdő. (Felkiáltások: Dehogy!) Etlől ne féljünk, mert erdőt ki- rítani a legkönnyebb dolog a világon. Ez ember egyszerre az egész tőke birtokosa kerül és a phent erdőföld mezőgazdasá- gilag a legszebb eredményeket adja. Azt

hiszem, hogy egy olyan gazdasági országban, mint Magyarország, nem szabad az olyan őstermelő ágazatot üldözni és megnyomorítani, mint a magyar erdőgazdaság, hanem mindent meg kell tenni, hogy a belföldi termelés fejlesztésével a fabehezerelt apasszuk. (*Helyeslés.*) Ha azonban sohasem fogunk hozzá a kérdéshez, akkor a megoldás sem jöhet soha, az eredmény elmaradásért pedig a felelősség a kormányt terheli. Fájdalommal kell tapasztalunk, hogy a földmivelésügyi miniszter úr az Alföld fásítására szánt összeget lényegesen redukálta, ami semmiképpen sem állhat sem a hazai felállításnak, sem pedig klimatikus viszonyaink javításának érdekében. Az Alföld fásításának követelményéről annyi vita folyt, hogy azt hiszem, ezt országszerte mindenki ismeri. Most is rámutattam egyrészről momentumra, nem akarok tehát újra ezzel foglalkozni, csak arra kérem az igen t. földmivelésügyi miniszter urat, hogy a jövőben erre a célra nagyobb összegeket írjon elő. — megmutattam neki, hogy honnét veheti ezeket az összegeket, — mert ezek a mulasztások igen keserűen fogják megbosszulni magukat nemcsak gazdasági mérlegünkben, de egész gazdasági prosperitásunkban.

Ezzel be is akarom fejezni fejtegetéseimet, amelyeket a magyar kormány figyelmébe ajánlok. Ezeknek megvalósítása esetén talán hozzájárulhattam én is egy néhány mozaikkövel a magyar közgazdasági helyzet megerősítéséhez. Különbösen teljesen egyetértve gróf Bethlen Istvánnak mind külpolitikai, mind belpolitikai irányzatával, a költségvetést elfogadom és csak arra kérem az igen tisztelt miniszterelnök urat, hogy rántsa ki teljes energiával és teljes erővel a magyar gazdaság kátyuba került szekekrét és biztosítom őt, hogy emberfeletti munkájában minden jó magyar ember segíteni és pedig lelkesen segíteni fog.

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések s a lapba szánt közlemények *L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bükkszeréz, u. p. Bogács* címre küldendők.

A Vadszaga rovatra szánt közlemények ezen rovat vezetőjéhez: *Thüringer János okl. erdőmérnök, Körmend, Vas megye* címre küldendők.

Értesítjük t. tagtársainkat,

hogy egyesületünknek a f. év őszén *Hámor. Lillafüredre* tervezett vándorközygüleése és tanulmányi kirándulása — technikai okok miatt — a legnagyobb valószínűség szerint nem lesz megtartva. Nyári rendez közgyűlé-sünket Miskolcon fogjuk megtartani, melynek időpontját és tárgyszorozatát idejekorán publikálni fogjuk. A tanulmányi kirándulással kapcsolatos vándorközygüleése előrelátólag a jövő tavasszal lesz megtartható

Nyugtalfjak az alábbi tag- és lapdíj befizetéseket:

1929. évre:

Hepeke Arthur, Gödöllő 4 P

1930. évre:

Hepeke Arthur, Gödöllő 8 P

Csajka Böske, Sárospatak 8 P

Palla Zoltán, Fenyőfő 8 P

Dr. Br. Waldbott Frigyes, Saujhely 8 P

Tagsági és lapdíjakat, előfizetéseket és mindennemű befizetéseket a Magyar Államánál Hítelebank Sátorajuhelyi Fiókjáratánál vezetett folyósámlánkra kérünk eszközölni. — Postatakarépkénti csekk számla " 250.

Tagsági díj évente 6 pengő.

„Magyar Erdőgazda” évi előfizetési díjai:
tagok részére 2 pengő
nem tagok részére 10 „

A Vadas Jenő emléktábla leleplezése
legközelebbi vándorközygüleesünk alkalmával lesz Hámorban.

Felkérjük t. Tagtársainkat, hogy ezen emléktábla alapot nemcsak adományokkal még gyarapítani szivesek legyenek. Áldozzuk mindannyian nagynevű, kedves tanáruk emlékének, hogy ragaszkodásunknak és szeretetűnknek minél szebb, impozánssabb jelt állíthassunk. Adományok a Magyar Államánál Hítelebank sátorajuhelyi fiókjához küldendők a rendelkezés megjelölésével. — Ezen befizetéseket lapunkban nyugtázzuk.

Innen-onnan.

— **Változások, kinevezések, kiténtések az erdőzeti karban.** *Beyer Jenő* minisiteri tanácsos, az erdőgazdasági ügyosztály vezetője folyó évi július hó végével nyugalomba vonult. Köteles szolgálati idejét már a múlt évben betöltötte s a m. kir. földmivelésügyi minisiter csak ismételt kérelmére vált meg értékes szolgálatától s nyugdíjazása alkalmával kiváló munkásságát és hasznos szolgálati teljesítmését elismerésé jejezte ki részére.

A földmivelésügyi minisiter *Mayer Károly* államtitkár az erdőzeti adminisiráciával kapcsolatos ügyek felülvizsgálásától — saját kívánására — felmentette se ezen ügykörrel *baró Prónay György* államtitkár bizta meg.

A m. kir. földmivelésügyi minisiter előterjesztésére a kormányzó úr Öfóméltósága az állami erdőmérnök létszámában *Hollós Gyula* m. kir. főerdőtanácsos minisiteri tanácsosra, továbbá *Paauer Jenő* és *Jeszzenszky Kálmán* m. kir. erdőtanácsosokat a m. kir. főerdőtanácsosokká nevezte ki.

— **A bányamérnöki főkiskola új tisztikara.** *Sopronbóti* írják, hogy a bányamérnöki főkiskola rektorválasztó ülésén *Cotel Ernő* és *Finkey József* főkiskolai tanárok egyenlő szavazatot kaptak. Ennek folytán a pénzügyminisiter jelöli ki kettőjük közül az új rektor. Dékanokká választották a bányamérnöki szakon *Wend Miklóst*, a kohómérnöki szakon *Proszty János* dr.-t és az erdőmérnöki szakon *Vági Istvánt*.

— **Visszavonták a 28 erdőmérnöknek az Alföldfásítástól való elbocsátását.** A földmivelésügyi minisiter úr a felsőházban tett ígérét valóra váltva, hatályon kívül helyezte azt a rendelkezést, melyvel 28 erdőmérnököt az ideiglenes állami szol-

gálatból elbocsátott s elrendelte az illetőknek további alkalmaztatását.

Igaz örömmel adjuk közre ezt a hirt s öszinte köszönetünket fejezzük ki elsősorban a minisiter úr Öfagyméltóságának belátsára jutott, nemes gondolkodásáért, mellyel e kollégáink kenyerét, létét, jóívőjét adta vissza. Halántak tolmácsoljuk ezenkívül egy a törvényhozáis ügyes nemeselek tagjainak, az O. E. E. és a Budapesti Mernöki Kamara Vezetősegének, ki ezirányú felszólalásaikkal és közbenjárásukkal e kérdés kedvező elintézését elősegítették.

— **A „Felsődnántali Erdészeti és Vadászati Egyesület” vándorgyűlése.** A „Felsődnántali Erdészeti és Vadászati Egyesület” folyó évi július hó 5-én és 6-án tartotta meg Köszeg szab. kir. városban, illetve burgenlandi Lockenhau (Léka) község határában ezévi vándorgyűléését, amelyen az egyesületi tagok és vendégeik, valamint a burgenlandi hercegi kollégák szép számmal jelentek meg.

Egyesületünk I. alelnöke, Hepeke Artur m. kir. főerdőtanácsos, erdőgazdaság folyó hó 5-én este fél 6 órakor nyitotta meg Köszeg szab. kir. város tanácstermében a választmányi ülést, amelyet az Egyesület belélett érintő ügyek letárgyalása után fél 7 órakor a Berkovits-féle nagyvendéglő külön terében ugyancsak az I. alelnök elnökelete alatt a vándorközygüleés követte.

I. alelnök üdvözölve a megjelenteket és a közygüleést megnyitván, bejelenté, hogy a m. kir. földmivelésügyi minisiterium erdőzeti főosztályát Papp Béla minisiteri tanácsos, Köszeg szab. kir. várost dr. vitéz Nagy Eberling Miklós h. polgármester, az Országos Erdészeti Egyesületet Rimler Pál hercegi erdőtanácsos-igazgató és Roth Gyula főkiskolai tanár és a soproni Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főkiskolát Fekete Zoltán főkiskolai tanár urak képviselik, akiket I. alelnök szívélyesen üdvözöl.

Az 1930. évi február hó 8-án tartott rendez közgyűlése jegyzőkönyvének letárgyalása és a választmányi ülés részéről felvett tagok után a közygüleés egyhangú lelkesedéssel Roth Gyula tagtársat választmányi tagnak megválasztja, melynek megírtentével az 1930. évi költségvetés és egyéb az Egyesület érintő fontosabb ügyek ismertetése után a közygüleés I. alelnök indítványára jegyzőkönyvi köszönetet mond Köszeg szab. kir. város községének és elsősorban Jambrits Lajos polgármester, vitéz dr. Nagy Eberling Miklós h. polgármester, Mészáros Antal városi erdőmester uraknak, továbbá a herceg Esterházy Pál-éle udaradalom erdőtiszi karának, főképpen pedig Rimler Pál hercegi erdőtanácsos-erdőigazgató, Rónai György hercegi erdőfelügyelő és Majtényi István hercegi erdőmester uraknak azon kedves és az Egyesületet leközelebbi előzékenységekért, amelyel a vándorközygüleés megtarthatását lehetővé tették.

Ezek után I. alelnök felkérésére Rónai György hercegi erdőfelügyelő úr tartotta meg a hercegség Burgenlandban fekvő erdeinek, fűrésüzemének és az erdőszellett kapcsolatos ügyeknek ismertetését felöllel, vetített képekkel illusztrált, mindvégig nagy tetszéssel és érdeklődéssel kísért előadása, amelyert nevezettnek a közygüleés kiadásai jegyzőkönyvi köszönetet fejezett ki.

A közygüleés — annak beátsára után — ugyanazon teremben több felközygüleés

fűszerezett s kellemes hangulatban elköltött társasvacsora, majd a késő éjeli órákig tartó táncmulatság követte.

Hatodikán már korán reggel az egész társaság együtt volt s autóbuszokon Lockenhausra (Lékára) rándult ki, ahol a hercegi uradalom burgenlandi erdőtiszi kara fogadja, honnan az ottani fűrészelés s illetve csemetekert és gyümölcsös megtekintése után két benczin, illetve benzolos géppel vonatott erdei iparvonaton a hercegség lékai erdejébe utazot.

A ezen erdőkben levő, a modern erdőszetnek minden tekintetben megfelelő erdészeti berendezések, erdőművelési, használati, védelmi stb. igen tanulságos látnivalók megismerését az ottani erdőben levő vadászaházánál jó ebéd követeti, amely mindvégig a régi és újabb selmeci, illetve erdőgazdálkodás fűszerezett kedves és jó hangulatban telt el.

Iparvasuton visszatérve, Lékáról a társaság autóbuzson Kőszegre utazol, honnan az esli vonattal ki-ki visszatér szűkebb otthonába, ismét meggazdagodva egy szép emlékekkel.

Barrois Andor

m. kir. erdőtanácsos, egyéletesi titkár.

— Kőröndelet a fahasználatok engedélyezésének tárgyában. Az erdőkre vonatkozó jogszabályok kiegészítéséről szóló 3296/1918. M. E. számú rendelet 2. §-a alapján hatóság hozzájárulást igénylő fahasználatok engedélyezésénél az eljárás egyszerűsítése végett megengedem, hogy a döntésre hivatott szerv a birtokos irányú kérelme esetén, amennyiben azt az erdő állományviszonyai megengedik, az évenként kihasználható területet vagy fennmarvését öt évet meg nem haladó időszakra előre is megállapítsa s az évenkénti kiemelésre a hatóság hozzájárulást a felújítási, okserű erdőgazdasági és erdőfenntartási szempontból szükséges feltételek kikötése mellett megadja.

Az erdő tulajdonosa vagy tényleges birtokosa azonban köteles a tervezett évenkénti fahasználat igénybevételét az engedélyező határozatra való hivatkozással, az abban kikötött feltételek miként történt betartásáról számot adva, a fahasználatot engedélyező szervnek 15 nappal a használat megkezdése előtt bejelenteni.

Budapest, 1930. évi június hó 11.-én.

Mayer s. k.

— Rendelet az erdőbirtokosok ajánlatának elbírálásáról a közszállításoknál. A kereskedelemügyi miniszter a következő körrendeletet küldte meg valamennyi alárendelt hatóságnak, hivatalnak és intézetnek:

A Közszállítási Szabályzat szerint valamely szállítási ama magyár honos iparosmester, gyáros, vállalkozó vagy kereskedőnek itendő oda, ki a szállításhoz vagy munkálatnak hazai termékekből, gyártmányokból való teljesítésére a legalkalmasabb és kinek ajánlata viszonylag a legelősebb. A fenti rendelkezés értelmezésénél alkalmazandó az őstermelőkre vonatkozóan is abban az esetben, ha mező- vagy erdőgazdasági nyereszmeiket, vagy a gazdaságban előállított oly félgyártmányt, melynek előállítására a termelő jogosult, nem kereskedő, hanem maga az illető hazai őstermelő (uradalom, erdőgazdaság stb.) ajánl fel, valamely állami hivatalnak vagy intézménynek.

— Budapesti Mérnöki Kamara közleményei.

Budapesti Mérnöki Kamara. N. 1214-1930/2. HIRDETMEY.

Mindazokat a feleket, akik bármiféle kérelmet akarnak a Kamarához benyújtani, tehát pl. akik a Mérnökök Nyilvántartásába, vagy a Kamara tagjai sorába való felvételük ügyében akarnak kérelmezni, felerdült panasz folytán figyelemztetjük, hogy kérelmüket személyesen, vagy posta útján közvetlenül nyújthatják be a Kamarához, ügyükben — közvetítő nélkül — személyesen eljárhatnak s a Kamara ügyükben minden felvilágosítást, úgy miként az eddig is történt, díjtalanul megad.

Ily közvetlen eljárás esetén tehát a kérelem benyújtásánál lerovandó törvényszerű bányagilletékek és a szabályszerű kamarai díjakon kívül a jelentkezőt semminemű költés sem terheli.

Budapest, 1930. évi július hó 7.-én.

Budapesti Mérnöki Kamara.

VADÁSZAT.

Rovatvezető: Thiringer János okl. erdőmérnök.

Fogolyállományunk krízise.

Irtó: Thiringer János okl. erdőmérnök.

II.

Előrebocsátom, hogy természetesen nem tartom magam csalhatatlannak és feltétlen biztos receptekkel nem szolgálhatok. Tanulmányom nem a csallóközi fogolyerdők számára íródott, ahol talán akvarum sem lehetne kipuztatni az állományt, hanem oly területek számára, ahol a vadászgatának munkájába és költséges küzdelmébe kerül az állomány fenntartása. Tanulmányom célja ezt a munkát lehetősen sikeressé és a küzdelmet kevésbé költségessé tenni, vagy végső esetben megmenteni a pusztulásra ítélt állományt.

Elsősorban és általában minden vadállomány és így a fogoly szempontjából is a vadászterület berendezését tartom fontosnak. Ha azt akarjuk, hogy valamely vadnem a területen jól érezze magát, meg kell teremtenünk fejlődésének lehetőségeit. Ebben egyedül a kérdéses vadnem természetrajza adhat utmutatást. *Védelem és legelő:* a terület szempontjából a két legfontosabb követelmény, erről kell tehát elsősorban gondoskodnunk.

A védelmet a területnek az év minden szakában egyformán nyújtania kell. Ezt általában az által érjük el, hogy azokat a helyeket, ahol a fogoly éven át védelmet talál, lehetőleg kiméljük, szaporítjuk vagy egyáltalában megteremtjük. Erre szolgálnak a természetes buvóhelyek: bokros, tuskós áróparkot és legelőt, sűrű gazos úgarok, nádas-sásos erék, lapok, patak és folyómentéi fűszek, a tengeritáblákon meghagyott tengeriszár, bokros, gazos fiatalosok és végül a csendeserek (remizek). Ahol a hangfű (erika) tenyészik, ott tapasztalatom szerint a fogolynak az is elsőrendű buvóhelyt nyújt.

Saját birtokán a vadászgazda vagy annak alkalmazottja természetesen könnyebben dolgozik, mint bérlet területén, de némi

* A "Vadászat" rovathoz szánt közlemények s e rovattal kapcsolatos levelezések Thiringer János okl. erdőmérnök címére Körmand. Vas m. küldendő.

rábészélés vagy a tulajdonos megfelelő kártalanítása rendszerint megmenti ezeket a pusztulásra ítélt területeket a bérleteken is. Ha ez nem sikerül, nem marad más hátra, mint a bérlet vadászterület különböző részein megszerzhető gazdasági területeket bérbevenni és azokon állandó vagy futo csendesereket létesíteni.

En az állandó csendesereknél is megkülönböztetek rövid- és hosszuleletű csendesereket. Ha az elnevezés nem is egészen találó, a fogalmat hozzávetőlegesen fedi: s ez elvlegre a mi szempontunkból elég is lehet. Rövideletű állandó csendeserek szempontjából csak a különböző cserjék: galgonya, kökény, fagyal, som, bodza, malna, földszeder stb. jönek tekintetbe, míg hosszuleletű számára a jól sarjadzó és az illeto vidék fatenyészeti viszonyainak megfelelő fánemek: tölgy, cser, akác, kőrös, bükk, gyertyán stb. alkalmasak; de mindkettőbe elegytünk a termelőhely szerint lucvagy erdei fenyőt is, amelyet aztán állandó nyírásnál lehetőleg bokrosítunk el. Nagyon megfelelő és mindenütt egy b. bokros is. Természetesen a hosszuleletű állandó csendesereke is elegytünk a fánemek közé fűszek, bokrosodó, összefonódó cserjéket, amelyeket fentebb már felsoroltam. A csendeserek fontos tartozéka a téli etető és a ragadócs pusztításra szánt különböző berendezések, különösen a csapóadók. Ez utóbbiak annyira ismeriek, hogy leírásukat mellőzhetem, de megemlítem, hogy házilág is könnyen, olcsón és nagy mennyiségben állíthatók elő. Sokasem lehet belőlük elég az apróvas és különösen pedig a fogolyterület. Nagy előnyök, hogy az esetleg bejövő tévedt hasznos vadat nagyobb sérülés nélkül szabadon bocsáthatjuk, a ragadókat pedig felhasználhatjuk vadászbenke neveléséhez. Elhelyezésük szempontjából ösvények, bürök, árkok feneke stb. a legjobb helyek, esetleg vesszőből fonott terelő-sóhanyt láthatjuk el őket. Ahol suhonyt (únyt) tart a vadászgazda, ott az uhungonyt is a csendeser környékén állítsuk fel, de a tenyészidény alatt megfelelő óvatossággal használjuk, nehogy vadunkat feleslegesen nyugtalanítsuk és esetleg a csendeser környékéről elzavarjuk.

Futo csendesereket majdnem minden sírnan vetett élő növény meglege, ha benne a fogoly buvó- és különösen fészkelő helyet talál. Legjobb az évelő csillagfűrt (Lupinus perennis), amely a fogoly mellett minden más apróvadnak is elsőrendű védelmet nyújt. Úgyanez az a csicsórkó (Helianthus tuberosus) is, amely növényi gomba amellet meg elsőrendű teli eleség is, a főd és őz számára. A futo csendesereket természetesen vagy egyáltalában nem, vagy csak már akkor kaszáljuk le, ha feladatuknak megfelelően és pótlásukról gondoskodtunk. Talán említenem is felesleges, hogy a kaszálás csak a tenyészidény elmúltával történhet meg. Úgy a futo, mint az állandó csendesereket egyéb vendeményekkel is kombinálhatjuk, bár ez rendszerint nem szükséges, hiszen a gazdaságilag művelt területek, amelyek a fogolyállomány szempontjából elsősorban, sőt talán egyedül jönek számításba, a tenyészidény elmúltával már annyira-ammennyire gondoskodnak vadunk számára fedezékről, eleségről és némi védelemről is: burgonya-, tenyeri-, pohánka-, cirok-, repápföldek, löherések, lucernasok és

gazos tarlok képében. Ha a csendesek mellett ilyen veteményeket, amelyekhez még a kölest fűzhetem, termelnék, azonfelül a foglynak nélkülözhetetlen homokfürdőről és itatóhelyéről is gondoskodunk, akkor megértünk mindent, amire foglyálmányunknak védelem és nyári legelő szempontjából feltétlen szüksége van.

A régebbi vadászati szakirodalom a tenyésztés szempontjából ajánlja, hogy tavasszal a löhere- és lucernaföldeket, ahol a foglyó tapasztalás szerint szivesen hől, kuttyával gyakran kerestessük le, hogy ezáltal a vadat nyugtalanítsa, arra kényszerítse, hogy inkább a gabonában fészkeljen el. A takarmányfélékben kikaszált fészkek körül pedig hagyjuk meg folttal a takarmányt, hogy a fészkek a ragadozók ellen véde maradjon. En egy eljárást sem tartom szükségesnek, sőt határozatlan ellenük vagyok. A löherések és lucernások tűzött nyugtalanítása, amennyiben egyáltalában keresztülvihető, legalább annyi kárt okozhat, amennyi hasznot remélünk tőle, mert a vad tavaszi nyugtalanítása mindig és mindenütt káros, de meg csak akkor volna némi értelme, ha a takarmányfélék a szemesgabonát fejlődésükben túlságosan megelőznék és a foglyok nagyon korán pártoltak volna el: ami együtt a legtrikább eset. A kikaszált fészket pedig csak egyféleképpen menthetjük meg és pedig úgy, hogy a tojásokat minél sürgősebben kólló alá tesszük.

Ezzel is elérkeztem volna tanulmányomnak legfőbb szakaszához, amely a sorozatban értelemben vett tenyésztéssel óhajt foglalni. Ezen tenyésztés méréte az adott viszonyoktól függ és lehet egészen intenzív, amidőn már a mesterséges tenyésztéssel határos, sőt teljesen meggyező. Izlés, passzió, de talán legfőként pénz határozza meg, hogy mennyire fog a vadászgazda menni és a rendelkezésre álló utak között melyiken indul el. De ha foglyálmányával törődik, ha eredményt akar elérni, úgy tétlen nem maradhat. Minden elveszett év egy marek föld a pusztuló magyar foglyálmány sírjába!

(Folytatjuk.)

ÜZLETI HIREK.

A tűzfiziaciopia még mindig nem mutatkozik élenkülés, a fakereskedők egy része halogtatja téli szükséglete fedezését, mert az ének további csökkentésére számít. A lombfajtaic írtetlen. A fenyőfajciopia az ősz folyamán kormánytámogatással meginduló építkezések folyán élenkülés várható. A lemorosoldott tűzfa árakkal szemben a termelők legnagyobb része passzívissal viselkedik, s a meg-szorulatbabb készleteinek, áruba bocsátása után a tűzfaiarak megszűrlésűrára lehet számítani.

1. Tűzfifa ab feladó állomás:

Belöldi hasáb	220—240 P.
« vegyes	200—215 P.
« dorong	280—295 P.
« hantotta	230—240 P.
Romániai hasáb	230—240 P.
Szolovákiai száraz hasáb ab határ	1275—1350 cK.
Jugoszláviai hasáb ab határ	260—265 P.

2. Faszén ab feladó állomás:

Belöldi Ia	630—750 P.
Belöldi IIa	600—650 P.

Romániai ab határ állomás	700—750 P.
Szolovák	3800—4500 cK.

3. Műfa budapesti paritásában:

Tölgy gömbölyű fa m ³ -je vékonyabb	30—36 P.
Tölgy gömbölyű fa m ³ -je 35 cm. nél feljebb	45—55 P.
Tölgy fourmirónk m ³ -je	90—120 P.
Bükk gömböfa 30 cm-től feléle	30—35 P.
Kőrís	40—48 P.
Juhar	45—50 P.
Eger 25 cm.	30—35 P.
Qyertyán	28—30 P.
Akác	30—32 P.
Nyár (gyufa-gyártásra)	23—25 P.
fűrészrúra	30—35 P.

4. Fűrészrúra budapesti paritásában:

Ia tölgy fűrészrúra	160—180 P.
IIa	150—160 P.
Párisi	230— P.
Hosszríre	220— P.
Rövidríre	160—190 P.
Tölgy boules	140—190 P.
Quartier áru	170—200 P.
Bükk gözöl, szélezetlen	80—100 P.
« szélezet	90—110 P.
Bükk gözölten, szélezetlen	70—90 P.
« hosszíre	100—110 P.
« rövidríre (szélez)	80—90 P.
(keskeny)	70—75 P.
Fenyő asztalosárú széles m ³ -e	125—130 P.
« keskeny m ³ -e	115—120 P.
Építőanyag széles m ³ -e	95—100 P.
« keskeny	82—88 P.
Léc, zárlec	86—90 P.

5. Bogrnárfa ab feladó állomás:

Kőrís 15—25 cm. 10,000 kg.	300—440 P.
Szil 12—25	360—360 P.
Akác 12—25	370—420 P.

6. Fagyártmányok ab feladó állomás:

Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2.0 m. hosszí	25—28 P.
Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2.0 m. éen felül	28—32 P.
Tölgy telephonoslop m ³ -e	35—38 P.
Donga, gönci telemltyában	350—360 P.
Kerektalp, bíkci 22—24" h. 2.5—3" v. drb-ja	026 P.
Küllő drb-ja	013 P.

Kisvasuti talpfa 1.1 m. h. drb-ja	058—060 P.
« 1.2	068—072 P.
« 1.3	084—090 P.
« 1.3 (profilrozott)	112—120 P.
2.6 m. h. közbelső tölgytalpfa db-ja	790 P.
2.5	770 P.
2.4	650 P.
2.2	390 P.
2.6	bükktalpfa 560 P.
2.5	540 P.
2.4	540 P.
2.2	350 P.
Máv-szabványú tölgyváltótalpfa m ³ -e	125— P.
Nyírfarúd drb-ja 4 m. h. felső át- mérőben 8—10 cm.	150—160 P.
Tölgy szőlőárk db-ja 1.8—2.0 m. h.	012—015 P.

7. Építési anyag, ab raktár:

Tégla nagyméretű darabja	007 P.
« kisméretű	005 P.
« nagyméretű mészhomok	005 P.
« kisméretű	004 P.
Portland cement q-ja	590—630 P.
Mész q-ja	360—380 P.

ERDEI FENYŐMAGOT,

fekete fenyőmagot, lucfenyő, vörösfenyő, jegenyefenyő magot és mindenféle tülevél és lombfajmagot előcsírázott magaskörírmag, akácmag, juharmagvak, bükk-mag, tölgy-magok stb. stb., valamint erdőészeti csemetékét, gyömösmagvakat és azok vadoncait garantált megbízható legjobb minőségben ajánl és rendelkezés kér

KÖZEGI FENYŐMAGPERGETŐ és FAISKOLA
Közseg.

Okl. Erdőmérnök

tíz évi, nagyrészt vezetőállásban szerzett gyakorlattal, aki az erdőészeti és vadászati ízem minden ágában teljes jár-tassággal bír és kiváló referenciákkal rendelkezik, állását változtatlan óhajtja. Címe a kiadóhivatalban rendelkezésre áll.

HIRDETÉSEKET FELVESZ
a kiadóhivatal Vörösmarty-utca 1. sz. n.

A Tiszajobbparti Vármegyei Erdészeti Egyesülete a MAGYAR ERDŐGAZDÁBAN megjelenő cikkek után

iroi tiszteletdíjakat fizet.

Lapszámonként két-két cikk kerül díjazásra, egyenként **25—25 pengő** tiszteletdíjjal. A honorálásra kerülő cikkek minimális terjedelme 3 nyomtatott hasáb kell, hogy legyen. Kérjük t. tagtársainkat, hogy lapunkat cikkeikkel, közleményeikkel fokozottab mértékben sziveskedjenek támogatni.

Thiringer János okl. erdőmérnök erdőgazdasági és mérnöki irodája

Körmen, Vas megye.

Elvállaja az erdőész, vadászati és földmérés körébe tartozó összes munkálatok szakszerű, pontos és gyors kivitelét, közlebb-ről: rendszeres gazd tervek készítését, erdőbirtokok és fiallmányok becslést, vételét és eladását, erdőgazdaságok felügyeletét, szaktanácsadást; erdei magvak és csemeték szállítást bel- és külföldön. Vadászterületek berendezését, felügyeletét, élő és lött vad értékesítését és beszerését, vadászterületek és vadlelővölkek közvetítését bel- és külföldön. Területek felmérését, felosztását, határok kiigazítását, térképek készítését, telkesítést, alágész- és árokrendszereket, utak és iparvasutak tervezését és kütözését.

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBPPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkzsérc, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóvállalat Könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Körösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

Törvényjavaslat a kartelekről.

Közismert dolog, hogy a közszükségleti cikkek termelésénél és forgalombahozásánál a legkülönbözőbb elnevezések alatt létesülnek egyesülések, a kérdéses anyagok termelésének korlátozására, az áralakulás, illetőleg forgalombahozatal mikéntjének szabályozására. Leggyakrabban kartel, tröszt, konzern, szindikátus név alatt jelentkeznek egy vagy több ipari áramokban, mint a mi — gazdasági téren is — ellenségektől körülvetett csonkorszáunkban. El kell ismernünk, hogy igen sok közszükséglet zavartalan kielégítését elősegítik, sőt talán biztosítják is, egyben azonban mindjárt meg kell állapítanunk azt is, hogy minden ilyen megállapodás végeredményében a nagyközönség bórere megy, mert a termelőkkel szemben az árak leszorítását, a fogyasztókkal szemben az árak emelését célozzák. A szigorú jog szempontjából nem kifogásolhatók, ne feledjük azonban, hogy: *summa jus, summa saepe injuria!* Azért, ha eltávolítunk nem is lehet őket, viszont teljes szabad teret hagyni nekik, egyenlő lenne az öngyilkossággal.

Nap-nap mellett szédületes leírásokat olvashatunk a napilapok írásbain a kartelek viselt dolgairól, melyek az államhatalom beavatkozását sürgetik, a kaméleon színváltozását messze túlhaladó, mindenféle formában jelentkező egyesülések erélyes megrendszabályozására.

Ennek az eredménye az igazságügyminiszternek „a gazdasági verseny szabadságát korlátozó megállapodásokról (kartelekről)” szóló törvényjavaslat, melyet hozzászólás végett az országos erdészeti egyesületnek is megküldöttek.

A javaslat a kartel érvényességét a megállapodások írásbafoglalásához és a szabadalmi bírósághoz való bejelentéséhez (1. §) köti, a kartel képviselő személy nevének és lakóhelyének bejelentésével

együtt (2. §). A bíróság a karteliratokat titoktartás mellett kezeli (3. §), melyekbe csak a kereskedelmi miniszterrel erre felhatalmazott tisztviselők nyerhetnek betekintést. A kereskedelemügyi miniszter kartelkérdésekben való véleményadásra (4. §) „Kartelügyi Országos Bizottságot” szervez, különböző előkelő autonóm testületek és miniszteriumok köréből s ezen bizottság véleményének meghallgatása után, a jóerkölcsbe vagy közrendbe ütköző karteleket (5. §)

1) figyelmeztetés és közvetlen tárgyalás útján igyekezik a közérdeknek megfelelő irányba vezetni, vagy a károk békés jóvátételére készíteni, 2.) amennyiben ez az eljárás sikerre nem vezet, a hatáskörében álló eszközökkel teszi meg az erkölcsökbe vagy közrendbe ütköző kartel érvényesülésének megállítására szükséges lépéseket. Végül 3.) ha mindezek hatástalanok lennének, az igazságügyminiszterrel egyetértve, utasítja a királyi kincstári jogügyi igazgatóságot a kartel érvénytelenségének bírói megállapítása, illetőleg hatálytalánítása iránti közérdekű kereset benyújtására. Magánjogi keresettel bármely szakmabeli vállalkozó kérheti (7. §) a kartel érvénytelenségének megállapítását. A 8., 9., 10. és 11. §-ok a bíróság szervezetét és eljárását, valamint az ítélelathozatal módját szabályozzák, míg a javaslat 12. és 13. §-a rendbüntetésként kiszabott pénzbírságok s azok elvülése tekintetében intézkedik.

Senki bennünket elfogultsággal nem vádolhat, ha a javaslatról elsősorban általánosságban is azt állapítjuk meg, hogy az minden, csak nem erélyes.

Az egyik kartel hosszu, évekre szóló megállapodásokat létesít s gyakran nagy külföldi érdekeltségek bevonásával felel a egész ország egy üzletágára vonatkozó érdekeit, a másik csak az ország egyik részén vállal bizonyos irányban érdekeltséget, míg van szám-

talán rövid lélegzetű, melyet csak egy árlejtés, vagy pályázat kiírása alkalmából alakítanak.

Nos, ezeket mind egy kaptafára vont bürokratikus eljárással, perrel, ítélettel, a kincstári jogügyi igazgatóság beavatkozásával megrendszabályozni lehetetlen!

Mintha a latinmal tartanának a javaslat szerkesztői: In magnis et voluisse sat est!... Mintha fűzvezzővel akarnák az üzleti élelmesség tengerét ráncba szedni... mert mi volna más, mint egy jámbor ghajtás, egy többé-kevésbé harácsolásra berendezett érdekeltség, figyelmeztetéssel, közvetlen tárgyalással (5. §) rábírní, hogy alakulata a közérdeknek megfelelő irányba vezesse, vagy hogy a károkat békésen jóvá tegye... Itt gátakra, kemény kőből való gátakra van szükség... tilalomfára, amit kivétel nélkül mindenkinek meg kell süvegelni... Tehát nem a királyi kincstár magánérdekeit védő jogügyi igazgatóságra, hanem királyi ügyészségre!

Szinte nebantvsírágként kezeli a kérdést a javaslat, mikor a kérdéses kartelek érvényességét írásbafoglaláshoz köti! Vajjon minden írásbafoglalás és bejelentés nélkül is, nem érvényesíti-e az érdekel üzleti világ megállapodásait a termelők vagy fogyasztókkal szemben s az érvényesítés ilyen esetében hova forduljunk orvoslásért?

Parancsolóan kell kimondani az írásbafoglalás és bejelentés kötelezettségét s ellenesetben a közszükségleti cikkekre, akár egyenesen, akár közvetve vonatkozó minden kartel-szerű megállapodást vétségnek kell minősíteni, amely a törvényszabta büntetését vonja maga után.

Megfoghatatlan, hogy a kartelalakulat képviselőt a javaslat csak a belsőldön való lakáshoz köti s nem mondja ki határozottan, hogy képviselő kizárólag csak magyar állampolgár lehet. Hogy ez nálunk miért szükséges?... Megokolni is felesleges!

Arról sem gondoskodtak a javaslatban, hogy a bíróságnál bemutatott kartellratokról egyszerűsre az ellenőrző hatóság is tudomást szerezzen, holott kézenfekvő lenne az a rendelkezés, hogy a bíróság a bemutatás tényéről egyidejűleg a kereskedelmi minisztériumot, vagy a kartellügyi országos bizottságot is értesíti.

Ha a bejelentett kartel közérdekbe vagy erkölcsbe látszik ütközni, kifejezetten felhatalmazandó volna a bíróság, hogy a megállapodások alkalmazását vagy végrehajtását végzésileg felfüggesztesse addig, amíg egy meghatározott rövid időn belül, az illetékes fórumok véleménye, vagy nyilatkozata beérkezik, vagy beérkezhet. A 11. §. második bekezdésében ugyan mód van erre adva, de a rendelkezés hatályosságát lerontja, hogy a határozatot benyolult, hosszadalmas eljárásnak kell megelőzni.

Egyáltalában a következő végső szakaszokban is, egyrészt az üzleti élet természetének megfelelőbb nagyobb mozgékonyaságra, másrészt a büntözési lehetőségek megtorlásánál súlyosabb szankciókra lenne szükség, mert a javaslat által kontemplált hosszadalmas, költséges pereskedés még a lojális vállalkozást is elkedvetleníti, anélkül, hogy a nagyközönség érdekeit meg tudná védelmezni.

Dr. Hoffmann Gyula.

Néhány gyakorlati kérdésről.

Iris: Radó Gábor.

A múlt félévszázad, amely idő óta számotvető erdőrendezési tevékenységről beszélhetünk, az erdőrendezés komoly munkájának kezdete volt.

Bár voltak egyes uradalmak, amelyekben már 100–150 év előtt is készülték üzemtervek, ezek csak szórányos jelenségek voltak, komoly és rendszeres munka az 1879-iki erdőtörvény életbe lépté után kezdődött.

Az üzemrendezés rendszere ezen idő alatt is több gyökeres változások ment keresztül s előadt a helyzet, hogy ugyyszólván minden félfordulatszék végén teljesen új üzemtervet kellett készíteni, az újonnan bevezetett rendszernek megfelelően.

Ez természetes, sőt igen kívánatos folyamánya volt az idők változása-diktálta fejlődés szükségességének, sajnos azonban azt eredményezte, hogy a régi és újonnan elkészült tervek közötti kapcsolat létesítésének elmulasztása következtében a multban való tájékozódást igen nehézé tette.

Amikor kerültemben, amelynek 11 esztendőig voltak kezelő tiszt, valamely erdőrendezésben előttem érthetetlen problé-

mák merültek fel s szerettem volna megfűdni azt, hogy vajjon milyen oknak az okozatai azok, elővettem a régi üzemtervet, amelynek térképe sajnos megszállott területen maradt; legtöbbször csak igen nehezen, de mindenkori a bizonytalanság érzetével tudtam eligazodni, mert a tagok és erdőrendezők határai megváltoztak s csak a legnagyobb nehézség árán lehetett a területeket azonosítani.

Van a volt kerületben egy erdőrendezlet, amelyben igen silány minőségű 40–50 éves gyertyános között, egymástól 50–100 méternyi távolságon, eléggé szép növési idős tölgytrüszek állanak.

Sokat tanakodtam azon, mi lehet ez?! A fiatalbemb „felemelkedő buzakalász” érzésével mosolyogtam a jó öreg elődök valamelyikén, aki ezeket a magiákat visszahagyta és várta a tölgyjuvatot s lett belőle — gyertyános. Keresgéltem a régi üzemtervekben, hosszú keresés után rájöttem arra, hogy abban a tagban kísérleteztek a középerdő üzemmóddal és annak a maradványa ez a sirlalmas kép.

Ha lett volna erdőrendezletek törzkönyve, ha abban a törzkönyvben át lett volna minden erdőrendezlet a üzemterv minden változásával kapcsolatosan az új névre keresztelve, milyen könnyű lett volna az eligazodás.

Amióta én is „előd”-dé lettem, sokszor gondolkodtam azon, hogy a negyedik-ötödik generáció, hogy fog sajnálkozva mosolyogni a „jó öregem”, nem ismerve intencióimat, elgondoláson nem árt.

Milyen könnyen lehetne segíteni az erdőrendezletek törzkönyvének a felfektetésével, amelyben a kezelőfűzst minden tevékenységének idejét, módját, céljait, eszközöket megfigyeléssel feljegyezni s adná át munkájának irányelveit utódainak.

És mennyi értékes megfigyelést lehetne így tenni és gyűjteni egy-egy eljárás helyes, vagy helytelen voltáról.

Mert bármily pontosan elő is írja az üzemterv a gazdálkodás menetét, annak helyes és sikeres vitele attól függ, mennyire tudja a kezelőtiszt telkének az erdő iránti szeretetét munkásságába belevinni.

Egy másik sajnálatos körülmény az, hogy dolgozunk, gyűjtünk ismeretel, tapasztalatokat egy életen keresztül s aztán elmélyünk, félve-rejtegetve magunkkal visszik tapasztalatainkat, mint a középkor alchémistájá, a másik munkakörbe, a nyugdíjba, esetleg a sírba. Ennek az eredménye azután az, amit egy öreg orvos ismerősöm néhány év előtt humorosan mesélt nekem, hogy amikor az egyetemi klinikáról első önálló állomására ment, azzal bocsájította ura princípálisa, hogy öcsém, ahhoz, hogy valaki jó orvos legyen, előbb egy temetőt kell megtöltenie. Mennyivel kisebbek volnának a mi temetőink is, ha tovább adnók utódainknak hosszú évek során szerzett tapasztalatainkat.

Ebben az elgondolásban kísérlem meg azt, hogy amit tapasztaltam és tettem, abból egy-két gondolatot, eredményt, kísérletet papírra tegyek; szőljön hozzá más is, tisztázójának a kérdések.

A sors kedvező szerencséje folytán osztályos munkása lettem annak a korszakot jelölő átalakulásának, amelyet a szálalóvághóság gazdálkodás okozott az erdőgazdaságban.

Most, amikor ennek a rendszernek más az eredményeit is látjuk, szeretnék egy kis visszapillantást vetni első 10 esztendő munkájára.

Az alábbiakban ezen gazdálkodási módokat a nyomában keletkezett újulatok szempontjából szeretném ismertetni egy félfordulatszék alatt gyűjtött tapasztalatok alapján, mert az a hatás, amelyet a szálalóvághóság gazdálkodási rendszer a fatömeg és annak értékenek emelése szempontjából kifejt, csak későbbi évek megfigyelésével lesz kimutatható.

Bár az új gazdálkodási rendnek irányát, elveit mély alaposággal megszabta Kádn Károly államtitkárnak „A szálalóvághóság gazdálkodás rendszere” című nagyszerű munkája, sok nehézséggel kellett megküzdünk, mert egyrészt ezen munka nem adhatott minden adott esetre kiterjedő utasítást, másrészt pedig hosszú időn keresztül az azelőtt gyakorolt fokozatos felújító vághóság rendszerrel vezetett vághóságokkal megnyitott állományokban kellett dolgozunk. Ezekben az erdőekben még évekig a régi kihasználási módhoz kellett simulunk s csak a fiatalbemb, még meg nem bontott erdőben tudtak a szálalóvághóság gazdálkodást azonnal megkezdni. Magunk sem láttuk még egészen helyesen azt a képet, amelynek a szálalóvághással használt erdőben ki kellett alakulnia. Hivatkozom e tekintetben két kiálló szakértárunk között lefolyt tréfas jelenetre, amikor egymástól várták a rendszer lényeges kellékeinek a megismertetését.

Erdőreink is egy hosszú élet gyakorlattal munkájával szinte bele voltak csontosodva a fokozatos felújító vághás 1/4—1/2 fatömeges merev, sablonos kihasználásába.

Igyekeztünk egyszerű, de kézzelfogható módon megszabni a kihasználás szabályait, amelyeket egy formulázunk meg, hogy mindazt ki kell venni az erdőből, ami ott a hivatását befejezte. Ebből az alaplétezőből kiindulva, teljes záródású erdőben befejezte a hivatását az elnyomott fa, a beteg egyed, a kiemelkedő csúszárradt böhönc, azok az egyedek, amelyek a kidőlt fák helyén keletkezett nyílásokban vagy az oldalvilágítás által bevilágított erdőszéleken felnőtt cseperentések felett állának, ha a fiatalos önmaga már megélt és pótolja a kiemelkedő fát. Bejejezte a hivatását a nem kívánatos gyomja, amely talán a fiatalos első éveiben árnyaló és védő szolgálatot teljesített.

Amikor ezt megállítottuk, ezek eltávolításának üteme és sorrendje állapítandó meg.

Itt kell vigyázni, mert az itt elkövetett balgóság helyrehozhatatlan hibák okozójává lehet.

Déli kitérésű oldalakon és bükkösökben óvatosan kell eljárni. Viszont ez nem jelenti azt, hogy ne nyuljunk bele a koronába, ha az erdő felszintje napot és levegőt egyáltalában nem kap.

Elsősorban eltávolítottam a gyomokat, hogy az erdőt be ne vehessék. Ezeknek és az elnyomott, valamint néhány mellészorult egyednek az eltávolítása rendszerint már elegendő az első lépéshez, hogy a légköri befolyások érvényesítsék a talajra kedvező baktérium életet és tévé-

kenéséget megindító hatásukat. Ez 0,9—0,8 sűrűség mellett rendszerint megtörténik s azt látjuk, hogy néhány év múlva megjelenik a fiatalos első telepes csapata az öreg talaján.

Kísérletekkel győződtem meg arról, hogy teljesen azonos talaj, állomány és kitétség mellett ugyanazon bükkállományban annak egy részén, ahol teljes volt a koronazáródás, az 1925. évi teljes magteremből egy szál csemete se telepedett meg, míg másik 0,9 sűrű részén, ahol a mellészorult egyedeik egy része ki volt véve, igen szép fiatalos keletkeztek.

Egyetlen tölgyesekben a koronabontást a természet, — sokszor túlságos erős mértékben is, — maga csinálja meg, bükkösökben nekünk kell segítenünk.

A sűrűségnek nem kell egyenletesnek és erőfornának lennie, amint természetben sem az, vannak az állományban udvarok, vannak teljes sűrűségű foltok, az átlag legyen 0,9 körül.

Az üres udvarokban megjelölendő sátor szerű emelkedést mutató fiatalos foltok kitűnő bázisai a felújításnak.

Ha megtelepült a fiatalos, elvisszem az öreg erdőt annyiad részét, ahányad rész a hivatását betöltötte, időmpóiban, aminőt a fanem természete az idős és fiatalos állomány érdeke megkíván. Bükkösökben óvatosan használjuk, mert tudok rá esetet, hogy egy uradalomban egy hatalmas területen délnyugati kitétség mellett egy három éves teljes záródású bükkfiatalos elínt egy hírtelen és teljes felszabadítás következtében. Általános szabályt állíthatom fel, hogy a fiatalot akkor kell teljesen és véglegesen felszabadítaniunk, ha oly erős és oly sűrű, hogy annyi ön-és talajvédelmet tud kifejteni, mint a védőállomány s ha az öreg állomány tömeg-és értékvesztéséig, valamint a fiatalosból való eltávolítással okozható károkkal több kárt tenne, mint amennyi hasznót okoz. A tölgyegyedek oszússzárada, a bükk-egyedek héjazása rendszeren elkésett munka felkötő jelei.

Főképen óvakodjunk attól, hogy egy nagy szépen sikerült fiatalostengerben idős egyedekből álló kis szigeteket hagyjunk vissza, mert ezeknek a későbbi kitermelése és közéleti aránytalanul nagy károkat szokott okozni. Ennek csak az esetben van létjogosultsága, ha a terület talaja oly silány, hogy az újraerdősítés lehetetlen és a visszahagyott egyedek még oly épek és egészségesek, hogy egy újabb végzőrdulót kibírnak.

Az, hogy az illető folt még nincs eléggé alátelepülve, nem indokolja azt, hogy ott visszahagyjuk az állományt és tönkretegyük a kiközéltetéssel a fiatalost. A foltokat le kell vágni és be kell erdősíteni; ha csak lehet előre való alátelepítés után kell azokat kihasználni.

A szálalóvágások gazdálkodás irási fejlődést jelent a régi fokozatos felújítással szemben, mert annak legsúlyosabb hibáját a merev sablonserűségű küszöbök ki, amellét az annyira szükséges konseratívizmus talaján áll és a természet törvényeinek alkalmazkodik. Mert a természet az ember helyes megfigyelések alapján követni tudja, de akarata alá hajlani képtelen, ahhoz gyenge. Ennél a gazdálkodási rendszerrel az egyén áll

a munkásság középpontjában és nem a rideg sablon. De vizágnunk kell, mert éppen az egyén előtérbe kerülésével annak vállaira nagy felelősség nehezedik, mint a kapott szabandrendelkezés olyan, mint az emberi szabadságjogok, ha bölcsen élnek vele, jólét és boldogság jár a nyomában, de ha visszaélnék vele, pusztulás és romlás az eredménye.

A felújulás legtöbb esetben nem teljes, maradnak egyes éves foltok rendszeren a sokáig visszatartott egyedek körül, mert ide, a korona alá esik le a legkevesebb mag, ide jut a koronán keresztül a legkevesebb nedvesség és napfény, a törzs déli oldalán pedig a reflektált hó a csemétét kiperzseli.

Ha a hézagok kicsinyek, 30—40 m²-nyelek, nem kell azokat pótolni, mert 6—8 év alatt magoktól is behuzódnak s a mesteresedően odaültetett csemétét, amely a kiültetéssel járó operatív beavatkozást évekig snyil s nem nő együtt a vele tán egykoru, természetes uton meglepedett fiatalossal, elnyomja a környezete.

Általában a pótlásoknál mindig képzeliük magunk elé az erdő jövőendő képét és ne csupán a mai állapotát tekintsük a fiatalosnak.

Gondoljunk arra, hogy már egy 30—40 esztendő erdőben is mekkora egy-egy egyed növevter. Sokszor figyeltem az elődeim és a magam régebbi pótlásait és megállapítottam, hogy sok felesleges munkát végezünk.

Ha idejkorán felszabadítom az alsószorult csemétét, még meg tudom menteni, ha elkésem, vége van. Pórbálom egy 30—40 éves bükkös alá szorult ugyanolyan koru, de mindössze 1—2 méter magas sűrűn ültetett fenyeset felszabadítással megmenteni, a kísérlet hiábavaló volt. A fenyo egy része elpusztult, a másik része ma is ott ül, 1—2 centiméteres magassági növekedést mutatva 4 évvel a felszabadítás után.

Ugyanezt a kísérletet Kachelmann Ottó volt erdőgondnok szomszédom is megcsinálta, ezuton üzenem neki, hogy az eredmény ugyanaz, mint amit fent leírtam.

A jelenyenyőt, ezt a mi csonka-magyarországi viszonyaink között annyira kívánatos fanemet alig tudjuk a Bükk-hegységben meglepíteni. Pedig ezzel a törekvással már a multban is találkoztunk, azonban sajnos 10—15 évnel idősébb jelenyenyefenyőink, sőt még jelenyenyőink sincsenek. Sokszor gondolkoztam ennek okán és az a vélemény alakult ki bennem, hogy a mi túlságosan száraz alföldi jellegű kilmánk nem felel meg a természetének és talán elkéstünk a telepítésével, mert tapasztaltam azt, hogyha az állomány kihasználása előtt 10—12 évvel telepítjük alá az erős csemétét, akkor ki tud vergődni a környezetéből és azután már megél.

A jelenyenyő ugyanis 10—12 évig az átültetés után alig mutat magassági növekedést, ha ebben az időben vészik le a felette álló állományt, a levegőhöz jutott természetes uton keletkezett fiatalos túlszárnyalja és elnyomja. Ha azonban 10 év után szabadított fel, amikor a jelenyenyő már 50—60 cm. évi magassági növekedést mutat, kiszökik a bükkfiatalos alól, amelynek legtermészetesebb és igen

kívánatos elegyítő faneme. Igaz, hogy a jelenyenyő túlságosan érzékeny természete miatt még a leggodosabb anyagkiközéltetés mellett is sokat szenved és sok elpusztult belőle, de annyi rendszerint mégis megmarad, ha bőven volt elegyítve, amennyi a következő végzőrdulóban számtottató fát fog szolgálatni s amennyi az azután jövő erdőnek jelenyenyővel leendő természetes elegyítését biztosítani fogja. Hozzáteszem azonban még azt, hogy az erdőgazda gondos szemének állandóan rajta kell lennie jelenyenyésés és ahol szükségét látja, vegye elő a fejszét és vedje meg jelenyenyőit.

Amikor látjuk itt a mi bükki fenstjainkon a teljesen elcsenevészesedett bükk és gyertyán fiatalosnak között szépen viruló lucfenyveseket, önkéntelenül is felvetődik a kérdés bennünk, miért nem telepítették itt a multban jelenyenyveseket, amelyeknek ez a magassági zóna inkább otthona!

A régi üzemtervekből és nyilvántartásokból megtudjuk, hogy nagy küzdelmek folytak ita a túlszaporodott vadállománnyal, amely tönkretett mindent és önmaga is elsatnyult a túlságosan magas létszáma miatt. Sajnos ennek a szabályozását már akkor is az erdőgazdaságon kívül álló tényezők intézték.

A vad a jelenyenyőt szívesebben rága, mint a lucot s a kiültetett jelenyenyő csemétéből még hirmondó sem maradt.

De még a luc is, amely ezen neki túlságosan alacsony természeténél fogva szöveti fát termel, többet ér mint az elsatnyult, kandalláberszerűen elágosodott bükk és gyertyán, amellyel elegyes.

Egy másik nehéz probléma a Bükkben, de minden mészkőhegységben a déli kitétségű, elkopárosodott oldalnak beerdősítése. A talaj alig néhány ujnny vastag, mert a hegyszoldán évezredek óta keletkezett humusz a völgyfenék és hegyszolda érintkezésénél van, ahova a víz és természetes omlás levitte. A mészkőszikla repedezett, az egész vidék tele van viznyelőkkel, úgyhogy még a völgyekben is csak a nagy esők utáni néhány óráig van víz, a légnedvesség a minimális.

Ezeket a hegyszoldalokat, ha van néhány óshonos kocsánytalos vagy molychostölgy az inkább bokornak mint fának nevezhető. Igen régen megkezdődött ezeken az oldalakon az erdősítés s a völgy felé eső hegylábaknál igen szépen sikerült erdei és fekte fenyes van oly magasságig, ameddig még a talaj, de azonfelül mintha el volna vágva a kultura, csupa szikla, csupa görgeteg, egy-két törpe teketefenyő jelzi annak a sifisusi munkának az emlékeit, amely itt évtizedekkel folyt. De ez természetes is, mert ha a csemete, amelynek parányi táplálékra van szüksége, el is vegetál ott néhány évig, fáva nem nőhet, mert ahhoz elegendő táplálékot nem kap.

Magam is több éven át erdősítettem a Hámor község feletti Szeleta oldalt, előttem évtizedekkel, utánam több évig folyt a munka, siker még sincs. Ültettünk oda csemétét, kicsit, nagyot, vettem magot is és pedig Békly Albert akkori erdőrendező utatásisa szerint, — nehogy a gyepretakó eltávolításával a talaj kiszáradást segítsük elő, — úgyhogy késsel vágunk

a vékony, hamuserű gyepes humuszba 20 cm. hosszú és 1–2 cm. széles rést és abba vetettünk, minden hába való volt. Ha kikélt valami, vagy a csemete kifakadt, a nyár heve leperlezte. Ami megvan a 35–40 év óta folyó erdősítésekben, az néhány 1.5–2.0 m. magas erdei és fetekefenyő.

Nem is cél az, hogy itt sugár növési fákba álló erdőt neveljünk, azt én is tudom, de ez a pár csevevész törpe fa igen sok pénzbe kerül.

En ezeken a helyeken is a természet után mennék. Ilyen helyeken a természet a tölgyeken kívül bokrokat, sajmeget, somot, galagonyát, fetekegyűrűst stb. nevel. Első generációnak én is ezeket ültetném a kopárokra. Ezeknek a megtelepítése kevesebb költséggel és munkával járna s a célt épűgy szolgálják, mint az elcsenevesedett fenyők és odakényszerített egyéb fajok, gyökerük fogja a talajt, árnyékot adnak, úgyhogy ezeket védelme alatt a következő generációk már egyből is megfésírelhetnék az erdősítést.

Az utolsó években sok szó esett a szakirodalomban a visszamaradt elterelhetőket fáról, a bőhőncokról. Kelekezéseket ismerjük valamennyien, itt vannak fiatalosainkban bajnak, bosszuságnak.

Ha visszahagyjuk, nem jó, mert elcsújtják az erdőt, elveszik egy igen nagy hányadát a termő területnek, anélkül, hogy hasznót hoznának.

Ha kivesszük őket az erdőből, az se jó, mert ha ledől, össze-vissza zúg egy nagy területen mindent, amikor az anyagát kihordjuk a sűrűrűs erdőből, valóságos utcákat kell kivágnunk. De még ezenfelül nemcsak az az udvar marad után, amelynek a határát a bőhőnc koronája határolja, hanem még egy jó nagy kőr sudaralós székelykőst is eddig a jó öregnek támaszkodott fiatal egyed hajtja le szomorúan koronáját az öregnek rendezes ott visszamaradt, fel nem hasítható, tehát teljesen használhatatlan tetemére s hűséggel követik néhány éven belül az öreg a halálba. Lehajtott fa többé fel nem emelkedik!

Többet ártok, mint használtam. Ha a fiatalos még nem magas, akkor kell a bőhőncöket és bőhőncjelötteket kivágni (1–1¹/₂ méteres fiatalosból). Ha elkéstünk, én inkább körülgyűrűzöm, mintsem levágom. A körülgyűrűzött fa lassan hal el, száraz ágai még évekig fennmaradnak, támasztékul a törött fiataloságnak. Mire végleg elhal, a fiatal egyedek hozzázoknak a lokozatosan kapott önállóságához nem lesz baj.

Nem ideális megoldás, mert a körülgyűrűzött bőhőncök nem nyújtanak épületes látványt az erdőben, de jobb mint a ledöntés, mert abból sincs haszon, viszont a kár sokkal nagyobb.

Lippóczy Béla évek óta robbantja a koronákat. Jobbnak kell lennie mint a döntésnek, de a hirtelen eltávolítás és lehullás veszélye és az anyag eltávolításával okozott károk ott is fennállanak. Erről fog tudni bővebb felvilágosítást adni.

Még alig 20–25 éve annak, hogy a bükköt az akkori egyetlen műszaki feldolgozásra, a hajlított butorgyártáson kívül, kizárólag tűzfaként lehetett értékesíteni.

Az utóbbi, főképp a háború utáni években a nehéz gazdasági viszonyok szűlle le szegényedés az igényeket leszállította s ma a bükk mind nagyobb és nagyobb teret hódít a butoriparban, mert olcsósága a tömegbutorgyártásban az összes többi fajoknak rovására előtérbe hozta. Emellett a telítési eljárások fejlődése következtében a bükk talaja a tölgy talpának erős vetélytársává lett.

Műszaki feldolgozásának a legnagyobb akadálya az, hogy bükköseinél legnagyobb része erősen álgesztes anyagot ad, amely még ma is legnagyobb részt csak mint tűzifa értékesíthető. Véleményem szerint igen fontos volna az álgesztesedés folyamatainak és azon okoknak a helyes megfigyelések alapján leendő megállapítása, amely az álgesztesedést okozza.

Fekete-Mágóczy szerint az álgesztesedés a korhadás első stádiuma.

Eléinte azt hittem, hogy az álgesztesedés a fiatal korban elszennvedett sérülések folyamánya, azaz sérülések keletkezhetnek a legelertes, vadragás, anyagkiszállítás vagy más erőszakos külső befolyások következtében. Később azonban megállapítottam azt, hogy azokban az erdőrészekben, amelyekben elő idők óta intenzív legeltetés folyt, nincs a fának álgesztesje, viszont messze lévő erdőrészekben, ahova a legelőjárás soha el nem jutott, minden fa álgesztes.

Több éven át folytatott megfigyeléseim eredményeként az a véleményem, hogy az álgesztesedés elsősorban a termőtalaj kémiai és fizikai összetételével áll ok és okozati összefüggésben.

Azokban az erdőrészekben, amelyeknek általában homokkó vagy alul kvarc bőven fordul elő, alig van álgeszt, míg a pala és mészkő altagú erdőrészekben igen gyakori. Egy és ugyanazon hegyoldalon pala felett a mély talajú völgyfenekeken minden egyed álgesztes volt, a gerinc körüli kvarcos, sekély talajú termőhelyen álgeszt egyáltalában nem volt.

Sajnos, nem volt módomban idegen, főképp vulkanikus kőzetekből álló hegyek bükköseit megfigyelnem, így fenti megfigyeléseim, lehetőségek, csak a bükkhegy-ségi viszonylatban általánosan helytállóak. Willkomm szerint létének előfeltétele az alkáliában bővelkedő talaj. Vajjon nem a savanyu talajok okozói-e az álgesztesedésnek?

Igen érdemesnek vélem az ezzel a kérdéssel való foglalkozást, talán ez a rövid írásom alkalmat fog adni sok értekes e tárgy, de még eddig nem közölt megfigyelések közlésére s előbbre tudjuk vinni ezt a nem éppen közömbös ügyet.

Ha az erdészeti kísérleti állomás bekapcsolódnék ezen kérdés okainak kutatásába s a gyakorlati megfigyelések helyén a talajt fizikai és kémiai vizsgálat alá vetné, az hiszem együttesen hamarosan rendszerbe lehetne foglalni a termőhelyeknek az álgesztesedésre való befolyását.

Még egy hiányosságra szeretnék rámutatni. Erdünk talaján fölséges flóra virul. Kétségtelen, hogy ez a flóra szoros összefüggésben van az erdő talajával, az állományok állapotalával s így igen értekes szolgálatot tehetnének a mind tökéletesebbé fejlődő erdőgazdaságnak, ha ezeknek a

talajt és állományállapotokat jellegző növényeknek a szavat megértének, azoknak a talaj és az állományviszonyokkal való összefüggését megismernék. E tekintetben a gyermekkor éljük. Van egy pár növényünk, amelynek illyenm összefüggései általánosan ismertek, de a legtöbb mellett megülmünk, nem értjük a szavat, ha csodáljuk is a szépségét.

Ez a kérdés is — véleményem szerint — a kísérleti állomás és a gyakorlat közös munkájával volna megoldható. Az erdészeti kísérleti állomással ezzel külön egyént kellene megbízni, aki az egész országot bejárja, egyes körzetekben kijelölne bizonyos virágféléseket, amelyek ott figyelni kellene, hol, mikor jelenik meg, mily körülmények között stb.

Több év gyűjtés eredményét azután közre kellene adnia, hogy használhassa mindenki, aki helyesen és okosri előrelátással akar gazdálkodni.

Végtelenül örülnék, ha az itt tárgyalt dolgokhoz mások is hozzázoknának, mert éppen szomorú megcsönkítátsunk és az azt követő nehéz gazdasági viszonyaink következtében csak igen kevesen vannak közülünk abban a szerencsés helyzetben, hogy idegen viszonyokat tanulmányozhassanak s ne essenek az egyoldalú véleményalkotás hibájába. Ha közvetlen megfigyelés után nincs már módunkban ismereteket gyűjtenünk, közüljük tapasztalatainkat a nyilvánosság után egymással.

Ha vannak megállapításaimban hibák és tévedések, elnézést kérek, ember vagyok; ha előbbre léptem szakum után egy lépéssel, örülni fogok.

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezése s a lapba szánt közlemények *L. Wittenberger Ózsa erdőmérnök, egyesületi titkár Bükkszercs, u. p. Bogács* címre küldendők.

Nyugtadjuk az alábbi tag- és lapdíj befizetéseket:

1929. évre:	
Dr. Székely Péter, Tiszaigör 8 P.
Vlaszaty Ódon, Bogács 8 ..
Szy Dénes, Saujhely 8 ..
Urbansek Ignác, Gyöngyösölom	8 ..
Nádaskay Richard, Miskolc 8 ..
Török Miklós, Mátrafüred 2 ..

1930. évre:	
Ferency Ferenc, Füzesabony 8 P.
Dr. Székely Péter, Tiszaigör 8 ..
Vlaszaty Ódon, Bogács 8 ..
Széll József, Saujhely 8 ..
Szigethy Béla, Paráds 8 ..
Magy. Erdőbirt. Faért. rt. Nagykanizsa	10 ..
vitész Ujváry Géza, Dusnok 8 ..
Kalocsai főkapitány, Dusnok 8 ..
Gr. Zichy B. urad., Gyöngyösöny	10 ..
Urbansek Ignác, Gyöngyösölom	8 ..
Nádaskay Richard, Miskolc 8 ..
Török Miklós, Mátrafüred 2 ..

Okli. Erdőmérnök

ti évi, nagyrészt vezetőállásban szerzett gyakorlati, aly az erdészeti és vadászati írem minden ágában teljes jártassággal bír és kiváló referenciái rendelkezik, állását változtatni óhajtja. Címe a kiadóhivatalban rendelkezésre áll.

Irodalmi Szemle.

Térképezési Közlöny.

A M. kir. Állami Térképezési Intézet új folyóiratot indított meg „Térképezési Közlöny” címmel, melynek első, kettős füzeté már meg is jelent. Jöleső érzéssel és némi hazafői büszkeséggel lapoztuk át ezt a gyönyörű kiállítású, értékes tartalmú kis kötetet, mert a jó békeidőkre emlékeztetett s arra mutatott rá, hogy megcsönkített hazánk semmiben sem marad hátra a győztes nagyhatalmak mögött, ellenkezőleg, szerény eszközei s anyagi viszonyait tekintve hatalmas építő munkát fejt ki azoknál. Egy magas színvonalon álló, nagyfontosságú intézet működését és elért eredményeit ismerteti meg velünk ez a füzet, mely a mérnököknek elejétől végéig érdekes, tanulságos olvasmányul szolgál. Feltűnően szép fotográfiák és egyéb műmellékletek, érdekes táblázatok illusztrálják az új folyóiratot, mely hivatalos részében a M. Kir. Állami Térképezési Intézet megalakulását s az 1919–1929. évtized alatti működését s fejlődését ismerteti, külön kiterjedkezően az egyes osztályok és csoportok tevékenységére. Ezenkívül több szép tanulmányt közöl a kiadvány, melyek közül kiemeljük dr. Fasching Antaltét „A geodézia fejlődéséről, Lendvai Károly: A 75.000-es térkép helyszíni helyesbítése című munkáját, Hanó Géza: A transformált fotótérkép megbízhatósága és dr. Irmédi Molnár László: Mikoviny Sámuel térkép-felvételi módszere című tanulmányait.

Az erdőrendezősegeknek, mérnöki irodáknak nagyon ajánlható, de minden mérnökembert érdeklő folyóirat előfizetési díja 8 pengő, melynek ellenében az intézet egy 4 füzetből álló kötetet küld a megjelenés sorrendjében. Előfizethető a M. Kir. Állami Térképezési-nél Budapest 114. II. Retek-utca 43. Postatakarékpénztári csekk számla: 64.819.

Az Erdészeti Kísérletek

legutóbbi száma (XXXII. évi. 1. szám) felütően gazdag tartalommal jelent meg. Valóságos tankönyv ez a folyóirat, mely magas színvonalú tudományos munkálkodások tapasztalatainak leírásával, értékes táblázatokkal és grafikonokkal alátámasztott tudományos eredményekkel.

Az Erdészeti Kísérleteknek ez a száma is tanuskodik róla, hogy a magyar erdészeti kísérletügy mennyire előjárt s a kísérleti állomás mily nagy, értékes munkát végez, annak dacára, hogy oly mostohán van dotója. Az elért szép eredményeket megköszorozhatná, ha vezetőiségének a szükséges pénzbeli segítséget a kormány végre rendelkezésére bocsátaná. A folyóirat tartalma a következő:

Vendi Miklós dr.: Sopron környékének geológiája.

Magyar Pál: Növényökológiai vizsgálatok szikes talajon.

Roth Gyula: Az erdészeti kísérleti állomások nemzetközi szövetségének 1929. évi VII. naggyűlése.

Dr. Fehér Dániel: Mikrobiológiai vizsgálatok az alföldi erdőtalajok N. gazdálkodásáról.

A könyvtelési gépek és szerepük a modern nagyüzemben
cim alatt dr. Schranz András közgazdaságtudományi előadó, egyetemi tanárság

cikket irt az „Adó és könyvtel” most megjelent számában, amelyben ábrakkal illusztrálva vizsgálja az egyes könyvtelési gépek szerkezetét, használati módját, jelentőségét és alkalmazását. Fontosabb cikkek még: dr. Szelenyi Ödöntől, Gyakorlati kérdések a jövedelemadónál; Balogh Károlytól, A racionalizálás fogalma, története és köre; dr. Baross Józseftől, Gyakorlati megvilágítás az adó-advései szerződésekre illetékeze köréből; Szász Antaltól, A magyar auditorikérek jelentősége. A folyóirat közli még a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elvi jelentőségű állásfoglalását a tisztességtelen verseny kérdésében, valamint a megjelent rendeleteket és adónaptárt. — A lap kiadóhivatala (Budapest, VIII. József krt. 86.) szívesen küldi mutatványszámot és adó és könyvtelési ügyekben díjmentesen ad felvilágosítást.

VADÁSZTAT.

Rovatvezető: Thiringer János okl. erdőmérnök.

Fogolyállományunk krízise.

Irtá: Thiringer János okl. erdőmérnök.

III.

A ragadozók pusztítása oly elengedhetetlen fölletel, amely nélkül természetesen semmiféle vadat, így a foglyot sem lehet sem természetes, sem mesterséges módon tenyészíteni. Erre fölölésnek tartom bővebben kiérni, a pusztítás különböző módjai annyira ismertek, hogy a legelemből képzettségű vadőr is ért hozzá. Talán csak azt kell megemlítenem, amit nem minden vadászársam tud, hogy a fogolyinak a szárnyas ragadozók között a varjú és szarkán kívül a töviszűrő gébics (Lamius excubitor), az emlősök között pedig a sün is ellensége. Sajnos, mindkettőt egyuttal más tekintetben hasznos is, így némi kollízióba kerülünk még önmagunkkal is, amikor ítéletet mondunk fölöttük. Válasszuk a középutat: de a tenyészterület (esetleg a volier) környékén meg ne tőrjünk egyiket se.

A fogly és általában a vad tenyészésénél én természetes és mesterséges tenyészítés különböztetek meg. A „tenyészés” kifejezésről bizonyos oldalról megállapították, hogy „istállószagu”. Aki jobbat tud, ajánlja. En úgy érzem, hogy a propagált „óvás” kifejezés, amely a német „Hege” szónak lenne a magyar jelentése, a Hege intenzív fogalmára már kevés. Nem az én hibám, hogy a magyar nyelvben az óvás és tenyészítés között középfogalmat kifejező szó nem található.

A természetes és a mesterséges tenyészítés közötti határvonalat sem lehet mereven megvonni. Tiszta természetes tenyészítés az, amely csak létfeltételeit teremti meg a vadnak, óvja és véd, a mesterséges viszont ott kezdődik, ahol a vad szaporodására a tenyészítő már közvetlen befolyást gyakorol, azt szinte irányítja. A kettő egymást szinte kiegészíti, véleményem szerint a természetes tenyészítés a mesterségesnek alapfeltétele.

A természetes tenyészésről a fentebb előadottak után alig kell szólnom. A terület berendezésével, a ragadozó irtásával a megteremtésével, a ragadozó irtásával és a lelővés ésszerű gyakorlásával jórészt ki-

* A Vadászati rovathoz szánt költemények s a rovattal kapcsolatos levelezések Thiringer János okl. erdőmérnök címére Körömend, Vas m. küldendők.

merítettük a természetes tenyészítés ismérveit. A lelővés gyakorlására később fogok kiérni.

A mesterséges tenyészítés elemi foka a kikaszált, vagy egyébként gyűjtött tojások keltetése, a fogolycirkék felnevelése és kibocsátása. Erről beszéljünk először.

Rétek, takarmányföldek, sőt a gabona kaszálása alkalmával mindennapi eset, hogy a kaszások fogolyfészkekre bukhatnak. Ha a kolló sértetlenül menekül is, ami meg-ezik, a fészek mégis 90%-ban pusztulóra van ítélve. Egyedül mentés a tojások haladéktalan mesterséges keltetése. Kitűzött jutalom a bérelt területen, szigorú rendet a saját birtokon, mindkét esetben aber felügyelet azt fogja eredményezni, hogy a kikaszált fészek tojásai hamarosan a vadászgázda elé kerülnek. Természetesen ilyenkor már késő kollórol gondoskodni, tehát a kaszálási, aratási időnyre elő kell készülnünk, evidenciában tartva a faluban vagy majorban, esetleg magunknál is található lehetőleg hűtestű koltyukokat. Még a legelőhaladottabb stádiumban levő tojások is kibírnak egy-két órai megzaskálást a koltésben, mégse hagyjuk lehetőleg teljesen kiülni őket. Ha a kaszák vagy megbizottunk azonnal utba nem indulhatna velük a mesterséges keltetés helyére, akkor tegye őket a napra, bármiféle vékonyabb, könnyebb holmival betakarva, amint pedig jöhet, hozza őket a tetőn az inge alatt óvatosan be. A kolló tegyük rá, ha van együtt annyi, 30–40 tojásra és egyébként a baromfi tenyészítés idegővő rendelkezéseit tartssuk szem előtt. Fészekanyagának nem szalmát, hanem puha szénát használjunk fel. Ha a mennyiség megengedi, koltéteget is használhatunk.

A kollós, ahogy a kis fogolycirkék kikeltek, nagyjából el is végezte költésességét. Rendszerint tulzott jóakarattal csak ártalmára van szegény apróságoknak, türehtelen kotrával egy csoport elpusztít belőlük. Ha ismerünk a területen a kikelt, vagy néhány napos csibékké gyakoru fészekal, akkor megpróbálkozhatunk az adopciónál. A csirkéket kosárban kivisszük az ismert fészekjárt tartozkodási helyére és ott egyszerűen szabadon engedjük. A kocakázat azonban oly nagy, hogy én ezt a módszert nem merem ajánlani. Nem vagyok benne feltétlen biztos, hogy a fogolyamában pont akkor lesz arra hajlandóság, hogy a kis ársvakat magához fogadja. Nem próbáltam és nem is láthatom meg ezt a módszert alkalmazásban. Hegedőri, az ismert osztráknémét szakiró, aki körülömben magyar ember, Mérey Lajos a neve, ajánlja és kezeseedik érte.

Ha a kollósügy alkalmazásánál elkerülhetetlen pusztulást el akarjuk kerülni, úgy a legjobb módszernek vagy az anya teljes mellözését tartom, mert tapasztalat szerint nincs rá feltétlen szükség, vagy élve befogott foglyok alkalmazását. Ez utóbbiak, különösen azok, amelyek a volierében már eltojtak, nagyszerűen beválnak, mint vezetők anyák. De ha más nincs, a kakas is feltétlen megfelel. A legprimitívebb módja a befogásnak a szárnyazott foglyok kigyógyítása és tartása, amit Felix Endre vadász-mester ajánl (Nimród-Vadászújság, 1930. 20. szám.)

A fogolycirkék nevelésénél három fontos kellék játszik szerepet: száraz, füves

hely, napfény és egészséges élelem. Süri drótnálant vagy deszkával kerített helyen, ahol fűnővés mellett homok is van, ritka lucernás vagy lőberész szelén tartusk a kis társaságot, természetesen úgyelve arra, hogy szarka, téma, ölyv, sólyom vagy gébics bennük kárt ne tehessen. Nagyon jó riasztóser ellenük a hosszú pálcára tett lőtő ragadozómadár és az ugyancsak így elhelyezett apró orvosságos üveg, amely csillagásával távolról a vadászfegyver csővének csillagására emlékezteti a levegő kalzáit. De emellett állandóan tartusk szemmel a fogoly-udvart és a puska mindig kéznél legyen. A macska, menyét, sün, sőt a patkány is veszedelmes látogatói lehetnek tenyészteinknek.

Élelem gyantán semmiféle szemes terményi, még kölest vagy a kereskedelemben madárélelég címen kapható apró magvakat se használunk. A csirkék hozzá sem szagolnak. Legjobb a hangyafőjás, mégpedig az apró mezei hangyák, amelyek a réteken apró folyokban, régi vakondutásokban mindenütt találhatók. Az egész bolyt mindenesül kapával felszedjük és megfelelő szitán átszitáljuk, nehogy a hangyák is a tojások közé kerüljenek, ami időközben nem épen végeztes hiba. Száraz turo, közéje aprított salátával, főtt tojás vagdaleka, legyek, szöcskék képezik a fogolycsirkék eledelét. Négy-hatetes korukban nyugodtan sorsukra bízhatjuk őket, már feltétlen megelnek. Egészséges ivóvizről állandóan gondoskodunk és a hely, ahol őket tartjuk, inkább egytás magok, mint szék, különösen, ha kotlóval együtt tartjuk őket. A kotlót eleinte ne engedjük közéjük, hanem külön rácsos ládában vagy fonnott borítóban tartusk, hogy csak akkor érintkezessék velük, ha szárnyai alá menekülnek.

(Folytatjuk.)

Innen-onnan.

— Kiténtések az erdészeti szolgálat köréből. Szószertint közülük a következők lét legelsőbb kézirata:

„A magyar királyi földmívelésügyi miniszter előterjesztésére *Rimler Pál* kapuvári lakosnak, a herceg Esterházy-féle hibizomony vezető erdőtanácsosának, a hazai erdőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozom.

Kelt Gödöllőn, 1930. évi augusztus hó 14. napján. *Horthy s. k., Mayer s. k.*”

„A magyar királyi földmívelésügyi miniszter előterjesztésére *Beyer Jenő* miniszteri tanácsosnak, a községlátat terén szerzett érdemei elismeréséül, a miniszteri főtanácsosi címet adományozom.

Kelt Gödöllőn, 1930. évi augusztus hó 21. napján. *Horthy s. k., Mayer s. k.*”

A legelsőbb helyről jött, méltán megérdemelt, szép kiténtéshez, mely egész szakunknak diszere s büszkeségére válik, özinte örömmel gratulálunk.

— A tanterv kezdete a fősékolán. A fősékolai rektor hivatala ez uton is ügyelméleti az érdekeltek, hogy a *soproni M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Fősékolán* a tanév oktéro elején kezdődik s július végéig tart. Ennek megfelelően oktéro 8-án és 9-én lesznek a beiratások, azonban azoknak, akik a fősékolai első évfolyamára óhajtanak beiratkozni, felvételeket már legkésőbb szeptember 15-éig kellett írásban a fősékolai tanácsánál kérelmezniük.

Megjegyzendő, hogy a törvényes rendelkezések szerint a fősékolai mérnöki oklevelei nemcsak a szükébb értelemben vett

bányászati, kohászati és erdészeti szakokra, hanem általános műszaki képeztésre adó erejükkel fogva más rekon mérnöki pályára is jogosítanak. Így különösen a vaskohómérnöki oklevél a tüzeléstechnikai, gázgáryi, az erdőmérnöki és bányamérnöki oklevél megfelelő gyakorlati működés esetén a városi mérnöki, az állami földmérési és térképszolgálatra, továbbá a földmérői jogositvány megszerzésére, valamint az állami távradai szolgálatra, stb. képeit.

A fizetőds díjakra, ösztöndíjakra és egyéb tudnivalókra bővebb felvilágosítás a fősékolai rektor hivatalánál akár szóval, akár írásban kérhető. Az előadások és gyakorlatok látogatása szigorúan kötelező, s így a tanfolyamokat magánuton végezni nem lehet.

— A kartellörvénytervezet az O. Erdészeti Egyesületben. Mint ismeretes, az igazságügyminiszter az általa kidolgozott kartellörvény tervezetet az érdekelteknek véleményezés végett kiadta. Az erdőgazdasági szak részéről az Országos Erdészeti Egyesület is állást kíván foglalni ezen nagyfontosságú kérdésben s hogy lehetetlenség az egész ország erdőgazdaságának kívánalmait jassanak hozzájárulásnak kifejezésre, átiratban fordult a többi hazai erdészeti egyesületekhez, melyeket észrevételeik, indítványaik közlésére hívott fel. A Tiszajobbpart Vármegei Erdészeti Egyesülete saját álláspontját az igazgatóválasztmány útján jelenti be az O. E. E. elnökségének, mely az egész erdőgazdasági egység állásfoglalása leszögezését legközelebbi választmányi gyűlésének napirendjére tüzte ki. Ezen állásfoglalás mibenléti és részleteit annakidején ismertetni fogjuk.

ÜZLETI HIREK.

A kereslet minímális; az üzleti forgalom nagyon megcsappant. Készíftető vevők igen ritkák s a minőség tekintetében igen válogatóskák; a kitélezés pedig igen nagy rizikóval jár. Az árak kemény fűrészbáron, fagyártmányokban, tűzfűtésben ezek ez utóbbinak sem kielegítő a forgalma.

1. Tázfya ab feladó állomás:

Belföldi hasáb	220—230 P.
„ vegyes	200—210 P.
„ dorong	180—185 P.
„ hánatfű	230—240 P.
Romániai hasáb	225—235 P.
Szlovenszkói száraz hasáb ab határ	1200—1650 K.
Jugoszláviai hasáb ab határ	260—265 P.

2. Faszén ab feladó állomás:

Belföldi hasáb	650—720 P.
Romániai íla	600—650 P.
Romániai ab határ állomás	700—750 P.
Szlovák	3400—4200 K.

3. Múfa budapesti paritásban:

Tölgy gömbölyű íla m ² -je vékonyabb	30—36 P.
Tölgy gömbölyű íla m ² -je 35 cm. nél feljebb	45—50 P.
Tölgy founirónk m ² -je	80—170 P.
Bükk gömbölyű 30 cm-től feljebb	30—35 P.
Kóris	40—48 P.
Juhar	45—50 P.
Éger	25 cm. 30—35 P.
Ogyertyán	28—30 P.
Akác	30—32 P.
Nyár (gyula-gyártásra)	23—25 P.
„ fűrészbáron	30—35 P.

4. Fűrészbáron budapesti paritásban:

Íla tölgy fűrészbáron	150—170 P.
Íla	120—140 P.
Párisi	230—240 P.
Hosszrízre	220—230 P.
Rövidrízre	160—190 P.
Tölgy boules	140—190 P.
Quartier árt	170—200 P.
Bükk gözölt, szélezetlen	80—100 P.
„ szélezett	90—110 P.
Bükk gözöltlen, szélezetlen	70—90 P.
„ hosszíre	100—110 P.
„ rövidríre (széles)	80—90 P.
„ (keskeny)	70—75 P.
Fény asztalosúru széles m ² -e	125—130 P.
„ keskeny m ² -e	115—120 P.
Építványgy széles m ² -e	95—100 P.
„ keskeny	82—88 P.
Léc, záríték	86—90 P.

5. Bogndrfa ab feladó állomás:

Kóris 15—25 cm. 10,000 kg.	360—440 P.
Szil 12—25	300—360 P.
Akác 12—25	370—420 P.

6. Fagyártmányok ab feladó állomás:

Tölgy bányafa m ² -je 13—20 cm., 2,0 m. hossz	25—26 P.
Tölgy bányafa m ² -je 13—20 cm., 2,0 m.-en felül	28—30 P.
Tölgy telephoszon m ² -e	35—38 P.
Donga, gépez telephoszon	350—360 P.
Kerétkap, bükk 22—24 h. 2,5—3 ¹ / ₂ v. drb.-ja	0,26 P.
Kálló drb.-ja	0,13 P.
Kisvasutú talpa 1,1 m. h. drb.-ja	0,58—0,60 P.
Kerétkap, bükk 22—24 h. 2,5—3 ¹ / ₂ v. drb.-ja	0,68—0,72 P.
„ 1,3	0,84—0,90 P.
„ 1,3 (profilrozott)	1,00—1,10 P.
2,0 m. h. közpönsz talpatalpa drb.-ja	7,90 P.
2,4	7,70 P.
2,4	6,50 P.
2,2	3,90 P.
2,6	5,60 P.
2,5	5,40 P.
2,4	5,00 P.
2,2	3,50 P.
Máv-szabványú tölgvyáltotalpa m ² -e	125—130 P.
Nyírtudó drb.-ja 4 m. h. felső átmérőben 8—10 cm.	110—130 P.
Tölgy szőlőgárbó drb.-ja 1,8—2,0 m. h.	1,02—0,14 P.

7. Építési anyag, ab raktár:

Tégla nagymértéű darabja	0,07 P.
„ kismértéű	0,05 P.
„ nagymértéű mészhomok	0,05 P.
„ kismértéű	0,04 P.
Portland cement q-ja	5,90—6,30 P.
Mész q-ja	3,60—3,80 P.

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala felett határozna, mielőtt könyvelőjének a mérleg elkészítésére utasítást adna, forduljon bizalommal

VARGHA LÁSZLÓ

hites könyvszakértőhöz, az

Adó és Könyvvitel

szerkesztőjéhez

Budapest, VIII. József körút 86. szám

Telefon: József 32—60.

tanácsért adózás és könyvelés szempontjából. — Könyvvizsgálatoknál az

Ellenőrző Könyvszakértő

az Ön érdekeit védi. Vállal: könyvelés-kezelteket, revíziókat, rendbehozatalokat, örökösödési, társasági és peres elszámolásokat, havi és óráknyvelést, adóügyek ellenőrzését.

Lapunk előfizetőinek 25%/-os kedvezmény lett biztosítva.

ERDEI FENYŐMAGOT,

fekete fenyőmagot, lucfenyő, vörösfenyő, jegenyefenyő magot és mindenféle tűlevelű és lombfagyaték előcsírított magaskörnyezet, akácmag, juharmagvak, bükkmag, tölgymagok stb. stb. valamint erdészeti csemetékét, gyümölcsmagokat és azok vadoncait garantált megbízható legjobb minőségben ajánli és rendeléseket kér

KÖZGEGI FENYŐMAGPERGETŐ ÉS FAISKOLA Kőszeg.

Az egri érsekség csemetekertjeiből

több ezer darab

ősi vagy tavaszi ültetésre alkalmas 1—3 éves luc, szitka és feketeenyő csemete

kerül eladás alá. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt az érsekség erdőfelügyelősége.

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBPPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkszécs, u. p. Bogács, Borsod vm. Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóvállalat könnyvnyomdája Sátoralajuhely, Vörösmarty-utca 1. szám.	Szerkesztő: L. Wittenberger Géza.	Tagoknak Nem tagoknak	Évi előfizetési díjak: 2 pengő. 10 pengő.
---	---	--------------------------	---

Sikerek.

Erdőgazdasági és lakereskedelmi körökben országserzte nagy feltűnést keltett a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek a tűzifa vasuti fuvardíjainak rendezése tárgyában kiadott 28.886/1930. VIII. számú rendelete, melyet a hazai erdőgazdasági érdekeltségek évtizedes küzdelmének teljes sikeréért könyvelhetünk el.

Lapunknak más helyén részletesen közlőik a hivatkozott rendeletet s foglalkozunk azokkal az örvéndetes kedvezményekkel, melyeket az a belföldi termelés javára biztosít, itt csupán az új kormányrendelet érdemi részét kívánjuk röviden méltatni.

Visszatérve a veszített háború utáni évekre, felsorakoznak eléink a belföldi termelőknél azok a nehézségek és kétségbeesett erőfeszítései, melyeket tűzifa termelvényeik értékesítésénél a külföldi származású fával szemben kifejtettek. Az utódállamok nagy készleteinek piacunkra való beáramlása a MÁV, és egyéb vasut és hajótársaságok visszaszárításpolitikájára folytán a hazai termelés legcsekélyebb védelme nélkül, sőt egyenesen annak hátrányára szabadon folytatható. Az az egyenlőség, mely a külföldi származású tűzifa előnyére oly hosszú időn át fennállott, egyrészt a hazai termelési készletek értékesítésére volt nyomozó, sőt sok esetben katasztrofális hatással, másrészt külkereskedelmi mérlegünket rongtotta le megdöbbentő mértékben.

Minden erdőgazdasággal vagy fakereskedelemmel foglalkozó előtt ismeretesek azok a fonákágok, melyek az érthetetlen módon oly sokáig fenntartott tarifa-egyenlőségekből előállottak. Hogy egyebet ne említsünk, az aprított tűzifa fuvardíjainak aránytalanul magas volta a vidéki fatermelőkre részére lehetetlenné tette ily fának a nagyobb fogyasztó központokba való szállítását s míg egyrészt a nagyvárosok gőzfűrészei és faaprítói külföldről hozottak és felvittak tűzfájukkal a detail-fakereskedelem egyeduralmat teremtettek, addig a fatermelői raktáiraiban nagy tömegek halmozódtak fel, melyeket kénytelenek voltak sokszor ráfizetéssel továbbadni, vagy ott romlot-

tak és értéktelenedtek el a rakodókon, magukkal rántva nem egy jobbra hivatott vállalkozást a pusztulásba. Ilyen és hasonló visszások teremtették meg fakereskedelmünkben azt az állandóan bizalmatlan, labilis helyzetet, mely azt éveken át jellemezte s melyből kiemelkedni mindnyájunk vágya és célja volt.

Örömmel üdvözöljük az új kormányrendeletet, mely végett vett az igazságtalan egyenlőségnek s a magyar tűzifát oly hathatósan védelmébe vette. Őszinte hálával és elismeréssel adózunk elsősorban a m. kir. kereskedelemügyi Miniszter úr Öngyerméltóságának, ki felismerve a magyar termelőik súlyos helyzetét, annak ezen fontos létkérdését oly megfelelően megoldotta. De hála és elismerés illeti rajta kívül az Országos Erdészeti Egyesületet, főként annak illusztrus elnökét *Hadik János grótot*, fáradságtalanul tevékeny ügyvezetőjét *Biró Zoltánt* és mindazokat az egyesületet s azok vezető férfait, kik a tűzifa tarifarendezésének ügyében oly nagy kitartással munkálkodván, az ügyet sikerre vitték.

Nem akarjuk feltételezni, hogy akadjanak lelkiismeretlen emberek, kik az új kormányintézkedés folytán pillanatnyilag előállott üzleti bizonytalanságot saját lukratív előnyük mellett a kiskereskedelmi árnak felhajtására akarnak felhasználni. Ez visszaélés volna a magyar termelőnek a kormány részéről előlegezett bizalommal s szegvén hozna a belföldi fakereskedelmre. Bizunk benne, hogy a tisztas magyar fakereskedelem szolidáris marad a termeléssel és egyik sem téveszt el a majd zemei elől a tarifamérséklésnek azt a magasabbrendű célját, mely a magyar tűzifa védelmének, fogyasztásának emelésén keresztül a külkereskedelmi mérleg javulásában jut majd kifejezésre.

A magyar fát nem drágítani kell, hanem olcsóbbá tenni, hogy megismerteressük és megszerteressük a közönséggel. Ha a külföldi bükkszabványhoz szokott fogyasztóknál még nagyobb minőségű fát vásárol, méltányos, hogy olcsóbban jusson hozzá. Nagyon helyes és nemzetgazdasági szempontból nagyjelentőségű törekvés, hogy a magyar termelésű tűzifának némesak a

prima, de a II. és III. osztályait s a sok helyen feltorlódtól régi, csökkenőbb értékű készleteit is piacra vigyük és felhasználjuk, de ha a fogyasztó közönségtől megkívánjuk, hogy redukálja igényeit, magunknak is meg kell elégednünk csekélyebb haszonnal. A tűzifa tarifamérséklésére kiadott új rendelet egyedül ily módon válthatik majd valóban általánosan nemzeti érdekeink, nagy magyar céljaink előmozdítóivá.

Lapunk t. olvasói előtt ismeretes az a hosszú küzdelem, mely az idők változása folytán a magánerdőbirtokosokra olyannyira terhéssé, szinte ominózássá vált 3296/1918. sz. M. E. rendelet végrehajtási utasításának módosítása érdekében megindult és lefolyt. E mozgalomnak legtevékenyebb intézője *Hadik János gróf*, minden tekintélyét és befolyását latba vetve, odáig vitte az ügyet, hogy a sérelmeket belátva a földművelésügyi kormány a változott viszonyokkal időszertülné vált rendelkezéseket megváltoztatta.

A M. Kir. Földművelésügyi Miniszter ezévi 56.376/I. számú rendeletével — melyet lapunk más helyén egészében közlünk — a sokat ostorozott régi intézkedést módosította, a fennállott sérelmeket jórészt megszüntette és a magánerdőbirtokosoknak erdek használatára s termelvényeik értékesítésére jóval kedvezőbb lehetőségeket biztosított.

E sikerért *Hadik János grófnak* kívül *Mayer János* földművelésügyi miniszter úr Öngyerméltóságát illeti elsősorban köszönet és elismerés, ki az erdészeti főosztály vezetőjének: *Pleitler Gyula* miniszteri főtanácsosnak megértő belátása és előterjesztése kapcsán rendeletével a fennállott anomáliákon segített és e téren addig is, míg új erdőtörvényünk véglegesen meg nem oldja a problémákat — rendet teremtett.

L. W. G.

Okl. Erdőmérnök

Évi, nagyrészt vezényeltásban szerzett gyakorlati, aki az erdészeti és vadászati ügyben minden ágában teljes jártassággal bír és világi referenciaként rendelkezik állását változtatni óhajtja. Címe a kiadóhivatalban rendelkezésre áll.

Jegyzetek a nagyvilágból.

Irtá: Dr. Fazekas Ferenc.

Bevezetésül egy-két esetvonás a mai magyar erdőgazdaság portréjához.

Valamikor, — még csak nem is olyan nagyon régen, a nemzetek között mi magyarok, világvizonylatban is, erdőanyagbirtokok voltunk. Szakszerű és fejlett erdőgazdálkodásunkat a világ minden táján mintaszereink emlegettek. Hatalmas fax-pontszám európai jelentőségű volt.

Trianon óta váltunk csak leszegényedetti, szerény törpe erdőbirtokosokká. Ma már csak erdőigazgatók vagyunk. Sőt, ellenségeink kezére került ösrégi erdeink természetüket változó, fainpartaló országga lettünk. Ezér éves multunk nem engedi, nem engedheti, hogy régi híres erdőgazdaságunk mostani kinos helyzetébe zsugorítva, teljesen apatikusun eljen le egy rákényszerített további jelentéktelen élelet.

A nagy magyar erdőgazdaságunk azonban hellek hatalmas birtokait, nem tudták azonban elvenni tőlük egy majdan visszatérő és a régi nagyságot újra magáévá hozó újá-éledésűl.

Ez a magyar erdőgazdaság addig is, a nagy röncesszanszigi is, felkészültségét, intenzitását még a mai nehez helyzetében is, csak fokozni tudja. Közben, — az adott szűkös helyzetbe való igazodni tudása által, — új életformák és új eredmények után, élni akarását, élni tudását, saját szükségességét, sőt nélkülözhetőségét máris főnyesen bebizonyította.

Megy a magyar erdőgazdaság a maga útján ma is szakadatlanul folyton előre, — s ha egyelőre csak a csonka ország felerdősítésének programját építi ki és váltja valóra, — szemével mégis egyidejűleg és alandóan a jövőbe is tekint és mindenben felkészülten várja a nagy napot, amikor ideiglenesen elvesztett sok-sok nevelte, drága kincsei: a régi magyar erdők ismét haza térnek kipróbált évezredek munkakörébe.

A magyar erdőgazdaság vezérkarának így nem közömbösek azok a történések, azok a fejlődési momentumok, amelyek a világ erdőgazdaságának helyzetképét tükrözik vissza.

A mai erdőgazdaság, amikor törpére lemeretezett erdőállományán is becsületelt oldja meg feladatát, ki nem használhat kapacitásának összes tartalékát csak annál inkább képezi tovább magát a jövő nagy feladatai számára. Ört állva helyén, tanul tovább, fejlődik, nyitott szemekkel figyel, s vállán a keresztel. régi szellemi színvonalát őrzi sőt fejleszti.

A kisbirtokos dacos felkészültsége ez a majd visszatérő nagybirtokos szakszerű ellátásához.

Egy darab szomorú sors a nagy magyar tragédiából.

Ilyennek látom én ma a magyar erdőgazdaság portréját.

A fa felhasználásának egyik igen érdekes, modern problémája a fából készült műselyem.

Természetesen így sok évszázad mult el addig, míg a szakemberek a fa feldolgozásának technikájában idáig jutottak.

Már évszázadok teltek el azóta is, mióta faszektől kezdettek a papirt előállítani.

Állítólag a göbbi sivatagban kiasított ósrégi nyomok igazolják, hogy papir készítésre ezen faszekték már sok-sok idő előtt felhasználhattak.

Azt is tudjuk, hogy tulajdonképpen akkor kezdett a cellulóz mégis jelentős tényezővé válni papir készítés céljaira, amikor a mult század hatvanas éveiben ezen nyersanyagból ki tudták vonni az alkalmaslalt sűrűítő anyagokat. Különösen Ekmann és Mitscherlich kísérletei vitték előbbre ezen kérdést és szolgálataik igen érdekes eredményeket a papir fogyasztás számára.

Innen már csak egy további lépést kellett tenni a fafonál megteremtéséhez. Ilyen egészen egyszerű azonban még sem volt az eredmény elérése.

Gróf Hilaire de Chardonnet eljárása még felette költséges volt és a további cellulóz kísérletezők és kutatók érdeme maradt a gyakorlatiasabb, az olcsóbb kitermelése a fafonálban.

Cross Bevan és Beadle a hősei ezen ipari tényerésnek. Ők hozták ezen problémát egészen közel a megvalósításhoz. Az ő fafonáluk neve már viszcose műselyem. A kereskedelemben jutó műselymeknek 90%-a ezen anyag.

Németországban évente hatalmas mennyiséget, mintegy 6.000.000 köbméter nyersfát használnak fel e célra. Amilyen nagymértékben szorítja kifelé a szén a német háztartásokból évről-évre a tűzfát, olyan mértékben nyer közben a fa ott mégis, újabb és újabb szerepeket más iparágak nyersanyagaként.

Igy közismertek azon óriási famennyiségek, amelyek papírgyártáshoz használtak fel. És most újabbban folytonosan emelkedik azon mennyiség is, amely a műselyem készítéséhez szükséges.

Természetesen a legújabb időkig az említett mindkét célra a fenyeftélek fajt tartottak csak alkalmasnak és valóban csak azokat használták is fel.

Schwabe eberswalderi tanár vizsgálódásai szerint azonban ma már a rövid sejtű bükkia is felhasználható fafonál illetőleg műselyem készítés céljaira. Emellett a

bükkia értékesítésének sokoldalúsága napjainkban még azzal is csak tovább fokozódik, hogy papírgyártásra is alkalmas nyersanyagú tudják a legújabb eljárásokkal felhasználni. Sőt állítólag az értekeltebb bükkifaladékok is megfelelő a cellulóz gyártáshoz.

Hannover-Münden környékén építettek fel az első ilyen gyárat, amelyben különleges eljárással bükkia cellulózát állítanak elő.

Ha még megemlítjük, hogy Németországban máris meglehetősen sikerrel jártak azon kísérletek is, amelyek fából cukrot igyekeznek előállítani állattakarajmózású célokra, a fa felhasználásának újabb kiszélesítéséről szóló ezen híreket mi erdészek csak örömmel regisztrálhatjuk.

Csonka hazánk erdőállományában épen a bükkia elég jelentős szerepet játszik és ha tekintjük ezen fának mai nehez elhelyezhetőségi lehetőségét, gyakorlati kérdésvárnak azon közelebbi egykorlati eredményeket, amelyek ezen fajtának különböző papir-cellulóz és műselyem gyártására történő felhasználhatóságát igazolják.

Tudjuk jól, mennyire gazdaságos és fontos lenne fenyeft cellulóz importunk bármilyen csökkentése ilyen bükkia cellulóz termékek esetleges belföldi előállításá után.

Figyelmes olvasó előtt felette érdekes egybevetések és következtetések vonhatók le az „Annuaire international de statistique agricole” 1927—1929. éven összeállított alanti táblázatos adataiból:

AZ ÁLLAM NEVE	Összterület 1,000 ha.	Erdő		LAKOSOK SZÁMA
		terület 1,000 ha.	%-a az össz- területhez	
Algír	185,089	4,594	2,5	6.064,865
Belgium	3,044	535	17,6	7.932,077
Bulgária	10,015	2,568	24,9	5.596,800
Chile	75,151	4,944	6,6	4.008,478
Dánia	4,293	347	8,1	3.452,000
Ezst	4,522	898	19,9	1.115,094
Finn	34,363	25,263	73,5	3.558,220
Francia	54,405	10,347	19,0	40.960,000
Görög	13,000	840	6,5	6.197,167
India (angol)	268,823	35,219	13,1	246.919,707
" (holland)	13,144	3,008	22,9	7.939,187
" (független)	54,369	7,010	12,9	51.511,688
Japán	38,158	30,262	79,7	60.521,600
Kanada	946,420	250,000	26,4	9.389,300
Lett	6,579	1,780	27,1	1.870,520
Litvánia	5,566	885	15,9	2.229,876
Marokkó	41,500	1,500	3,6	4.229,146
Magyar	9,295	1,091	11,7	8.522,230
Nagybritánia	31,063	1,242	4,0	45.585,514
Németország	46,872	13,108	27,9	63.635,000
Németalföld	3,268	236	7,2	7.626,072
Norvégia	31,008	7,500	24,2	2.798,000
Olasz	31,014	4,969	16,0	40.796,000
Oszták	8,383	3,137	37,4	6.603,588
Polen—Lengyel	37,661	9,062	24,1	30.212,062
Románia	29,489	7,249	24,6	17.459,273
S. H. S.	24,849	7,586	30,5	12.849,000
Svéd	41,058	21,390	52,1	6.087,920
Schweitz	4,129	901	21,8	3.989,000
Spanyol	50,521	5,000	9,9	22.127,693
Cseh—Szlovák	14,036	4,652	33,1	14.438,971
Tunisz	12,500	1,020	8,2	2.159,708
U. S. A.	770,212	187,000	24,2	118.628,000
Szovjet-orosz	3.296,700	923,106	28,0	150.000,000

Az erdőrre vonatkozó ezen igen értékes világstatisztikához itt most csak annyit hozzátelnünk volna, hogy Trianon előtt hazánk összterülete 28.236,680 Ha, erdőterülete 7.398,976 hektár, vagyis erdőterülete az összterületnek 26%-át tette ki, míg a lakosság 21.000,000 volt.

Ezen utóbbi számok, a fenti táblázathoz felvett magyar adatokkal összehasonlítva azokat, a magyar erdőgazdaság trianoni vérvetésességét minden kiserő kommentár nélkül is fájdalmasan világítják meg.

(Folytatjuk.)

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések s a lapba szánt közlemények **L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bükkszerződés, u. p. Bogács** címre küldendők.

A »Vadászatróvba szánt közlemények ezen rovat vezetéke: **Thüringer János ok. erdőmérnök, Körmend, Vas megye** címre küldendők.

Nyugtadjuk az alábbi tag- és lapdíj befizetéseket:

1929. évre:

Urbantest Jenő, Sirok 8 P
Dr. Trauer Ervin, Miskolc 4 P

1930. évre:

Ooczy László, Vilypuszta 8 P
Buchala Jenő, Füzérkőmlös 8 P
Traub Dező, Hárómhuta 8 P
Jurás József, Pálháza 8 P
Bérczy László, Füzér 8 P
Oszvák Mihály, Pálháza 8 P
Gösswein Lajos, Pálháza 8 P
Babos Károly, Abaujszántó 8 P

Tagsági és lapdíjakat, előfizetéseket és mindenféle befizetéseket a **Magyar Általános Hiteleknek Sátorajaujhelyi Fiókintézeténél** vezetett folyószámlánkra kérünk eszközténi. — Postatakarékpénztári csekszámla * 250.

Tagsági díj évente 6 pengő.
„Magyar Erdőgazda” évi előfizetési díja: tagok részére 2 pengő
nem tagok részére 10 „

Adomány a Magyar Erdőgazdának megjelenő cikkeik jutalmazására.

Az **Egri Horád- és Fadrügy r. l.** igazgatósága egyesületünknek a **Magyar Általános Hiteleknek sátorajaujhelyi fiókintézet** vezetett folyószámlájára **100 Pengő** fizetett be s lapunk szerkesztőségéhez intézett levelében közölte velünk, hogy ezen összeget a Magyar Erdőgazda f. évi bármelyik számában megjelent, vagy ezután megjelenő olyan cikkének jutalmazására óhajtanak fordítani, „mely tartalmánál fogva alkalmasnak látszik annak igazolására, hogy oly kisebb terjedelmű erdőségek tulajdonosai, kik termékeik értékesítését csakis nagyobb mérvű beruházások, technikai eszközök létesítésével érthetik el, legjobban a szomszédos erdőtulajdonosokkal összefogva, vagy fatermelő vállalatok útján értékesíthetik eredményesen.”

Midőn a nagylelkű adományért hálás köszönetünket fejezzük ki, felhívjuk t. tagtársainkat, hogy e tárgykörrel foglalkozó cikkeiket szerkesztőségünknek küldjék be.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 28.885—1930/VIII. sz. rendelete a m. kir. államasutak igazgatóságához a tűzifa viteldijak újabb megállapítása tárgyában.

Utalással a tűzifa-fuvardíjaknak a magyar termelés érdekében megfelelően való rendezése tárgyában a vezetésem alatt álló miniszteriumban tartott értekezlet megállapítására, értesítem az Igazgatóságot, miszerint a szóbanlevő javaslatok elhatározásom elé terjesztvén, azokat a magam részéről is elfogadhatónak találtam. Ennek alapján fihatalmazom az Igazgatóságot, hogy a tűzelési célokra rendelt fák közül az áruszállításra F. 2/c. tétel alá tartozó dorogfát, hasafát, husángfát, tuskófát 1.2 m. hosszúságú — kötegel állapotban is — a vasuti árudíjszabás I. rész B. szakasz keretében a 14. díjosztályba sorol-

hassa és az erre vonatkozó intézkedéseket 14 napi rövidített határidővel érvényesítse. Megengedem továbbá, hogy a fentebb megnevezett árukra, amennyiben a m. kir. államasutak vonalán fekvő kintetbe jövő állomásokon kerülnek feladásra, a 15. teheráruszállítáknak 20 (Húsz) %/o-kal mérsékelt teteit, amennyiben pedig a kezelések alatt álló helyiérdekű vasutak kintetbe jövő állomásán kerülnek feladásra, a m. kir. államasutak terhére további fél kezelési díjjal rövidített teteit bocsásna rendelkezésre. A díjmérséklés az Igazgatóság és az érdekeltség által közös egyetértéssel megállapítandó évi legcsekélyebb mennyiség leszállításához kötött visszatérítési kedvezmény alakjában vagy egy évi időtartamra, vagy a jövő év végéig terjedő időtartamra érvényesítendő, mi mellett nem teszek észrevételt az ellen, hogy a kedvezmény az érdekeltségű létesítendő megállapodás szerint rovatolás útján is igénybevehető legyen. A magyar vasuti árudíjszabás I. rész B. szakaszában részes vasutakat egyidejűleg felhívom, hogy vonalaikat illetőleg hasonló kedvezmény engedélyezését tegyék jóindulattal megfontolás tárgyává. Folyamodokat jelen elhatározásomról azzal a felhívással értesítem, hogy a kedvezmény érvényesítése tekintetében szükséges megállapítások végett lépjenek az igazgatóságál közvetlen érintkezésbe. Budapest, 1930. évi október hó 7-én. A hivatalos másolat hitelesül: aláírás, miniszteri s. h. igazgató. Dr. Bud s. k.

A MÁV. Igazgatóság márk közze is tette a tűzifánál beállott tarifális változtatásokról szóló hirdményét. Ennek a hirdménynek első része arra nézve intézkedik, hogy a tűzifaszállítomók általában az eddigi 15. árudíjszabályban a magasabb 14. osztályba soroltaknak, míg a második rész arról rendelkezik, hogy a hirdményben megnevezett és alább felsorolt magyar állomásokon feladott tűzifa-fuvardíjak továbbra is a 15. osztály díjtételei szerint számolják el, sőt ebből még — visszatérítés alakjában — 20% kedvezményt is nyújt a MÁV., ha a megnevezett állomásokról évente legalább 850.000 tonna kerül elszállításra. Az új tűzifadíjszabás f. évi november hó 3-ával lép életbe.

Ily módon a külföldi tűzifa vasuti szállítási díja mintegy 25%/-kal emelkedik, a belföldi pedig 20%/-val csökken, tehát a hazai fa összesen 45%/-fuvarkedvezményt élvez a külföldivel szemben.

Fakereskedelmi körökben az új rendelet nagy izgalmat keltett, miután az a feltevés alakult ki, hogy tekintve nagy tűzifa importunkat, a belföldi termelés nem lesz képes megfelelő mértékben fedezni a szükségletet s a további is jelentékeny mennyiségű importra fuvardíjának ily mérvű emelése az ország lakosságára fog javuló felesleges megterhelést jelenteni, mert valószínű, hogy a díjemelés az utódállomok fatermelői árai emelésével igekezzek majd behozni. A budapesti tűzifa érdekeltség mindent el akar követni a tarifamegítési rendelet megállítására érdekében. A helyzet még nem alakult ki, tiszta képet nem nyújt, azonban valószínűnek látszik, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendeletét nem fogja megváltoztatni, mert a hazai termelés kedvezményezése folytán annak emelkedésére számít s az ezenfelül jelentkező szükségletre nehezedő fuvardíjtöbbletből eredő megter-

helés nem áll arányban ezekkel a pénzügyi és gazdasági előnyökkel, melyek külkereskedelmi mérlegint jelentős javulásában jutnak majd kifejezésre.

A tarifakezvezmények igénybevételének módozataira nézve most folynak a tárgyalások a MÁV. Igazgatóságával s remélhető, hogy a hozzáadalmak és nehézség visszatérítési eljárás helyett a gyorsabb és könnyedebb rovatolási eljárás lesz elfogadva, melynek mikéntjéről olvasóinkat még részletesen tájékoztatni fogjuk. Egyelőre az a helyzet, hogy a MÁV. a megnevezett állomásokon feladott azokat a tűzifaküldeményeket, melyek az Országos Erdészeti Egyesület által kibocsátott fuvarlevelekkel adatnak fel, már a kedvezményes díjszabás mellett szállítja. Ilyen fuvarlevelek bárki által beszerezhetők az O. E. E.-nél, csupán azt kell igazolni, hogy a rendelten megnevezett feladási állomásról továbbítja a küldeményt és hogy az belföldi termelésű tűzifa. Tehát az O. E. E. fuvarleveleivel feladott küldeményeknél már rovatolás útján nyer a kedvezmény alkalmazást, míg egyébként feladott küldeményeknél a vasuti a 14. osztály magasabb díjtételeit számítva fel és a feladó a különbözet visszatérítését kérheti.

A díjtétel-mérséklések a következő belföldi állomásokra vonatkoznak:

Abaliget, Abaujszántó, Acsád, Ajka, Almamellék, Alsóhernád, Alsóronök. — Bak, Bakonybánk, Bakonyzentászló, Bakonyzombathely, Bakóca-Godisa, Balassagyarmat, Barcika, Baté, Bánhida, Bánk, Beleg, Berkenye, Belátpátfalva, Bodajk, Boldogkőváralja, Bódvaszilás, Böhönye, Bözénfa, Bük, Bükösöd. — Császár, Csömödér-Páka, Csurgó. — Dad, Devecser, Diósgyöri-vasgyár, Dicsőjenő. — Edelény, Esztergom. — Fel-német, Felsőgalga, Felsőmocsolád, Francia-vágás. — Galaguta, Galgagyörk, Garadna, Gelse, Gic-Hathalom, Gönc, Guttorfőde, Gyótaspuszta, Gyöngyös, Győrvar. — Hejce-Vilmány, Hidas-Bonyhád, Hosszuperesztig, Hosszutevény. — Ipolytarnóc. — Jánosháza. — Kadarkut, Kaposgyarmat, Köblény, Kehida-Kustány, Kenyeri, Kerekegyháza, Kisbér, Kisbéri-Major, Kiskorpad, Kisterenye, Kócsala, Korlát-Vízoly, Környe, Középrigó, Kőszeg, Kird-Csibrák. — Lábod, Lenti, Lencsefalm, Lipótfá, Litke, Lőtv, Lukácsháza-Nemescső. — Magyarhertelemd, Magyaránórd, Magyarcsék, Marcali, Mátraballa, Mátránizent, Mátravánók-Homokterenye, Maza-Szászvár, Mecsekajónasi, Mesztegnő, Mezőkeresztes-Mezönyárad, Mezőnyék-Ládháza, Mór, Murakeresztúr. — Nagybátony, Nagycsákány, Nagykánizsa, Nagykönyvi, Nyagymaros, Nagyorosi, Nagyvisnyó-Dédes, Nekézseny-Sáta, Nemetalgyöngyöspuszta, Nógrád, Nógrádverőce, Nyírabrány. — Okorág-Kárszpuszta, Olaszliszka-Tolcsva, Oszkó, Osztopán, Ófehértó, Ózd, Óreglak, Oriszentpéter. — Pannohalm, Párad, Pápatészer, Pasztó, Piliscsaba, Porpác, Pörboly, Pusztagyimót, Putnok. — Rácmecske, Rétság, Romhány. — Sajókaza, Sajószentpéter, Salgótarján, Sárospatak, Sátorajaujhely, Somogyoszob, Somogytarnóca, Sümeg, Sümegi-bazaltbánya, Süttő, Szalonna, Szarvas, Szék-Szend, Szár, Szendrő, Szentlő, Szentgotthárd, Szentlászló, Szécsény, Szilvásvárad, Szin, Szob, Szokolya. — Tarjánpuszta, Tápicszecső, Tófe, Tüskevár. — Vaja-Rohod, Vashosszafalu, Vasvár,

Vác, Városld-Kislőd, Várpalota, Vásárosnamény, Veszprémsvársány, Vertesbócsa. — Zagyvápfalva, Zalaapáti, Zalaszláb-Salonná, Zalaötvös, Zalaszentiván, Zalaszentjakab, Zebegény, Zirc.

Innen-onnan.

A m. kir. földművelésügyi Miniszter 65376—1930/1—1. számú körrendelete

az erdőkre vonatkozó jogszabályok kiegészítéséről. 1918. 1918. M. E. számú kormányrendelet végrehajtására vonatkozó 143.800—1918. F. M. számú utasítás módosítása, illetve kiegészítése tárgyában.

A 3296—1918. M. E. és 6201—1918. M. E. számú kormányrendeletek végrehajtása tárgyában a következőköt rendeltem:

1. Területcserére, tekintet nélkül az az erdő jellegére, minden erdőbirtoktól csak a kiírtandó területtel egyenlő nagyságú és erdőtelepítésre alkalmas csereterület kívánható meg.

2. Ebben a csereterületbe a tulajdonos kérésére beszámítandók azok a területek, amelyek a tulajdonos az írtást megelőző 20 éven belül megvásárolt ingatlanjaiból jószágantából, törvényes kötelezettség nélkül fásított be.

3. A birtokos önkéntes felajánlása esetén a beerdősítendő csereterület nagyobb is lehet, mint a kiírtásra kért terület.

4. A kiírtandó terület faállományának mennyisége a tartalomsság miatt beszámítandó a birtokosnak esedékes szabályszerű felhasználatokba.

5. A 3296—1918. M. E. számú rendelet 3. §-a a következőket rendelí:

„Az egy évben kihasználandó mennyiség tízfázalán a 200 fűrészfutó, építési és egyéb mű- és használati a 100 fűrészfutó, kőszelvény, kődaráló, a 15.000 darabot, rúdfelet pedig a 2000 fűrészfutó meg nem haladhatja.”

A rendelet szövegéből világosan érthető, hogy a felsorolt választékok nemcsak különböző, hanem a felsorolt névszavak választékok együtt is engedély nélkül termelhetők, épp ezért a jövőben a rendelet minden esetben így alkalmazandó.

6. Csak a vágásra érett és oszkerűen kihasznáható fatömegekből használható ki az igazolt házi és gazdasági szükséglet.

7. A 143.800—1918. F. M. számú rendelet 6. §-ának első bekezdéséből hatályon kívül helyezem a következőket rész:

„Ha ez alatt az idő alatt a hozzájárulás kérdéseben valamely fontosabb okból esetleg nem dönthető, a kérelmet előterjesztő felet erről még az emilitet határidőn belül értesítik, azaz a figyelmeztetéssel, hogy a felhasznál nem kezdhető meg, hanem a 4. dőmst bevárni kötelek.”

Ehhez képest utasítom a hatóságokat, hogy a felhasználati kérelmekben a legkorábbi mérlegeléssel hozott döntésüket az előírt 30 napon belül minden esetben beadják meg és arról a kéréstől annak teljes megnyugtátása végett a 30 napon belül még abban az esetben is feltétlenül értesítik, ha a kért felhasználathoz valózatlanul hozzájárulnak.

4. Erdőterületcseré avagy állományváltás esetén a tenyészendő fajait az eljáró hatóságú szerv az erdőbirtokos által megjelölt erdőgazdasági celnakélek módján megfelelően, az erdőbirtokos meghallgatásával köteles megállapítani.

5. Területcseré esetén az osztalban birtokos csak abban az esetben köthető ki, ha az erdőt erdőbirtok, amelynek testéből a kiírtott terület kihalástól s kihalástól után, vagy pedig a beerdősítendő és különlő csereterület, vagy mind a kettő alatta van a 100 kat. holdnak.

6. Szükséges esetben kisebb területre is engedélyt lehet adni, ha a terület felmérése és engedélyezése való felmérés után. Az erdőként való fenntartás kötelezettsége csak a beerdősítendő csereterületre jegyzetendő fel.

Budapest, 1930. szept. 27. Mayer.

— A Nemzetközi Állandó Vízügyi Műszaki Bizottság ülése. Ismeretes, hogy a trianoni békeszerződés Magyarország egyes vízrendezési darabokra szakgaltta: a Tiszának és mellékfolyóinak, nemkülönben a Duna mellékfolyóinak hegyvidéki szakaszát legnagyobb részben az utódállamok birtokba kerültek. Az azellott egyes vízrendezések iyletén szétdarabolásra való tekintettel a trianoni szerződés megállapította egy olyan, Magyarország és az utódállamok képviselőiből álló bizottság alakításának a szükségét, amelynek feladata az, hogy örökösben a trianoni szerződésben nevezett vízügyi egysége felett, vagyis figyelemmel kísérisje az egyes államokban tervezett, illetve végrehajtott olyan munkálatokat, amelyek az illeto folyó szomszédos államai szakaszának a vízjárására érezhető hatást gyakorolhatnak.

Ez a Nemzetközi Állandó Vízügyi Műszaki Bizottság minden évben más-más állam területén ülésezik. Ez évi, XIII. ülésüket Jajszóváriában, Rajzában tartotta szeptember 15. éltől 24-éig a Nemzetek Szövetsége által kinevezett elnök: Carlo Rossetti olasz meghatalmazott miniszter enklölte által.

A bizottság elsősorban is azokat a jelentéseket tárgyalta, amelyekben az egyes államok a területükön tervezett vagy végrehajtott munkálatokról számoltak be. Ezek közül a munkák közül Magyarországot főként a cseh-szlavák és román kormány által a Felvidéken, illetve Erdélyben tervezett és végzett vapatlak-szabályozások, vízmosás-megkötések és kopárítások érdeklik és megállapította, hogy ez a két kormánytól a jelen nemű munkát hajtott végre, amelyek Magyarország érdekeit is szolgálják.

Azútan a bizottság az árvízleltő szolgálatra vonatkozó kérdéseket tárgyalta és ezen a téren — különösen a rádió útján való árvízleltés terén — több fontos újítás életbelepítését határozta el. Az árvízleltő szolgálatnak iyletén tökéletesítésre reánk nézve azért nagyon fontos, mert így ármentesítő társulatnak a közeledő árvízről hamarabb értesülhetnek.

A tárgyalásoknak egy további anyagát a Duna és mellékfolyói víz- és jégjárására vonatkozólag az egyes államok által benyújtott tanulmányok alkották, végül részletesen foglalkozott a bizottság a Magyarországtól elszakított területeken levő erdők nyilvántartásának kérdésével.

Magyarországnak ugyanis igen fontos érdeke, hogy a cseh-szlavák és román szomszédaink a Felvidéken és Erdélyben oszkerű erdőgazdálkodást folytassanak, mert az erdőtől a hulló csapadéknak nagy részét hosszabb időn keresztül rákötözta magában, tehát az erdők tartamára és magasára a méréstől hatással van, míg az erdők oszkerűen liitermelnek, az erdőből a két szomszontól lenne katasztrófális hatás az Alföldre, hanem azáltal a következménnyel is járna, hogy folyóink sívvidéki szakaszára jóval több hordékú zúdítana le, ami a meder eljajlására vezetne.

Az erdőknek a vízjárásra való hatását újabb minden kultúrmetre beható tanulmány tárgyává tette; így például megállapították, hogy a Mississippu ujjabkori katasztrófális árvízzeit igen nagy részben a mértéketlen erdőirtás okozta. Olaszországot óriási jelentőségű erdészeti programjának a megvalósításánál többek közt szintén az erdő ilyennél rendkívüli fontosságának a felismerése vezette.

Ezeknek a szempontoknak a méltánylása vezette a bizottságot is, amikor a jövő év ülésüküknek a napirendjére ezeket a kérdéseket a bővebb tanulmányozásnál, különösen pedig az elszakított területek erdőnyilvántartásának a kérdését is kitérte.

Magyarszágot a bizottság tárgyalásán sachsenfeldi Dietrich Alfred rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter képviselte, akinek kíséretében a földművelésügyi minisztérium szakértője is megjelentek.

Mint minden évben, úgy a mostani ülés-

szakon is felhasználtak a szakértők az alkalmazottakra, hogy a szomszédos államok szakértőivel a határ mentén tervezett, mindkét államot érdeklő vízügyi kérdéseket megtárgyalják. A raguzai ülések alkalmával különösen a jugoszláv határ mentén fűgben levő kérdésekben történtek fontos megállapodások.

(M. kir. Földm. Minisztérium közleménye.)

— Tanév megnyitás és szoborleltés a főiskolán. A M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola október hó 18-án délelőtti 11 órakor tartotta meg tanévnyitási közgyűlést a főiskola tornateremben a következő tárgysorozat mellett: 1. Böleam Géza rektor beszámolója, 2. Cotel Ernő rektor tanévnyitási beszéde, 3. a főiskola három volt tanára: Hermann Emil, Vadas Jenő és Fekete Lajos mellszobrainak leltatása. A leltatási beszédeket Patency Á. Imre, Roth Gyula és Lessenyi Farkas főiskolai r. tanárok mondták. A főiskola rektora az új szobor átvételével kapcsolatban mondtak beszédeket. A főiskola benyújtott ünnepé váló közgyűlés a Hymnus hangjaival ért véget.

— A Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszervelet Orsz. Egyesülete 1930. november 9-én d. e. 9 órákor Szombathelyen vándor-választmányi gyűlést tart, aktuális tárgysorozatral. Erdéklődöket szívesen látánk.

— November 4-ikén lesz a MÁV. talpa versenytárgyalása. A MÁV. igazgatóságának illeltés osztálya talpa és váltótalpa szükségletének biztosítására november hó 4-én versenytárgyalást tart. A menter év 675.000 darab talpával és 4800 m² váltótalpával szemben az ezévi szükséglet mindössze 411.000 db talpa és 1970 m² váltótalpa. Ennek oka a MÁV. beszerzésének általános csökkentésén kívül a vas- és vasbetonfalpak megrendelésében rejlik. A talpa-beszerzés csökkentésére káros és kellemetlen hatással lesz a magyar termelésre, mely normális szükségletre számított s a talpa-termelést nem tudja mellőzni. A csökkentett szükséglet a hazai termelés teljes egészében fedezni képtelen s remélhetőleg a MÁV. kizárólag ezeknek ajánlatát fogja elfogadni.

ÜZLETI HIREK.

A beföldi tűztipacon az erdeklődés a kedvezményes tarifa hatálat alatt megfűnkült. A konkuziót sem az eladók, sem a vevők még nem szűrték le s így bizonytalanság van a piacon az árak miatt. Az üzletmenet általában lanyha, faszenben jelentős a visszaesés.

Abies pectinata

jegenyefenyőmagot, erdei luc-fekete vörösfenyőmagot, mindenféle fenyőmagot, Douglas-fenyőmagot, kőrisárazott magas kőrismagot,

mindenféle lombfagyagot,

fenyőeseméket, tölgyeseméket, cserfacséméket erdőfűrésze szállít és rendeléseket kér

Köszegi Fenyőmagpergetőgyár
Köszeg.

TÖLGYMAKK-garantált

Quercus sessiliflora — kocsánytalan tölgy-makk, Quercus pedunculata — kocsányos tölgy-makk, Quercus cerris-csermakk, legmagasabb minőségűvel bíró erdőfűrésze való legprímabb vetőmakk minden mennyiségben beszerzhető és prompt szállít

KÖSZEGI FENYŐMAGPERGETŐGYÁR, KÖSZEG.

Nagyobb szükségletnél kérjen mindenki árnyajánlatot!

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBPPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkzsérc, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkeszti:
L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

850,000 tonna

hazai termelésű tűzfának december 31-éig való leszállítására vállalt kötelezettséget az Országos Erdészeti Egyesület. Olyan hatalmas famennyiség, melynek a fa-piac mai tartózkodó helyzete melletti elhelyezése oly rövid idő alatt szinte lehetetlennek látszik. Az országos egyesület vezetősége minden megtesz, hogy az erdőbirtokosokat a legnagyobb fogyasztást jelentő faipritó vállalatokkal és fakeskeredőkkel összehozva köztük megegyezést teremtsen. Nagy szükség van erre a megegyezésre, mert csak az ennek nyomában meginduló kötések biztosíthatnak a tarifakedvezményhez jutott magyar tűzifa elhelyezkedését, vezetékének a belföldi termelés fellendülésére s eredményeznek faimporthatványra kívánatos csökkentést.

Mégis azt tapasztaljuk, hogy a tűzifa értékesítése körül ország-szerte egyelőre még a legnagyobb bizonytalanság és tájékozatlanság uralkodik. A faipritó és fakeskeredelmi vállalatok részéről tartózkodás és bizalmatlanság amivel találkozunk, az erdőbirtokosság részéről szervezetlenség és sikertelen próbálkozások. A nagyközönség körében s a hírlapokban lehetetlen híresztelések terjedtek el, melyek a legnagyobb ellenszenv hangján szólnak a tűzifa tarifájának leszállításáról, mert benne a közönség újabb megterhelése révén a fatermelés kedvezményezését — valósággal a tűzifa boletját — látják.

Ezt a káros és kellemetlen helyzetet az erdőgazdaság nem nézheti öbe tett kézzel. A tarifaleszállításal nyert kedvezmény gyors és teljes kihasználása nemcsak saját, existenciális érdekét hanem az egész ország érdekét, és jelenti, s az erdőbirtokosoknak és fatermelő vállalatoknak minden eszközt meg kell ragadni, hogy a fogyasztókkal kontaktusra jutva készleteiket teljes egészében elhelyezhessék.

Az erdőbirtokosoknak szervezkedniük kell! Javaslatokat, terveket kell kidolgozni a magyar tűzfának a külföldi eredetű fa helyére való általános bevezetésére! Meg kell állapítani a rendelkezésre

álló készleteket, egységes, határozott fellépéssel oda kell hatni, hogy a kormány erőteljes intézkedésekkel biztosítsa azoknak elhelyezkedését. De ezeknek az intézkedéseknek egyszersmint a fakeskeredelmi körökben és a fogyasztó közönség táborában is bizalmat és megnyugvást kell kiváltani, hogy a tarifaleszállításban és a magyar tűzifa térdhódításában ne drágítási törekvést lássanak, hanem meggyőződjének róla, hogy azok élénk, szolid tizletmenetet és az árak nyugodt kialakulását fogják eredményezni.

Meg kell teremteni elsősorban a fatermelő erdőbirtokosok és a fogyasztó érdekeltségek közötti egyezményeket. Oly intézkedésekre van szükség, melyek az összes fakeskeredőket és faipritókat elsősorban magyar tűzifa beszerzésére szorítsák, végül meg kell nyerni a nagyközönség lelkes támogatását, hogy még igényeinek redukálása mellett is mindenütt az olcsóbb magyar tűzfát követelje. Ezeknek megvalósításához az erdőbirtokosok tömörülését, a földművelésügyi miniszterium támogatását közbélelőjét s a magyar tűzfának hírlapilag való széleskörű propagálását tartanók kívánatosnak.

Az erdőbirtokosoknak az O. E. E. kezdeményezéséből nov. 12-én tartott összejövetelén a fentiekre nézve az első lépések már megtörténtek, de szervezetlenség és tájékozatlanság miatt az összejövetelen az érdekelteknek alig egy kis töredéke jelent meg. Felhívjuk az erdőbirtokosok és fatermelők figyelmét, hogy a megindított nagyfotosszerű mozgalmat részvétellükkel és javaslataikkal támogassák, jelentsék be értékesíthető készleteiket, s megismételt összejöveteleiket megvitatta a kérdéseket, tegyenek meg mindent, hogy a tarifakedvezménnyel nyújtott előnyöket kihasználva a magyar erdőgazdaság helyzetében az annyira kívánatos javulás végre bekövetkezhesék.

Bizalommal tekintünk az erdőbirtokosok szervezetlen csoportjainak ezen alkalmi szerveződésére leginkább hivatott O. E. E. és a M. kir. Földművelésügyi Miniszterium felé, s reméljük, hogy legközelebb már több fontos intézkedésről s egyezményről adhatunk hírt.

L. W. G.

Jegyzetek a nagyvilágból.

Irtá: Dr. Fazekas Ferenc.

II.

... Szaksajtókat az utóbbi időkben mind sürűbben foglalkoztatja az Országosból érkező faanyagok kérdése.

Világítsuk meg kissé a hátterét ezen érdekes ottani export kísérletnek.

Lássunk először is néhány adatot a szövetségek erdőgazdaságából.

Erdőterületek:

Európai Országokban 149 208,709 Ha.
Ázsiai " " 773.897,557 "

Összesen . . . 923.106,266 "

Európai Országok erdőterülete tehát európai összterületének 33%-át foglalja magában, vagyis ezen erdőterület magában Németország összterületének háromszorosa.

Az európai erdők megoszlása:

Fenyőerdők 102.742,000 Ha.

Lomb " 38.255,000 "

Vegyesek . . . 8.212,000 "

Összesen . . . 149.209,000 "

Fejenként tehát a lakosságra itt 1,6 Ha. erdőterület esik. Évi növekedése ezen európai erdőknek 177.994,000 köbméter.

Szóvet országokban a kopár területek nagysága (beerdősítésre várnak) 14.000,000 Ha., ebből európai Országokra esik 5.000,000 Ha. (Ugyancsak európai Országokban 34.000,000 Ha. mocsár vár lecsapolásra és utánna szinten beerdősítésre).

A német polgár fejenként 1 1/2-szer annyi fát fogyaszt valóságban, mint az orosz paraszt, pedig ez utóbbi olyan országban él, amelyik a világ összes erdeinek 1/3-1/4-ét mondhatja magáénak.

És míg európai Országok egyes vidékein valóságos fahiány van, viszont másutt majdnem ismeretlen nagyságú fakészletek hevernek megközelíthetetlenül és így kihasználatlanul.

Pedig az orosz lakosságánál a fa sokkal nagyobb szerepet játszik, mint akár Németországban, vagy akár más országokban is, nemcsak mint tűzifa, de mint nyersanyag is különféle szerszám készítéséhez, és az ő speciális házipáruk céljaira.

A falusi lakosság részére u. n. helyi jelentőségű erdősegeket használtak ki és ezeket csaknem teljesen prédiál dobták oda. S úgy is kezelik azután ezeket.

De a tulajdonképeni állami erdőkre is rászorultak az ő gazdálkodási módszerek mellett.

Az egyenlőtlenül szeszélyes felosztása az erdőnek, a vigasztalan utviszonyok, etc., mindezek olyan nehézségek, amelyek nemcsak a falusi lakosság fával való ellátását, de az egész orosz fafogyasztást folytonosan krízisek elé állítják.

Az állami erők hozamának felosztása a dolgozó munkás nép részére teljesen

politikai motivumok hatása alatt történik. Elv ott, hogy a nincstelen vagy kisbirtokos támogatandó, — a közepes parasztságát erősíteni, — a nagygazdát azonban elnyomni kell. Ennek megfelelően a vágásanyag vagy ingyenesen, vagy az árjegyzék bizonyos hányadért (40%-ig), vagy teljes taxa mellett adatik ki. Ezen taxa az 1914. évit nem haladhatja túl, — tehát már magában is elég alacsony.

Az ármérésre jogosítottak felsorolásából azonban kitűnik az is, hogy nagyon kevés azoknak a száma, akikről a teljes lista árt megkövelelik.

Emellett a mérsékelt árat sem fizetik meg, mert az elszegényedett lakosságnak semmi péntze nincs. Közömbös is alig tudja elhozni fáját a jököstől is, olyan nagyok a távolságok. És ez ismét oda vezet, hogy a nincstelen eladja fáját vagy elcserepli a nagygazdánál más áruért.

Bevezették egyébként az u. n. erdőüzemeltetési heteket, mikor is bizonyos munkatejesítmény ellenében szárazfa etc. kiadatik. Ezen újítás azonban nem hozott eredményt, mert a lakosság a falopást kényelmesebbnek és rizikómentesnek találja és így nem megy dolgozni fia ellenében.

Évente 7.000.000 köbméterre becsülik a lopott faanyagokat, 10.000.000 rubel értékben.

Távol keleten ezen falopások üzemszerűen, csaknem hatóságilag segédlettel és olyan nagyban folytatódnak le, hogy pl. egyiben megállapították, miszerint Kinába egy akció folyamán 600.000 rubel értékű, természetesen lopott faanyag, transportáltattak ki.

Mivel a belföldi iparnak fával való ellátása is nehézkeseen sikerül, állami faparkok állítottak fel, ahol fagyaszott fát vásárolhatnak. Azonban, eltekintve attól, hogy ezen 337 eladási hely az óriási birodalom arányához nehezségesen csekély, — még az is akasztja a forgalmat, hogy ezen bürokratikus állami intézmény nem képes a piac és a szükséglet váltakozó kívánalmához igazodni, nem is beszélve arról, hogy a vevőknek vagy a venni szándékozóknak egyszerűen nincsen pénzüik. Sőt maga az állam sem tudja őrös államkasszájából ezen üzemeit a szükséges és megfelelő investíciókkal alátámasztani.

Ilyen a helyzet termelés és fogyasztás szempontjából az orosz fapiacon.

Ezen lehetetlen állapotokhoz járul még, hogy alig vannak használható utak, különösen amikor a parasztnak volna ideje fuvarozni.

Mídezen nehézségeket eleinte úgy próbálták kiküszöbölni, hogy — mivel utépítésre nem volt pénz — minden munkálatot falusi lakost évente kirendeltek 3 napos utépítésre. De ekkor meg kísült, hogy nincsen elegendő utépítő vezető mesterük. S a dolog ismét megrekedett.

Ez időszereit egy ötvenes beruházási program végrehajtása van soron 470.000.000 rubel összeg erejéig. Erdei utépítési programjuk 11.500 km. új utnak és további mintegy 43.000 km. uttest megépítésének munkálatait öleli fel. De egyidejűleg gondoskodnak a vízi szállító utak jobb kiépítéséről is.

Ezen nagyarányú beruházási programnak nyilván bevallott célja az erdei termékeknek jobb megközelítése és feltárása.

Oroszországnak, mint láttuk, óriási rezerv

erdőesei vannak. Így Szibériában magában hatalmas erdők terülnek el még ma is teljesen kihasználatlanul. Ezen területeken vasúti hálózat is hiányzik még, de akadályos az ottani kitermelésnek ezen kívül az is, hogy azon vidékeken a kitermelés céljaira felhasználható szakmunkás lakosság sem telepedett még ott le.

Az orosz erdőknek a közelmúltban lefolytatott kihasználása tisztán rablógazdálkodás jellegű volt. Az erdők tervezszerű kiszorolásában az állami is formálisan részveszik egész sereg e célra alakított intézménye révén. Még így is csak azokat az erdőrezerveket tartólták ott le, melyek vastagon vagy kényelmesen használható utakon mintegy 10—20 km. távolságon belül elérhetőek voltak. És ott is rendszerint csak bizonyos törzseket vagy a törzsek bizonyos szakaszait használták ki, — a többi egyszerűen ott hagyták.

Ilyen anarchisztikus, vandál gazdálkodással természetesen a közel múltban óriási értékek mentek veszendőbe.

Ezen közvetlen kár mellett közvetett uton is rohamosan terjedtek ezen erdőrezervek veszes következményei. Káros rovarok, élősökdők Kanaánja, igazi El-Dorádó alakult ki ilyen helyeken. Ragályfészkek keletkeztek, ahonnan mint kiindulási pontról folytatott ezen élősökdők káros működésük a hátrább fekvő egészségesebb részletek kikezdése utján.

Mint már említettük, Oroszország a világ összes erdeiből mintegy 1/3-ot mondhat magának. Rendszeretlen és hanyag termelése mégis saját szükségletének teljes fedezésére sem elegendő. Így pl. papírfában állandó hiány van ott és így impórtálni kénytelen olyan anyagokat, amelyeket saját maga is könnyen elő tudna állítani.

Közgazdasági helyzetének megváltozása, különösen azonban külkereskedelmi mérlegéből a deficit eltüntetésére céljából most szovjet-oroszországi kincses kamarájának egyik legnagyobb értékű, erdőeséget igényes, a változó utépítési programmon keresztül, még jobban megdezsmálni és a kitermeléssel termékeket a nyugati országok piacaira dobt.

Közben saját belső fogyasztása is évről-évre növekedik; így 1925—1926-ban 305.000.000 rubelről 600.000.000 rubelre, ami már a békebeli fogyasztás mértékét is eléri.

A kivitelt volt

1922/1923-ban 1.735,715 köbméter

1926/1927-ben 4.117,000 "

tehát ez is emelkedő irányt mutat, azonban ezen kivitelt eddig még jóval a békebeli alatt maradt és annak csak mintegy 40%-át érte el.

A fenti 1926/1927. évi kiviteltől

fenyőfa volt 95 1/2 %

lombfa " 4 9 "

És pedig: gömbmunkálta 48 3/4 %

gömbmunkálta 51 7 "

A legutolsó adatok szerint tehát a kivitelt alig 16 2/3-át tette csak ki az évi növekedésnek európai Oroszországnak.

Faexportjuknak a növedék 10%-ára való feltelnevezését próbálják most minden eszközlel kierőszakolni.

Tagadhatatlanul nagy jövője van az orosz nyír, éger és nyár állományoknak, mert ezen fajok a hatalmasa nőtt európai forrás- és enyvezett lemeziparnak egyik leg-

fontosabb nyersanyagai és mert ezen fajok épen Oroszországnak fordulnak elő számottevően mennyiségben.

Igy kerül ezen exportból házánk piacaira is már a közeli hónapokban valami csekély mennyiség.

Az orosz fa nagyob beözönlésének egyelőre még akadályai — a fentebbiekben vizolt kielégítetlen saját belső szükséglet és termelési mizeriai mellett — az orosz termelésnek általában is nehézkese, vontatott és lassu tempóján, az ezer és ezer kilométereken usztatott fa minőségű hiányai, a magas szállítási díjak, a méretekkel és a fizelési módzatokkal való komplikációk, etc., etc.

(Folytatjuk).

Levél az ország másikk sarkából.

Hervad már ligetünk, díszei hullanak, tarlott bokrai kőzt, sárga levél zörög... azaz, hogy nem zörög, csend van, csak a szu percegése hallik, már mint a bürokráciá, amely ötvizedek óta örli a hazai erdőgazdaság fáját. Ahova pedig a szu be fészkelte magát, az a fa beteg! Bármennyire szeressük is az öreg fát, ha látó a szemünk, be kell látnunk, hogy csak ideig-óráig istápolhatjuk, ellenben egészségesebb fiatal, új törzs neveléséről kell gondoskodnunk. Ki tudná, ha mi nem, hogy ez márol holnapra nem történhetik; a lassu fejlődés azonban nem ok arra, hogy erénytelen, a vak véletlenre bizzuk az új törzs jövőndjét.

Az új viszonyok közt ráeszméltünk arra, hogy a régi gyakorlat már nem alkalmas ügyeink intézésére, minden érzékünk, minden idegszálunk valami ki után vagyja... Látnuk, hogy jobban bele kell kapcsolódnunk a mindennapi életbe, hogy fel kell hangyunk az inproduktív munkával, az örökös statisztikai adatgyűjtéssel, amely ma tulon-tul veszi igénybe úgy a hivatalos szerveket, mint az erdők kezelőit s amely nagy munkának eredménye rendszeren minden, csak nem megbízható. Igazán áll ránk a magyar közmondás: hogy aki sokat marok, keveset fog! Hányszor, de hányszor látjuk, hogy oly részletes adatok beszoállítását várják és kívánják, hogy egyrészt a boszantó részletek között rendszeren elikkad az a csekély mag, aminek esetleg a köz is hasznát látna, másrészt a tulzott aprólékosság oly lassuvá teszi a munkát, hogy szinte bizonyan elévül, mire elkészült. Mindenütt ilyené munkamegosztásról racionalizálásról beszélnek, csak nálunk halgat arról a nota... A németeknek, cseheknek, már rég a legalsóbb hatóságok intézik azt, ami nálunk még mindig a legfőbb, tehát legátvalobb álló hatóság hatáskörébe tartozik. Hogy példával szolgáljak: mi szükség van annak, hogy az üzenterveket, még mindig a minisztérium hagyja jóvá, ha már ennek föbb irányelveit, a legnagyobb részletességgel, ugyancsak az a legfőbb hatóság állapította meg és írta elő. Mennyi munkát okoz ez az egész vonalon, mennyire késlelteti az ügy végleles elintézését, míg a hol itt, hol ott összeülő tanácsülésen, létrejön egy határozat?

Vajon nem magunkat csaljuk-e, ha oly területek erdőkénti nyilvántartását erőszá-

koljuk, amelyek fatermelésre nyilvánvalóan nem szolgálnak, sőt nem is szolgálhatnak, pont azért, mert valamelyik kataszteri helyszínelő más rovatra sorozni nem tudta, vagy nem akarta? Mióta sürgetjük már, hogy a kataszteri helyszínelésnek nyerveket a mi szakembereink is alkalmazást. Vajon mi ennek az akadály? Kinek és miért ellenszenves ez az eszme? Talán nincs elég szakemberünk...? Hiszen ha ez valami novum volna, nem szólnék, de évtizedekkel ezelőtt nem egy nagytudás szakértünk működött e téren, kétségkívül az ügy előnyére, már akkor, mikor a kataszter magyár kézbe került. Mert, hogy egy-egy erdőmérnök szakértelmére, a csonka ország bármelyik helyszínelési felügyelőjénél szükség nem lenne, kétséget nem szenved.

Pedig ezek még mind olyan dolgok, amelyek némi agglitással az ügyek régi kerékvágásában való haladása mellett is elintézhetőek volnának, mert új kerékvágásról, új csapásról ki merne álmódni...?

Milyen nemes, szép feladat lenne a tűzifa problémájának megoldása...? Hogy azzal a tűzfelől, amely a szállítást el nem bírja, a falu a közvetlen szomszédságáig fedezze szükségletét, a valamivel jobb anyaggal, még mindig maga a termelő lássa el a közelebbi piacokat, míg a kifogástalan előszámla minőségét vegye át a közvetítő kereskedelem. Persze ez így papíron tetszős is, józan is, szinte nyelvrőlünkön a kérdés, miért nem váltjuk valóra?

Hogy miért nem? Azért, mert itt az öneléződő céltudatos munkán kívül szervezettség is szükséges, amitől pedig mi még épen annyira vagyunk, mint Makó Jeruzsálemtől... Messzire nyulna a kérdés olyan részletes tárgyalása, hogy például a készletek összeírását, az elhelyezés és felhasználás lehetőségeinek nyilvántartását, az irányítást kinek, mikor és hogy kellene költöztetnie tenni, kétségtelen, hogy az erdőbirtokosnak a kezelőjének ép úgy ki kellene venni részét a munkából mint a hatóságok különböző fokozatainak, sőt magának a fogyasztóközösségnek is,

Keresnünk kell a kontaktus az étellel, sőt még is kell találnunk mielőtt el nem jön a számadás mind fenyegetőbben közeledő órája, amely biztosan elsodor mindent ami könnyűnek találtatik. Gy. b.

Irodalmi Szemle.

Wald und Holz. Dr. ing. Wappes szerkesztésében I. Neumann Neudamm kiadásában megjelenő sorozatos mű. Az egész munka mérete 1300 oldalból fog állani. Füzetenkénti ára 3/30 márká.

Eznek a hatalmas irodalmi alkotásnak most látott napvilágot a negyedik füzet, melyben a talajtan rész befejeződik és az erdészeti növénytan tárgyalására kerül a sor. Tekintettel az óriási anyagára, melyet a szerkesztőnek 1300 oldalas munkába kell össze-szeritoritania, nemcsak hosszú ismeretésekre nem bocsájtkozik, még egyszerű leírást sem alkalmaz, hanem táblázatokba foglalja mondanivalóját s a fajoktat; cserjéket a faalat, kereg, rügy, levél, virág, termés, toboz, csíra, gyökér kereszt fellegzi rovatok ki-mutatásokban. Külön fejezetben közli a fajok és cserjék meghatározó kulcsát a téli is-

termető jelek alapján; végül egyenkint tárgyalja a fajoktat földrajzi elterjedésük, az éghajlat és talaj iránti igényük szerint és egyéb tényezőket is sorol fel.

A következő füzetekben szó lesz az erdő-mivelésről, használatról, védelemről; majd az erdőrendezés körébe vágo anyagot fogja tárgyalni; sor kerül az erdészeti magas és ütéptési, vadpatakszabályozás ismertetésére. A második részben faipari és fakereskedelmi, közgazdasági, egyesületi stb. kérdésekről kapunk felvilágosítást.

Nemcsak az erdőbizetés, hanem az erdő-birtokosok, faiparosok, fatermelők és fakereskedők is igen jó hasznát vehetik ennek az igazán érdekes és értékes műnek. F. M.

Albert Preuss: Jagdwaffen. I. Neumann kiadása Neudamm. 1930. 166 oldal, 113 ábra. Ára köve 6 márká.

Vadásztársaim közül bizonyára sokan örömmel fogadják a hirt ennek a könyvnek a megjelenéséről, mely a vadászfegyver vásárlásához ad pontos útmutatást, megismertet bennünket a fegyver külsőjével, lényegével, a fegyvertéchnika mai állásával. Gyakorlati tájékoztatást ad a fegyver kezeléséhez, karbantartásához, belvőéhez. De rámutat a fegyver hibáira is, figyelmeztet arra, miképen tudjuk azokat felfedezni. Tanácsot ad arra nézve, hogy hibás fegyver vásárlása esetén hogyan szerethetjük jogorvoslatot.

Majd leírja a töltényeket, azok készítésének módját.

Végül a messzelátókról és célávcsövekről emlékezik meg.

Mindezekből látható, hogy nagyon éltrevaló könyvről van szó, melyet minden vadász, aki fegyverét szereti, — már pedig ez e szeretlet minden vadász legszebb erénye, — nagy haszonnal fog forgatni annál is inkább, mert Albert Preuss mint a híres neumannwaldi fegyvertéchnikai kísérleti állomás vezetője teljesen gyakorlati alapon, saját tapasztalataiból folyólag írta meg könyvét, melyben kerül minden hosszadalmas tudományos fejtegetést és a nagy anyagból csak azt tárja a praktikus vadász elé, amire neki valóban szüksége van.

Ajánlom e mű megszerzését, mely I. Neumann kiadónál kapható (Berlin S. W. 11., Anhaltstrasse 7.) ** F. M.

A »Waldheil« erdészeti zsebnaptár mostani 43. évfolyamában régi köntösében és megszokott tartalmával jelent meg a könyv-piacpon.

Az első rész a naptári adatokat, előjegyzési naptárt, számtalan táblázatot, a mértékeket, postai díjtáblázatot, jegyzékonyvet tartalmazza; míg a második füzet az erdőrendezés, értékszámítás, mivélés, használat, fakereskedelem, ütéptés munkáinak felmérőlő összes táblázatot, adatokat szolgáltat.

Mindezekből következik, hogy az erdőgazdának nélkülözhetetlen zsebkönyve ez a naptár. F. M.

Okl. Erdőmérnök

tiz évi, nagyrészt vezetőállásban szerzett gyakorlati, aki az erdészeti és vadászati üzem minden ágában teljes jártassággal bír és kiváló referenciákat rendelkezik, állását változtatni óhajtja. Címe a kiadónivalban rendelkezésre áll.

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések s a lapba szánt közlemények **L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi tükör Bükkszécs, u. p. Bogács** címre küldendők.

A »Vadászati« rovatba szánt közlemények ezen rovat vezetőjéhez: **Thüringer János okl. erdőmérnök, Körmend, Vasmege** címre küldendők.

Nyugtadjuk az alábbi tag- és lapdíj befizetéseket:

1929. évre:

Szabó Géza, Gyöngyös 8 P
Kárpáti Ferenc, Parádifürdő 8 P

1930. évre:

Gr. Károlyi László, Budapest 8 P
Gr. Károlyi István, Budapest 8 P
Gr. Károlyi László igazg., Budapest 8 P
Kachelmann Ottó, Isaszeg 8 P
Kárpáti Ferenc, Parádifürdő 8 P

Külön nyugtadjuk az Egri Hordó- és Farudgyár Rt. 100 P befizetését.

Tagsági és lapdíjak, előfizetéseket és mindennemű befizetéseket a Magyar Általános Hitelekbank Sátoraljaihelyi Fiókjénél vezetett folyószámlánkra kérünk eszköztetni. — Postatakarékpénztári csekszámla * 250.

Tagsági díj évente 6 pengő.
»Magyar Erdőgazda« előfizetés díja: tagok részére 2 pengő
nem tagok részére 10 "

VADÁSZT.

Rovatvezető: **Thüringer János okl. erdőmérnök.**

Fogyóállományunk krízise.

Írta: **Thüringer János okl. erdőmérnök.**

IV. befejező közlemény.

Legnagyobb figyelmet a kis foglyok a kelés idején és az első néhány napon igényelnek, később már alig adnak gondot. Ha nem kísérjük figyelemmel a kelést, amely éppen azért, mert a tojások állapotát csak lámpával határozhatjuk meg hozzávetőlegesen, bizonytalan és ha a keltetőhely nem elég meleg, dermedten találhatjuk a kikelt csibéket, amelyek oly mozgékonyak és fürgék, hogy a kelés után egy órával már szanaszét gurulnak, mint a svábbogarak.

A szorosabb értelemben vett mesterséges tenyésztés már némi előkészületet és befektetést igényel, amely azonban az esetben, ha a kikelt foglyokat, vagy akár csak a tojásokat értékesíteni is óhajtjuk legalább részben, feltétlenül megtérül az élő foglyoknál a kereskedelemben elért aránylag magas ára miatt.

A tenyészanyagot akár a kereskedelem, akár saját területünkön szerzelhetjük be. A befogásra úgy az ősz, mint a téli idény alkalmas. Összel magas hálóval vagy terítőhálóval, télen hálócsapdával fogjuk be a foglyokat. A magas háló 4 méteres rudakra a felső részükön felfüggesztett, 3 méter széles 4×4 cm. lyukbőségű 35—50 m. hosszú háló, amelyet a rudakra lazán felcsúsztatva úgy helyezzünk el, hogy abba a foglyokat belehajthassuk. A hálónál elrejtőzött emberek a foglyokat, amelyek kü-

* A »Vadászati« rovatba szánt közlemények s a rovatnál kapcsolatos levelezések **Thüringer János okl. erdőmérnök címére Körmend, Vas m. küldendők.**

lönösen alkonyattjában, tengeritáblákból hajlva könnyen berepülnek a hálóba és annak fonadékában elverednek, kiszabadítják és célra készleiben tartott, vesszőből font, lapos kosarakban elhelyezik. A terítőlhő 4×4 m. keretre vont, ugyancsak 4×4 cm. lyukbőségű háló, amelyet 2 ember visz és akár az álló vízbe előtt meglapul, akár alkonyatkor a tarlón bogarászó foglascapra úgyenes ráteríti. A hálósapca (Haube 1×2×2 m. méretű, 3×3 cm. lyukbőségű háló, keretre feszítve, amelynek 4 oldalán egrőfogószertű bejárata van. Különösen havon, etetőhelyen a fogolynak támasz fogására alkalmas. Használatánál arra ügyeljünk, hogy a belekerült fogolynak minél hamarabb ki is szedjük, mert könnyen megsérülhetnek vagy illetéktelenen egyen birtokába kerülhetnek. Részemről legjobbnak a terítőlhőt tartom és ajánlom vadásztársaim figyelmébe.

A belagolt foglyokat a célra épített vagy berendezett kamrában helyezzük el, amelyben csak annyi világosság van, hogy éppen láthassunk. Az elhelyezéskor szárnyait megnyirjuk, hogy celtalan szabadulási kísérleteik közben magukat megsérthessék. A kamrában homokot szórunk el, amelyet időről-időre kicserélünk. A tél folyamán gondos és szeretetteljes kezeléssel mellett foglyaink annyira megfognak szeledni, hogy kora tavasszal minden kockázat nélkül kiengedhetjük őket a völterbe, amelyet a fánac-völter mintájára készítenk el, avval a különbséggel, hogy csak 1-5 magasságot adunk neki és ebben a magasságban kátrányoztat, 3×3 cm. lyukbőségű kenderhálót feszítünk ki, oldalait pedig náddal sürün elfedjük. Ajánlatos az áthelyezést olykor véghezvinni, amikor az elpárház a természetben még meg nem indult és a völter 2×2 m-es rekeszre osztani, amelyekbe egy-egy párt, kakas és tojót helyezünk el. Az osztalan elhelyezés hátránya a kakasok folytonos veszekedése, ami a tojószámra és különösen a termékenységre káros befolyással van.

A völter alja szálfűves gyepp legyes, bőven ellátva homokkal, helyenkint mészsel és itatókkal. Mesterséges fedezéskor is gondoskodjunk, e célra leginkább fenyő- vagy borókafágak felelnek meg.

A foglyok téli etetésére rostosaltja fűmág, nedvűs víz levelel, különösen káposztalevél, frissen kaszált rozsvetés felel meg legjobban. Tavasztól elkezdve, amint hozzájutunk, adjunk nekik hangyatojást és szőcséket is.

A tojás megkezdésével naponként gyűjtésük össze a talált tojásokat és helyezzük el a most erre a célra berendezett teletelt kamrában. A kamra sötét és hűvös, de ne hideg legyen. Amint megfelelő mennyiségű tojásunk van együtt, 300–400 db.-kint keltezőpöbe helyezzük, amelynek szakszerű kezelésére a legnagyobb gondot fordítsunk. Természetesen a koltótyukkal való költetés éppen úgy megfelel. A kikelt csibéket aztán akár a völter egyik részében, de inkább a fentebb emondottak figyelembevételével külön kertben úgy helyezzük el, hogy egy-egy 30–40 db.-ból álló társasághoz egy-egy pár foglyot osztunk be, amelyeket viselkedésüköt képest ki is cserélhetünk. A szabadonbocsátás bármikor megtörténhetik, de ajánlatos addig várni, míg a fiatalok repülővé válnak.

A télen át kamrában tartott foglyokat nem szükséges éppen volterba helyezni, azokat kora tavasszal szabadon is engedhetjük a területen. Mindenesetre biztosabb eljárás, különösen ha anyagilag abban a helyzetben vagyunk, hogy megtehetjük, az egész tenyésztés menetének a fentebb leírt módon való végigvezetése.

Ami már most a vadászati gyakorlatát illeti, a következő szabályokat állítanám fel és tartanám követhetőnek.

1. Az időjárashoz és a foglyok fejlettségéhez képest nem kezdjük meg a vadászatot augusztus közepe előtt. Száraz, fülledt meleg időben lehetőleg ne vadászzunk. Ne vadászzunk kora reggel, amikor a csapat még nem foglalta el a nappali tartózkodási helyét, inkább délután vagy estele.

2. Lehetőleg minden csapatot lödözünk meg, de viszont ne apasszuk le felénk kevesebbre. A csapat közé vaktában ne lövjünk, hanem lehetőleg a szélről repülő darabokra, célozva, az őregeket és pedig a tyukot minden körülmények között kíméljük.

3. Ha válogathatunk, akkor a patkós mellű darabokra lövjünk, ezek vagy kakasok, vagy már meddővé válni kezdő tyukok. Ha a kutányk áll, kerüljünk elje, hogy a csapat a kutya és köztünk keljen, akkor a szemben kelő darabokat könnyebben megíthetjük nemükre vonatkozólag.

4. November közepén szüntessük meg a vadászatot a fogolyra, attól kezdve a téli gondozásukra figyeljünk, amire vonatkozólag alább még néhány utmutatást adok. Havon az együtt gubbasztó csapatba csak pecsenyepuskás lö béle.

5. Ha azt tapasztalánk, hogy tavasszal tudáságosan sok a kakas, ne sajnáljuk a farsadást és próbálkozzunk meg a kivételes lelövési engedély alapján a kakasölvéssel. De csak akkor, ha biztosak vagyunk a dolgunkban, mert ideges vagy hebehurgya puszkának ez a feladat igazán nem való.

A foglyok téli etetése az a pont, ahol a vadászgáza a legtöbb bakot lövi. Ha az etetőket valahogy el is készíti, vagy felügyeletüket mulasztja el, vagy olyan eleséggel látja el őket, amit minden más felvez, csak éppen a fogly nem.

Az etetők célja különösen fedezék nélküli sík terепен nemcsak az élelemnyújtás, hanem egyttal védelem is. Úgy kell tehát felállítani és berendezni őket, hogy ennek a kettős célnak megfeleljenek. Legalkalmasabb anyaguk a kőenyttüsse, amelyet halomra hordunk, a szél ellen karókkal a földre erősítünk és a hó ellen fenyőággal vagy tengeriszárral földünk le. Természetesen valami sátorformát igyekszünk elérni, lehetőleg zeg-zúgos vonalat, vagy oly fekvésűt, amely az eleséget és az alája menekülő foglyokat a hűvűs ellen megvédi. Legtöbb vidéken az északi, északnyugati vagy északeleti szél hordja a havat, tehát a sátrakat oly irányban vezessük, amely irány a fentieket rézsut metszi. Felállítási helyül dűs rozsvetések, fűves árokpartok válasszunk, esetleg a csenderesek mentén, honnét a havat hóesések idején elapatolni el ne mulasszuk. Az 1928–29. év telen kétségbeesett küzdelmet folytattam a heteken át tartó hófűs ellen, amikor a nappal kilátpoltó vetéseket, fűves árokpartokat éjen át nyomtalanul betakarta a hó, de a végén mégis én maradtam a győz-

tes és amikor messze vidéken a foglyállomány 80%-ban elpusztult, én legfeljebb 35–40%-os veszteséget könyvelhettem el. Ne csak a mesterséges etetőket gondozzuk és lássuk el eleséggel, hanem mindazokat a helyeket, ahol foglyaink tapasztalat szerint szívesen megbújnak, gyepüket, gázos, tús-kés, bokros árokpartokat és úmentéket, csenderesek széléit s. b. Az etetők telejére helyezzünk ki csapdát a ragadozómadarak ellen, vagy kössünk magas póznára egy-egy leölt rablót, de már csak akkor, ha foglyaink az etetőt megszokták és látogatják. Itt is megpróbálhatjuk az orvosságos úveget.

Etetésre csak a legajta szubálludok és szénapelyvát használjuk. A buzmagyvat a fogly nehezen dolgozza fel, különösen, ha nem jut bőséges zöldleghöz. Minél több fűmág legyen az etetni valóban. Keverjünk közéje káposzta, kelleveit is, éppen ezért a marhakarposztát még apróvadás területein se hagyjuk el. Korán kezdjük meg az etetést és későn hagyjuk abba, különösen, ha foglyaink szívesen járnak az etetőre, mert nagy a valószínűség, hogy az etető környékén fognak kölleni is. Ne csak a terület szívében, hanem a széleken is helyezzünk el bőven etetőhelyeket, különösen, ha a szomszéd nem etet, a mi hasznunk lesz. A faluszéli, tanya és major melletti pátjak, kazlak környékét éber figyelemmel kísérik, mert a lőszórhurok ott rengeteg kárt tehet. Ahol a disznócsoordt télen a vetésekre is kicsapják, ott a kanász kórmere is ügyeljünk, mert a disznótúrta vetésre szívesen jár a fogly, a kanász viszont az ugyancsak odajáró varjakra paktányfogó vasakat rak ki, arról már „nem tehet”, hogy azal a foglyot is megfogja. Ha kérgesség válik a hó, kettőztessük meg a munkánkat, mert akkor köztűnt a legnagyobb inség foglyainkra.

A ragadozó-irtás nem ajánlhatom eléggé a vadászgázra figyelmébe. A foszforos mérgezés ma már általánosan bevált és eredményes irtási mód, amely majdnem teljesen sztrichotina a durva és rendkívül veszélyes sztrichotina mérgezést, amit amellet szárnyas ragadozó irtásánál alig jöhető el számításba. Bármily hasznos a menyét mezőgazdaságilag, különösen egrjárásos esztendőben, foglyállományaink szempontjából megmérhetőenl kártékony, kímélet nem érdemel. A kőbor házincasak ugyancsak a fogly egyik legnagyobb ellenésége. A sün, a gébics, a gólya, a héják és selymök különböző nemei, elsősorban a vándorolymok és a réti héja, a gatyás ölyv: mind esküdt ellenségi pusztuló foglyállományaink. Ha nem is lehet célunk, már csak aviláncunk fenntartása szempontjából különösen a selymök teljes kiirtása, kíméletel velük szemben nem ismerhetünk, ha azt akarjuk, hogy behatárolt időben belül foglyállományaink áldozatul ne essenek egy túlzott madár-vedelemnek. Az apró szőrmes ragadozó fogására, mint fentebb említettém, elsőrendű segédeszköz a csapóáda, ebből sohasem lehet elég a területünkön.

Betegség a foglyot alig pusztítja. Én a sokat hangoztatott „baromfi-kolérában” egyszerűen nem vagyok hajlandó hinni. Állategészségügyi viszonyaink állandóan javulnak, ezzel szemben foglyállományaink állandóan fogynak. Hoi itt a józan öszsűffélgő? Már azt is hallottam, hogy a foszforos husvagdalékkal való tavaszi mérgezés

oka a fogoly pusztulásának. Ebben sem hiszek. A műtrágyák mérgező hatása is kérdéses még, különösen, amikor p. Szászország épen mezőgazdaságilag legintenzívebben művelt vidéke egyuttal Németország legjobb fogolyterülete is. Igaz, hogy ott a vadtenyésztés nagyon magas fokon áll és az intenzív mezőgazdasági kultúrát kiegyensúlyozza.

Vérfelírásiterte természetesen a fogolyállományok is ép oly szükségére van, mint minden más vadállományok. Ha egy bizonyos fokig számíthatunk is természetes vérfelírásiterte a területünkre különösen az elpáráz időjén bevándorló kakasok révén, nem szabadna egyedül erre bízni ennek a fontos kérdésnek megoldását. Ne sajnáljuk a költséget, hozassunk tavasszal fogolypárokat, vagy cseréljünk más terület tulajdonosokkal. Hihetetlen eredményt fogunk e révén a szaporulatban elérni. Különösen mesterséges tenyésztés esetén ennek semmi akadályja nem lehet, mert csere céljára mindig elegendő anyag áll rendelkezésünkre.

Igyekeztem vázlatosan elmondani mindazt, amit a kérdés szempontjából fontosnak tartottam. Bizom benne, hogy vadasztársaimban legalább érdeklődést sikerül keltenem az így írt és ha ezt életem, a következő lépés megteleit már biztosra veszem. Alig van olyan vadász, akit a fogoly ne érdekelne, legfőbbünk annak vadaszatát becsüli az apróvad között legjobbra. Hiszem, hogy ezeknek, soraimat olvasva, sikerült figyelmét némely körülményre felhívnom, emlékeztükbe idéznem oly dolgokat, amelyeket bizonyára maguk is tapasztaltak, de talán elsiklottak felettük és másban keresték az okát az elvitatatlan pusztulásnak. Még nem késő. Még segíthetünk, ha segíteni akarunk, ha munkát és áldozatot nem kimélnék. S ha erre a nehéz, de sikerrel bízható utra rátérünk, akkor bizom abban, hogy fogolyállományaink túlrik a krízist és jövőjük beláthatatlan időkre biztosítva van.

Innen-onnan.

— Változások az erdészeti szolgálat köréből / Dr. Szmracsányi Lajos egri érsek Nagy László erdőtanácsos, uradalmi erdőfelügyelőt — érdemeinek elismerése mellett — nyugalomba helyezte s a központi erdőhivatali ügyek vitelével — erdőgazdasági tanácsadói címmel Urbantsek Ignác uradalmi erdőmérnököt bízta meg.

Midőn a mi kedves Laci bácskótlót — a hivatalos szolgálatnak befejezése alkalmával — szeretettel bucsuzunk, egyben kifejezést adunk annak a reményünknek, hogy távozása nem fogja egyben az egyesületünkbeli való kiválását is jelenteni, hanem ellenkezőleg, népszerű, kedves egyéniségével, félszázados gyakorlati tapasztalatainak közreadásával még nagyon sokáig gazdagítja egyesületi életünket.

— Rádióelőadás az új erdőtervényről. Fröhlich Brunó m. kir. főerdőtanácsos október 26-án a M. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozatában az új erdőtervényről népszerű előadást tartott. Ez érdekes előadás az erdők nemzetgazdasági és népegészségügyi fontosságából kiindulva végigvezette a hallgatókat az erdők fenntartásának, a közérdeklő fásításoknak szükségességén, s megvilágította azokat a szempontokat, melyek a m. kir. földművelésügyi minisztériumot az új erdőtervényjavaslat megalkotásában vezették. Az előadó a törvényjavaslat minden fejezetére, kiterjeszkedve a nagyközönség által is érthető módon ismertele annak részleteit. A nagy érdeklődést keltett előadás bizonyára hathatósan szolgálta az új erdőtervény által bevezetelt reformok népszerűsítésének ügyét.

— Nemzetközi fakongresszus Párisban. A franciaországi faérdekeltségek 1931. július elseji kezdettel nemzetközi fakongresszusra hívták össze az európai erdőgazdasági, fatermelő és fakereskedelmi köröket. A kongresszus programjába gazdasági, technikai, kereskedelmi és ipari kérdések vannak felvéve, így a fakereskedelmi normalizálás, standardizálás, fakereskedelmi konvenciók régóta húzódo problémái is. A kongresszus elnöke M. Quiete volt földművelésügyi miniszter lesz. Az 1923. évben Pozsonyban, majd 1925-ben Nancyban, legutóbb pedig a múlt évben Pozsonyban megtartott nemzetközi fakongresszusok sorozatában ez a párisi összejövetel lesz a negyedik, mely nagyobb és általánosabb érdeklő programja révén máris nagy érdeklődés középpontjába került.

— Elhalasztották a Máv. pályafenntartási anyag szállítási versenytárgyalását. A Máv. igazgatósága a pályafenntartási anyagok szállítására eredetileg f. hó 18-ára hirdetelt versenytárgyalását f. hó 25-ére halasztotta el. Így ez a versenytárgyalás egy napra esik a Duna—Száva—Adria vasut által hasonló anyagok szállítására kiirt versenytárgyalással.

ÜZLETI HIREK.

A belsőfi fa írti a máv-i mezőgazdasági tarifa hatása alatt az érdeklődés megfélént, bír meg lakalult árkáról nem igen lehet szó, mert úgy a végük, mint az eladók bizonytalanságban vannak. A kedvezményes tariffát elnyomozandó a cseh-szlovák piac is mérféltete az áráit, bír ebbe az enyhe idő is belejárított. Általában az izletment lanya, fásidében erősebb a visszacsés.

1. Tüzifa ab feladó állomás:

Belsőfi hasáb	210—230 P.
« vegyes	200—205 P.
« dorong	180—185 P.
« hántotta	230—240 P.
Romániai hasáb	225—235 P.
Szlovenszói száraz hasáb ab határ	1200—1650 cK.
Jugoszláviai hasáb ab határ	260—265 P.

2. Faszén ab feladó állomás:

Belsőfi Ia	570—640 P.
Belsőfi IIa	510—560 P.
Romániai ab határ állomás	610—660 P.
Szlovák	3200—4000 cK.

3. Máva budapesti paritásban:

Tölgy gömbölyű fa m ² -je vékonyabb	30—36 P.
Tölgy gömbölyű fa m ² -je 35 cm-nél felelő	45—50 P.
Tölgy founiróknak m ² -je	80—170 P.
Bükk gömböfa 30 cm-től felelő	30—35 P.
Körös	40—48 P.
Juhar	45—50 P.
Éger	30—35 P.
Oyetyán	28—30 P.
Akác	30—32 P.
Nyár (gyufa-gyártásra)	23—25 P.
« fűtészúra	30—35 P.

4. Fűrészáru budapesti paritásban:

Ia tölgy fűrészáru	140—160 P.
IIa	110—130 P.
Párisi	210
Hosszfűrész	200—210 P.
Rövidfűrész	140—170 P.
Tölgy boules	120—170 P.
Quarrier árn	170—200 P.
Bükk göbőft, szélezetlen	80—90 P.
« szélezett	90—110 P.
Bükk göbőfellen, szélezetlen	70—90 P.
« hosszifűrész	80—100 P.
« rövidfűrész (széles)	60—70 P.
« (keskeny)	50—65 P.
Fenyő asztalosírú széles m ³ -e	120—130 P.
« keskeny m ³ -e	110—120 P.
Építőanyag széles m ³ -e	90—100 P.
« keskeny	75—85 P.
Léc, záríték	80—90 P.

5. Bogrnárja ab feladó állomás:

Körös 15—25 cm. 10,000 kg.	360—440 P.
Szil 12—25	300—360 P.
Akác 12—25	370—420 P.

6. Fagyármányok ab feladó állomás:

Tölgy bányafa m ² -je 13—20 cm., 2,0 m. hossz	25—26 P.
Tölgy bányafa m ² -je 13—20 cm., 2,0 m-en felül	28—30 P.
Tölgy telephonszlop m ³ -e	35—38 P.
Dongca, gönci telensélysábn	350—360 P.
Kerékfalp, bükk 22—24" h. 2,5—3" v. drb-ja	0,26 P.
Küllő drb-ja	0,13 P.
Kivissati talpja 1,1 m. h. drb-ja	0,58—0,60 P.
« 1,2	0,68—0,72 P.
« 1,3	0,84—0,90 P.
« 1,3 (profilozott)	1,00—1,10 P.

Tölgymakk,

csertölgymakk, fenyőmagvak és lombfagyómagvak, erdészeti csemétek, sorfák beszerezhetők

KEINER REZSŐ

okl. erdőmérnök
BUDAPEST,
I, Fery Oszkár-utca 34. szám alatt.

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

2,6 m. h. közbenső tölgytalpa db.-ja	7,90 P.
2,5 " " " " " " " "	7,70 P.
2,4 " " " " " " " "	6,50 P.
2,2 " " " " " " " "	3,90 P.
2,6 " " " " " " " "	5,60 P.
2,5 " " " " " " " "	5,40 P.
2,4 " " " " " " " "	5,00 P.
2,2 " " " " " " " "	3,50 P.
Máv.-szabványú tölgyváltótalpa m ² -e	125— P.
Nyírfarúd drb.-ja 4 m. h. felső átmérőben 8—10 cm.	1:10—1:30 P.
Tölgy szőlőkaró db.-ja 1,8—2,0 m. h.	0:12—0:14 P.

7. Építési anyag, aó rakár:

Tégla nagyméretű darabja	0:07 P.
" " " " " " " "	0:05 P.
" " " " " " " "	0:05 P.
" " " " " " " "	0:04 P.
Portland cement q.-ja	5:90—6:30 P.
Mész q.-ja	3:60—3:80 P.

Abies pectinata

jegenyefenyőmagot, erdei luc-fecetek vörösfenyőmagot, mindenféle fenyőmagot, Douglasfenyőmagot, előcsírázott magas körismagot, mindenféle lombfagyagot, fenyőcseméket, tölgycseméket, cserfemeséket erdősítésre szállít és rendeléseket kér

Köszegi Fenyőmagpergetőgyár
Köszeg.

Feketefenyő-

tobozt minden mennyiségben veszek.
Kérek részletes árszámítást.

Keiner Rezső

okl. erdőmérnök

Budapest, I., Fery Oszkár-u. 34. szám alá.

TÖLGYMAKK-garantált

Quercus sessiliflora — kocsánytalan tölgy-makk, **Quercus pedunculata** — kocsányos tölgy-makk, **Quercus cerris-cornumakk**, legmagasabb csírákészséggel bíró erdősítésre való legpréribb **vetőmakk** minden mennyiségben beszerezhető és prompt szállít

KÖSZEGI FENYŐMAGPERGETŐGYÁR, KÖSZEG.

Nagyobb szükségletnél kérjen mindenki előnyárajánlatot!

Az egri érsekség csemetekertjeiből

több ezer darab

őszi vagy tavaszi ültetésre alkalmas

1—3 éves luc, szitka és feketefenyő csemete

kerül eladás alá. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt az egri érsekség erdőfelügyelősége.

A Tiszajobbsparti Vármegyék Erdészeti Egyesülete a MAGYAR ERDŐGAZDÁBAN megjelenő cikkek után

írói tiszteletdíjakat fizet.

Lapszámonként két-két cikk kerül díjazásra, egyenként **25—25 pengő** tiszteletdíjjal. A honorálásra kerülő cikkek minimális terjedelme 3 nyomtatót hasábol kell, hogy legyen. Kérjük t. tagtársainkat, hogy lapunkat cikkeikkel, közleményeikkel fokozottabb mértékben sziveskedjenek támogatni.

Thiringer János okl. erdőmérnök erdőgazdasági és mérnöki irodája

Körmend, Vas megye.

Elvállaja az erdészet, vadászat és földmérés körébe tartozó összes munkálatok szakszerű, pontos és gyors kivitelét, közelebbről: rendszeres gazd. tervek készítését, erdőbirtokok és faállományok becslését, vételét és eladását, erdőgazdaságok felügyeletét, szaktanácsadást; erdei magvak és csemétek szállítását bel- és külföldön. Vadászterületek berendezését, felügyeletét, élő és lőtt vad értékesítését és beszerzését, vadászterületek és vadlelővések közvetítését bel- és külföldön. Területek felmérését, felosztását, határok kiigazítását, térképek készítését, telkesítését, alagsó- és árokrendszerek, utak és iparvasutak tervezését és kiültését.

Nyomtatványait a Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdájában rendelje meg Sátoraljaújhely.

Izléses és olcsó munka. Pontos kiszolgálás.

CSAK AZ ISMÉTELT HIRDETÉS HOZZA MEG A KIVÁNT SIKERT!

Nyomatott a Zemplénvármegyei Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdájában Sátoraljaújhelyt. 1930—6327.

Magyar Erdőgazda

TISZAJOBPPARTI VÁRMEGYÉK ERDÉSZETI EGYESÜLETÉNEK LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én.

Szerkesztőség: Bükkszére, u. p. Bogács, Borsod vm.
Kiadóhivatal: Keresztény Sajtóállalat könyvnyomdája
Sátoraljaújhely, Vörösmarty-utca 1. szám.

Szerkesztő:
L. Wittenberger Géza.

Évi előfizetési díjak:
Tagoknak 2 pengő.
Nem tagoknak 10 pengő.

Karácsony

békéje borul le ránk. Jóleső csönd, miben gyermeké válik a lélek. Egy napra megáll a törtetés, elcsendesül a hajszá, megbékélnék az örök ellentétek, fehér selyemszárnyakon átsuhan a szeretet angyala a világ fölött.

Karácsony van, összebujós, örömfás, meleg ünnep, a lelkek ünnepe. Jólesik most jóvá fiatalodni mindeneknek, megemlékezni a szegényekről és szenvedőkről, karácsonyfákat gyújtani a külvárosok utcáskarain és jó szívvel megajándékozni a szegényeket és szűkölködőket. Ez történik most széles e világon, minden országnak minden helységében, ez történik a társadalmi testületekben és egyesületekben csak úgy, mint az iskolákban, hivatalokban és kórházokban, sőt még a börtönökben is.

Csak a magyar erdőgazdaság karácsonyján nem ragyognak fel vidáman a fények, csak a mi ünneplésünk békés örömet zavarja meg az a szomorú valóság, hogy a mi fényünkön ebben az évben 28 kis fénylő gyertyával kevesebb gyullad fel karácsony estéjén. Huszonnyolc erdőmérnök kezéből esett ki a kenyér az alföldfásítási akcióról való elbocsátásuk által, huszonnyolc ifju, megannyi feleséges, családos ember lelkéből származtatta az állami kiadások okvetlenül szükséges csökkentése" az ünnep boldog derűjét s adta kezükbe karácsonyfa helyett a vándorbotot.

Nem célozom most vitálni az Alföld fásításának nemzetgazdasági jelentőségét, kulturális áldásait, nem célozok bírálni egy termékeny emberöltő munkájának természeteként megszületett bölcs és fontos magyar törvény végrehajtását. Erről eleget írtak és beszéltek már előttem. Fonák időköt élünk, melyeknek keze felfogtat mindent. Napnap mellett látjuk, hogy a hangzatos jelszavak, írott célok, elpuf-

ogatott ideálok mellett a lényeg elvesz, a tett elmarad. Azt is megszoktuk már, hogy a takarékoság időszakonként feltámadó szele az apró, könnyebben megmozdítható existenciákat szokta elsöpörni, s mozdítatlanul hagyja az ólomsúlyú álláshalmazokat és mamutjévedelmeket. De ez a karácsonyi elbocsátás összeszorítja a torkunkat, mert nemcsak igazságtalan, de embertelen is, s fel kell emelnie erélyes tiltakozásunk szavát.

Lehetséges, hogy az államerdészeti tisztikar létszámának csökkentése csakugyan elkerülhetetlenné vált. Ismerjük azt a kényszerű megkötöttséget, miben földművelésügyünk egy idő óta feszeng, aggodó figyelemmel kísérik azt a — gondolkodó ember számára érthetetlen — politikát, mely a termelő, jóvedelmező ágazatok mellőzésével azok számára alig juttat valamit ugyanakkor, midőn — bár ideális, — de igen messze fekvő célokra sokszorosan annyit áldoz. Ily körülmények között kétségelentül nehéz feladat ma ennek a tárcának a vezetése, nehéz abban többet és jobbat produkálni. Nem e kis lap hasábjaira, de a törvényhozás háza és a minisztertanács magas plénuma elé tartoznék annak kérdése, hogy miért van mindez így, s miért nem változtatunk hát végre rajta?

Tegyük fel azonban, hogy valóban nincs más mód a földművelésügyi tárca kiadásainak csökkentésére, mint az államerdészeti tisztikarában eszközölt létszámapasztás. De miért bocsátják el szolgálatakból a legfiatalabbakat, kiknek gyakorlati kiképzésére, mit majdan az állam javára hasznosíthatnának, — legnagyobb szükségük lenne? Hiszen általános a panasz, hogy a szigorlati rendszer mellett végzett fiatal erdőmérnök generáció nem rendelkezik elegendő gyakorlati tapasztalattal, s a mindennapi étellel szoros kapcsolatban álló közhivatalok betöltésénél gy-

korlati ismereteik sok kívánnivalót hagynak hátra. És miért tesznek földönfutóvá oly fiatal embereket, kiknek az elhelyezkedésre legesélyesebb reményük sincsen, s csak a munkanélküli inségesek számát gyarapítják? Ha már a létszámszűkítés elkerülhetetlen szükség, helyesebbnek tartanók annak a hosszu, vagy teljes szolgálatlalt bíró erdőfőtisztek nyugdíjazása formájában való végrehajtását.

A hagyományos erdész kollégialításnak mindenestre módot lehetett volna találni, hogy 28 diplomás erdőmérnök existenciáját megmenthesse. Az Országos Erdészeti Egyesület az elbocsátott erdőmérnököknek szolgálatukban való további megtartása érdekében újabb kérelmet terjesztett elő. Csatlakozunk mi is ehhez a mozgalomhoz! Hívjuk le a földművelésügyi miniszter ur figyelmét a magyar erdőgazdasági körök legerélyesebb tiltakozására! Ébresszük fel lelkében a megértés és szeretet szavát, hogy megmásva elhatározzák, az elbocsátásra ítélt erdőmérnökök asztalán is kigyulladhasanak a mindenkit eltöltő karácsonyi béke örömfényei.

L. W. G.

Jegyzetek a nagyvilágból.

Írta: Dr. Fazekas Ferenc.

III.

Az emberek megszokták a nyers műszaki kora alatt az élőfának a korát, vagy a faállomány életkorát tekinteni és ennek megfelelően egy 100 éves állományból termelt fa korálul egységesen és általában 100 évet vesznek fel. Ez azonban egyáltalán nem helyes, mert a növekedés menete hízza magával, hogy pl. egy 100 éves fa törzsének alsó szakaszán 1-től 100-ig valamennyi korfokot tartalmazza és a törzsnek fája léléllé mindig fiatalabb és fiatalabb lesz.

Jól tudjuk azonban azt is, hogy a fiatal és öreg fának a minéműsége, — vonatkozásban a csak elképzelhető összes tulajdonságokra, amelyek felhasználásuknál általában szöba jöhetnek, — igen-igen különböző. Így többek között egészen másként visel-

kedik fiatal fa a velemedés, a repedész ele. szempontjából, mint az öregebb fa, tekintettel éppen a fa egyenlőtlen összetételére. Már egészen felületesen megkülönböztetünk szácsfát és gesztit, de rendelkezésünkre állanak tudományos és gyakorlati célokra átlagadatok, így a frissen döntött fának sulyáról (rakodási suly), melyek azonban a mondottaknál fogva még csak megközelítően sem fognak egyezni, ha egyszerű a szála vékonyabb végéről, tehát egészen fiatal fásrésztől, máskor pedig öreg gesztifáról van szó, sat.

Gyakorlatilag is igen nagy jelentősége van a műszaki fa korának.

Ismeretes, hogy milyen nagy kárral jár pl. uca burkolati falkockáknál a különféle keménységű, szivóságú, rugalmasságú vagy lágyágú rönkökből való termelés. Mindezen eltérő tulajdonságok azonban elsősorban már maguktól a különböző korokból adódnak.

Huflagol nagyon érdekes ide vonatkozó közelebbi kísérleteket is végeztet. Megvizsgált különböző természetes 40 éves műszaki fát. Olyanokat, amelyek 40 éves törzsek tartalmaztak, majd olyanokat, amelyek ennél öregebb törzsekben a legelső 40 éves rétegeket képezték és végül olyanokat, amelyek ezen öregebb törzseknek felső 40 éves törzsrészein talált.

Gyakorlatilag ilyen vizsgálatok eredményei a technika terén is igen jól használhatóak fel olyan kérdések elbírálásánál, mint pl., hogy vajon melyik származású 40 éves műszaki fa a legalkalmasabb így cellulózra gyártásra etc., etc.

A fák életének rejtelmét címmel egyik naplapon a közelmúltban annyira érdekes

növényteni vonatkozású kis riportot hozott, hogy mint könnyű csemegét, közlöm annak tartalmát itt e helyen is, természetesen mégis anélkül, hogy az előadotakkal — azok tudományos alapjait tekintve — azonosítani próbálnam magamat.

De lássuk a közleményt magát. A bevezetés annak a közismert ténynek a konstataciójával kezdődik, hogy a kaliforniai hegyekben általában igen nagy tülevű fák nőnek. Egy ilyen fa nemrégiben befejezte hosszú életét és a törzsön 2425 évgyűrűt számoltak meg. Ez az óriás tehát már Krisztus születése előtt fél évezreddel kitárta lombkarját.

1827-ben Teneriffában a vihar kidöntött egy fáriást, amelynek elkorát a tudósok vizsgálata nyolcezer esztendőben állapította meg.

Európában is élnek ezeréves tölgyek és hársak, amelyek öregebbek a körülöttük épült ősi városoknál.

A Szentföldön cédrusok és ciprusok zöndelnek, amelyek tanúi voltak a keresztény hádiaratóknak.

Indiában ismernek egy szent fát, amelyet 2175 évvel ezéltől ültettek el.

Japánban is zárandóknak egy fához, amelynek 12 métere nyolc ágait rudakkal támasztották meg. Ez a fa, amely 629-ben bujt ki a földből, tizenhárom évszázad óta emlékezik az összes uralkodó házára.

A természetudósok és hidromechanikusok használnak török a fejüket azon, hogy milyen erő hajtja fel a fában a vizet a talajból 60 vagy 90 méter magasságra. A modern mérnökök irigykedve nézik ezt a megfíjteletlen természetberendezést, amely a legteketelebb emberi szivattyú teljesítményét is messze felülmúlja. De nem csuda!

A fák évezredek óta gyűjtik a tapasztalatokat, mi emberek pedig csak Kopernikus, Galilei és Newton óta tudunk természettudományi alapon gondolkodni. Ennek a rejtélynek a nyitására bizonyára csak késői unokáink fognak rájönni.

Külföldi szaklapokban olvasom, hogy Oroszországban felállítottak hordozható olyan berendezéseket, amelyek a helyszínén az erdei hulladékokból — mint fenyőtűkből, tobozokból, kicsiny ágcskákból etc. — fabrikett tudnak formálni.

A kísérletek ugyanis már előzetesen azt eredményezték ott, hogy az elmlített talaj hulladékok elporlasztása és préselése után értékes brikett nyerhető, amely egyébként olyan kemény, hogy csak fejszével verhető szét és amelynek tetemes tüzeje is van. Átlagosan 2.4 tonna ilyen brikett ezekben a vonatkozásokban 9.7 köbméter fának felel meg.

A mai erdei munkátelejesítmények és munkabérek alapján így hiszik, hogy 10 kg. brikettet ab vasut már ca 32 fillérnek megfelelő összegért is szállítani lehet.

Az eredmény természetesen még kedvezőbbé válna, ha sikerülne olyan megfelelő gépi berendezést is konstruálni, amelyik a hulladékok összehordását is megoldaná.

Olcso előállításán kívül további nagy előnye ezen fabriketnek a tűzfával szemben sokkal olcsóbb szállításában rejlik.

Egyébként a szovietek 700.000.000 Ha. fenyőerdejéből hektáronként és évenként 16—25 q hulladék áll ezen kísérletek céljaira rendelkezésre.

Schweitzban sokoldalú kísérletek után végre most már jó védelemző formában és

TÁRCA.

Az erdőhöz bucujá*)

Irtá: Wittich Béla.

Ládák tömege, szalma, papírhulladék, szemét, hasznavehetetlen kacat mindenféle, tele van vele a máskor oly tiszta, virágos udvar.

Csudálkozva bólogatnak a nagybulomb diófák, nézik a nagy felordulást. Mondja is az egyik suttogó falevél nyelven, hogy ilyet a huszonhét év alatt, mióta itt vannak, egyszer sem láttak. Akkor jött ide a jó ember, aki őket ide ültette, akkor örömmel, vig fíttyszó mellett bontogatta a teli ládákat, most pedig őrsekbe rakogtat mindenfélét merengő busongással. Fialat, derék, csinos ember volt, dúslekte hajú,

*) Készséggel adunk helyt a szaklapokból jól ismert cikkirő hangulatos kis elbeszéléseknek, — bár annak tendenciájával nem egészen értünk egyet. Az örömeiben és tapasztalataiban dús, gyakorlati érzésbenereknek — szakképzett erdőmérnökkel való felszerelés céljából való elbocsátást megkövetelő törvényes rendelkezéseiért néincs tudomásunk. Ha az új erdőtervény elő is fogja irni a magán-erdőbirtokosok okleveles erdőmérnök alkalmazását, a végrehajtást bizonyára nem fogja átmenet nélkül, márol hónapra megkövetelni. Módot fog nyújtani a birtokosoknak, hogy a hosszú szolgálati birt, kipróbált és gyakorlatilag kiváló régi erdezeseket továbbra is megtarthassák, legfeljebb azt fogja majd megkövetelni, hogy átmenetileg — addig is, míg okleveles erdőterület alkalmazása — erdőgazdálkodási állami, vagy közösen alkalmazott erdőmérnökkel felügyeltessek. Ismerünk számos derék, kiválóan önképzett gyakorlati erdezi, ziknek — bár erdőmérnöki kvalifikációjuk nincsen a gyakorlati való kiválasztása a magyar erdőgazdálkodás számára nagy veszteséget jelentene. De erről szó sincs, s így alaplatan az aggodalom, mint szerző novellájában kifejezésre juttatott.

kackiás bajusza merészen kunkorodott mosolygós ajka fölött. Haja most már megritkult, megszürkült, bajusztát, szakállát is belepte már a dér, a gondpensz.

— Úgy! úgy, bölint a másik diófa, hát még az asszony is milyen más, mint ezéltől huszonhét évvel, mikor az ura karjaiban hozta be a kocsirol az udvarra, itt egyszerű lezötkött az ölelő kerökből s kacagva, énekelve futotta be a házat, a kertet, mint a fészékre messzi földrol visszajött madár. Emlékszel még a mi durva törzsekint is megismogatta bársony kis kezével! Most már elapadt a ládától a járók, szemébol elült a vigság sugara, a bánat sötét árnyékot vont rá, galyorkta sziváról a fájdalom keserü vize halavány acváron!"

— Haj, haj! — fejezi be a másik diófa — megörögdetünk velök mi is testvér, nézd milyen rücskös a kérünk. A tavalyi fagy is hogy elbánt velünk, még most is érzem!

Látányi erdező most ütötte be az utolsó szöveget egy ládába azzal az érzéssel, mintha ez a láda lette volna ifjuságának, terveinek, egész munkásságának és minden reményességének koporsója. Keserü sóhajjal tette le a kalapácsot közvényűlt megemberedést kezéből s nehéz léptekkel ment be a házába.

— Anyukám! — szölt tettetett vidámsággal feleségéhez — kimegyek még utóljára az erdőbe, adjal egy utolsó abrahot a Jancsinak, kismamának és a fíttfitytyeknek, jó bőven, hadd lakjanak jól utóljára szegénykéim.

— Már elkészitettem Apukám, hiszen úgy is tudtam, hogy még el fogsz fölük is

bucuzni. Csak vigyáz magadra és ne maradj sokáig és ne busuj, megégsz az lsten!

Mint mindig, ha távozott hazuról, most is megcsókolta feleségét, de most talán még bensőségesebben ölelkeztek össze, a szeretetből akartak egymásnak erőt adni a bánat elviseléséhez.

Hátára vette a hátizsákot, vállára vette a háromcsövűt és boldogan vinnyogó vizslájával, Pajtással elindult. Néhány perc múlva már az erdőben volt, az ő erdőjében, így nevezte mindig, hiába volt a grófe a tulajdonjog, mindig az ő erdőjét emlegette s nem jött rá soha, hogy voltaképpen ő volt az erdő, mely a hosszú évek folyamán szivét, lélkét teljesen rábaj ellette.

Letépdőve, fájdalom tasakodásban ment a csendesen szorgos erdő. Régen volt, mikor élte javakorában az iharos erdeszethez került. Becsülettel szolgálta gardáját, odaadó szorgalommal gondozta az erdőt, az erdő vadját, sokszor életét vette kockára érte. S most, el kell menni innen, itt kell hagyni az erdőt, boldog életének eltető forrást!

Felcselgessé vált, diplomás erdőmérnököt ész helyébe a törvény hatalma. Ebbe is belelörödött már, összecsomagolta szegénységét, készen van az indulásra, csak az erdőtl és kedvenceitől bucuzsok el. Azután jöjjen, aminek jönnie kell, a kegydíjas nyomoresztendők sora!

Észre sem vette, már ott van a fenyes fiatalosban. Mikor elerte a pázsitos fnyiladékot, hosszasan fíttentet s nomsokára robgoya jött elő Jancsi, a szelíd szarvas-

gyári uton állítanak elő facukrot. Feltárási eszköz ehhez 40—41%-os sósav; nyersanyag a fűrészpör, amelynek már csak 0.5%-os vizet szabad tartalmaznia.

100 kg. jegegyenyő fűrészporból 70 kg. cukrot, illetőleg 34 liter 100%-os faszeszt nyernek.

A fűrészpör nagy korszaka, úgy látszik, most fog igazán csak kezdődni!

is a mindig gyér, de mindig lelkes törzsgárda előtt szellemi főnökünk Bíró Zoltán, az ő megszkotai gyakorlati gyors élelítésével többek között erre a problémára is már akkor felhívta a figyelmünket.

Az 1929. évi bécsi őszi vásáron, mint egyéb vásárokon is ott, az osztrák erdészeti ágilásban szerepelt. Egy két részlet után: Nemes fűztelepek átlagos évi hozama por Ha. Sch. 630. Kicsinyített mintákon bemutaták a kulturák különböző fejlődési fokozatait, hatalmas táblázatokon hozták a kapcsolatos tudományos kísérletek összegszerű, tételes eredményeit.

Demonstrációs fán, szines táblákon szelletes és propagatív ügyességgel szótárak a nagy nyilvánosság elé az erdészeti vonatkozású nemzetgazdasági adatokat is. Könnyen áttekinthető ezen monstrum lapokon az erdőgazdasági üzemek termelési tényezőinek viszonyát tárták fel, melyek szerint az erdőgazdasági összevetelből esik:

munkabérek és fizetésekre, valamint fuvarozásokra	50.5%
adókra, illeletekre	48. "
nyereségre csupán	1.5 "

A teherterhek hányadát feltüntető szines táblák föltűnő módon tárták elő, kiabálták bele a kiállítási terembe, hogy sok évtizedek produktumaiból, a hatalmas törzsből csak egy elenyészőn kicsiny keresztmetszet maradt meg, mint nyereség a tulajdonos erdőbirtokosnak.

(Folytatjuk.)

Tagsági díj évente 6 pengő.
„Magyar Erdőgazda” évi előfizetési díjai:
 tagok részére 2 pengő
 nem tag részére 10 "

Irodalmi Szekció

Franz Scheidter: Die Lärchenholz.

Verlag I. Neumann, Neudamm 120 oldal, 68 kép, ára 6 pengő

Scheidter erdőmester ebben a világszerte igyekszik vetni a kónéló tetvek érdekes és megismert világába.

Jóllehet Trianon folyótól a levelelű fánk, mindazonáltal a dekel ez a mű, sőt talán még az okból, hogy a mai Magyarországon nyésző tülevellű fák, főként a ben vannak kitűnő különbözőnek, károsítósnak, mint a természetben nőttek.

A szerző a tetveket külön és külön a pajzstetvek családjaiba, leírja azok külsejét, és rostitását. Majd a védekezés zatairól szól és szeretettel a madarakról, főként a cinkelyek az embernek legjobb s rovarok elleni harcában és nem félek fészkelésére szolgáló őrnak az erdőben és parkokban tartását, hanem minél több fészkelő kühelyezését javasolja a madarak etetését tartja el szükségesnek, mint azt mi tudjuk és mégis alig-alig kövönásokat.

Képes- és zsebnaptár

Naturschutz — Kalender 1931
 Abreisskalender 1931. I. Neumann (Németország). H

fiatal gróf meg ott a gerinc alatt lötte az első özet, Istenem hogy örült neki!

Igy pergett le előtte közel harminc év minden élménye szédítő gyorsasággal. Fáradt mosoly jelent meg arcán, mint lemondásteli gondolatmenetének szomorú jelzése.

A vadászlakhoz érkezett; előkereste a rejtékből a kulcsot, felnyitotta s végigjárta a szobákat. Simogató tekintettel bucsuzott el minden butortól, minden zugtól. Kint a nagy cserfánál kiszűrte a madáreléséget és sajátos fűtlyére egymásután jöttek csipogva, csirregve, a cinkék, fekete rigó, csiz, ózsupó, sőt még egy tarkaruhás harkály is abbahagyta a dobolást egy száraz ágon és részt kért. Hosszu évek múltak el, míg így sikerült a félnék madársereget magához szoktatni, mennyi kedves örömet szereztek neki különféle fűtlyéire.

Bezárta ismét a vadászházat és egy cserkész uton ment, mely ide-oda kanyargva a ciheresben egy kis tisztáshoz vezetett. Egy fűszálat keresett elő, ezzel utánozta a suta félnék nyűszítését szabályos időközökben. Kirakta a kismama csemegéjét, a sárgarépát, leltél és várt.

Minden felől csöndes zörejek nesze hallatszott, lágy szellő borzolta a fák koronáit, nyomában susogva libegtek a falevelek, egy odahullott kezefejére. Körülötte három pille röpöködött bizalmas közelségben, madárának halk szordinója zengett feléje, sejtelmes érzések fogták el, érezte most bucsuzott el tőle az erdő lelke!

Ismét sipolt.
 Halk csörtéses nesze kél a sűrűben.

Csak a gida jött.

A répát csak megszagolta dalmal nyűszítéssel ballagó sűrűbe, vissza-vissza nézve.

Latányi utána. Nem kellett sötét violásbarna boróka a kigida, előtte anyja a kis dermedten. Lövés, sérülés nem valami belső baj emészthette Sirt ástott. Késével, a tiz kette a sután. Nagy köveket temetelt sűrű. Ezek alá a mette el saját énjének szébb minden illuzióját, az embere telt hitét.

Mikor visszatért az erdőbönmagára, más ember volt a szive, lelke rideg. A városrészes érdelgében már nyiladalmát, de öröme sem nyilsohasem. Multak emlékei a lelke, mint sötét éjszaka.

Egy vágya volt már csak Pihenni.

Teljesült.
 Ott bulyong már az örökön, hol tudják, mily sok jdelent már rége eledlett sem érbe nem vették ne volt a sok közül.

Mikor aranyiszinbe öltömbömba, hatalmas sötétzöldregének egy jó emberről. Hagancsu gim orgonálva bögrészketve ballag be a sűrű az éjben, mely olyan sötét,

Nyitasson csekkzárját a m. kir. Postakárékpénztárnál!

Elsimervény

A fel által költendő k.

összesen a ***250** pengő

Postakárékpénztár csekkzárjára: a mindnapos betétre

A csekkzárjában található évek és hónapok

Magyar áll. hitelbank számlájára utalvány felírás: Storaufjauheja

A postakárékpénztárnál aláírása:

A fel által költendő k.

Erdészeti Értékelési Értékelő-lap

Postakárékpénztár csekkzárjára: a mindnapos betétre

A csekkzárjában található évek és hónapok

Magyar áll. hitelbank számlájára utalvány felírás: Storaufjauheja

A postakárékpénztárnál aláírása:

A fel által költendő k.

Könyvelési szelvény

Postakárékpénztár csekkzárjára: a mindnapos betétre

A csekkzárjában található évek és hónapok

Magyar áll. hitelbank számlájára utalvány felírás: Storaufjauheja

A postakárékpénztárnál aláírása:

volt. Arra lejjebb, ott van a rókavár, hol minden évben tacskó-róka csata volt. Ebbe a zuhogó hegyipatakba ő telepett a pisztrángot, ezt a szerpentines utat is ő építette. Elmaradt a gondosan ritkított zálerdő, embermagasságnál nagyobb fiatal lucfenyvesben meg az ut.

Huszonöt évvel ezelőtt ültettem, akkor születtek a Jóska! Ebből viszek egy kis gyalat emlékül. Arról a tömpe szikláról löttem most tizenhat éve a hiuzt. Ott a mohos bükkfánál lötte a gróf ur azt a szép huszak bikát, annál a kanyarodónál azt a rettenetes nagy kant, az „ólobányát.” A

gyári uton állítanak elő facukrot. Feltáró eszköz ehhez 40–41%-os sósav; nyersanyag a fűrészpor, amelynek már csak 0.5%-vizet szabad tartalmaznia.

100 kg. jegenyefenyő fűrészporból 70 kg. cukrot, illetőleg 34 liter 100%-os faszeszt nyernek.

A fűrészpor nagy korszaka, úgy látszik, most fog igazán csak kezdődni!

Newyorki hírek szerint az amerikai papírpap nagyarányú faszükségletének fedezésére keresztesz utján olyan nyarfaféléket állítottak elő, amely minden más fánál gyorsabban nő és így aránylag rövid idő alatt jó hozamot eredményez. Az újfajtát a szilárd, hosszú rostokkal bíró faanyagot ad s öt hónap alatt már több mint két méterre nő.

Valóban amerikai izü a következő adat, amely szerint ezen új fa 72-szer anyai termést ad, kereskedelmielg hasznosítható faanyagban, mint az eddig ismert nyarfélék.

Magyarország importja nyers papírárukban óriási. A nyarfélék azonban köztudomásúan hazánkban is jól termesztethetők.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy ezen gyorsan növő hazai fafajtá eddig is nagy mértékben fogyasztották bel-földi gyufagyáraink, továbbá fornérgyáraink etc.

Ílletékesek a gyors növési fák intenzívvel propagálása problémájával elbővübb nálunk is foglalkozni kell, ezen kérdésnek aktualitása azonban már ma sem lenne kétségbe vonható.

A gyorsabb növési fák népszerűsítésének szükségességén elmélkedve, önkéntelenül visszaemlékeztem most itt az elmúlt téli kedves csüörtözök estére, az erdészeti egyesületi barátságos heti összejövetelekre, ahol

bika, melyet egyszer az utolsó pillanatban mentett ki egy burokból még bőrvon korában, hazavitte és ott ápolta, míg teljesen magához nem jött, s azután ismét kivitte az erdőre. Több év múltán el már azóta, Jancsi már tizennégyes agancsot hord, de még most is kezéből eszi meg a zabot. Megsimogatta izmos nyakát.

— Isten övön Jancsi! — szóló hozzá elérzékenyedve s ez oly busan tekintett rá, mintha megértette volna, hogy utóljára látja a jólelkü embert, alig is akart távozni, úgy kellett erőszakosan elzavarni.

Innen a Kóbcércre ment. Aliq mozdultak a falevelek, fülléd meg volt, a fatörzsek oszlopokorában opálos párázat terjengett. Nagy völgyön át vezetett az ut, fel a hegynek, majd minden lépésnél felelevenedett előtte a mult egy-egy felejthetetlen élménye. Itt ennél a hármas tölgyfánál volt kedvenc leshegy, többek között itt látte azt a rókát, mely majdnem egészen fekete volt. Arra lejjebb, ott van a rókavár, hol minden évben tascó-róka csata volt. Ebbe a zuhógó hegyapatkba ó telepitette a víztrángot, ezt a szerpentines utat is ő építette. Elmaradt a gondosan riktított szalérdő, embermagasságnál nagyobb fiatal lucfenyves megy az ut.

— Huszonöt évvel ezelőt ültettem, akkor született a Jóska! Ebből viszek egy kis galayt emlélk. Arról a tömpe sziklárol löttem most tizenhat éve a huzat. Ott a mohos bükkfánál lötte a gróf ur azt a szép huszas bikát, annál a kanyarodónál azt a rettenetes nagy kant, az „ólombányat.“ A

is a mindig gyér, de mindig lelkes törzsgárda előtt szellemi főnökönk Biró Zoltán, az ő megzoktot gyakorlati gyors elészlásával több között erre a problémára is már akkor felhívta a figyelmünket.

Az 1929. évi bécsi őszi vásárán, mint egyéb vásárokon is ott, az osztrák erdészet aglianus szerepelt. Egy két részlet onnan:

Nemes füzefeleitek átlagos évi hozama pro Ha. Sch. 630. Kicsinyített mintákon bemutatják a kulturák különböző fejlődési fokozatait, hatalmas táblázatok hozták a kapcsolatos tudományos kísérletek összegzerü, tételes eredményeit.

Demonstrációs fán, szines táblákon szelletes és propagatív ügyességel szórta a nagy nyilvánosság elé az erdészeti vonatkozású nemzetgazdasági adatokat is. Könyvben áttekinthető ezen monstnum lapokon az erdőgazdasági tizek termelési tényezőinek viszonyait tizték fel, melyek szerint az erdőgazdasági öszbevetéltől esik:

munkabérek és fizetésekre, vala-
mint fuvarzásokra... 50,5%
adókra, illetékekre... 48.-
nyereségre csupán... 1,5

A tehertertelek hányadát feltüntetö szines táblák föltünö módon tizták elő, kiabálták bele a kizállítási terembe, hogy sok évtizedek produktumából, a hatalmas törzsből csak egy elenyészlő kicsiny keresztmetzset marad meg, mint nyereség a tulajdonos erdőbirtokosnak.

(Folytatjuk.)

Tagsági díj évente 6 pengő.
„Magyar Erdőgazda“ évi előfizetési díja:
tagok részére 2 pengő
nem tagok részére 10 „

fiatal gróf meg ott a gerinc alatt lötte az első özet, Istennem hogy örült neki!

Igy pergelt le előtte közel harminc év minden élmény szédítő gyorsasággal. Fáradt mosoly jelent meg arcán, mint lemondásteli gondolatmenetnek szomorú jelzése.

A vadászlahoz érkezett; előkereste a rejtékből a kulcsot, felnyitotta s végigjárta a szobákat. Simogató tekintettel bucsuzott el minden butortól, minden zugtól. Kint a nagy cserfánál kiszirta a madáreséget és sajtásjóság föttjére egymásután jöttek csipogva, csirregve, a cinkék, fekete rigó, csiz, özöspó, söt még egy tarkaruhás harkály is abbahagyta a dobolást egy száraz ágon és részert kért. Hosszu évek multak el, míg így sikerült a félnék madársereget magához szoktatni, mennyi kedves örömet szereket neki gondatlan fittyrifélekedésükkel.

Beszárta azt a vadászhatat és egy cserkésze uton ment, mely ide-oda kanyargóva a cihereszet egy kis tisztáshoz vezetett. Egy fűszálat keresset elő, ezzel utánozta a suta félnék nyüzszítését szabályos időközökben. Kirakta a kismama csemegéjét, a sárgarépát, leült és vár.

Minden felöl csendes zörejek szeme halatszot, lágy szellő borzolta a fák koronáit, nyomában susogva libegtek a falevelek, egy odahullott kezeféjére. Körülöt három pille röpöködött bizalmas közelségben, madárának halk szordinója zengett feleje, sejtelenes érzések fogták el, érezte most bucsuzott el töl az erdő lelke!

Ísmét sipolt.
Halk csörtetés nesze kél a sürtüben.

Irodalmi Szemle.

Franz Scheidter: Die Läuse unserer Nadelhölzer.

Verlag I. Neumann, Neudamm, 1930., 120 oldal, 68 kép, ára 8 márká.

Scheidter erdörmester ebben a könyvben világgosságot igyekszik vetni a tülevelli fákön álló tetvek érdekes és még eléggé nem ismert világába.

Jóllehet Trianon folytán alig maradt tülevelli fánk, mindazonáltal bennünk is érdekel ez a mü, söt talán még inkább abból az okból, hogy a mai Magyarországon tenyészto tülevelli fák, főként a luc könnyebben vannak kitve különböző betegségeknek, károsítósnak, mint a tenyészeti optimumon töttek.

A szerző a tetvekét külön a levéltetvek és külön a pajzstetvek családja szerint tárgyalja, leírja azok külséjét, életmódját, károsítását. Majd a védekezés és irtás módzaitáról szöl és szeretettel emlékezik meg a madarakról, főként a cinkefélékröl, melyek az embernek legjobb segítő társai a rovarok elleni harcában és nemcsak a cinkefélék fészkelésére szolgáló öreg, odvas fának az erdőben és parkokban való fenntartását, hanem minél több mesterséges fészekodu kihelyezését javasolja; télen pedig a madarak etetését tartja elkerülhetetlenül szükségesnek, mint azt mi is nagyon jól tudjuk és mégis alig-alig követjük a jó tanácsokat. F. M.

Képes- és zsebnaptárak.

Naturschutz — Kalender 1931. és Jagd — Abreiskalender 1931. I. Neumann kiadásá, Neudamm (Németország). Egyenkinti ára

Csak a gida jött.

A répát csak megszagolta s máris fádalmas nyüzszítéssel ballagott ismét be a sürtibe, vissza-vissza nézve.

Latányi utána. Nem kellett messze menni, sötét viólabarna borókabokornál ott állott a kisdiga, előtte anyja a kismama holtan, dermedten. Lövés, sérülés nem volt rajta, valami belső baj emészthette el.

Sirt állott. Késével, a tűz körmével. Beletette a sutát. Nagy köveket rakott a betemetett sirra. Ezek alát a kövek alát temette el a saját énjének szebb, jobb részét, minden illuzióját, az emberek jóságába vetett hitét.

Mikor visszatért az erdőből, nem ismert önmagára, más ember volt, hideg lett a szive, lelke rideg. A városban, a házak rémséges erdejében már nem érezte fájdalmát, de öröme sem nyílt meg szive sohases. Multak emlékein borongva szállt a lelke, mint sötét éjszaka a hó hullása.

Egy vágya volt már csak!

Pihenni.

Teljesült.

Ott bolyong már az örök vadászmezőkön, hol tudják, mily sok jót cselekedett. Idelent már régt elefedtek, sem kóbe, sem ércebe nem vésték nevét, ő csak egy volt a sok közül.

Mikor aranyszínbe öltözik az erdők lombja, hatalmas sötétzöld fenyük sohagos régeinek egy jó emberről. Egy vén, mohos agancsu gim orgonálva bög a nyiladékon, reszketve ballag be a sürtibe és elmerült az éjben, mely olyan sötét, nagyon sötét!

3 márká. „Waldheil-Kalender” 1931., erdészeti zsebnaptár erdészek és vadászok részére. 43. évfolyam, 2 részben zöld vászonkötésben, ára 250 márká.

Nem holmi vásári képes kalendáriumokról van itt szó, hanem két olyan, pompás fényképekkel díszített, színes műmellettelekkel tarkított, rövid magyarázó, ismertető szöveggel ellátott, falra függeszthető könyvről, mely Németországban is eseményszámba megy.

Magam repeső szívvel hontottam fel a postai csomagot, mely a naptárakat tartalmazta és — várakozásomban nem csalókoztam. Az egyik már 17 éves multtal dicsekszik, a másik negyedik évfolyamában jelent most meg és mindegyik túl igyekezett tenni korábbi testvéreire.

Különösen az állatfelvételek valóságos remekművek, melyeket csak az tud igazán értékelni és élvezni, ki életében már megkísérelte élő állatot, főként pedig erdei vadat a lemezre rögzíteni. Kirándulásaimon nem egyszer volt alkalmam kísérő társaimtól hallani, hogy ezután fogják igazán méltányolni és megbecsülni a sikerült vadfelvételeket tudva azt, mennyi verejtékes fáradság, angyali türelem, alapos hozzáértés, körműfőnöt ügyesség kell ehhez a mesterseghez.

De ilyen szép képek láttán még a teljesen tájékozatlan is kell, hogy élvezni és örülni tudjon s én meg vagyok róla győződve, hogy ezek a naptárak mindenkiben a vadászat nemes gyönyörűségei iránti érdeklődést keltik fel; az erdő, mező, az egész természet iránti szereteire hangolják a különböző lelket is és a természetvédelem szép eszméjének új barátokat toboroznak.

..

Dr. Emil Mehl: Über die Anwendung nationalökonomischer Grundbegriffe.

Verlag I. Neumann, Neudamm, 1930, 96 oldal. Ára 5 márká.

A szerző három részben tárgyalja az erdei értéket és ár, a tőke és járadék kérdéseit, tisztázza a nemzetgazdasági és erdőgazdasági elveket egymáshoz való viszonyukban. Majd az erdei termékek áralakulásáról, a talaj és erdő értékéről, a tőke és járadék problémáiról szól és befejezésül az ide vonatkozó irodalomról emlékezik meg.

F. M.

Egyesületi hírek.

Az egyesület ügyeit érintő levelezések s a lapba szánt közlemények *L. Wittenberger Géza erdőmérnök, egyesületi titkár Bükk-szécs, u. p. Bogács* címre küldendők.

..

A »Vadászati« rovatba szánt közlemények ezen rovat vezetőjéhez: *Thüringer János okl. erdőmérnök, Körmen, Vas megye* címre küldendők.

..

Nyugtadjuk az alábbi tag- és lapdíj befizetéseket:

1928. évre:

Máté Ferenc, Putnok 8 P

1929. évre:

Máté Ferenc, Putnok 8 P

Gr. Serényi B. urad., Putnok 2 P

1930. évre:

Máté Ferenc, Putnok 8 P

Gr. Serényi B. urad., Putnok 2 P

..

Tagsági és lapdíjakat, előfizetéseket és mindenemű befizetéseket a Magyar Általános

Hitelbank Sátorlajuhelyi Fiókintézeténél vezetett folyószámlánkra kérünk eszközölni. — Postatakarékpénztári csekk számla * 250.

Lapunk mai számához befizetési lapot mellékelünk, kérjük t. tagtársainkat és előfizetőinket, hogy hátralékaikat a csekklap felhasználásával mielőbb befizetni sziveskedjenek.

Innen-onnan.

— **Halálozás.** *Bizony Ferenc* főerdőmérnök, egyesületünk rendes tagja f. évi szeptember hó 8-án Budapesten, hosszas betegeskedés után meghalt. Az elhunytat — ki a háború előtt Kolozsvár város erdőgazdaságánál állott alkalmazásban, majd a székszárdi faértekesítő hivatali szolgálata után a báró Hatvani-féle erdőgazdaság vezetője lett — Budapesten helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett. Örizzük kegyelettel emlékét!

— **Változások az erdészeti szolgálat köréből.** A m. kir. földmivélsügyi miniszter *Pfeiffer Gyula* miniszteri főtanácsost, az erdészeti főosztály főnökét megbizta ugyanezen főosztály államtitkári felülvizsgálásával.

A m. kir. földmivélsügyi miniszter *Hollós Gyula* miniszteri tanácsost, aki a földmivélsügyi minisztérium erdészeti főosztályában teljesített szolgálatot, hasznos és kiváló munkásságának elismerése mellett — saját kérelmére — nyugalomba helyezte.

A m. kir. földmivélsügyi miniszter ugyancsak saját kérelmére nyugalomba helyezte *Szeesky Dezső* m. kir. főerdőtanácsost, aki legutóbb a zalaegerszegi erdőfelügyelőség-nél teljesített szolgálatot.

A „Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesülete”

1931. évi január hó 8-án délután 4 óraker tartja

KÖZGYÜLÉSÉT

Miskolcon a Kereskedelmi és Iparkamara kistermében az alábbi tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. A tavaszi rendes közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
3. Ügyvezető alelnök, titkár, pénztáros jelentése.
4. Indítványok, javaslatok.

Kérjük a tagok minél nagyobb számban való megjelenését.

— **Kitüntetés.** Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület az 1930. november hó 16-án Budapesten tartott közgyűlésén *Tomasovszky Imre* miniszteri tanácsosnak »A *bányafa*« című tanulmányát a M. A. K. R. T. által alapított *irodalmi pályadíj*al jutotta ki. Öszinte örömmel gratulálunk!

— **A gőzfavágók és a belföldi tűzfia.** Megírtuk, hogy az Országos Erdészeti Egyesület a hazai tűzfia fogyasztásának kormányintézkedés útján való biztosítása érdekében akciót indított. A budapesti érdekeltségű bevonásával megtartott tárgyalások során, melyeken *Pfeiffer Gyula* miniszteri főtanácsos is résztvett, a gőzfavágó telepek tulajdonosai hajlandónak mutatkoztak arra, hogy ebben az akcióban résztvegyenek. A módzatok és kiváncsalmak megbeszélése céljából a *Tűzfia-kereskedők és Gőzfavágók Egyesülete* értekezletet tartott. Ezen az értekezleten az érdekeltek különösen a tölgy és a cser tűzfia kötelező keverése körül folytattak vitaközlést. A többség a kétféle tűzfia keverése mellett foglalt állást. Az érdekeltségű kiváncsági közlők megemlítjük azt is, miszerint Budapesten 30 km-es körzetben ne legyen bükkfát bevinni, s új tűzfia aprító telepek létesítésére a főváros csak az érdekeltség előzetes meghallgatása mellett adjon ki engedélyeket. Az értekezlet kifejtette, hogy a tűzfia külföldről való behozatalával szemben való védekezésre alkalmas eszköznek látna a budapesti követelmény megfelelő felemelését s több kisebb jelentőségű kérdés megvitatása után közönlötet tolmácsolta *Pfeiffer Gyula* miniszteri főtanácsosnak, ki a kormány képviselőtében ezen kérdésben nagy előzetesegyről és jöndatáról tett tanulságot.

— **Mérnökök kongresszusa.** A Magyar Mérnökök és Építésszek Nemzeti Szövetsége mérnöki kongresszust készít elő a mérnöki társadalomra vonatkozó legfontosabb és legaktívabb kérdések megbeszélése céljából. Az első kérdés, amit a kongresszus szóvá tesznek, — a mérnökök mai helyzete lesz, még pedig többféle szempontból. Összehasonlítást tesznek a köz- és magán gazdasági élet ágaiban elhelyezkedett mérnökök helyzete és az idegen államok mérnöki viszonyai között. Targyalnak továbbá a mérnöki kar gazdasági viszonyairól, az idegenhonos mérnökök magyarországi tevékenységéről, valamint a mérnökök kívánságáról is. Ezeket a kívánságokat részint az állammal szemben támasztják és ebben a körben szóvá teszik a minősítési törvényt, a munkafenntartási rendeletet és részletesen bíralják a vámpolitikát is, részben a városokkal szemben, részben pedig a nagytökevel szemben, ezeken kívül pedig általánosságban a mérnöki munka megvédése érdekében. Új munkaterületek szerzését is követelni fogja a kongresszus. Így az iparban a műszaki státuszát, az országos energia-gazdálkodás irányítását és ellenőrzését fejlesztését, a mezőgazdasági többtermelés előmozdítása érdekében az ország talajminőségének felvételét, egyes

városok, különösen Budapest pontos felmérését, a műszaki álláshalmozások megszűntetését és a mérnökök külföldi elhelyezkedésének megkönnyítését. Nagyobb vita várható a kongresszuson az érzékenyítésről, az energia- és a kartellőrvénytervezetek és a mérnökök továbbképzése ügyében. (Válalkozások Lapja. 92).

— **A MÁV. talpfalimítjei** a hazai talpfaltermelők körében nagy elkeseredést kellettek. Az anyagbeszerzési főosztály megállapította azokat az árakat, melyeket az egyes talpfa-választékokért fizetni hajlandó és pedig olyan minimális értékben, hogy azok az ajánlattevő termelők tőráinak teljes letörését jelentik, gondolkodnba etjenek, vajjon érdemes-e egyáltalában talpfát termelni? Összehasonlítás céljából közöljük az egyes talpfa-kategóriák mult évi és mostani ártilmíitjeit:

	1928. évről:	1930. évről:
2.60 m. tölgytalpfa ...	8.50 P.	6.80 P.
2.50 m. " ...	8.30 P.	6.60 P.
2.40 m. " ...	7.— P.	5.60 P.
2.20 m. " ...	4.20 P.	3.20 P.
tölgyváltótalpfa ...	135.— P.	95.— P.
2.60 m. bükktalpfa ...	5.90 P.	4.40 P.
2.50 m. " ...	5.70 P.	4.20 P.
2.40 m. " ...	5.10 P.	3.70 P.
2.20 m. " ...	3.80 P.	2.70 P.

Az önkényes árletörés annyival is inkább igazságtalan és indokolatlan, mert a termelési és szállítási költségek semmivel sem csökkentek.

— **Felemelnek két adómetet.** A képviselőház előtt két javaslat, amelyek mindegyike adófellemelésről szól. Az egyik az alkalmazottak kereseti adójával, a másik a tantiem adóval foglalkozik.

Az alkalmazottak kereseti adójának felemelése a fixfizetési osztályt sújta és súlyos terhet ró rájuk, mivel az egész vonalon, tehát a legkisebb jövedelemnél épűgy, mint a nagy jövedelemmel felemelkedik az adókulcs. Az adópótlékolás progresszive emelkedik és 10 ezer pengős jövedelemnél már eléri a tíz százalékot. Az új, fellemelő január elsején lép életbe és a közeli hetekben lát a törvény napvilágot. Az új törvényt a munkaadóknak is ismerni kell, mivel tudvalevőleg az alkalmazottak kereseti adóját a munkaadónak kell leróni, azonban az alkalmazott fizetéséből le kell vonni.

A tantíemadó felemelése súlyos terhet jelent a részvénytársaságok igazgatósági tagjaira és a felügyelő-bizottságok tagjaira. Ez az adómet már eddig is magas volt, mivel a pótlékokkal 25—40 százalékot tett ki. (*Magyar Falpar és Fakeskedelem* 50)

Okl. Erdőmérnök

tíz évi, nagyrészt vezetőállásban szerzett gyakorlati, aki az erdészeti és vadászati üzem minden ágában teljes jártassággal bír és kiváló referenciákkal rendelkezik, állását változtatni óhajtat.

Címe a kiadóhivatalban rendelkezésre áll.

Adónaptár.

December 1-én kötelesek azok, akiknek *havi forgalmiadó* általánosságuk 240 pengőig meghalad, a *november* hóra járó általánosságuket bélyegben leróni.

December 5-én, 10-én, 15-én, 20-án, 27-én és 31-én azok, akiknek *havi forgalmiadó* általánosságuk 48 pengőtől 240 pengőig van megállapítva, a *havi általánosság* egy-egy hatodrészt bélyegben leróni tartoznak.

December 1-én és 15-én a vámórlésre átvett minden kg. gabona után 3 fillért kötelesek a vámórló malmok a gabona értékesítésére szolgáló alap 65459. sz. postakártyaképzintári csekszámlájára befizetni.

December 15-én kell az *értékpapir forgalmiadót* az előző havi lajstrom bejterjesztése mellett befizetni.

December 15-én az *előző hórló* a *csekkilletéket* befizetni.

December 15-ig kell a *fényvilágítási forgalmiadót* az *előző hónap* után befizetni és a bevalást bejterjeszteni.

December 15-én kell az *általános forgalmiadó* általánosságukat, ha az 240 pengőnél magasabb és nem bélyegben rovándó le a *november* hóra befizetni.

December 15-ig kell az általánosságú vámórló malmoknak a *forgalmiadó általánosság* 10⁰/o-át befizetni.

December 15-ig kell az *alkalmazottak kereseti és rokkantellátási adóját* befizetni az *előző havi* illetmények után.

December 15-ig kell az utólagos bevallás alapján fizetőknek az *általános forgalmiadót* az *előző havi* bevételek után készpénzben befizetni.

December 27-én részletfizetést (előleg) kell teljesíteni azoknak, akik negyed vagy felévi bevallás alapján fizetik az *általános forgalmiadót*.

December 31-én kell az *előző havi személypodgyász és áruforgalom* összesített kimutatása alapján a fuvarozási illetéket befizetni.

Mielőt könyvelésnek rendbehozatala felett határozna, mielőtt könyvelésnek a mérleg elkészítésére utastást adna, forduljon bizalommal **Vargha László** hites könyvszakértőhöz, az Adó és Könyvitel szerkesztőjéhez Budapest, VIII., József-kört 86. Telefon: József 322—60. **tanácsért** adozás és könyvelés szempontjából. Könyvszágatolmak az ELLENŐRZŐ KÖNYVSZAKÉRTŐ az Ön érdeket véd. Vállal: Könyvelés feltekítését, revizióját, rendbehozatalát, örökösödési és peres eljárásokat, havi és öröknyvelést, adóüggyek ellenőrzését. Lapunk előfizetőinek 25 százalkos kedvezmény van biztosítva.

CSAK AZ ISMÉTELÉS HIRDETÉS
HOZZA VAGY KI VANT SIKERT!

ÜZLETI HIREK.

A piac nyomott. A tűzifa ára inkább lefelé tendál. A megszűllött területekről mind olcsóbb ajánlatok érkeznek. Errel ellensúlyozzák a belföldi tűzifa kedvezményes tartóját.

1. Tűzifa ab feladói állomás:

Belföldi hasáb	210—230 P.
„ vegyes	200—205 P.
„ dorong	180—185 P.
„ hántottfa	230—240 P.
Romániai hasáb	225—235 P.
Szlovákiai száraz hasáb ab határ	1200—1650 cK.
Jugoszláviai hasáb ab határ	260—265 P.

2. Faszén ab feladói állomás:

Belföldi Ia	570—640 P.
Belföldi IIa	510—560 P.
Romániai ab határ állomás	610—660 P.
Szlovák	3200—4000 cK.

3. Műfa budapesti paritásiban:

Tölgy gömbölyű fa m ³ -je vékonyabb	30—36 P.
Tölgy gömbölyű fa m ³ -je 35 cm-nél feljebb	45—50 P.
Tölgy fourmironok m ³ -je	80—170 P.
Bükk gömbölyű 30 cm-től feléle	30—35 P.
Körös	40—48 P.
Juhar	45—50 P.
Éger 25 cm.	30—35 P.
Gyertyán	28—30 P.
Akác	30—32 P.
Nyár (gyufa-gyártásra)	23—25 P.
„ fűrészáru	30—35 P.

4. Fűrészáru budapesti paritásiban:

Ia tölgy fűrészáru	140—160 P.
IIa	110—130 P.
Pietái	210 P.
Hosszfűrész	200— P.
Rövidfűrész	140—170 P.
Tölgy bonles	120—170 P.
Quartier áru	170—200 P.
Bükk gőzölt, szélezetlen	80—90 P.
„ szélezett	90—110 P.
Bükk gőzöltlen, szélezetlen	70—90 P.
„ hosszfűrész	80—100 P.
„ rövidfűrész (széles)	60—70 P.
„ (keskeny)	50—65 P.
Fenyő asztalosúru széles m ³ -e	120—130 P.
„ keskeny m ³ -e	110—120 P.
Építőanyag széles m ³ -e	90—100 P.
„ keskeny	75—85 P.
Léc, zárléc	86—90 P.

5. Bognárfa ab feladói állomás:

Körös 15—25 cm. 10.000 kg.	300—440 P.
Szil 12—25	300—360 P.
Akác 12—25	370—420 P.

6. Fagyártmányok ab feladói állomás:

Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2,0 m. hossz	25—26 P.
Tölgy bányafa m ³ -je 13—20 cm., 2,0 m.-en felül	28—30 P.
Tölgy telephonszlop m ³ -e	35—38 P.
Donga, gönc telephonszlopban	350—360 P.
Kerédtábla, bükk 22—24" h. 2,5—3" v. drb-ja	0 26 P.
Küllő drb-ja	0 13 P.
Kivastult talpa 1,1 m. h. drb-ja	0 58—0 60 P.
„ 1,2	0 68—0 72 P.
„ 1,3	0 84—0 90 P.
„ 1,3 (profilozott)	1 00—1 10 P.
2,6 m. h. közbelső tölgytalpa db.-ja	7 90 P.
2,5	7 70 P.
2,4	6 50 P.
2,2	3 90 P.

2,6	bükkfalpa	50 P.
2,5		40 P.
2,4		500 P.
2,2		350 P.
Mév.-szabványú tölgyváltótalpa m ³ -e		125— P.
Nyírfárdó drb-ja 4 m. h. feiső átmériben 8—10 cm.		1 10—1 30 P.
Tölgy szőlőkoró db.-ja 1,8—2,0 m. h.		0 12—0 14 P.

7. Építési anyag, ab raktár:

Tégla nagyméretű darabja	0 07 P.
„ kisméretű	0 05 P.
„ nagyméretű mészhomok	0 05 P.
„ kisméretű	0 04 P.
Portland cement q-ja	5 90—6 30 P.
Mész q-ja	3 60—3 80 P.

Tölgymakk,

csertölgymakk, lenyőmagvak és lombfalmagvak, erdészeti csemeték, sorfák beszereszetők

KEINER REZSŐ

okl. erdőmérnök

BUDAPEST,

I., Fery Oszkár-utca 34. szám alatt.

Nyomatványait

a Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdájában rendelje meg. Legolcsóbb árak!

Sátoraljaihely, Vörösmarty-utca 1.

A Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesülete a MAGYAR ERDŐGAZDÁBAN megjelenő cikkek után

írói tiszteletdíjakat fizet.

Lapszámonként két-két cikk kerül díjazásra, egyenként 25—25 pengő tiszteletdíjjal. A honorárisra kerülő cikkek minimális terjedelme 3 nyomtatott hasáb kell, hogy legyen. Kérjük t. tagtársainkat, hogy lapunkat cikkeikkel, közleményeikkel fokozottabb mértékben sziveskedjenek támogatni.

Thiringer János okl. erdőmérnök erdőgazdasági és mérnöki irodája

Körmend, Vas megye.

Elvállaja az erdészet, vadászat és földmérés körébe tartozó összes munkálatok szakszerű, pontos és gyors kivitelét, közelebb: rendszeres gazd. tervek készítését, erdőbirtokos és faállományok becslését, vételét és eladását, erdőgazdaságok felügyeletét, szaktanácsadást; erdei magvak és csemeték szállítását bel- és külföldön. Vadászterületek berendezését, felügyeletét, éjs és lótt vad értékesítését és beszeresztését, vadászterületek és vadlővések közvetítését bel- és külföldön. Területek felmérését, felszántását, határok kiigazítását, térképek készítését, telkesítést, alags- és árokrendszerek, utak és iparvasutak tervezését és kiütését.

Kérjük az uradalmakat és tagtársainkat, hogy a szakmánkat érdeklő hirdetéseiket lapunkban tegyék közzé!

Nyomatott a Zemplénvármegyei Keresztény Sajtóvállalat könyvnyomdájában Sátoraljaihelyt. 1930—6404.

